

L'Acadèmia

FUNDACIÓ ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARS

LLIBRE COMMEMORATIU II Volum

150è ANIVERSARI

150 anys al servei de la ciència i la societat
150 anys de compromís amb la salut i amb el país

Filial del Bages

Filial de la Cerdanya i el Capcir

Filial de l'Alt Penedès

Filial de Menorca

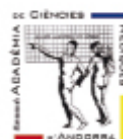
Filial de l'Anoia

Filial de l'Alt Urgell

Acadèmia Mèdica Balear

Filial de Tortosa i Terres de l'Ebre

Acadèmia de Ciències Mèdiques de Reus

Filial de Vallès Oriental

L'Acadèmia

FUNDACIÓ ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARS
Filial del Marroc

Filial Vallès Occidental
Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears

**ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES I
DE LA SALUT
DE CATALUNYA I DE BALEARS**

**LLIBRE COMMEMORATIU
II VOLUM**

150è ANIVERSARI

**150 anys al servei de la ciència i la societat
150 anys de compromís amb la salut i amb el país**

L'ACADÈMIA

2023

Barcelona, 15 de maig de 2023

Coordinador/Editor:

Sala Pedrós, Joan

Junta Permanent (Actual):

President:

Sala Pedrós, Joan

Vicepresidenta 1:

Maria Queralt Gorgas Torner

Vicepresidenta 2:

Esquerda Aresté, Montserrat

Vicepresidenta 3:

Sintes Matheu, Maria Dolors

Secretari General:

Joan Miquel Nolla Solé

Autors:

Adalia Bartolomé, Ramon

Adroher Mas, Cristina

Aixàs i Obiols, Joan

Aleksander Krupinski, Jerzy

Antonin Martín, Montserrat

Arboix Damunt, Adrià

Arcas Ferré, Maria Marta

Balanzó Fernández, Xavier de

Batuecas Duelt, Irene Joana

Bausili Ribera, Marc

Benages Pàmies, Jaume

Berastegui García, Elisabet

Bernadó Solè, Alba

Bruna Sales, Gemma

Casanova Seuma, Josep Manuel

Catlà Prat, Judit

Cintas Balsera, Laia Mònica

Cunillera Graño, Ramon

Eroles Garcia, Xavier

Espinasa i Rifà, Josep

Fabregat Fabra, Neus

Fàbregues Boixar-Nebot, Oriol de

Font Padrós, Maria Àngels

Fontcuberta, Laura

Franco Vicario, Ricardo

Gil de Bernabé Sala, Maria Àngels

Gironell Carrero, Alexandre

Gòmez Sebastian, Guillem

Guardiola i Pereira, Elena

Guerrero i Sala, Lluís

Hervás i Puyal, Carles

Iglésies i Grau, Josep

Izquierdo Casas, Joan

Mach i Buch, Àngels

Mallat Callís, Ernest

Marco Aznar, Pere

Martí Aguasca, Tino

Martínez i Escudé, Alba

Martínez Ramírez, Sergi

Moreso Mateos, Francesc Josep

Morros Viñoles, Carles

Muñoz Márquez, Josep

Muñoz Ortego, Juan

Nolla Solé, Joan Miquel

Pallisó Folch, Francesc

Pané Mena, Olga

Pedregosa Sanz, Ana

Pericas Escalé, Carles

Plaja Masip, Joan

Planell Piqueras, Josep

Puigercós Fusté, Josep Maria

Raich Brufau, Magí

Riera Paredes, Ignasi

Rifà Ros, Rosa

Risco Vilarasau, Roser

Roca Martí, Sílvia

Sacanella Meseguer, Emili

Sala Blanch, Xavier

Sala Pedrós, Joan

Sans Atxer, Laia

Segura Benedicto, Andreu

Sisó Almirall, Antoni

Sobрино Martínez, Javier

Sort González, Anna

Valero Castell, Ricard

Vallribera Rodríguez, Pere

Varela Pedragosa, Jordi

Vásquez Colet, Melba

Villalonga Vadell, Rosa Maria

Villegas Bruguera, Eulàlia

Índex de Continguts

<u>ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES I DE LA SALUT</u>	<u>1</u>
<u>DE CATALUNYA I DE BALEARS</u>	<u>1</u>
LLIBRE COMMEMORATIU	1
150è ANIVERSARI	1
L'ACADÈMIA	3
Índex de Continguts	7
Pròleg	13
Les filials territorials de l'Acadèmia	15
Filials territorials redireccionades en el si de l'Acadèmia:	17
Bilbao	19
Vallès Occidental	21
Girona	25
Balears	27
Osona	29
Vallès Oriental	31
Tarragona	37
Alt Penedès	43
Bages	45
Garraf	55
Lleida	56
Reus – Baix Camp	58
Tortosa – Terres de l'Ebre	60
Cerdanya – Capcir	62
Andorra	64
Anoia	72

Menorca.....	74
Alt Urgell	76
Maresme.....	82
València.....	110
Les societats científiques de l'Acadèmia.....	112
Societats científiques desaparegudes o sortides de l'Acadèmia: ...	114
Odontologia	122
Deglució.....	124
Societats científiques actives a l'Acadèmia:.....	126
Otorrinolaringologia – ORL.....	126
Pediatría	130
Radiologia.....	136
Cirurgia	142
Obstetrícia i Ginecologia	147
Cirurgia Ortopèdica	149
Medicina Interna	152
Dermatologia	155
Pneumologia.....	159
Endocrinologia	163
Urologia	165
Reumatologia	167
Angiologia.....	171
Cardiologia	173
Hematologia	175
Salut Pública.....	177
Estudiants.....	183
Anestesiologia	189
Rehabilitació	207
Digestologia.....	211

Al·lèrgia	215
Farmacologia	217
Cirurgia Plàstica	219
Medicina de l'Esport	223
Nefrologia	227
Oncologia	229
Anatomia Patològica.....	231
Neurologia	233
Psiquiatria.....	237
Sexologia.....	239
Psiquiatria Infanto-juvenil	245
Història de la Medicina	247
Medicina Legal	262
Medicina Intensiva.....	264
Neurocirurgia	268
Cirurgia Cardíaca	272
Contracepció	278
Geriatrics.....	282
Immunologia	284
Malalties Infeccioses	286
Electromiografia.....	288
Neurofisiologia	290
Transplantament.....	292
Farmàcia Clínica.....	298
Transfusió.....	304
Medicina Nuclear.....	306
Cirurgia Maxil·lofacial	308
Alimentació	310
Documentació Mèdica	312
Infermeria	316

Bioètica	324
Teràpia Familiar.....	326
Cirurgia Toràcica	328
Diabetis.....	332
Fisioteràpia	334
Citopatologia.....	336
Cures Pal·liatives.....	338
Hipertensió	342
Medicina Familiar i Comunitària	346
Paleopatologia	360
Qualitat Assistencial	362
Endoscòpia Digestiva	364
Psicologia	366
Acupuntura	368
Ressuscitació	372
Dolor	376
Hospitalització Domiciliària.....	380
Medicina d'Urgències	384
Cirurgia Major Ambulatoria.....	388
Psicologia Clínica	392
Tabaquisme.....	394
Gestió Sanitària	396
Dret Sanitari.....	412
Pàncrees	414
Diccionari enciclopèdic – Terminologia Mèdica	416
Salut Laboral	424
Infermeria COT.....	432
Valoració del Dany Corporal	434
Salut Digital	436
Logopèdia	440

Malalties Minoritàries	442
Salut Mediambiental	444
Tiroide.....	446
Arquitectura i Salut	448
Epíleg.....	450
Agraïments	452
Índex Temàtic i Onomàstic	455

Pròleg

No ha estat gens fàcil expressar en un document que és l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears (l'Acadèmia), en el 150è aniversari de la seva fundació inicial com a *Laboratorio*.

Amb el primer tom del llibre commemoratiu vàrem voler aportar una reflexió sobre d'on veníem, on creïem que érem i on pensàvem que volíem anar. Amb la participació de la Junta Permanent, dels antics presidents en actiu i d'experts en història de la medicina del nostre país.

L'extensa informació recollida ens va fer pensar en la conveniència de dividir els treballs en dos grans grups, el primer de caràcter general, considerant l'Acadèmia com un tot i parlant dels temes globals que afectaven, d'una manera o d'una altra, a tots els membres i institucions: filials i societats, implicades. El segon grup, recolliria les particularitats de cada filial i societat, de manera que quedés palesa la diversitat però també la comunió de principis que han fet possible la subsistència de l'Acadèmia com a unió lliure d'entitats lliures, capaç de treure rendiment del treball en equip, des dels respecte a uns principis bàsics, clàssics per la seva antiguitat però vigents per la seva vàlua: la veritat, la bondat i la qualitat.

I aquí tenim el segon tom del llibre commemoratiu dels 150 anys de l'Acadèmia. En ell hi han tingut opció a la paraula totes les entitats territorials i les societats científiques que componen l'Acadèmia i, a través d'ella, s'han volgut recollir opinions diverses i perspectives diferents que enriquessin, tant el valor històric del coneixement com la visió prospectiva de cara a un futur millor.

En els primers sis mesos de celebració de l'any commemoratiu, s'han establert àmbits de diàleg on reflexionar sobre els grans temes de l'Acadèmia, en forma de debats oberts, amb participació de ponents i moderadors experts en cada tema, cercant visions oposades o, si més no, diferents, però donant l'oportunitat d'aportar nous punts de vista o de discrepar amb absoluta llibertat.

Només el primer debat va ser sobre l'evolució històrica de l'Acadèmia. Els altres s'han ocupat de la situació actual, des de la marca que ha deixat la pandèmia del virus SARS-Cov-2 amb les seves variants mutacionals, fins al gran tema de la funció docent i formativa de l'Acadèmia, tant des de l'aspecte de formació continuada i actualització constant, com del paper que li correspon en el marc d'una possible legislació de la recertificació periòdica de coneixements, habilitats i actituds, imprescindibles en les professions de la salut com a garantia d'oferir, en tot moment, el millor servei possible.

Finalment, les dues grans sessions que culminen el semestre, s'han dedicat a analitzar la funció esperada de les filials territorials i de les societats científiques. Precisament l'objectiu d'aquest segon tom del llibre commemoratiu que completa la celebració dels 150 anys d'Acadèmia.

No es estrany que les presentacions de 20 filials territorials i de 86 societats científiques, més o menys actives, hagi necessitat d'un bon nombre de pàgines per expressar la funció, la identitat i els objectius de cada una.

Tot i que aquesta part es va començar a preparar gairebé deu anys abans, per les Juntes predecessores de l'actual Acadèmia, convidant a les diferents societats i filials a aportar la seva petita o gran història en les pàgines de la nostra revista general: *Annals de Medicina*, la resposta no va ser massiva ni regular. Moltes entitats es van fer ressò del convit mentre que altres, per motius diversos, o no els ha estat possible o no han disposat de recursos personals o col·lectius per poder dedicar temps a un exercici que no veien prou clar si podia ajudar a millorar la funció de la seva entitat acadèmica.

I així s'ha respectat. Es tractava d'un acte voluntari i, com en qualsevol enquesta, hi ha hagut respostes diverses, incloent aquelles que se solen denominar: no sap o no contesta. Però de la mateixa manera que no es podia obligar a ningú a destinar temps a la reflexió històrica, actual o de futur, tampoc es podia deixar sense publicar els treballs de les persones o entitats que han considerat l'esforç valuós o simplement hi han dedicat temps per afecció o vocació personals.

En alguns casos, s'ha aprofitat la informació generada per cada entitat a través de les publicacions científiques o històriques en ciències de la salut, per aportar bibliografia relacionada amb cada una d'elles, incloent aquells textos sobre la naturalesa, l'essència, la història o els objectius de cada societat o filial, que figuren en molts dels espais virtuals, webs, de l'Acadèmia, que aporten informació de caràcter públic, a l'abast de tothom. És així com hem reunit les versions diverses i específiques en aquest volum especial, tant per comparar coincidències, com discrepàncies, generals o particulars.

I aquest és el llibre, tal com ha sortit. Una fotografia de grup, una instantània en la qual cada entitat hi surt agafada en un moment concret, a vegades inoportú, mes o menys enfocada i més o menys visible, però real i autèntica del moment. Pot ser no reflecteix el millor moment de cada una però és prou rellevant com a grup complex, divers i plural en molts aspectes, però singular i ple de sentit en el seu conjunt.

Volem agrair a tots els autors i autores la seva contribució a l'interès del seu contingut que, com qualsevol altre, no pretén tancar res, al contrari, voldria obrir nous camins, despertar noves vocacions i remoure interessos insospitats que ajudin a enriquir el coneixement compartit, a aportar noves idees i a transmetre inquietuds i novetats de progrés i de millora constant de la nostra tasca.

Moltes gràcies,

Junta Permanent

Les filials territorials de l'Acadèmia

Les filials territorials de l'Acadèmia han estat des de fa molts anys, un dels grans valors funcionals que té l'entitat d'entitats que coneixem amb el nom d'Acadèmia. L'efecte descentralitzador de les activitats científiques que durant molt de temps s'han pogut celebrar en un àmbit proper i assequible a tothom, ha permès que la funció docent, actualitzadora de coneixement i innovadora constant, arribés a tots els racons del país, sense obligar a desplaçaments incòmodes. Al mateix temps, ha permès el desenvolupament de focus de generació de coneixement, lligat als interessos, les circumstàncies o les possibilitats de diferents àrees geogràfiques, d'acord amb les seves necessitats i característiques.

Aquesta ha estat la grandesa i la utilitat de les filials: representar els valors acadèmics arreu del territori d'influència de l'Acadèmia. Però els temps, com sempre, estan canviant. La disponibilitat tecnològica aportada pels grans avenços informàtics i telemàtics, ha fet possible comunicar-se simultàniament a distàncies que durant molts anys semblaven una barrera insalvable o molt difícil de superar.

De totes maneres, la presencialitat física, directa, continua sent un factor rellevant en la comunicació entre els éssers humans. El caràcter social de les formes de vida humanes, el treball en equip, la cooperació, la coordinació, la suma d'esforços que, gairebé de forma miraculosa, genera sovint resultats sinèrgics, fa que el grau d'implicació en un projecte compartit es vegi afavorit per la relació directa entre els implicats. Això significa que les reunions, en un àmbit geogràfic proper, segueixen sent, no tant sols útils, també més productives i gratificants. L'exemplaritat, l'empatia, la percepció del factor humà com a incitador de noves tendències o noves idees, continua sent un dels grans avantatges que ha permès el progrés de la nostra espècie.

Però, per altra banda, quan aquest contacte directe no és possible o resulta molt costós, les noves tecnologies ens han permès acostumar-nos a la presencialitat virtual, que permet la comunicació visual i auditiva, a distància, de moment des d'una perspectiva fixa, condicionada per càmeres i micròfons, però molt valuosa per permetre accedir a informació constantment, de manera gairebé instantània, des de qualsevol lloc del món.

I les filials de l'Acadèmia han après, forçades pels confinaments necessaris per poder controlar la pandèmia de Covid-19, a utilitzar, de manera natural, els mitjans tecnològics més moderns, per tal de conservar el grau de comunicació al nivell més alt possible. La distància geogràfica, a nivell funcional per l'intercanvi d'informació, ha deixat de ser un obstacle insalvable per esdevenir no gaire més que una petita limitació en la captació de percepcions però conservant bona part del valor de la informació assequible.

D'aquí que, si fins ara el territori habitual de les filials era l'àmbit comarcal, mitjançant la connexió telemàtica, ha permès ampliar-lo a l'àmbit intercomarcal, extensiu a totes les àrees geogràfiques amb problemes semblants, amb valors culturals, lingüístics, administratius i de gestió, similars, que permeten gaudir a tothom de les solucions trobades en un determinat lloc concret o, si més no, adaptar-les a les peculiaritats de cada centre o de cada àmbit específic. De filials aïllades, s'ha passat a una xarxa de filials, que poden compartir o no problemes similars amb altres, però que, com a mínim, poden aprendre maneres diferents d'enfrontar els problemes o prevenir possibles amenaces abans no arribin, a partir de l'experiència d'aquells que, pels motius que siguin, ja les han viscut i han après, o no, la manera de controlar-les.

Com es pot veure en els capítols següents, hi ha molts tipus diferents de filials, des de les més grans, en nombre de socis, fins a les més petites. Des de les més actives a les més pausades o, simplement, menys dinàmiques, d'acord amb la naturalesa i les necessitats i capacitats del medi on es troben. Des de les que han tingut èpoques molt creatives a les que passen per un període d'apatia, sigui quina sigui la causa.

Però això és l'Acadèmia, un reflex de la societat en la qual vivim, tant a nivell global planetari com als diferents nivells d'organització de comunitats humanes: pobles comarques, vegueries, regions, països, continents o àrees amb diferents graus de similitud de problemes, recursos per resoldre'ls o valors culturals per enfocar possibles solucions. La riquesa de les filials, permet enriquir la xarxa de comunicació, des de perspectives diferents que poden ajudar a trobar la millor en cada cas i moment.

La xarxa de filials ja existeix, cal treure'n profit a partir de l'anàlisi de cada una d'elles i de la recerca de millores en totes, en cada cas segons les seves necessitats però també de la diversitat de capacitats que augmenten la probabilitat de trobar la solució que més s'escau a cada problema, entre tots; com més: millor.

El terme filial té un caràcter administratiu, per indicar que forma part d'una xarxa general, amb una central originària, amb seu a Barcelona per motius històrics, que ha estès, poc a poc, el seu model de gestió descentralitzat. Això no comporta cap sentit de dependència, al contrari, cada entitat és lliure, autònoma i sobirana, per decidir les seves activitats i actuacions, sempre que, per utilitzar el nom de l'Acadèmia, respecti els valors fonamentals que l'han caracteritzat des del principi, de caràcter científic, ètic, de qualitat i democràtic. Mantenir el nom de Filial o preferir el nom genèric d'Acadèmia de Ciències Mèdiques (i de la Salut) seguit del nom del territori al qual correspon (ciutat, comarca, província o país), és una decisió que depèn de cada junta, democràticament elegida, en cada període concret. Per poder-nos-hi referir de forma general, hem optat per fer servir el nom de filials territorials, reservant el nom específic que desitja cada una per a referir-nos-hi de manera especial.

Filials territorials redireccionades en el si de l'Acadèmia:

Algunes filials territorials han aparegut en moments concrets, responen a necessitats del col·lectiu mèdic o de professionals de la salut en general, han crescut, s'han desenvolupat i, o han involucionat i desaparegut, o persisteixen amb els canvis evolutius adaptatius a cada lloc, moment i circumstància.

Algunes filials, amb el creixement o el decreixement d'interès, s'han posat d'acord per reduir despeses insostenibles, agrupant-se en entitats més grans, situades a distàncies assequibles fàcilment, o tenint en compte comunicacions telemàtiques més eficients i enriquidores. El fet de no disposar, en aquest moment d'un local concret o d'una junta específica, no significa que no pugui ser rehabilitada de nou en qualsevol moment, en funció de les necessitats o els interessos de cada àmbit territorial.

Entre les recentment reorganitzades hi tenim:

Filial de la Garrotxa

Resum

Fundada el 1979

1982 Joventut Mèdica de la Garrotxa.

(Actualment incorporada a la Filial de Girona)

Referències

Iglesias J. Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut: 140 anys recorreguts. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Anals de Medicina, 2014; 97 (4): 171-173. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8140

Associació de Ciències Mèdiques de l'Alt Empordà

Resum

Fundada a Figueres (Actualment incorporada a la Filial de Girona)

Bilbao

Bilboko Medikuzientzien Akademia BMZA Academia de Ciencias Médicas de Bilbao ACMB

Resum

Fundada: 1895 (Conveni amb l'Acadèmia des de 2009)

Referències

Historia de la Academia. Academia de Ciencias Médicas de Bilbao 1895.
<https://www.acmbilbao.org/la-academia/historia-de-la-academia/>

Franco Vicario, Ricardo. La Academia de Ciencias Médicas en el contexto histórico de Bilbao. <https://www.acmbilbao.org/la-academia/historia-de-la-academia/>
chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgcle-findmkaj/https://www.acmbilbao.org/wp-content/files/2011/11/Historia-ACMB.pdf

<https://www.academia.cat/es/filial/codi/030>

Web: <https://www.acmbilbao.org/>

Academia de Ciencias Médicas de Bilbao

Ricardo Franco Vicario

Resumen histórico

Academia de Ciencias Médicas de Bilbao 1895

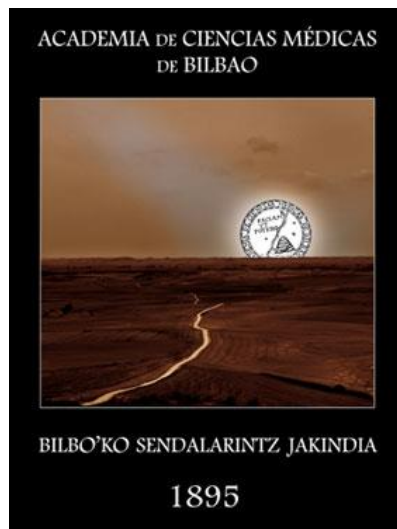
La «Academia de las Ciencias Médicas de Bilbao» es la más antigua del Estado Español entre las de su género.

Fue fundada en 1895, siendo su primer Presidente el Dr. D. José Carrasco y Pérez-Plaza.

La Academia ha desarrollado a lo largo de su historia una importante labor socio-sanitaria de la que han sido principales beneficiarios los bilbaínos y los ciudadanos de Bizkaia.

Desde el principio se definió como una institución libre, pluridisciplinar y multiprofesional compuesta por médicos, farmacéuticos, veterinarios, odontólogos-dentistas y biólogos, creando su propio órgano de expresión: «La Gaceta Médica de Bilbao» que es, con orgullo, la Decana de las Revistas Médicas de España.

Una mirada a la historia de Bilbao desde la Academia de Ciencias Médicas de Bilbao:

Vallès Occidental

Filial del Vallès Occidental

Resum

Tot i que sembla ser que existia el 1919 com a Associació de Ciències Mèdiques del Vallès, es va perdre no sent recuperada com a Filial del Vallès Occidental fins al 1966. Des de llavors ha estat sempre una de les més actives de l'Acadèmia.

Referències

Web Acadèmia: Filials, Vallès Occidental. <http://www.academia.cat/ca/filial/codi/015>

<http://webs.academia.cat/filials/voccidental/historia.php>

Web: <http://webs.academia.cat/filials/voccidental/>

Resum històric de la Filial del Vallès Occidental

Joan Sala Pedrós

Filial del Vallès Occidental

Història

La nostra Filial va ser la primera que, dins de l'ACMCB, va ser considerada com a tal, encara que, des del punt de vista d'antiguitat global, ja existien institucions paral·leles a Lleida, Girona i Reus que, en un moment o altre, van acabar integrant-se o establint fortes relacions amb l'ACMCB.

En efecte, el 28 d'abril de 1966, sent President de l'ACMCB el Prof. Joan Gibert Queraltó i Secretari el Dr. Frederic Corominas i Beret, es va constituir a Sabadell La Junta Directiva Promotora de la Filial presidida pel Dr. Antoni Miret i Montserrat.

Les activitats científiques van començar immediatament, en forma de conferències organitzades per la Junta, amb la col·laboració de metges de dins i de fora de la nostra comarca.

Des del primer moment, va ser un objectiu de la Junta atraure a les activitats acadèmiques al major nombre possible de metges de la comarca, però també als estudiants de Medicina. Un grup d'estudiants de primer curs de la promoció iniciada el 1966-67 va poder gaudir de les instal·lacions de la Filial, en especial de la Biblioteca, com a centre d'estudi i de reunió, fet insòlit en aquella època, voltants de 1968, que a poc a poc van anar gestant la creació, a l'any 1970, de la Joventut Mèdica del Vallès com a la primera d'àmbit comarcal, predecessora de l'actual Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut (AECS).

Després de 9 anys de fructífera Presidència, el Dr. Miret va donar pas al Dr. Francesc Bedós i Casals que, amb una nova Junta, va portar endavant les transformacions que els moments de l'important canvi social i cultural, produït al voltant de 1975, van comportar. Així durant el bienni 1974-76, presidit pel Dr. Bedós, es va consolidar el català com a llengua institucional, van tenir lloc les primeres eleccions mitjançant l'assemblea de socis, de les quals van sortir elegits els membres de la junta que varen treure el major nombre de vots. Com a fets novedosos, també cal citar: la participació per primera vegada d'una infermera en una taula rodona mèdica sobre hipernutrició parenteral; la celebració d'una taula rodona sobre planificació hospitalària; la primera taula rodona sobre organització sanitària, amb la participació de professionals aliens a la sanitat, que realitzaven tasques relacionades amb la salut com arquitectes/urbanistes i enginyers o, fins i tot, usuaris de la sanitat com un membre d'un comitè d'empresa interessat en la salut laboral. Va ser també a l'any 1975 que, sota els auspicis de la Filial, un grup multidisciplinari de professionals de la sanitat va elaborar el denominat llibre groc o informe sanitari sobre Sabadell, que pretenia fer un balanç de la situació en aquells moments i presentar una sèrie de propostes de millora de cara al futur.

El Dr. Josep Rosell i Boleda, durant el següent bienni 1976-78, va aconseguir crear un programa que, a més de les sessions ordinàries mensuals de la Filial, incloïa les activitats científiques que es realitzaven en els diferents centres sanitaris de Sabadell, contribuint amb el seu successor, el Dr. Josep Maria Vidal i Claramunt, en el bienni 1978-80, consolidar la Filial com a una entitat de prestigi, no només a la ciutat de Sabadell sinó també a nivell de tota la comarca.

En el bienni 1980-82, presidit pel Dr. Pere Pardo Peret, es va iniciar l'estudi sanitari de la comarca del Vallès, sota els auspicis de la nova junta i que va ser continuat per la següent fins ser publicat a l'any 1984, com un dels treballs més complets sobre la situació sanitària de tota la comarca. També a l'any 1981 van tenir lloc a Sabadell les primeres Jornades Mèdiques del Vallès, que van ser l'inici d'una trajectòria que ha durat fins a l'actualitat.

La junta presidida pel Dr. àlvar Vilaplana i Rius va continuar, durant el bienni 1982-84, la consolidació de les Jornades, col·laborant en l'elaboració dels nous Estatuts de l'ACMCB. Durant aquest període es va crear la Secció d'Infermeria, capdavantera a nivell de tot el país i que hauria de ser durant tots aquests darrers anys un referent important de la infermeria científica. Durant aquest període es va crear l'anagrama representatiu de les Jornades Mèdiques del Vallès que, des de llavors, ha estat un distintiu de l'entitat i es va iniciar el torn rotatori de celebració de les jornades, alternativament a Terrassa i a Sabadell.

Entre els anys 1984-87, va presidir la Filial el Dr. Manuel Tortajada i Morella, sent la seva junta responsable del primer esborrany d'un Reglament de Regim Intern de la Filial, així com la creació de la nova seu de Terrassa de la Filial.

El seu successor, en el període 1987-91, va ser el Dr. Joan Argemí i Fontanet, que va continuar la tasca dels seus predecessors, consolidant les Jornades Mèdiques i incorporant com a complement de la presentació de comunicacions orals o amb pòster, la realització d'un debat monogràfic, amb un tema d'interès general, canviant cada any, així com iniciant la col·locació dels logos de les dues seccions existents llavors: Joventut Mèdica i Secció d'Infermeria com a co-protagonistes en la seva organització.

Durant els anys 1991-97, va presidir la Junta de la Filial el Dr. Antoni Garcia Martin, primer President domiciliat i amb activitat professional a Terrassa, els anteriors havien estat sempre de Sabadell. Entre altres fets remarcables, cal considerar la incorporació de la secció de Fisioteràpia a l'any 1992 que esdevindria la Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia a l'any 1995. La secció de Joventut Mèdica va passar a denominar-se Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut, passant a admetre estudiants de totes les branques sanitàries. La Secció de Psicologia es va incorporar també a l'any 1995, mentre que el 1996 ho feia la Secció de Farmàcia. Tot plegat feia que des del 1993, les Jornades Mèdiques del Vallès passessin a denominar-se Jornades Sanitàries

del Vallès. Va ser també en aquest període quan es va iniciar la publicació de la Revista FòRUM, portaveu de la Filial.

Des de la constitució de la Junta actual, el juny de l'any 1997, s'han incorporat la Secció de Geriatria a l'any 1998, la de Metges de Família el 1999 i les de Cirurgia, Medicina Interna, Ginecologia i Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia durant l'any 2000. S'ha actualitzat el Reglament de Regim Intern, adaptant-lo a les noves circumstàncies que la complexitat creixent ha comportat i s'ha iniciat una campanya de descentralització d'activitats, programant per primera vegada la realització de les Jornades Sanitàries a Castellar del Vallès, trencant l'alternança clàssica entre Sabadell i Terrassa.

L'actual Filial del Vallès Occidental de l'ACMCB és el resultat d'un procés evolutiu de progrés, de creixement i d'augment de complexitat, que l'han convertida en l'autèntic fòrum neutral de trobada de tots els professionals i els estudiants de ciències de la salut de la nostra comarca que, en honor de tots aquells que hi han participat dedicant-li els seus esforços de manera lliure, voluntària i altruista, voldríem que persistís en el seu arrelament social i en la seva projecció cap al futur amb els objectius que li són propis: per una banda la millora del coneixement científic sanitari, fent-lo extensiu mitjançant la docència i la formació continuada; per altra banda ajudant a portar sempre més enllà les fronteres del coneixement, afavorint la recerca, tal com ha vingut fent des dels seus inicis.

Girona

Agrupació de Ciències Mèdiques i de la Salut de Girona – Acadèmia de Girona)

Resum

Fundada el 1954 (s'adhereix a la Fundació Acadèmia el 1997)

1975 Es crea la Joventut Mèdica de Girona

Referències

Agrupació de Ciències Mèdiques de Girona. Breu Història <http://webs.academia.cat/filials/girona/historia.htm>

Agrupació de Ciències Mèdiques i de la Salut de Girona. Història http://ebd.academia.cat/Portals-Entitats/Render-Pagina-A-Mida/_FwgqdB76rbzA7CYwUcxCaHi_Ktd1OnLUykMcRQfXwhMYnS-gqrLn72Q

Baró i Seguí, Joan. XXV anys d'Acadèmia a Girona. Annals de Medicina. Barcelona. 1979; 65 (1): 14-16. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=6446

Pla i Dalmau, Josep M. Agrupació de Ciències Mèdiques (de Girona). Els primers vint-i-cinc anys d'activitats. Girona, 1979.

Web Acadèmia: Filials, Girona <http://www.academia.cat/ca/filial/codi/007>

Web: <http://webs.academia.cat/filials/girona/>

Agrupació de Ciències Mèdiques i de la Salut de Girona

Dades d'història

La Filial de la Fundació Privada Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears i amb el nom d'Agrupació de Ciències Mèdiques de Girona de la província de Girona, es fundà com a tal el 7 de novembre de 1954. L'impuls inicial el donà el llavors president Dr. Jacint Muñoz i Arbat , i la primera Junta la constituïren el mateix Dr. Jacint Muñoz i Arbat i els Drs. Lluís de Vehí, Josep Cornella, Albert Casellas i J.M. Vilà.

El començament de l' Agrupació de Ciències Mèdiques de Girona coincidí amb la celebració del 50è aniversari del Col·legi Oficial de Metges de Girona, que va tenir com a fundador al Dr. Josep Pascual i Prats , figura senyera de la medicina gironina i home d'extraordinària cultura i incansable activitat. La formació científica en relació amb els temes de la salut i el seu entorn fou el gran objectiu de l'entitat i, pràcticament des de 1968 tota l'activitat científica del Col·legi Oficial de Metges de Girona ha passat a mans de l'Agrupació.

L'any 1979 es va celebrar el 25 aniversari de l'Agrupació de Ciències Mèdiques de Girona, amb la publicació d'un llibre recordatori, "Els primers 25 anys d'activitats de l'ACMG", a càrrec del Dr. Josep M. Pla Dalmau , farmacèutic i col·legiat d'honor.

Per raons geogràfiques evidents, es varen fundar les Filials de l'Associació de Ciències Mèdiques de l'Alt Empordà, la Filial de la Garrotxa, i la Filial de la Cerdanya, que mantenen, amb l'Agrupació de Ciències Mèdiques de Girona, una important relació estructural i, al mateix temps, faciliten l'accés a les activitats el més a prop del domicili o lloc de treball del soci.

Des de l'any 1997, l'Agrupació de Ciències Mèdiques de Girona, s'adhereix a la Fundació Privada Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears i segueix essent, per el número de socis i les activitats que realitzen, de les més nombroses i valorades.

Balears

Acadèmia Mèdica Balear

Resum

Fundada el 1963

1987 Es crea la Joventut Mèdica de les Balears

Referències

Qui som? Acadèmia Mèdica Balear. http://ebd.academia.cat/Portals-Entitats/Render-Pagina-A-Mida/_FwqqdB76rbyCwNZsM9X1deHwnE6eo-HhnzkWGYEa7O-g

<https://www.academia.cat/ca/filial/codi/004>

Web: <http://www.ambalear.cat/>

Acadèmia Mèdica Balear

Dades d'història

Qui som?

L'Acadèmia Mèdica Balear és la filial a Mallorca de la Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, entitat de caràcter científic, independent i pluriprofessional fundada a Barcelona l'any 1872. L'objecte, com a filial que és de la Fundació, és servir a la societat radicada en el seu àmbit geogràfic a través del foment i la divulgació de les ciències de la salut i altres activitats científiques i culturals que s'hi relacionin.

L'Acadèmia Mèdica Balear es va crear com a filial l'any 1963 i compta amb més de 800 membres numeraris, incloent-hi metges, farmacèutics, psicòlegs i altres titulats superiors amb relació a les Ciències de la Salut.

En l'actualitat existeixen 25 seccions: Anàlisi Clíniques, Anatomia Patològica, Aparell Digestiu, Cardiologia, Ciències Neurològiques, Cirurgia, Cures Pal·liatives, Drogodependències, Endocrinologia i Nutrició, Epidemiologia i Salut Pública, Farmàcia Clínica i Farmacologia, Geriatria, Malalties Infeccioses i Microbiologia, Medicina de l'Esport, Medicina Intensiva, Medicina Interna, Psicologia de la Salut, Odontoestomatologia, Oftalmologia, Oncologia, Patologia Laboral, Psiquiatria, Radiodiagnòstic i Medicina Nuclear, Urgències Mèdiques Hospitalàries, i Urologia.

La Junta de Govern de l'Acadèmia Mèdica Balear es conscient que per avançar en el progrés de les ciències de la salut, a nivell docent, investigador i professional, cal renovar-se constantment en la utilització dels recursos que avui la tecnologia posa al seu abast, i cercar ajudes als programes institucionals i privats que li permetin mantenir-se capdavantera en l'oferta de serveis als seus membres. Es per això que des de l'any 1999, gràcies a l'Acadèmia, els llicenciats que vulguin cursar els estudis de doctorat de la Universitat Autònoma de Barcelona tenen la possibilitat de fer a les Illes Balears els cursos necessaris per aconseguir la totalitat dels crèdits.

Cada any, independentment de les activitats de cada secció, l'Acadèmia organitza un acte d'obertura i un acte de clausura del curs acadèmic on hi participen personalitats rellevants del món de la cultura. Com a norma general l'acte d'obertura és de caràcter científic, mentre que l'acte de clausura té un contingut més lúdic, però sense descuidar en cap moment el matís cultural pel que s'ha regit sempre l'Acadèmia.

L'any 1999 l'Acadèmia Mèdica Balear va ser distingida per l'Obra Cultural Balear amb el premi "Francesc de Borja i Moll" per l'ús que ha fet sempre de la llengua catalana en tots els seus actes.

Osona

Agrupació de Ciències Mèdiques d'Osona

Resum

Fundada el 1971

Referències

Agrupació de Ciències Mèdiques d'Osona. Qui som? <http://webs.academia.cat/filials/osona/?p=page/html/quisom>

Web Acadèmia: Filials, Osona <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/010>

<http://webs.academia.cat/filials/osona/?p=page/html/quisom>

Web: <http://webs.academia.cat/filials/osona/>

Agrupació de ciències Mèdiques d'Osona

Dades d'història

L'Agrupació de Ciències mèdiques d'Osona, fundada l'any 1971 com a filial de L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, neix a partir de una necessitat que era donar formació post acadèmica a tots els professionals de la salut, mitjançant conferències magistrals de professionals de reconeguda vàlua, ja que en aquells moments, no es comptava amb instal·lacions per fer docència ni mitjans.

Vallès Oriental

Filial Vallès Oriental

Resum

Fundada el 1973

Referències

Filial del Vallès Oriental. Qui som? http://ebd.academia.cat/Portals-Entitats/Render-Pagina-A-Mida/FwgqdB76rbwp67IYoFBp_unIHnPGdaP-fMLFnXI_M3Qk

Canal Anfres, Pius. XXV Aniversari de la fundació de la Filial del Vallès Oriental de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears. Recull històric. Barcelona, Laboratorios Menarini SA, 1998.

Web Acadèmia: Filials, Vallès Oriental <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/016>

Web: <http://ebd.academia.cat/fvoriental>

Filial Vallès Oriental

Qui som?

L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears - Filial del Vallès Oriental (ACMCB-FVOr) és una entitat creada per fomentar i divulgar el coneixement de les ciències de la salut i la vida, i altres activitats científiques i culturals que s'hi relacionen.

La filial es regeix pels estatuts aprovats de l'ACMCB de l'any 1998, està governada per una Junta que es renova periòdicament cada dos anys. L'entitat reuneix a professionals de diferents àmbits de la sanitat: metges, infermers, fisioterapeutes, psicòlegs, farmacèutics, biòlegs,... que s'agrupen en diferents seccions o vocalies.

Resum de la història de la filial del Vallès Oriental de l'Acadèmia

Josep Espinasa i Rifà, Alba Martínez i Escudé

Com a antecedents de la Filial hem d'esmentar l'existència a Granollers, a la dècada dels 1920, d'una Associació de Ciències Mèdiques, probablement una delegació de l'Associació de Metges de Llengua Catalana. Des de 1969 fins a 1973 es van celebrar anualment unes sessions científiques, coincidint amb el dia dels Sants Metges (27 de novembre) i organitzades pel Dr. Antoni Viscasillas.

La Filial del Vallès Oriental va ser creada l'any 1973, per iniciativa de 25 metges de la comarca. La primera Junta la va presidir el Dr. Pius Canal i Anfrès. L'any 1975 la Filial tenia ja 71 socis i l'Acadèmia li encarregà l'organització de la Reunió Anual, que va ser presentada pel Dr. Balaguer Vintró i versà sobre "Epidemiologia i prevenció de l'arteriosclerosi".

Des de 1978 fins 1984 la Junta va ser presidida pel Dr. Josep Musté i Ollé. Durant aquests anys es consolidà un ritme de sessions intens, amb una periodicitat quinzenal i amb bona assistència. L'any 1979 es començaren a lliurar certificats d'assistència i es fundà la secció de Joventut Mèdica, amb 61 socis.

El Dr. Ignasi Cantarell i Fontcuberta va presidir la Junta des de 1984 fins a 1988. Durant aquest període es va presentar un "Estudi Sanitari del Vallès", realitzat conjuntament amb la Filial del Vallès Occidental, un treball molt complet, de 475 pàgines, del que se'n van imprimir 1000 exemplars. Les sessions van passar a ser setmanals.

L'any 1988 es va produir una profunda renovació generacional de la junta, que va passar a ser presidida pel Dr. Rafel Velasco i Batlle fins el 1995. En les primeres reunions es revisen les "raons de ser de la Filial": 1/ La Formació Continuada, 2/ Ser un vincle d'unió entre tots els metges de la comarca i 3/ Àgora d'opinió en temes de salut pública, assistència sanitària i ètica professional.

L'any 1989 es produeix la integració a la Filial, i a la Junta, del col·lectiu d'infermeria; aquesta integració és ratificada en Assemblea General i es fa més "oficial" amb l'aprovació del "Reglament de Règim Intern" l'any 1992.

Durant aquests anys, la Filial fa un esforç d'obertura a la societat i des de 1989 es celebren, a cada començament de curs, unes "Sessions Inaugurals Obertes", en col·laboració amb altres entitats científico-culturals de la comarca i que tenen un ressò remarcable.

L'any 1990 la Junta ofereix un homenatge als fundadors de la Filial, en les persones del Dr. Pius Canal i el Dr. Ignasi Cantarell.

De 1995 a 1998 presideix la Junta el Dr. Josep Espinasa i Rifà. Les sessions de formació es consoliden com a un curs acreditat, amb 36 hores anuals, i

l'assistència es manté entre 25 i 30 persones. Des de 1996 la Filial té una seu estable, amb una sala de sessions adient cedida per la Mútua del Carme de Granollers. Els anys anteriors la Filial havia anat celebrant les sessions i reunions en diversos locals de la ciutat (Fonda Europa, Casino, Caixa de Catalunya...).

L'any 1998 es produeix la integració a la Filial del GERC (Grup d'Estudis i Recerca Cardiovascular del Vallès Oriental), que des del 1991 treballa a la comarca fent formació i recerca en malalties cardiovasculars i organitza unes Jornades anuals amb molta participació i bon nivell científic. El president del GERC forma part de la junta de la Filial.

L'any 1998 la Filial celebra el seu XXVè aniversari. Amb aquest motiu s'edita un resum històric redactat pel Dr. Pius Canal, que es distribueix en forma de llibre a tots els socis. El dia 17 de desembre es celebrà a Granollers l'acte central del XXV aniversari, presidit pel Dr. Joaquim Ramis, president de l'Acadèmia.

Del 1998 al 2002 és president de la Junta el Dr. Ramon Velayos i Balcells. En aquests anys es ratifica l'acord amb la Mútua del Carme per tal que la Filial disposi d'una seu permanent a les seves instal·lacions. També s'acordà amb la Fundació ACMCB la gestió econòmica i es disposa d'una secretària durant unes hores setmanals des d'aleshores. S'han engegat iniciatives originals, a part dels tradicionals cursos de formació, com les "mini-estades hospitalàries" organitzades per la Filial en col·laboració amb l'hospital de Granollers, l'ICS i l'industria farmacèutica. L'any 2000 es creà la secció de psicologia/psiquiatria , amb vocal a la Junta. L'any 2002 es va crear també una vocalia de la CAMFiC a la comarca, i el vocal també forma part de la Junta de la Filial.

La Filial del Vallès Oriental se sent orgullosa de la concessió del premi Jordi Gol i Gurina 1999 a la trajectòria professional al Dr. Ignasi Cantarell i Fontcuberta, un dels fundadors de la Filial i membre de totes les juntes des de 1973 (des de 1995 amb la consideració de membre honorífic) fins que ens va deixar l'any 2016. La seva candidatura va ser presentada a l'Acadèmia per la mateixa Junta de la Filial del Vallès Oriental.

Del 2002 al 2006 és president el Dr. Esteve Llargués i Rocabruna, uns dels creadors del GERC (Grup d'Estudis i Recerca Cardiovascular del Vallès Oriental). Es consolida la col·laboració amb el GERC en l'organització de les Jornades bianuals i de sessions periòdiques de formació i recerca en factors de risc cardiovascular. L'any 2006 es celebrà a Granollers el XXè Congrés de la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària, a iniciativa de la Vocalia Comarcal de la CAMFiC, presidida per la Dra. Eulàlia Cladellas i Oliveras, impulsora principal d'aquesta vocalia creada el 2002 i ja integrada també a l'estructura de la Filial.

La Dra Eulàlia Cladellas va passar de la Vocalia CAMFiC a presidir la Junta de la Filial de l'any 2006 fins el 2010. Durant aquests anys es consolida la

participació de la vocalia CAMFiC en el disseny del curs anual de formació continuada , amb la programació d'un curs de medicina assistencial que encara perdura en l'actualitat.

El Dr. Ramon Fitó i Morató presideix la Junta del 2010 fins el 2014. La Filial assoleix els 280 socis , el número màxim al que ha arribat en la seva història. Durant tots aquests anys s'ha anat mantenint la sessió setmanal, cada dijous , amb programa de formació elaborat per les diverses seccions (medicina familiar, infermeria, psicologia, farmàcia ...). També es forma aquests anys la secció de medicina del treball, que organitza sessions sobre patologia laboral i mediambiental. Es consolida una Aula de Bioètica, que també organitza sessions formatives dins del curs anual de la Filial.

Des del 2014 fins el 2019 presideix la Filial el Dr. Àlex Marcas i Vila. Els nous temps demanen canvis en la organització de les sessions de formació i es passa de les reunions vespertines de cada dijous a cursos i jornades de més hores i menys freqüència. Amb aquests canvis s'aconsegueix mantenir un nivell d'assistència de socis i no socis a les sessions molt acceptable. També es continua l'obertura a la societat , amb les sessions inaugural i de clausura "obertes a tothom" iniciades ja el 1990, i es renova l'acord amb la Mútua del Carme, adreçant també sessions de divulgació sanitària als seus socis i població general, i en contraprestació es consolida la cessió gratuïta de la Sala d'Actes del seu nou edifici annex, el CEMAV (Centre de Medicina Avançada del Vallès) una sala de sessions que respon perfectament a les necessitats de la Filial.

El GERC ha complert l'any 2018 els seu XXVè aniversari, celebrant la XVa Jornada de Treball, amb l'assistència, que ja s'ha fet habitual, de més de 120 professionals inscrits. A la clausura d'aquesta Jornada , com a les anteriors des de fa 10 anys , es van lliurar el Premi a la Millor Comunicació i la Beca de Recerca al millor projecte d'investigació presentat, ambdós amb dotació econòmica de l'Acadèmia. La Jornada del XXVè aniversari va incloure també una sessió de clausura especial en forma d'un emotiu record històric de l'evolució del GERC.

Des del mes de juny de 2019 fins l'actualitat, la Dra. Alba Martínez i Escudé esdevé la presidenta de la Filial del Vallès Oriental. La Filial, al 2019, compta amb 250 socis i la Junta es renova parcialment, iniciant una nova etapa de rejuveniment. És el moment d'emprar altres mitjans de comunicació per promoure i difondre els cursos de la Filial entre aquells professionals sanitaris més novells. Així, es creen els comptes de Twitter @FilialVOR i Instagram @filial.vor, els quals segueixen més de 150 professionals entre ambdues comptes. El curs 2019-2020 queda marcat per l'esclat de la pandèmia del SARS-CoV2, al nostre territori al març de 2020. Uns moments difícils per tothom i, especialment, pel sector sanitari. Malgrat la situació epidemiològica i l'enorme esforç personal i laboral dels professionals de la salut, els membres de la Junta continuen treballant per adaptar la formació continuada a les noves circumstàncies. S'inicia una etapa de cursos virtuals que encara avui és

vigent, tot comptant amb el suport indispensable dels tècnics de L'Acadèmia. Durant aquesta última etapa, es creen noves vocalies per tal de respondre a les necessitats formatives del territori, com la vocalia d'urgències, durant el curs 2021-2022, o la recent constituïda vocalia d'auxiliars d'infermeria, que en el proper curs 2022-2023 impartirà les seves primeres jornades. En el moment de redactar aquest resum, ha finalitzat el XLVIIIè Curs de Formació Mèdica Continuada, recuperant, en gran part, la presencialitat de totes les sessions i amb un elevat nombre d'assistents.

Primera versió,

Granollers, 25 de juny del 2019

Dr. Josep Espinasa i Rifà, secretari de la Junta de la Filial del Vallès Oriental

Segona i última versió,

Montmeló, 17 de juny de 2022

Dra. Alba Martínez i Escudé, presidenta de la Junta de la Filial del Vallès Oriental

Tarragona

Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona

Resum

Fundada el 1974

Referències

Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona. Història de l'Entitat. <http://www.acmt.cat/?p=page/html/historia-i-juntes>

Benages, Jaume. La Filial del Tarragonès: formació mèdica especialitzada des de 1974. *Annals de Medicina* 2018, 101 (2): 64-68. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=10068

Web Acadèmia: Filials, Tarragona <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/013>

Web: <http://www.acmt.cat/>

Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona

Jaume Benages Pàmies

Dades d'història

L'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears neix el 5 d'abril de 1878 de la fusió d'*El Laboratorio*, fundat el 15 de gener de 1872 per cinc estudiants de medicina, dos dels quals, Salvador Cardenal i Josep A. Barraquer, havien d'esdevenir dues de les figures més il·lustres de la medicina catalana i l'*Academia de Ciencias Médicas*, fundada el 1877 i que comptava amb noms tan il·lustres com Jaume Pi i Sunyer, Lluís de Góngora, Joaquim Bonet i Amigó i Agustí Prió.

Amb més de 29.000 socis, la base actual de l'Acadèmia (any 2018) es sustenta en 88 societats per especialitats i en 22 filials territorials.

Durant els primers mesos de l'any 1974, les converses mantingudes a Barcelona entre el Dr. Josep Laporte (president de l'Acadèmia), el Dr. Joan Domènech (president del Col·legi de Metges de Tarragona) i el Dr. Emiliano Fernández, fructificaren i es posà en marxa la voluntat de crear ben aviat la "Filial de Tarragona".

En la reunió de compromissaris del Col·legi de Metges de Tarragona celebrada el dia 2 d'abril del 1974, el Dr. Josep Adserà Martorell proposà segons consta en acta: "...que demà es celebri una reunió preliminar entre representants dels centres mèdics de la capital, a l'objecte de proposar candidatures per a l'elecció dels companys que tinguin que dirigir la secció delegada de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques".

En aquesta reunió de facultatius tarragonins i representants de totes les institucions sanitàries de la ciutat, celebrada finalment el dia 5 d'abril del 1974 a la sala d'actes del Col·legi de Metges, es fundà l'Acadèmia de Tarragona i fou escollida, tot preservant l'equitat institucional, la primera junta directiva de l'entitat i el seu primer president, el Dr. Emiliano Fernández Domínguez. La nova junta directiva es reuní per primera vegada de forma ordinària el dia el 23 d'abril de 1974.

En l'assemblea de compromissaris del Col·legi de Metges de Tarragona celebrada el dia 14 de maig del 1974, el seu president, el Dr. Joan Domènech en el torn de precs i preguntes i segons consta en acta, deixà ben clar que les filials de Reus i Tarragona de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques: "son entitats independents del Col·legi de Metges de Tarragona, però que en qualsevol necessitat que tinguin el Col·legi estarà al seu costat pel que convingui".

Des d'aleshores, han estat moltes les propostes de formació especialitzada en les ciències de la salut que l'ACMT (Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona) ha ofert als seus associats; gairebé uns 500 en l'actualitat. El

nombre d'activitats en cada curs acadèmic ha estat bastant variable, sent el curs 2009-2010 un dels més prolífics amb un total de 22 esdeveniments entre jornades, conferències, cursos i congressos.

Durant el mandat del Dr. Josep Maria Solé i Poblet (2006-2012), a banda de les activitats formatives, en aquell moment força nombroses, es va voler dinamitzar altres aspectes més socials relacionats també amb l'àmbit de la salut. La intenció era la de motivar a la participació dins de la filial, a aquells facultatius tradicionalment poc actius i alhora animar a altres col·legiats de Tarragona a afiliar-se. En aquest sentit es va realitzar un curs de cuina saludable (2009), un curs de fotografia digital (2009), un curs d'informàtica enfocat a la publicació d'articles i pòsters (2010) i un curs de català per a metges nous (2011). El 12 de gener del 2012 s'inaugurà a la sala d'actes del Col·legi de Metges de Tarragona una exposició artística dels tres socis guanyadors del I Concurs de pintura i escultura de l'ACMT. També en aquest context cal situar els dos primers exemplars (2008 i 2009) de la revista digital de l'entitat que malauradament no han tingut continuïtat.

En la seva vessant més institucional, l'ACMT ha celebrat al llarg d'aquests 44 anys ja d'existència diversos actes de reconeixement a facultatius relacionats amb l'entitat. D'entre aquests assenyalarem els homenatges al Dr. Emiliano Fernández Domínguez com a impulsor i primer president de la filial (el desembre de 1977), al Dr. Josep Maria Sánchez Ripollés (29 de gener de 2008) i al Dr. Jordi Sentís i Bonet (30 de novembre de 2011). Per la seva banda el Dr. Lluís Delclós i Soler, en un acte celebrat a l'Ajuntament de Tarragona, va rebre el títol d'Acadèmic honorari el 23 d'octubre de 2010.

L'any 2010, la junta directiva de l'ACMT va atorgar el premi Pere Virgili al millor treball científic publicat al Dr. Carles Llor Vila per "*Association between use of rapid antigen detection test and adherence to antibiotics in suspected streptococcal pharyngitis*". També va concedir dues beques, una al Dr. Manel Prados Saavedra per a un "projecte d'investigació científica dins de l'àmbit de les ciències de la salut" i una altra per als doctors Josep Antoni Lluca Abella, Juan Manuel Miguel Tacchino i Alejandro Rossini per a "l'ampliació d'estudis especialitzats en un centre d'excel·lència".

L'Escola de Cirurgia del curs acadèmic 2010-2011, ha estat sens dubte el projecte formatiu més ambiciós que ha organitzat l'ACMT. L'Escola, que va tenir l'encert d'adaptar la seva programació perquè totes les especialitats, fins i tot les no quirúrgiques, poguessin aprofitar-se del temari, fou organitzada per la unitat de Cirurgia oncològica i pelviana avançada de la Xarxa Sanitària i Social de Santa Tecla i dirigida pel seu responsable, el Dr. Antoni Lluca que comptà amb la codirecció dels doctors Jordi Recasens, traumatòleg, Joan Virgili, cirurgià i Jaume Benages, uròleg.

L'Escola va tenir una durada de 9 mesos i es va distribuir en nou grups temàtics, cadascun d'una especialitat diferent. Cada mes del curs acadèmic va

estar dedicat en exclusiva a una d'aquestes especialitats quirúrgiques: Urologia (octubre), Cirurgia oncològica pelviana (novembre), cirurgia general (desembre) oftalmologia (gener), ginecologia (febrer), traumatologia (març). Otorrinolaringologia (abril), Cirurgia Vasculard (maig) i cirurgia laparoscòpica i robòtica (juny).

El primer dijous de mes es realitzava, en la sala d'actes del *Col·legi de Metges*, la jornada teòrica en la qual un o diversos metges especialistes adscrits a la Xarxa Sanitària i Social de Santa Tecla, a banda de comentar les novetats i els reptes de futur de la seva corresponent especialitat explicaven, amb suport audiovisual, les fases més interessants de les cirurgies que habitualment practiquen. Durant la resta de dies del mes, els inscrits contactaven amb el professorat per tal de coordinar, la seva assistència als quiròfans de l'Hospital de Santa Tecla o de l'Hospital del Vendrell per tal de veure en directe les intervencions que considerin més interessants per a la seva formació.

El gran nombre d'inscrits i la qualitat del professorat van contribuir a l'èxit d'aquesta escola que es va poder realitzar gràcies al suport de la direcció de la Xarxa Sanitària i Social de Santa Tecla que va proporcionar els recursos humans i materials (incloent-hi les instal·lacions quirúrgiques dels seus dos hospitals), necessaris per a la posada en marxa d'aquest recordat projecte formatiu. (Figura 1)

Per finalitzar aquesta història de la nostra entitat, direm que si bé l'ACMT no fou de les primeres filials territorials de l'Acadèmia en constituir-se, la de la veïna Reus és inclús més antiga, sí que s'ha de destacar les ganes i la il·lusió de molts facultatius tarragonins en posar-la en marxa. Segons el testimoni que ens han arribat d'alguns dels seus protagonistes, aquella reunió fundacional de l'entitat celebrada el dia 5 d'abril de 1974 en el Col·legi de Metges de Tarragona fou multitudinària i tots els representants de les diferents institucions mèdiques de la ciutat que assistiren s'implicaren ràpidament en aquest projecte, un projecte que més enllà de la temàtica pròpia de les ciències mèdiques fou també considerat un projecte de ciutat.

Anys 70's (Segle XX)

2006 – 2008

Des del 2009

Figura 1: 7 d'octubre de 2010. Acte inaugural de l'Escola de Cirurgia de l'Acadèmia de Ciències mèdiques de Tarragona.

D'esquerra a dreta: Dr. Josep Maria Solé i Poblet (president de l' ACMT), Dra. Concha Abril (vicepresidenta del Col·legi de Metges de Tarragona), Dr. Antoni Llueca (director de l'Escola de Cirurgia) i el Dr. Xavier Oliach (director mèdic de l'Hospital de Santa Tecla de Tarragona)

També per a molts va significar poder integrar-se a una institució emblemàtica del nostre país, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, que ja des dels anys previs a la Mancomunitat (finals del segle XIX) i amb les aportacions de nombrosos facultatius de gran talent, ha anat marcant les pautes i la modernització de la formació mèdica del territori i ha aconseguit que Catalunya, una nació mancada dels privilegis d'un estat propi, hagi també pogut proporcionar, amb veu pròpia, la seva particular i efectiva aportació al desenvolupament de la medicina. (Figura 2)

Figura 2: Reunió de treball de la Junta directiva de la filial celebrada el 7 de febrer de 2018.

D'esquerra a dreta: Dr. Josep Maria Pérez Portela, Dra Laia Montserrat, Dr. Jaume Benages, Dra. Pilar Roca, Dr. Emili Mayayo, Dr. Joan Cebal i Dr. Pau Omosa.

Alt Penedès

Filial de l'Alt Penedès

Resum

Fundada el 1980

Referències

Filial de l'Alt Penedès. <http://ebd.academia.cat/fpenedes>

Casassas O. L'Alt Penedès i el Garraf (Filials) i la representativitat de l'Acadèmia. Annals de Medicina (Barcelona). 1979, 65 (8): 1253-1254. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=6647

Web Acadèmia: Filials, Alt Penedès <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/011>

Web: <http://ebd.academia.cat/fpenedes>

Bages

Filial del Bages

Resum

Fundada el 1980

Referències

Filial del Bages. http://ebd.academia.cat/Portals-Entitats/Junta-directiva/_Qt102BQw4HZea3dRsFcLMLiiTUFa6_j

Web Acadèmia: Filials, Bages <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/002>

Web: <http://ebd.academia.cat/fbages>

Dades d'història de la Filial del Bages

Alba Bernadó Solè, Judit Catllà Prat.

La Filial del Bages de l'ACMSCB va ser fundada el 5 de Novembre de 1964 amb el nom de: Filial del Bages de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears. (Taula I)

Nom i Cognoms	Nº
Amando Redondo Bonvehí	575
Jaime Portella Bacardit	229
Agustín Martín Bustos	632
Manuel Sucre Sabaté	388
Ricardo Cots Parcerisa	306
Marcos Trujillo Armas	239
Rosendo Capellà Valls	225
José M. Lozano Serrano	494
Juan Bergas Matas	333
Pedro Utrillas del Amo	464
Juan Fernandez Lopez de Hierro	338
Jaime Roig Codina	577
Antonio Estivill Goñi	479
Jose Mira Prunes	892
Ramon Guitart Boloix	234
Antonio March Salas	206
Francisco Rafat Selga	145
Agustín Garriga Serramalera	438
Pedro Capell Martínez	139
J. Salvador Rafat Selga	569
Carlos Tena Tena	211
Joaquín González Ruix	427
Idelfonso Morales García	474
Alfonso Oliver García	469
Francisco Bosch Vall-Llosera	386

Taula I: Fundadors i signants de la Filial del Bages

Presidents de la Filial del Bages

Fins l'any 1978 l'únic president que es té constància es el Dr. Rossend Capellà Valls.

Del 1978 al 1980, el president va ser el Dr. Ricard Cots Parcerisa .

Del 1980-1982, el president va ser el Dr. Josep Sorribes Pubill

Del 1982-1984, el president va ser el Dr. Marc Noguera Constantí

Del 1984- 1991, el president va ser el Dr. Josep Ordeig Calonge

Del 1991-1999, el president va ser el Dr. Antoni Puche Manaut

Del 1999-2003, el president va ser el Dr. Josep Trapé Pujol

Del 2003-2014, la presidenta va ser la Dra. Carme Bertral López

Del 2014 al 2019, el president va ser el Dr. Josep M. Marcos Bruguera

Actualment des del 2019 , la presidenta es la Dra. Alba Bernadó Solé

Membres de les Juntes Directives

Cursos del 1980-1982

President : Sorribes Pubill, Josep

Secretari : Bonet Dalmau, Pere

Cursos del 1982-1991

President : Noguera Constantí, Marc Antoni

Secretari : Ordeig Calonge, Josep

Cursos del 1991 al 1994

President : Ordeig Calonge, Josep

Secretari : Noguera Constantí, Marc Antoni

Cursos del 1994 al 1999

President : Puche Manaut, Antoni

Secretari : Trape Pujol, Josep

Cursos del 1999 al 2003

President : Trape Pujol, Josep

Secretari : Puche Manaut, Antoni

Vocal : Culell Oliveras, Pere

Vocal: Tuneu Valls, Roser

Vocal : Abenoza Guardiola, Montserrat

Vocal : Garcia Curado, África

Vocal Farmàcia : Comas Riu, M. Teresai

Curs del 2003 al 2004 .

Presidenta : Bertal Lòpez, M. Carme
Vicepresident : Collera Ormazabal, Pablo
Secretari : Pardo Fonfría, Carlos
Tresorer : Busquet Duran, Xavier
Vocal : Ortega García, Cristóbal
Vocal : Basas Bacardit, Mercè
Vocal : Cañellas Isern, Josep
Vocal: Sans Boix, Antonia
Vocal: Trape Pujol, Josep
Vocal resident : Badal Lafulla, Josep
Vocal resident : Valls Masot, Laia
Vocal CoMB : Guerrero Sala, Lluís Antoni
Vocal Farmàcia : Serrarols Colorades, Silvia
Vocal infermeria : Mas Rubio, Dolors
Vocal veterinari : Gómez Muro, Josep Antoni

Cursos del 2004 al 2014

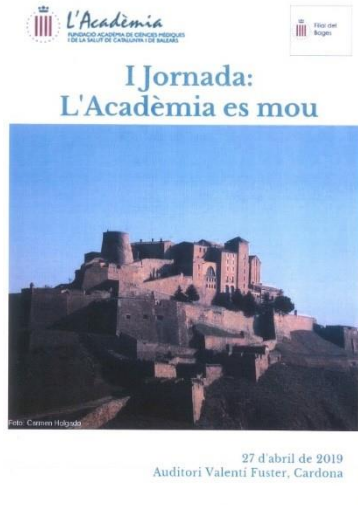
Presidenta : Bertal Lòpez, M. Carme
Vicepresident : Collera Ormazabal, Pablo
Secretari : Pardo Fonfría, Carlos
Tresorer : Busquet Duran, Xavier
Vocal : Ortega García, Cristóbal
Vocal : Basas Bacardit, Mercè
Vocal : Cañellas Isern, Josep
Vocal: Sans Boix, Antonia
Vocal: Trape Pujol, Josep
Vocal resident : Badal Lafulla, Josep
Vocal resident : Valls Masot, Laia
Vocal CoMB : Guerrero Sala, Lluís Antoni
Vocal Farmàcia : Serrarols Colorades, Silvia
Vocal infermeria : Mas Rubio, Dolors
Vocal Infermeria Valiente Ballesteros , M.Carme
Vocal veterinari : Gómez Muro, Josep Antoni

Cursos del 2014 al 2019

President: Marcos Bruguera, Josep M.
Secretària : Serra Buxeda, Elena
Vocal : Bertral Lòpez, M.Carme
Vocal : Pardo Fonfría, Carlos
Vocal : Hernández Ribera, Mireia
Vocal : Cañellas Isern, Josep

Curs 2019 fins l'Actualitat.

Presidenta : Bernadó Solè, Alba
Secretari : El Boutrouki, Omar
Tresorera : Escalè Besa, Anna
Vocal : Royuela Juncadella, Meritxell
Secretària administrativa Filial : Catllà Prat, Judit

Disseny i realització: Dra. Meritxell Royuela

Figura 1: Cartell Jornada Abril 2019

Disseny i realització: Sra. Judit Catllà Prat

Figura 2: Díptic – Programa de mà Jornada Abril 2019

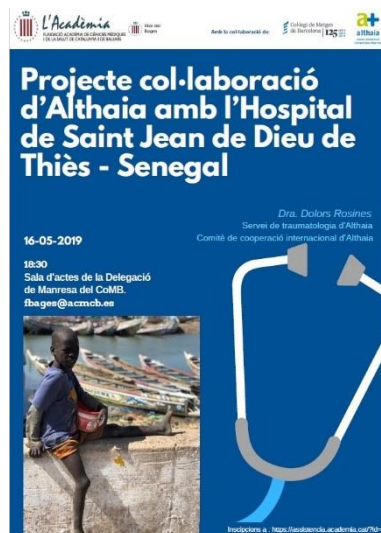

Figura 3: Fotografia Jornada Abril núm. 1: Taula

De dreta a esquerra: Ponents: Dr. Eladi Baños i Dra. Elena Guardiola. Junta Directiva Filial del Bages: Dra. Alba Bernadó, Dr. Omar El Boutouki , Dra. Anna Escalé, Dra. Meritxell Royuela i Sra. Judit Catllà

Figura 4: Fotografia Jornada Abril núm. 2: Assistents

Disseny i realització : Sra. Judit Catllà Prat

Figura 5: Cartell Sessió Maig 2019.

Figura 6: Fotografia sessió Maig núm. 1: Ponent : Dra. Dolors Rosines

Figura 7: Fotografia Jornada Abril núm. 3: Assistents

Figura 8: Fotografia sessió Maig núm. 3: Entrega d'obsequi a la Ponent

De dreta a esquerra : Presidenta F. Bages : Dra. Alba Bernadó, Ponent : Dra. Dolors Rosines i Secretària F. Bages: Sra. Judit Catllà

Figura 9: Programa Sessió d'Actualització d'Urologia per l'Atenció Primària

Figura 10: Fotografia sessió Juny núm. 1.: Ponent : Dr. Roberto Castañeda

Figura 11: Fotografia sessió Juny núm. 2: Assistents

Figura 12: Fotografia sessió Maig núm. 3: Entrega d'obsequi al Ponent

D'esquerra a dreta : Tresorera F. Bages : Dra. Anna Escalè, Ponent : Dr. Roberto Castañeda , Presidenta F. Bages : Alba Bernado i Secretaria F.

Garraf

Filial del Garraf

Resum

Fundada el 1980

Referències

<http://webs.academia.cat/filials/garraf/junta.php>

Casassas O. L'Alt Penedès i el Garraf (Filials) i la representativitat de l'Acadèmia. Annals de Medicina (Barcelona). 1979, 65 (8): 1253-1254. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=6647

Web Acadèmia: Filials, Garraf <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/006>

Web: <http://webs.academia.cat/filials/garraf/>

Lleida

Associació Mèdico-Quirúrgica de Lleida

Resum

Fundada el 1946, que s'associaria a l'Acadèmia el 1954 i s'integraria plenament el 1981.

1979: es crea la Joventut Mèdica de Lleida

Referències

Associació Médico Quirúrgica de Lleida. <http://ebd.academia.cat/filleida>

Web Acadèmia: Filials, Lleida <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/008>

Reus – Baix Camp

Filial de Reus

Resum

Fundada el 1981

1982 es crea la Joventut Mèdica del Baix Camp

Referències

L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Reus. <http://ebd.academia.cat/freus>

Iglesias J. Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut: 140 anys recorreguts. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Anals de Medicina, 2014; 97 (4): 171-173. http://annals.academia.cat/view_documento.php?tpd=2&i=8140

Web Acadèmia: Filials, Baix Camp <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/012>

Web: <http://ebd.academia.cat/freus>

Tortosa – Terres de l'Ebre

L'Acadèmia Terres de l'Ebre

Resum

Fundada el 1981

Referències

L'Acadèmia: Terres de l'Ebre. <http://www.academiaebre.cat/lacademia/>

Web Acadèmia: Filials, Tortosa <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/014>

Web: <http://www.academiaebre.cat/>

Filial de les Terres de l'Ebre

Resum de la història

Som la Filial a les Terres de l'Ebre de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears.

Fundada l'any 1981 per metges de Tortosa, que tenien el neguit per la dificultat de rebre formació i millorar el coneixements i la formació continuada, la seu està ubicada al Passeig de l'Ebre, 24 de Tortosa (Col·legi Oficial de Metges).

Som una entitat fundada l'any 1872, amb personalitat jurídica oficialment reconeguda, que constitueix una tribuna i lloc de reunió dels professionals de la salut de Catalunya, Balears, València i Andorra. Som una institució independent al servei del país i no vinculada a cap organisme oficial.

L'objecte primordial de l'Acadèmia és fomentar la formació continuada amb l'estudi i el conreu de les ciències de la salut en tots els seus aspectes: humà, tècnic, social i cívic, tant en la seva vessant assistencial com docent i d'investigació.

Som una comunitat científica viva, fruit de l'esforç col·lectiu, que s'adapta a les necessitats i circumstàncies científiques i socials del moment, que treballa en col·laboració amb altres societats mèdiques, biològiques i farmacèutiques, nacionals i estrangeres, amb una constant inquietud de progrés.

Som la corporació mèdica i de salut més important del nostre país, pel nombre de socis, de societats i d'associacions que la integren i pel volum d'activitats científiques que anualment desenvolupa.

Per totes aquestes especials característiques, fruit de l'impuls de la societat civil, es pot considerar que som una institució única al món.

Cerdanya – Capcir

Filial de la Cerdanya i el Capcir

Resum

Fundada el 1982

Referències

Filial de la Cerdanya i el Capcir. <http://ebd.academia.cat/fcerdanya>

Web Acadèmia: Filials, Cerdanya – Capcir <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/017>

Web: <http://ebd.academia.cat/fcerdanya>

Andorra

Acadèmia de Ciències Mèdiques d'Andorra – ACMA

Resum

Fundada el 1983

Referències

Societat Andorrana de Ciències. <http://www.sac.ad>

<https://www.academia.cat/ca/filial/codi/022>

Acadèmia de Ciències Mèdiques d'Andorra – ACMA

La SAC va signar un conveni amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears el 1985, que es va concretar posteriorment amb la creació de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques d'Andorra el 1998 amb l'objectiu de col·laboració en activitats i de poder aprofitar tots els serveis que ofereix l'ACMSCB, particularment les activitats de formació continuada específica. En el marc d'aquest conveni es va establir que els socis de la SAC, amb titulació sanitària, poden ser alhora socis de l'ACMCB sense necessitat de pagar dues quotes, abonant únicament la quota de la SAC.

Els socis de la SAC, que no siguin professionals de la salut i ho desitgin, poden rebre informació igualment dels actes de tipus general que organitza l'Acadèmia.

Trajectòria de la Societat Andorrana de Ciències

Àngels Mach i Buch

Creació: 19 d'agost del 1983, pel decret del Govern d'Andorra número 313/B/83. Modificació d'estatuts per adequació a la Llei Qualificada d'Associacions del 29-12-2000. Nous estatuts aprovats en A.G.E. de data 20-12-2001. Nou número de Registre 35/2002, del 3-7-02.

Primera junta directiva:

President: Josep Vilanova i Trias
Secretari: Elisa Muxella i Molins
Tresorer: Antoni Pol i Solé
Vocal: Casimir Arajol i Farràs
Vocal: Ramon Cereza i Pérez
Vocal: Rafael Estevan i Estevan
Vocal: Diego Gómez i Sánchez
Vocal: Immaculada Mañà i Delgado.

La Societat Andorrana de Ciències va signar un conveni d'agermanament amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears el 8 de juny del 1985 a Andorra. Van signar per l'ACMCB: Màrius Foz i Sala (president), Joaquim Ramis i Coris (vice-president), Pere Pardo i Peret (secretari) i Salvador Sargues i Joncosa (vice-secretari) i per la SAC: Josep Vilanova i Trias (president) Elisa Muxella i Molins (secretària), Antoni Pol i Solé (tresorer), Meritxell Fiter i Vilajoana (cap de la secció de medicina) i Imma Mañà i Delgado (vocal). (Figura 1)

Creació de les seccions:

- Medicina: 1985, coordinada per Meritxell Fiter i Vilajoana, i, des de 1994, Ciències de la Salut, per Elena Martínez i Castro.)
- Arquitectura i urbanisme: 1986, coordinada per Antoni Pol i Solé.
- Llengua catalana: 1986, coordinada per Manuel Anglada i Ferran; des del 1999, per Marcel Baïche i Mercé Betriu, i des del 2003, per Mercé Betriu i Bars.
- Filosofia: 1985, coordinada per Francesc Ferrando i Sanjuan.
- Astronomia: 1997, coordinada per Miquel Sistach i Roure.
- Còmic: 1997, coordinada per Joan Pieras i Tortosa 1997-2012, per Josep Samarra i Farràs 2012-2017, en què es dona de baixa la secció en haver creat una associació pròpia independent amb la que la SAC signa un conveni.

- Història: 2002, coordinada per Pere Cavero i Muñoz 2002-2021, i des del 2022 per Domènec Bascompte i Grau.
- Debats de recerca: 2006, coordinada per Eric Jover i Comas (2006-2014), per Marta Fonolleda i Riberaygua 2014-2019, i per Marta Fonolleda i Alan Ward, des del 2020.
- Noves tecnologies: 2010, coordinada per Alan Ward Koeck.
- Acadèmia de Ciències Mèdiques d'Andorra: 1998, coordinada per Joan Martínez i Benazet, 2002 – 2022, per Josep Vilanova i Trias, i des del 2022, per Eva Heras i Muxella. Creada com a secció autònoma per a homologar l'adhesió amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears ACMCB.
- Creació de la secció Àgora Cultural el 2016 per a formalitzar la coordinació de les 26 associacions culturals que componen la plataforma.
- Creació de la secció acadèmica el 2019, presidida per Antoni Morell i Mora, vicepresidenta Àngels Mach i Buch, secretari Antoni Pol i Solé.

La SAC va participar activament a l'Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut (AECS-Andorra) entre el 1993 i el 1995, sent-ne president Anselm Goicoechea i Fiter, i a la Federació Internacional d'Estudiants de Ciències de la Salut (IFMSA) fins el 2001 en què va ser donada de baixa per impagament de les quotes junt amb Luxemburg, Azerbaidjan i Austràlia, i també per no disposar de facultat de Medicina. El nombre d'estudiants andorrans en relació a la durada dels estudis és insuficient per a poder mantenir continuïtat, tot i així posteriorment va ser representada per Marta Sabater i Martos, com a vicepresidenta d'afers exteriors de l'AECS (2010-2011) i assistent del coordinador regional d'Europa a l'IFMSA a Brussel·les (2011-2012).

Representació de la SAC al Patronat de la Universitat Catalana d'Estiu 1988-2012 (Antoni Pol), posteriorment a la Fundació UCE, i des del 2013, Àngels Mach.

Representació de la SAC als Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana quadriennals a partir de 1988: Josep M. Goicoechea (Tretzè 1988), Manuel Pallarès (Catorzè 1992), Josep Vilanova (Quinzè 1996), Àngels Mach (Setzè 2000), Vicenç Martínez i Vecina (Dissetè 2004), Imma Mañà (Divuitè 2008), Àngels Mach (Vintè 2017). Des del 1998 convocat per la Fundació Alsina i Bofill, integrada per les entitats convocants anteriors (Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, Societat Catalana de Biologia i Acció Cultural del País Valencià, ara Fundació Joan Baptista Pesset, la Universitat de València i la SAC). Representant de la SAC a la Fundació Alsina i Bofill: Josep Vilanova (1996- 2019), Àngels Mach (2019- actualitat).

Presidents de la SAC successius: Josep Vilanova i Trias, de 1983 a 2002, Antoni Pol i Solé, 2002-2004, Àngels Mach i Buch, 2004- actualitat.

Membres d'honor: socis d'honor: Alfred Giner-Sorolla (1994), Juan María López-Aguilar i Pérez-Griffo (2001), Jordi Mora i Aristot (2001), Marcel Baïche (2003); president d'honor: Josep Vilanova i Trias (2002).

Nombre de socis a desembre del 2021: 322

Objectius: divulgació del coneixement en tots els àmbits i promoció de la recerca.

Activitats principals: organització de conferències, jornades específiques, congressos, cursos especialitzats de temes relacionats amb les ciències de la salut, enregistrament dels actes i publicació de les activitats realitzades i de temes de recerca històrica inèdits.

En el decurs dels anys la SAC ha signat convenis de col·laboració vigents amb institucions d'Andorra: Arxiu Nacional d'Andorra (1994), Universitat d'Andorra (2000), Ministeri d'Educació i Ensenyament Superior (2006-2016-2021), Institut d'Estudis Andorrans (2008), Comú d'Andorra la Vella (2009), Llibreria la Puça per distribució de les publicacions (2009), Forces Elèctriques d'Andorra FEDA (2014), Departament d'Estadística (2015), l'Associació Andorrana del Còmic, la Il·lustració i l'Animació (2016), Ministeri de Cultura i Esports (2018), i de forma esporàdica amb Andorra Telecom (2012, 2015, 2016, 2019) i el Consell General (2019).

I ha signat convenis de col·laboració vigents amb les següents entitats a l'exterior: Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears (1985), Fundació Universitat Catalana d'Estiu (1988), Fundació Alsina i Bofill (1996), Societat Catalana de Química (2003), Institut d'Estudis Catalans (2004-2010), Obra Cultural de l'Alguer (2007), Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana (2008), Consorci Paleontologia i Entorn (2008), Institut Ramon Muntaner i Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (2019).

D'esquerra a dreta : Pere PardoPeret, Joaquim Ramis Coris, ?, Màrius Foz Sala, ?, ?, ?, ?.

D'esquerra a dreta : Josep Vilanova Trias?, Joaquim Ramis Coris, ?, Màrius Foz Sala, ?, ?.

Figura 1: Responsables de la signatura del conveni d'agermanament entre la Societat Andorrana de Ciències i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, el 8 de juny del 1985 a Andorra.

Figura 2:

Figura 2: Presentació de Acadèmia de Ciències Mèdiques d'Andorra. Conferència d'Ignasi Riera: Per reconquerir l'autonomia, Salut.

D'esquerra a dreta : Joaquim Ramis Coris, Josep Vilanova Trias?, Ignasi Riera.

HISTÒRIA DE LA SAC

Conveni d'agermanament de la SAC amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

Reunits el dia vuit de juny de mil nou-cents vuitanta-cinc.

D'una part la Societat Andorrana de Ciències amb seu a Andorra la Vella i d'altra part l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, amb seu a Barcelona. De mutu acord manifesten:

La decisió d'establir un agermanament d'ambdues entitats en els termes següents:

1. La Societat Andorrana de Ciències i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, de conformitat a l'article 62 dels seus Estatuts, acorden agermanar-se per a un millor compliment de les finalitats de les dues entitats.

2. L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears i la Societat Andorrana de Ciències, que declaren conèixer cada una els Reglaments i els Estatuts de l'altra, es comprometen a mantenir-se mútuament informades de les modificacions que en un futur siguin introduïdes en aquells articulats, sense, però, que l'adhesió i la informació tinguin en cap cas el caràcter d'ingerència.

3. La Societat Andorrana de Ciències podrà fer ús, quan ho consideri oportú, de l'epígraf "Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears" i del símbol gràfic d'aquesta.

4. Els membres de la Societat Andorrana de Ciències i els de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears tindran reciprocament, en relació a l'assistència als actes que siguin organitzats a qualsevol població de Catalunya, les Balears o Andorra, a l'ús de les respectives biblioteques, i a condicions especials d'inscripció a cursos, reunions i congressos, els mateixos drets. En tots els casos hauran d'exhibir el document que acrediti la seva pertinença a una de les dues entitats.

5. L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears inclourà a la seva revista *Annals de Medicina* les convocatòries de les sessions programades per la Societat Andorrana de Ciències o la referència posterior a l'acte celebrat que la Societat li trameti, amb un tracte idèntic al de les associacions o societats integrants de l'Acadèmia i les seves filials.

La Societat Andorrana de Ciències inclourà en les seves publicacions les convocatòries de les sessions o actes programats per l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears o les referències posteriors a l'acte celebrat que li siguin tramesses.

6. L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears i la Societat Andorrana de Ciències s'informaran mútuament de totes les seves activitats, per mitjà de les convocatòries corresponents.

7. Els membres de la Societat Andorrana de Ciències que desitgin tenir la condició de soci de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears i la plenitud dels seus drets (veu i vot a les assemblees generals ordinàries i extraordinàries, possibilitat d'inscripció a les entitats especialitzades integrants de l'Acadèmia, rebuda personal d'*Annals de Medicina* i de les altres publica-

cions de l'Acadèmia, accés a càrrecs directius, etc.), ho sol·licitaran per conducte de la Societat.

8. La Societat Andorrana de Ciències es compromet a facilitar a l'Acadèmia la relació d'aquells que, d'entre els seus membres, hagin optat per la possibilitat considerada en l'apartat anterior, i així mateix les altes i baixes que s'hi produïssin.

9. La Societat Andorrana de Ciències establirà una quota addicional als seus membres socis de l'Acadèmia en la mateixa forma que les filials de l'Acadèmia i ho abonarà de la forma més convenient per les dues parts.

10. Els socis de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears que desitgin tenir la condició de soci de la Societat Andorrana de Ciències amb la plenitud dels seus drets ho sol·licitaran per conducte de l'Acadèmia.

11. La Societat Andorrana de Ciències designarà, entre els seus membres, socis numeraris de l'Acadèmia que seran convocats a les reunions en qualitat de portaveus.

12. Aquest conveni podrà ésser revistat a petició de qualsevol de les entitats signatàries.

Andorra, a vuit de juny de 1985.

Llegida la present, s'aprova per unanimitat.

Assistents:

Sr. Màrius Foz i Sala (President de l'ACMCB)

Sr. Joaquim Ramis i Coris (vice-president de l'ACMCB)

Sr. Pere Pardo i Peret (Secretari de l'ACMCB)

Sr. Salvador Sargués i Juncosa (vice-secretari de l'ACMCB)

Sr. Josep Vilanova i Trias (president de la SAC)

Sra. Meritxell Fiter i Vilaçana (cap de la secció de Medicina de la SAC)

Sra. Elisa Muxella i Molins (secretària de la SAC)

Sr. Antoni Pol i Solé (tresorer de la SAC)

Sra. Immaculada Mañà i Delgado (vocal de la SAC)

Figura 4: Conveni d'agermanament entre la Societat Andorrana de Ciències i l'Acadèmia de ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears. Andorra, 8 de juny de 1985.

Societat Andorrana de Ciències

Anoia

Filial de l'Anoia

Resum

Fundada el 1983

Referències

Filial de l'Anoia. <http://ebd.academia.cat/fanoia>

Web Acadèmia: Filials, Anoia <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/001>

Web: <http://ebd.academia.cat/fanoia>

Menorca

Filial de Menorca

Resum

Fundada el 1985

Referències

Filial de Menorca. http://ebd.academia.cat/Portals-Entitats/Junta-directiva/_Qt102BQw4HYdWLwyVWMR5ogPw633IDSS

Web Acadèmia: Filials, Menorca <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/019>

Web: <http://ebd.academia.cat/fmenorca/>

Alt Urgell

Filial de l'Alt Urgell

Resum

Fundada el 1998

Referències

Filial Alt Urgell. Qui som? http://ebd.academia.cat/Portals-Entitats/Render-Pagina-A-Mida/_FwgqdB76rbyTA3V4mcXOZ0X4xKvIG3NdjwgFECleucY

Web Acadèmia: Filials, Alt Urgell <http://www.academia.cat/es/filial/codi/023>

Web: <http://ebd.academia.cat/falturgell>

Filial Alt Urgell

Qui som?

La creació de la Filial de l'Alt Urgell de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears va ser aprovada en una Junta de Govern de juliol de 1998 en règim de Comissió Gestora i definitivament el 23 d'octubre de 1999 per divulgar i fomentar el coneixement de les ciències de la salut a la nostra comarca.

Amb l'objectiu esmentat, aplega a professionals de diferents àmbits relacionats amb aquest àrea del coneixement: metges, infermers, fisioterapeutes, psicòlegs, farmacèutics, biòlegs, ect.

La Filial es regeix pels estatuts de l'Acadèmia i està governada per una junta que és renova periòdicament.

Dades de la Historia de la Filial de l'Alt Urgell

Josep Muñoz Márquez

Any de fundació 1998

Àmbit científic i territorial que abasten: comarca de L'Alt Urgell nord i sud

Fundadors i membres de les Juntes Directives

Fundada per Joan Aixàs i Obiols fundador i primer president des del 1998 al 2003, acompanyat de Manuel Herce, Joan Purgimon, Josep Castells, Carmen Sala i Dolors Sánchez.

Altres presidents

Carles Berches Cruz (del 2003 al 2007)

José Muñoz Márquez des del 2007 al 2011 (va ser també Patró del Patronat de l'Acadèmia)

Posteriorment a aquest període, continua com a Vicepresident o president en funcions, fins a la actualitat,

Josep Fuster de 2011 al 2015

German Gonzalez Tendero 2015-2017

Des de 2019: Gastón Araújo que va dimitir al 2020 per haver-se traslladat a treballar a una altra comarca i per les restriccions imposades a resultes de la pandèmia.

Han sigut membres destacats en les diferents Juntes Executives ocupant diferents vocalies al llarg dels anys: Ramón Maria Vicente-Franqueira Rodríguez, Nuria Balletbó, Griselda Portela Dacosta i Remei Gomà Fenés, Cristina Vilanova Serrano, Antonia Parra Sánchez, Sergi Duaigües Miñambres, entre d'altres.

Activitats científiques, professionals i socials:

- Curs acadèmic anual amb una/dues sessions mensuals
- Premi de investigació anual
- Jornada Mèdica de Martinet (anual)

Socis destacats de la Societat, ja traspassats: Roser Isern

Relacions amb altres societats científiques:

- Amb les filials veïnes d'Andorra i Cerdanya
- Amb la Societat Catalana de Metges Generals i de Família - SEMG Catalunya, de la qual és president el Dr. Muñoz Márquez

L'Acadèmia Filial de l'Alt Urgell

Joan Aixàs i Obiols

Poc em podia imaginar el dia *8 de novembre de 1978*, ara farà 44 anys, data en què em vaig inscriure com a soci de l'Acadèmia, que la nostra relació fos tan llarga i productiva. Havia finalitzat la meua carrera de Medicina a la UB, al Clínic de Barcelona, aquell proppassat mes de juny i tocava formalitzar la col·legiació al COMB. Ens deien que ja érem metges i a nosaltres se'ns encongia el cor quan escoltàvem aquesta frase. I, encara més quan ens deien "*vosaltres no fareu de metges, vosaltres sou metges*".

I així va ser com aquell dia vaig començar a fer-me capaç de tota l'oferta formativa que se'm presentava. Se'm girava feina per ordenar-me les idees i els coneixements. En aquell moment, l'Acadèmia convivia en el mateix edifici amb el COMB.

I vam haver de començar a espavilar-nos per guanyar-nos les garrofes en un lloc o en un altre. Els nostres progenitors ja mostraven signes de claudicació i alguns de nosaltres, tossuts, volíem fer, encara, una especialitat mèdica. Ens trobàvem en un moment difícil i canviant. Estàvem en plena transició social i en un clar trànsit personal.

El cas és que ens vam haver d'espallongar a trobar feina. Vaig tenir la fortuna de poder fer l'especialitat de Cirurgia General i de l'Aparell Digestiu en un hospital i en un servei de prestigi: el Servei de Cirurgia que dirigia Dr. F. Doncel a l'Hospital Universitari de la Mútua de Terrassa. Hi vam viure una etapa de formació vertiginosa i hi vam conèixer grans persones i grans professionals. Entre altres, el Dr. Sala i Pedrós que avui presideix la nostra Institució acadèmica i amb el qual tots vam compartir no només els aspectes tècnics sinó molts valors humanístics.

Vaig acabar l'especialitat després de sis anys, l'any 1984 i, després d'un temps a l'Hospital de Can Ruti de Badalona, vaig tornar als meus orígens pirinencs -en aquell moment, amb sinceritat, no pas massa convençut- a l'Hospital de la Seu d'Urgell. Es tractava d'un Hospital Municipal molt vinculat a una Mutualitat local i governat per un Patronat amb representants eclesiàstics, polítics i socials. Aquest exemple es repetia en molts altres centres hospitalaris de Catalunya. El Moviment Mutualista del nostre país ha estat, històricament, molt actiu i eficaç.

Val a dir que aquests models d'hospitals donaven servei a la població de les seves àrees d'influència com podien i, en general amb el suport d'especialistes que s'hi desplaçaven periòdicament i, en especial, durant els dies festius i de caps de setmana. Òbviament, no eren hospitals jerarquitats ni, molt menys, orientats i gestionats des de la comptabilitat analítica per Serveis.

Heus ací, però, que l'any 1986, l'Institut Català de la Salut va crear la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP) que incloïa hospitals de titularitat pública i privada. L'objectiu era donar assistència sanitària universal amb equitat d'accés i afavorir l'equilibri territorial. La Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya (LOSC) fou aprovada l'any 1990 i es va crear el Sistema Sanitari Català que passava a ser el valedor de la medicina primària, l'hospitalària i, més tard, la sociosanitària i la de salut mental.

En el nostre entorn comarcal de l'Alt Urgell, els canvis esmentats en els paràgrafs anteriors, van significar el tancament -socialment traumàtic- d'una clínica d'una altra Mutualitat privada (veníem d'un model sanitari entroncat en el mutualisme) i la recol·locació d'una gran part del seu personal cap a l'Equip d'Atenció Primària. D'altra banda, amb tots els recels inicials, els canvis van portar, també, a augmentar els indicadors de qualitat i a entrar en una disciplina d'acreditació continuada de l'Hospital Municipal. D'aquesta manera, es van anar creant i organitzant Serveis per especialitats amb presència continuada i amb equips jerarquitzats.

L'any 1992 la nostra ciutat va acollir les proves d'aigües braves de les Olimpíades de Barcelona i aquest fet va significar una ferma empenta, també, per a l'hospital. Jo havia accedit al càrrec de Cap de Servei de Cirurgia i, amb això, juntament amb altres companys i d'altres Serveis, vam poder establir una dinàmica de sessions, formació continuada i assistència a reunions del Col·lectiu de Caps de Servei de Cirurgia dels Hospitals de Catalunya on, ves per on! ens hi vam tornar a trobar amb el Dr. Sala i Pedrós. Amb ell i amb altres companys d'altres hospitals, vam fer una feina gens eixorca i vam elaborar un document sobre la situació i les mancances dels Serveis de Cirurgia dels Hospitals de Catalunya el qual es va consensuar prèviament en un document, redactat en la nostra ciutat, que va rebre el nom de *Document de la Seu*. Aquest estudi va ser publicat l'any 1993 a la revista *Salut Catalunya* de la Conselleria, Vol.9, Núm.1, pàg. 1 a 7. 1995 (signat pels Drs. O. Colomer Mirambell, A. Gil Goñi, J. Font Renom, L. Masferrer Sala, P. Puig Gris, J. Sala Pedrós i J. Aixàs Obiols) i va ser presentat i incorporat en el full de ruta de la Conselleria de Sanitat, dirigida en aquell moment pel Dr. Xavier Trias. En el seu moment, va ser considerat el Document Marc de la Cirurgia en l'àmbit comarcal català, dins del context del Pla de Salut de Catalunya.

Altrament, a poc a poc, els professionals de la salut de la nostra Comarca de l'Alt Urgell, vam anar experimentant la necessitat de tenir més properes les possibilitats de reunir-nos, de compartir experiències i de consolidar un ambient favorable a organitzar, i acreditar oficialment, activitats de Formació Continuada. I va ser així com el dia 1 d'octubre de 1998, amb l'assistència del Dr. Joaquim Ramis, President de la Junta de Govern de l'Acadèmia, de la Sra. Mercè Balcells, responsable de la Gerència, de la Sra. Olga Mestres, responsable de Secretaria, i dels membres dels centres assistencials locals i comarcals, es van posar les bases de la Comissió Gestora de la nostra Filial.

En aquells moments, jo ocupava la Direcció Mèdica de l'Hospital i, tot i que ens havíem trobat amb alguna reticència de caire territorial, finalment, vam comptar amb l'ajut del Dr. Ramis i la Sra. Balcells; i també del President del Patronat de l'Hospital, Sr. Ganyet; de la Gerència de l'hospital, Dr. Nogué i de la Direcció de l'ABS de la Seu. La Sessió Inaugural va tenir lloc el dia 15 d'octubre de 1998, amb la presència del President del COML, Sr. Bonaventura Lladonosa, i del Dr. Viñas com a Rector de la Universitat de Lleida, juntament amb totes les persones esmentades anteriorment. Es va presentar oficialment la Filial a la Sala Sant Domènec de la nostra ciutat, amb una conferència inaugural a càrrec del Sr. Antoni Dalmau.

La primera Junta va estar formada pel Dr. Manuel Herce, la Dra. Montserrat Carrera, el Dr. Joan Purgimon, el Dr. Josep Castells i les Sres. M. Dolors Sánchez, Carmen Sala i jo mateix com a President.

Es va signar un conveni de col·laboració amb la Presidenta del Consell Comarcal, Sra. M. Dolors Majoral per a la utilització de la sala d'actes com a seu habitual i també es va establir tot un ampli programa d'activitats formatives a Martinet, Oliana, Organyà... les quals van acompanyar tot un seguit de sessions científiques a la nostra Ciutat.

En aquell període, que desitjo imperceptible, durant l'acte inaugural del curs 2004-2005, la Junta Directiva em va honorar amb el nomenament de Soci de Mèrit de l'Acadèmia.

En els anys posteriors, van continuar amb èxit una intensa dinàmica de treball les Juntes presidides pel Dr. C. Berché, Dr. J. Muñoz, Dr. J. Fusté, Dr. G. González i Dr. G. Araujo.

Des de fa un parell d'anys, la Filial ha aturat les seves activitats. La situació sanitària global ha fet encara més difícil poder donar continuïtat a les seves sessions formatives presencials.

I vet-ho aquí que aquest any l'Acadèmia celebra el seu 150è aniversari i ha organitzat tot un reguitzell d'activitats commemoratives entre les quals se'ns ha convidat a participar-hi amb aquest escrit que ara compartim amb vosaltres.

Des del Pirineu, rebeu tot el nostre agraïment per ajudar-nos a avançar en aquest magnífic projecte acadèmic.

Joan Aixàs i Obiols

Metge, humanista i escriptor

Filial de l'Alt Urgell

ACMSCB

Maresme

Filial del Maresme

Resum

Fundada el 1998

Referències

Filial del maresme. Qui som? http://webs.academia.cat/filials/maresme/qui_som.php

Web Acadèmia: Filials, Maresme <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/009>

Web: <http://webs.academia.cat/filials/maresme/>

Història de la Filial del Maresme.

Xavier de Balanzó i Fernández

Període 1977-2022.

L'evolució de la Filial del Maresme es podria dividir en dos grans meitats d'aproximadament 20 anys cada una. La primera ocuparia la darrera quarta part del s. XX (1977-1997). Va tenir una estructura i una dinàmica "clàssica". Com a exemple, les sessions eren les del tipus "magistral", unidireccional, amb l'auditori "passiu" i la màxima tecnologia aplicada eren les imatges amb l'aparell de diapositives o l'ús de les transparències amb els retroprojectors. I la segona, en la quarta primera part del s. XXI (1998-2022) que tindrà una estructura i una dinàmica "moderna". L'aparició de les noves tecnologies, amb internet, els ordinadors i les projeccions a través d'ells (el *power point* es popularitza tot just a partir del 2000), unes idees, criteris i objectius més clars i un canvi en el model de cursos amb participació dels alumnes en els formats tallers, fins arribar a la formació *b-learning*.

Els inicis de la Filial del Maresme. La Junta gestora 1977-78.

En algun moment, a inicis de la dècada de 1970, va haver un intent de constituir un grup entre alguns socis de l'Acadèmia que volien fer alguna activitat. Però va quedar en una nebulosa.

El cert és que el Xè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana de 1976 va ser una porta d'entrada de nous socis joves, alguns dels quals treballaven al Maresme. A un parell d'ells, en una conversa amb l'Oriol Casassas i Simó, aleshores president de l'Acadèmia, els va animar a constituir la Filial del Maresme. I en el mes d'octubre de curs 1978 en Xavier de Balanzó que treballava al Servei de Medicina interna de l'Hospital va impulsar la junta la gestora iniciant els tràmits i gestions per constituir-la. Era un moment especial amb un conflicte entre els metges tradicionals de la ciutat i la nova fornada que s'anava incorporant a l'hospital de St. Jaume i Sta. Magdalena de Mataró (d'ara endavant H. de Mataró o HM) partidaris d'una Medicina pública liderats per Josep M. Teniente Noguera.

Aquell equip format també entre altres per Ramon Tous Quintana, Montserrat Garcia-Milà, Raul Diloy Tejero que s'havien format a l'Hospital de la Creu Roja, era de la cordada de Jordi Gol i Gurina i portaven entre celles que calia protocol·litzar l'atenció sanitària en una època on la pràctica de la medicina era una tasca individual lluny encara de la medicina basada en l'evidència.

Però calia captar als metges tradicionals alguns dels quals eren socis de l'Acadèmia i evitar els recels o l'aïllament. Va proposar una junta gestora -que havia de durar un any- presidida per un dels metges de la ciutat partidaris de les actuacions tradicionals, el Dr. Jordi Esperalba Puig, endocrinòleg adscrit a la càtedra de Farmacologia de García Valdecasas. Va ser el coordinador de la desapareguda Delegació de la Facultat de Medicina de la UB on es feien els tres primers anys dels estudis pre-clínic per la que van passar set generacions. Com s'ha dit, era una manera de no rebutjar la idea per part dels metges de l'època que pràcticament treballaven a l'*Instituto Nacional de Previsión (INP)* com a metges generals o especialistes de "cupó".

I així va ser. Amb Balanzó com a secretari, amb el Dr. JJ. Polo, cardiòleg de l'INP, Joaquim Recoder Clavell, Josep Grau Escursell metge d'Arenys de Mar i el suport d'altres companys de l'hospital es va anar a la cerca de socis i iniciar unes sessions mensuals que fossin l'esquer per agrupar els metges, amb un programa acadèmic de sessions i conferències.

Com alguns dels metges d'aquella gestora eren facultatius d'Assistència Sanitària Col·legial, es va obtenir autorització per fer les sessions, reunions i formacions, sense cost, a la seva sala d'actes del carrer Argenta 65 de Mataró, que portava per nom de Club Elaia. I aquest local es va utilitzar durant 14 anys, fins el 1992.

1979-1985. La primera junta de la Filial: enceta singladura.

Transcorregut l'any, s'havia aconseguit una quarantena de socis formalitzats i es va anar convencent a candidats per formar la junta. En la tresoreria consta que la gestora va deixar un dèficit de 18.543 ptes. Per a la primera junta va ser elegit el pediatre Joaquim Recoder Clavell que la va presidir entre 1979 i 1985. Es van iniciar les sessions d'estil clàssic en general, amb conferenciants o en forma de taula rodona en el que participaven metges especialistes de renom de Barcelona i metges de Mataró i Maresme. El format era el que s'usava en moltes Filials i que duraria encara anys: conferència feta sobre les 9 o les 10 del vespre, debat i refrigeri, normalment patrocinat per la indústria farmacèutica. Acte acadèmic i acte social.

Aquell format es va mantenir prop de 8 anys fins que va arribar allò de la conciliació de la vida familiar i el format va desaparèixer per "lisi" és a dir per manca d'assistència. En les taules rodones, els experts de fora el Maresme i altres de centres universitaris o hospitals de tercer nivell, van deixar pas als metges que s'anaven incorporant als centres hospitalaris de Mataró (a l'hospital HM des de 1975 i a la Clínica l'Aliança Mataronina – CAM deu anys després). (Figura 1)

Figura 1: Sessió de la Filial al Club Elaia. Abril 1980. Taula sobre la pèrdua de consciència.

Participants d'esquerra a dreta.: Ramon Tous, Jaume Esperalba, Antoni Ribas i Marcelo Ceballos

Com exemple tenim el programa del curs 83-84 amb una sessió inaugural a càrrec del Dr. J. Monés sobre el "Tractament de l'úlcera pèptica" i una sessió de cloenda amb el Prof. Enrique Lience, tres sessions monogràfiques i quatre seminaris: "Actituds terapèutiques en les drogodependències per opiacis" amb Jordi Camí que seria l'any següent director de l'IMIM i Santiago de Torres com expert i que l'any següent seria el director general del *Plan Nacional sobre Drogas* del Ministeri de Sanitat; "Actualització en antibioticoteràpia" que va comptar amb el catedràtic Garcia San Miguel; "Prevenió del suïcidi" amb Blanca Sarró com a experta i "Trastorns psicossomàtics en la infància" amb Lluís Folch com expert estrella. Va ser un curs "tipus". Uns quants professors universitaris, caps de servei i figures de la medicina catalana van passar i passarien per Mataró. De fet entre el 1965 i 1974 això ja es venia fent a l'Hospital, però per al seu cos facultatiu.

Durant els anys següents va augmentar un xic el nombre de socis i per tant també la capacitat econòmica. En aquella època els socis rebien 'gratuïtament' la revista *Annals de Medicina* de l'Acadèmia, però la Filial havia de contribuir-hi econòmicament. Per exemple el 1981 hi va contribuir amb 36.000 ptes. i l'any 1982 amb 64.000 ptes. Però amb les quotes en marxa (3.000 ptes. anuals), l'exercici 1982-83 va suposar un superàvit de 146.740 ptes. L'any 1984 contenen rebuts corresponents a 79 socis.

Des de la central l'Acadèmia es donava suport administratiu ja que no i havia administratiu propi i s'impulsaren alguns intercanvis d'experiències. Per exemple el 12 d'abril de 1984 es va celebrar una reunió de Filials a l'Hotel Europa de Granollers amb la participació de Joaquim Recoder president de la Filial del Maresme. Des de l'Acadèmia es van proposar una colla de canvis administratius que afavorissin una major capacitat de les filials: obertura de compte bancari o en la sessió administrativa de l'Acadèmia, el cobrament d'una quota per part de l'Acadèmia i la resta per ser utilitzada autònomament per la Filial, la oportunitat de publicar a *Annals* el calendari d'activitats, etc.

Període 1985-1991. Sis anys després.

El 1985 es renova la junta presidida pel digestòleg Lluís Campins i Mas en la que solament canvien els vocals, mantenint una línia de consens fent participar en els actes acadèmics a metges dels dos centres hospitalaris especialment perquè l'Aliança havia fet una profunda renovació i jerarquització del centre i del cos facultatiu. L'estancament en el nombre de socis va ser motiu de comentar-ho a la Junta de Govern que solia fer una sortida itinerant anual a alguna de les filials i que es va celebrar a Mataró el 7 de març de 1987 sota la presidència del Dr. Marius Foz i Sala i el Dr. Pere Pardo Peret com a secretari general. A la reunió va assistir el Dr. Lluís Campins i Mas (pare de l'actual secretari de la Filial) i el Dr. Salvador Castro-Palomino vocal. Campins va informar del que el nombre de socis estava estancat en 75 i de les dificultats en incorporar-ne de nous, possiblement perquè la majoria dels professionals dels centres vivien a Barcelona cosa que en dificultava l'augment. Pardo va informar de la creació d'una comissió permanent per a les relacions amb les filials formada per ell mateix i els Drs. Rovirosa i Martín.

Cap a la darrera les coses s'havien "adormit un xic". L'any 1989 en un dinar en el que hi havia el Prof. Marius Foz, aleshores president l'Acadèmia, va instar als Dr. Almirall i Balanzó a mirar de relançar la Filial amb més activitats. I van sorgir idees que es comentaran més endavant. La darrera assemblea general ordinària convocada per aquella junta va ser el 18 de març de 1992. El tresorer Grau Escursell va presentar l'exercici econòmic d'aquell període de set anys en el que va ocupar el càrrec. El romanent favorable era de 225.036 ptes. Val a dir que ens els darrers temps l'activitat de la junta havia minvat força i es va plantejar un canvi més profund.

Període 1992-1998. Canvi d'estil.

En la nova junta (Taula 1), presidida per cirurgia Miquel Prats Maeso, sols van mantenir-se dos membres de l'anterior. Enric Batlle passava a tresoreria i Lluís Campins a vicepresidència 2a, mentre que la primera l'ocuparia l'anestesiòleg Antoni Pérez. La secretaria la portaria la cirurgiana M. Isabel Nieto després dels 12 anys a càrrec de Grau Escursell i les vocalies serien per al Dr. Oriol Martí i Carrasco metge titular d'Argentona (que rebria el Premi Jordi Gol i Gurina l'any 2012), el Dr. Pere Puig i Gris cirurgia de l'Hospital de Calella on va ser el cap de servei, i la vocalia d'infermeria amb Montserrat Oliva Fernández. És bo deixar constància que la junta s'obre a professionals de l'Alt Maresme amb P. Puig, i que per primer cop s'incorporen dues dones a la junta de la filial, una d'elles ocupant la secretaria i l'altra la vocalia d'infermeria.

Càrrec/Període	1979-1983	1984-1985	1985-1991	1992-1993	1993-1998
President	J. Recoder Clavell	J. Recoder Clavell	Ll. Campins Mas	M. Prats Maeso	M. Prats Maeso
Vicepresident 1r	R. Diloy Tejero	R. Diloy Tejero	R. Diloy Tejero	A. Pérez García	P. Puig Gris
Vicepresident 2n	JM. Gil Vicent	E. Ballestar Mas	E. Ballestar Mas	Ll. Campins Mas	
Secretari	F. Palau del Mas	E. Batlle de Santiago	E. Batlle de Santiago	M. I. Nieto López	M. I. Nieto López
Tresorer	J. Grau Escursell	J. Grau Escursell	J. Grau Escursell	E. Batlle	E. Batlle de Santiago
Vocal	J. Roma Pujabet	L. Osuna Grisado	S. Castro Palomino	P. Puig Gris	A. Pérez García
Vocal Atenció Primària		L. Casero Vaquero	L. Casero Vaquero	O. Martí Carrasco	O. Martí Carrasco
Vocal Atenció Primària					L. Bagán Mezquita
Vocal					M. Algueró
Vocal infermeria				M. Oliva Fernández	L. Marbà
Assessor					JM. Teniente

Taula 1: Juntes de Govern de la Filial del Maresme. Període 1979-1998

Amb Prats s'inicia un canvi molt significatiu en la dinàmica de la Filial. S'acabava de crear el Consorci Sanitari de Mataró (CDM) amb participació de l'Ajuntament, amb la fusió dels dos centres hospitalaris (HM i CAM), l'entitat PASS formada per la part de Salut Mental, el sociosanitari i el servei d'Epidemiologia i Estadística. La Filial canvia de seu i es trasllada als locals del PASS a l'antiga fàbrica de Can Marfà. Es podrien resumir en quatre els trets més significatius de l'orientació de la junta:

El manteniment del programa de formació continuada que es venia desenvolupant amb orientació de cara a l'Atenció primària.

La realització d'una tasca més divulgativa de caire cultural. Prats va trobar en el personatge de Lluís Terricabres i Molera (Terri) artista, escriptor i actor, l'impulsor del Racó del Casal del carrer Bonaire i les seves tertúlies, sobretot de caire polític, cultural i social (Figura. 2). I pel Racó, durant els prop de set anys d'aquella junta, hi van passar tota mena de polítics, artistes, persones de la cultura i del món empresarial. Val a dir que en aquesta iniciativa era ben valorada per la població, però el paper la Filial quedava molt desdibuixat.

L'establiment de relacions amb altres entitats o institucions. Les clausures del curs acadèmic amb la organització dels sopars van esdevenir actes socials. Hi assisteix una àmplia representació dels socis i de persones de la vida social i política de la zona i es van anar realitzant en diverses localitats del Maresme. En aquest primer acte de clausura s'incorporaria la Delegació comarcal del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB), que donaria suport als premis convocats, el Col·legi d'Infermeria (COIB) i el Consell Comarcal del Maresme. Era una festa social la que acompanyava el lliurament dels guardons.

La creació de premis de la Filial (Figures 3 i 4): el premi a la millor publicació o comunicació feta per titulats superiors que visquessin o treballassin al Maresme i fossin socis la Filial; el mateix per les presentades per infermeria i el

premi a la millor tesi doctoral. Però el guardó principal, el guardó “estrella” - seguint el model de l'Acadèmia amb la creació del premi Jordi Gol i Gurina - va ser el Premi Jaume Esperalba i Terradas, cardiòleg mort prematurament l'any 1983, molt respectat com persona i com professional i que va posicionar-se des de la direcció mèdica de l'hospital en favor de renovar el centre com hospital públic. El premi té com a finalitat el reconeixement de persones o institucions que s'hagin significat per la seva trajectòria professional i/o hagin contribuït en el progrés de les Ciències de la Salut del Maresme i en la millora de la sanitat. Els jurats estaven formats per membres de l'àmbit acadèmic i de les Ciències de la Salut, tret del premi J. Esperalba que era decidit per la Junta. (Taula 8)

Figura 2: 1992. Conferència de l'ex-conseller i diputat Joaquim Ferrer, situat entre M. Prats i Terri.

En el programa d'accions es proposava captar nous socis, la creació d'un butlletí, la creació de grups de treball aliens a la junta, crear un fons bibliogràfic, tenir local propi, alternança de sessions entre Calella i Mataró, etc. De fet es van assolir els quatre punts esmentats abans, però la resta van quedar en bones intencions.

L'acte públic principal del primer any es va convocar a l'Hotel Ciutat de Mataró. Ja s'ha comentat que s'havia creat el CSdM i això va suposar un canvi absolut en la direcció del nou ens i la sortida -imposada pel Departament- dels directius anteriors que havien tret els centres de la seva funció d'asil o amb un objectiu mutual. Havien passat poc més d'11 anys de Govern de la Generalitat, amb Laporte i Trias com consellers, però alguns precedits de 4 o 5 més en que els centres havien iniciat les seves reformes de manera pionera sense cap ajut econòmic i bàsicament amb l'esforç i la il·lusió dels professionals que s'anaven incorporant com fou el cas de Mataró, Granollers, Terrassa i St. Pere de Ribes. Aquesta és una altra història. Els canvis havien estat profunds. Un nou mapa sanitari, la creació de la Xarxa Hospitalària d'utilització pública (XHUP) i el pla de la reforma d'Atenció primària (RAP). A la junta li va semblar que calia guardonar als directius dels tres centres hospitalaris del Maresme

els ex-gerents Dr. Josep M. Teniente Noguera, Dr. Joaquim Esperalba Iglesias, Sr. Josep Puig López i els seus respectius equips de directors econòmics, mèdics i d'infermeria.

Atesa la rellevància de l'esdeveniment van presidir l'acte l'Honorable. Xavier Trias, conseller de Sanitat i Seguretat Social amb qui tots els guardonats havien tingut relació i fins i tot conflictes de gestió, i per tant la seva assistència era encara més valorada, i el president de l'Acadèmia Gonçal Lloveras. Enrenou organitzatiu. Més de 200 persones hi van assistir.

Amb aquest esdeveniment comença una etapa més activa en la que s'acullen iniciatives de socis. Comentar-los tots no és factible per l'espai però si en volem deixar constància en la fig. 5 i 6. L'any següent van seguir les activitats. El 2n premi J. Esperalba va ser atorgat al Dr. Gonçal Calvo Queraltó personatge que encarnava l'excel·lència com a metge de capçalera d'un poble del Maresme.

Havia començat una etapa en el que els trets més significatius serien les incorporacions d iniciatives de socis que normalment auto organitzaven l'activitat. Responent a la proposta del Prof. M. Foz, l'any 1989, el Dr. Almirall es va integrar a la junta amb una vocalia destinada a promoure cursos de Formació continuada amb el suport de Menarini que portava el nom d'*Actualitzacions diagnòstiques i terapèutiques-Tallers pràctics*". Una nova concepció en el model de curs que incorporava la realització de tallers amb simulacions amb maniquins, casos clínics, etc. Un èxit que es va perllongar durant 23 anys (darrera edició curs 2012-2013) sota la direcció del Dr. Almirall amb la codirecció del Dr. Foz que va aconseguir crèdits de doctorat i rellevat posteriorment pel Dr. Pere Torán Monserrat. Al llarg dels anys van participar més de 200 alumnes que ja hi estaven "abonats", perquè els temes eren nous cada any. Certament el nom de formació continuada hi esqueia plenament. Una curs similar es va fer també a l'Hospital de Calella, però amb menys permanència. Aquesta modalitat va quedar substituïda en la segona dècada del s. XXI per altres cursos més especialitzats i per la "Diplomatura sobre problemes clínics" dirigida per JA. Capdevila, P. Toran i J. Almirall.

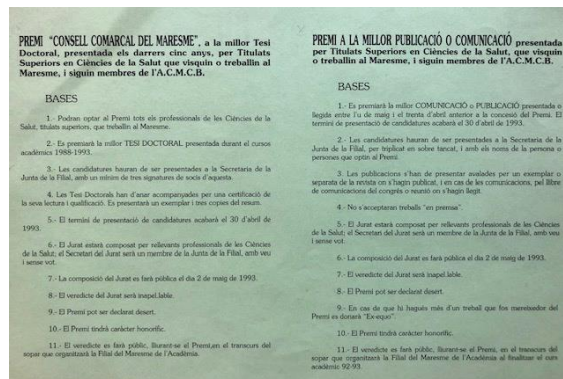
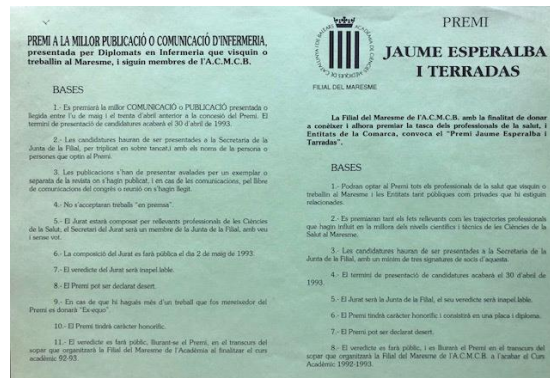
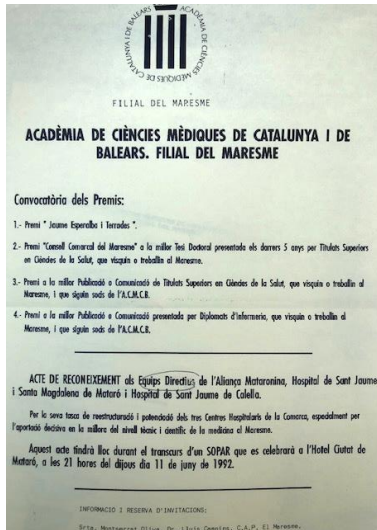

Figura. 3: 1992. Convocatòria dels Premis de la Filial del Maresme i de les seves bases

ACTIVITATS CURS 92-93	CURS DE FORMACIÓ CONTINUADA EN ASSISTÈNCIA PRIMÀRIA
<p>CURS DEONTOLOGIA MEDICA</p> <p>11 de Gener de 1993 - El Pacient Terminal 15 de Febrer de 1993 - Tècniques de Reproducció Humana</p> <p>TERCULLES DE L'ACADEMIA</p> <p>16 de Novembre 1992 - El Tibet, Una visió particular Dr. Joaquim Anamar</p> <p>14 de Desembre 1992 - L'obra de Arata Isozaki al Maresme Dr. Valentí Agustí, Alcalde Palafoles</p> <p>25 de Gener de 1993 - La xina desconeguda, una pincellada Dr. Albert Garcia J.</p> <p>22 de Febrer de 1993 - El Mataró Cultural Sr. Lluís Terricabres i Molera</p> <p>22 de Març de 1993 - Mataró cap al 2000 Il.lm. Sr. Manuel Mas, Alcalde Mataró</p> <p>SESSIONS CIENTÍFIQUES A LAS QUE S'HA DONAT SUPORT</p> <p>* Sessions de Formació continuada en Cures Pal·liatives. Coordinadora de Cures pal·liatives del Maresme. 19 de gener al 15 de Juny de 1993</p> <p>* Curs d'Actualització en Cirurgia: Patologia mamària Unitat Patologia Mamària, Servei de Cirurgia C.S.M. 8 i 13 de maig de 1993.</p> <p>*Symposium d'Actualització en Angiologia i Cirurgia Vasculuar. Fe</p>	<p>Calendar Sessions: Novembre 1993- Juny 1994</p> <p>11 de novembre - Urgències oftalmològiques. Dr. H. Badia - Farmacologia: IEGAS, retorn venos. Dr. Joan Costa</p> <p>25 de novembre - La osteoporosi. Dr. E. Ayté - L'arquitectura del peu. Dr. J. Auleda</p> <p>9 de desembre - La clínica del dolor. Dr. A. Pérez - Distensió lligamentosa. Dr. J. Auleda</p> <p>16 de desembre - Taula rodona: Lesions radiculars Moderador: Dr. Jordi Martí</p> <p>13 de gener - Antibioticoteràpia. AINES. Dr. Jordi Palaz - Otitis externa i mitja. Dr. Ricard López</p> <p>27 de gener - Faringitis, afonia i altres trastorns de la veu. Dr. J. Vilas</p> <p>10 de febrer - Processos vasculars cerebrals. Dr. Ribes.</p> <p>10 de febrer - Diagnòstic diferencial dels tremolors. Dra. Fosasa - La depressió i l'ansietat. Dr. E. Batlle</p> <p>24 de febrer - Taula rodona: Le menopausa. Moderadora: Dra. H. Nieto</p> <p>10 de març - L'insomni i els hipnòtics. Dr. E. Batlle - Diagnòstic diferencial de les hepatitis. Dr. R. Diloy</p>

Figura 4: Programes d'activitats de la Filial en els cursos 1992-92 i 1993-94

L'any 1992 ja constituïts el CSdM, arran de la problemàtica immigratòria africana al Maresme, els Drs. J. LL. Fernández Roure i X. de Balanzó van proposar a la Filial organitzar formació als professionals sobre els problemes sanitaris dels immigrants que venien sent atesos des de finals dels anys 70. Així va néixer el "1r Curs d'Immigració i Salut" que es va fer al CAP Cirera-Molins volent fer entendre la prioritització que es donava als professionals sanitaris d'atenció primària. Se'n van fer 8 edicions, la darrera l'any 2004. El programa, que anava adreçat als professionals del Maresme, semblava que havia acomplert els seus objectius a la zona d'influència amb prop de 400 inscrits. A partir d'aquí per iniciativa del Dr. Josep Reig responsable de formació de l'Acadèmia i del Dr. Almirall, ambdós professors de la UAB, amb la coordinació amb la pediatra Dra. Anna Cabot Dalmau i el Dr. Balanzó va convertir-se en la "Diplomatura sobre Immigració, Interculturalitat i Salut" de 120 h. de durada amb crèdits universitaris i que es desenvolupava en dos cursos acadèmics. Aquesta diplomatura va obrir la formació a personal sanitari d'altres comarques catalanes (fins i tot hi van assistir alumnes del País Valencià) i va incorporar un viatge optatiu a Gambia i Senegal que organitzava l'antropòloga Adriana Kaplan amb una vintena d'alumnes. Entre cursos i diplomatura van participar més de 650 alumnes.

Aquets dos cursos i el de les sessions generals són els que es van desenvolupar per la junta. La Filial va donar suport a activitats organitzades altres entitats o serveis hospitalaris.

El camí cap el canvi de segle.

Els darrers anys va suposar un cert esgotament del model i de la capacitat de maniobra de la junta. Calia renovació. I en aquest context Almirall proposa la creació d'un fòrum on els metges puguin exposar els treballs de recerca, tesis,

comunicacions, que presentaven en els actes de les societats de l'Acadèmia o en congressos o publicacions i que majoritàriament eren desconeguts pels propis professionals del Maresme que les generaven. Proposen a Miquel Prats la realització de la "1ª Jornada de recerca sanitària del Maresme". La Junta ho aprova i s'acorda incorporar a la organització la Unitat de recerca del CSdM i les del Consorci Sanitari de la Selva i l'Hospital de Calella. Una manera de promoure la participació. I amb l'ajut de l'epidemiòleg Dr. Carlos Alberto González i el seu servei de l'HM, i els responsables de Calella i Blanes la jornada es va fer el 4 juny de 1998 a la sala d'actes de l'Escola Universitària del Maresme. La Filial va crear uns premis als millors treballs presentats. Èxit rotund. Posteriorment es va incorporar a la organització el Servei d'Atenció Primària de l'ICS de Mataró-Maresme i la seva Unitat de recerca. L'any 2022 la jornada ha complert 25 anys (Figura 17).

En el darrer curs 97-98, a la Junta presidida per Prats, hi assistien Almirall, Balanzó i J. Costa metge d'atenció primària, de cara a preparar el relleu. Plantejaven la necessitat de comptar amb d'una administrativa/secretària, és a dir una secretaria tècnica, per fer més efectiva la tasca organitzadora un dels elements que consideraven que havia encallat a l'anterior junta. I la Sra. Cristina Mas Parcerisa, secretaria de l'Institut de Recerca i Epidemiologia Clínica (IREC) va acceptar una dedicació parcial, quasi en format de voluntariat, però que suposà un enorme avenç: ordre, enregistrament de socis, confecció de programes, arxiu, confecció de convocatòries, jornades de recerca, actes de clausura, inscripció de cursos, etc., fins que l'any 2006 va demanar el relleu per no poder assumir un augment de les hores per fer front al que les noves activitats generaven. Un model de d'excel·lència professional a la que la Filial, no li ha agraït prou la seva eficient tasca, el seu rigor i la seva amabilitat. A partir d'aquí s'aconsegueixen 10 hores de secretaria amb la contractació de Josep Bellatriu Tesoro. També va ser un encert i ha estat una sort el poder seguir comptant, hores d'ara -16 anys després-, amb la seva tasca.

I així al juny de 1998 se celebra la jornada de clausura del curs de la Filial i d'aquest període de la junta al Restaurant Can Baladia d'Argentona amb l'estil de solemnitat marcat per la primera convocatòria l'any 1992. S'acordà atorgar el premi Jaume Esperalba al Dr. Mario Ubach i Servet que havia deixat bona petjada durant prop de 15 anys com cap de servei de Cirurgia de l'HM (Figura 7). La convocatòria es portà amb tota la discreció aconseguint el factor "sorpresa". Va presidir l'acte l'aleshores Hble. Sr. Xavier Trias aleshores Conseller de Presidència del Govern de la Generalitat que també era amic personal del guardonat. Compartia la presidència amb el Dr. Joaquim Ramis i Coris president de l'Acadèmia. I com sol passar en aquets esdeveniments s'hi van apuntar també més de 150 persones.

Figura 5: Acte de Clausura del curs acadèmic 1997-98 amb la foto dels quatre premiats pels treballs presentats i el premi J. Esperalba.

D'esquerra a dreta: Jordi Ardevol, Anna Cosidó, Olga Parra, Jordi Almirall, Hble. Xavier Trias, Mario Ubach, Miquel Prats (president Filial) i Manuel Mas, alcalde de Mataró.

Període 1998-2003. Nous objectius i noves activitats enfocant el nou segle

A partir d'aquest esdeveniment es constitueix la nova junta que presidirà Jordi Almirall durant cinc anys (1998-2003). Incorpora tres vocalies d'infermeria a la junta i progressivament noves vocalies per incloure la màxima representació de les sensibilitats professionals. La junta va posar materialment els motors en format "turbo". El primer que va fer es veure l'estat de socis i a la vista de la situació catastròfica, doncs s'havien produït moltes baixes (quedaven 52 socis), es va proposar fer una campanya entre tots els metges i infermeres dels tres centres hospitalaris del Maresme i en els centres d'atenció primària. Si es volien fer activitats, tenir una estructura administrativa, sortir del "voluntariat permanent i poder compensar als ponents, etc.", calia un augmentar els ingressos: augment de socis, ajuda de la indústria, subvencions, etc. Però la més "segura" era la captació de socis i no únicament per les quotes sinó per crear xarxa.

Es va emprendre una tasca quasi "porta-a-porta" per part dels diversos membres de la junta que sempre portaven a sobre, en els seves hores laborals a la bata, un full d'inscripció. Van convèncer d'una banda als socis que vivien a altres indrets, sobretot Barcelona, però que treballaven als centres del Maresme que fessin el canvi administratiu a la Filial. I en segon lloc convèncer a nous socis -cosa que els qui han estat a les juntes saben les dificultats- per obtenir la seva inscripció. Com a esquer, els cursos, jornades i altres activitats, que tenien uns drets d'inscripció, els socis obtindrien una significativa reducció del cost. I és així que es creen nous "productes" com és el "1r curs de formació continuada d'infermeria" amb el que es pretenia donar resposta a les inquietuds formatives d'aquest col·lectiu i a l'ensems augmentar el nom-

bre de socis d'aquest col·lectiu. Així als tres mesos de la nova junta, a l'octubre, ja es tenia el nou programa d'activitats per al curs 1998-1999 amb novetats que es poden veure a la fig. 8.

En aquells moments, a l'Acadèmia, es produeix un canvi organitzatiu encapçalat per la gerent Sra. Mercè Balcells. Juntament amb la responsable de Telemàtica Sra. Natàlia Corominas va visitar la Filial, proposant la creació d'una web i altres mesures. Una d'elles, aplicada més endavant, l'any 2003, va ser atorgar a la Filial el 60% de les quotes amb el que la capacitat de maniobra va augmentar notablement. Posteriorment la quantia per a la Filial seria més elevada.

Dues activitats de l'anterior junta canvien d'estil. La Filial es dona d'alta com entitat associativa i cultural en el registre de l'Ajuntament de Mataró i així poder gaudir d'alguna ajuda, però sobretot per estar present en el teixit associatiu de la ciutat. Es substitueix el suport a les tertúlies de Racó pel *Fòrum Sanitari* desenvolupant unes sessions trimestrals sobre temes sanitaris i preventius destinats a la població en centres públics de la ciutat que coordinen X. de Balanzó, J. Almirall i posteriorment Esther Valverde i Mateu Cabré. En segon lloc s'acorda unificar en un mateix dia la Jornada de Recerca sanitària amb la clausura del curs acadèmic i fer-ho de manera itinerant entre les tres seus: Mataró, Calella i en el cas de l'CS que no tenia espai suficient en algun altre edifici. Sessió de matí i tarda i al capvespre la clausura amb el lliurement dels premis. D'acord amb els signes del temps el sopar va quedar substituït a partir del 2006 per un refrigeri de comiat. I la fórmula segueix funcionant.

Figura 7: Any 2003. El Sr. M. Corredor president del CSdM, nomenat membre protector de la Fundació Acadèmia i els Drs. A. Net vicepresident i JA. Bombi president

El mateix dia de la signatura es va reunir a l'HM la Junta de Govern en una de les seves sortides anuals a una de les filials (fig. 11).

Figura. 8: Signatura del conveni entre la Filial i el CSdM el 22 de gener de 2000.

D'esquerra a dreta: pel CSdM, Dr. Joan Berenguer i Sr. M. Corredor. Per l'Acadèmia: Dr. J. Ramis i Dr. J. Almirall

Figura 9: Reunió de la Junta de Govern de l'Acadèmia a l'Hospital de Mataró l'any 2000.

A la part dreta de la taula: Dr. Joan Sala actual president de l'Acadèmia -aleshores president de la Filial del Vallès Occidental, Dr. Josep Reig secretari general de l'A., Dr. J. Ramis president de l'A. i Dr. J. Almirall president de la Filial

En aquesta línia es feren acords/conveni amb altres institucions: la Delegació Comarcal del COMB, l'H. de Calella, el Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona, la Vocalia d'atenció primària de la CAMFiC etc. L'objectiu era buscar institucions que recolzessin la dinàmica de formació de la Filial i així a partir de 2002, a més de l'important augment de l'activitat formadora i de l'augment dels premis, es convoquen beques a la recerca: la d'infermeria, la d'Atenció hospitalària i sociosanitària i la beca 'Gonçal Calvo' de recerca en atenció primària.

En altre ordre d'objectius l'any 2001 es signa un conveni de col·laboració entre el CSdM, la Filial i la UAB que va permetre realitzar cursos de postgrau reconeguts acadèmicament: les Diplomatures de Postgrau. Això va ser un pas pioner al que 15 anys després es faria amb la creació, per part de la Fundació Acadèmia presidida per Àlvar Net, de Fundació Institut Interuniversitari - InterAc Salut amb participació d'una bona part de les Universitats.

Ja s'ha comentat que les noves tecnologies permetien un millor contacte amb els socis, però calia trobar més eines de comunicació amb ells i fer "visible" la Filial també a la societat civil. Per això la Junta aprovà l'any 1999 editar un primer butlletí de la Filial per nom "Soltes i Voltes" que recollia tota l'activitat de l'any, amb abundant iconografia i 12 pàgines (Figures 12-14). Una manera d'escriure la història que es va interrompre l'any 2006.

Figura 10: Butlletí Soltes i Voltes. Cobertes del nº 5 i la seva pàgina 5 i coberta del nº 6

	1998-2002	2002-2003	2003-2005	2005-2007	2008-2009
President	J. Almirall Pujol	J. Almirall Pujol	P. Torán	P. Torán	M. Cabré
Vicepresident	J. Martorell	J. Martorell	M. Cabré	M. Cabré	JA. Capdevila
Secretari	X. de Balanzó	X. de Balanzó	X. de Balanzó	X. de Balanzó	R. Boixeda
Tresorer	JM. Badia Sala	JM. Badia	Ll. Hidalgo	Ll. Hidalgo	Ll. Hidalgo
Vocal 1	JM. Llibre	JM. Llibre	JM Llibre / R. Peiró	P. Reth / R. Boixeda	X. de Balanzó
Vocal 2	J. Ardèvol	J. Ardèvol / R. Cunillera	R. Cunillera	R. Cunillera/S. Curós	S. Curós
Vocal infermeria	M.Vehils / E.Martínez	E. Martínez	M. Vilalta	M. Vilalta / P. López	P. López
Vocal infermeria	A. Vilardebó	I. Crepo / F. Rodríguez	F. Rodríguez	F. Rodríguez	F. Rodríguez
Vocal infermeria	J. Bachero	J. Bachero / A. Zueras	A. Zueras	X. Sist	E. Vilardell
Vocal Atenció Primària	JA Méndez	J. Ancochea	J. Ancochea	J. Ancochea	P. Torán
Vocal Atenció Primària		P. Torán / C. Forcada	C. Forcada	M. Ortega	M. Ortega
Vocal Atenció Sociosanitària	JM. Picaza Vila	JM. Picaza / E. Valverde	E. Valverde	E. Valverde	E. Valverde
Vocal Hospital 1		A. Martos	A. Martos	A. Martos / A.Hernández	A. Hernández
Vocal Hospital 2	M. Cabré Roure	M. Cabré / JA. Capdevila	JA. Capdevila	JA. Capdevila	M. Prats
Vocal Farmàcia		/ C. Subirana	C. Subirana	C. Subirana	M. Burniol
Vocal Residents				R. Boixeda Viu / R. Icart	R. Icart
Vocal SCAM-FIC				JJ. Montero Àlia	JJ. Montero

Taula 3: Juntes de Govern de la Filial del Maresme. Període 1999-2009

El ritme d'aquells anys va ser elevat, trepidant. La Filial acollia noves iniciatives fetes des dels serveis hospitalaris o de Primària. L'activitat generava més activitat. En el darrer curs d'aquesta junta (curs 2002-2003) es van fer 12 cursos/diplomatures i 7 activitats amb el recolzament de la Filial (taula 4).

Activitats Filial del Maresme	Activitats amb el suport de la Filial
Diplomatura Postgrau en Medicina. Any II. Actual. diag. i tp. de les malalties més prevalents a la comunitat	Jornada Presentació Guia PC: Pneumònia adquirida a la comunitat
XV curs FC Actualitzacions Diagnòstiques i Terapèutiques en A. primària-Tallers pràctics	II VI Curs de FC en el tt del malalt Crític. Vent. mecànica
Curs de Dietètica general per a infermeria	Jornada d'Unitats de Geriatria d'hospital d'aguts
IV Curs Formació Continuada d'Infermeria	XIX Curs d'actualitzacions en Pediatria
II Curs bàsic de Cures Pal·liatives	III Curs d'actualització T/P en Medicina-Calella
III Curs pràctic Dermatologia	Jornada Angiomaesme
II Curs de Salut Mental	Sessions Vocàlia AP SCAMFIC.
I Curs sobre factors de sobrecàrrega emocional en patologia mèdica	Jornada Presentació Guia PC: Cardiopatia isquèmica
V Jornada de Recerca Sanitària en el Maresme	
Fòrum Prevenció i Salut	
I Cicle d'activitats formatives per a la gent gran	
VII curs Immigració i Salut al Maresme	

Taula 4: Relació activitats Filial del Maresme curs 2002-2003

Període 2003-2007. Sequeix la dinàmica de la Filial.

La junta presidida per P. Torán inicia la seva activitat l'octubre del 2003 fins l'octubre de 2007 (taula 3). Torán ja tenia experiència organitzativa en la vocalia de la CAMFIC i per ser un dels directors dels cursos i codirector de la diplomatura. Es podria ben dir que les successives juntes mantindran aquesta línia de treball: consolidar, noves activitats i ampliar projectes. No és possible fer una relació de les activitats de cada període de renovació de juntes, però queda perfectament consultable en la web de la Filial on contenen amb detall els programes. Disponible a <http://webs.academia.cat/filials/maresme/historic.php>

En un comentari que va fer com a salutació del nou període de la Filial en el butlletí Soltes i Voltes en l'inici del curs 2005-2006 expressa que *el nou curs vol dir feina, planificació de cursos i activitat, esforços, il·lusions neguits, satisfaccions i, fins i tot, alguna decepció per les expectatives no cobertes, però sobretot la voluntat dels socis implicats en oferir programes de qualitat i ajustats a les necessitats formatives*. Això podria definir molt bé l'esperit de treballs de les juntes de la Filial del s. XXI. I potser es podria afegir que totes elles ho han fet amb gran discreció, responsabilitat i eficiència.

El President de la FACMB Prof. JA. Bombi i el del COMB Dr. M. Bruguera (al centre) junt amb el Dr. P. Torán president de Filial (a l'esquerra) i el Dr. J. Guri president de la Comarcal en el moment de la signatura.

El Dr. P. Torán i el Prof. JA. Bombi signant el conveni amb la Dra. N. Constans gerent de la CSMS.

Figura 11: Signatures de convenis amb el COMB i la CSMS. De: Soltes i Voltes n 6

S'amplien els convenis amb institucions com amb el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona i la Corporació de Salut del Maresme i la Selva (l'anterior era sols amb l'Hospital de Calella) o s'estableixen acords com en el cas del Servei d'Atenció Primària Mataró-Maresme de l'ICS. Es cert que una de els raons era disposar de suport econòmic per a les activitats però, sobretot per unir esforços en el camp de la docència, formació i recerca els tres pilars en la que se sustenta l'Acadèmia.

Convenis o acords de la Filial amb altres institucions
Consorci Sanitari del Maresme-CSdM
Corporació de Salut del Maresme i la Selva-CSMS
ICS-Servei d'Atenció primària Mataró-Maresme
Col·legi Oficial de Metges de Barcelona-COMB
Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona-COIB
Universitat Autònoma de Barcelona-UAB
Escola Superior de Ciències de la Salut-TecnoCampus Mataró-TCN
Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària-CAMFIC

Taula 5: Convenis o acords de la Filial amb altres institucions

Figura 12: entitats col·laboradores de la Filial del Maresme

Tot i no tenir conveni específic cal expressar el gran suport que l'Àrea científica de Menarini SA amb el seu director Jordi Abad i el delegats de zona va donar a diversos cursos i activitats de la Filial i de manera continuada en el temps

En aquest període s'amplia el camp d'activitats adreçades a nous col·lectius. Es consolida la vocalia de Farmàcia iniciada a les darreries de l'anterior període, s'integra a la Filial la vocalia del Maresme de la SCMFIC i es crea la vocalia de residents amb Ramon Boixeda que havia entrat com a resident de M. Interna de l'HM (i que acabarà com cap del servei). S'inicien les Jornades de Metges Residents primer dels centres assistencials de primària de l'ICS que acabaran generalitzant-se a tots els MIR del Maresme de la que s'aniran convocant jornades durant dotze anys!

Període 2008-2012

Els canvis de junta comencen a semblar-se els de les societats de l'Acadèmia en la que el vicepresident passa a president com element de continuïtat i per facilitar la "immersió" en les tasques de direcció. En aquest nou període el president serà el Dr. Mateu Cabré Roure. Compta amb l'experiència acumulada, amb els 10 anys com a membre de la junta i una sòlida presència al Maresme des que va entrar com internista a l'HM 25 anys abans, un temps en la direcció d'un dels serveis nuclears de l'Hospital i amb una línia de recerca a l'entorn de l'envelliment. Per tant coneix bé tant l'entorn sanitari com el social. No es estrany que mantingui la continuïtat dels cursos amb el rigor i la qualitat de les activitats que segueix emprenent la Filial. El fet d'aquesta continuïtat fa entenedor que el producte està consolidat i que els professionals mantenen l'interès per la fórmula.

També hi ha un canvi en la secretaria, potser el càrrec -junt amb el de tresorer- que costa més trobar recanvi. Ramon Boixeda relleva a X. de Balanzó, després de deu anys, que passa a la direcció mèdica del CSdM. Les activitats segueixen el mateix ritme i obviam reiterar la seva descripció.

Si que cal destacar dos fets nous: la realització de *la I Jornada en malalties cròniques sobre la MPOC*, un altre producte que tindrà continuïtat en els sis anys posteriors (VII edicions en total i la darrera amb 91 inscrits), i la convocatòria "d'Ajuda de Cooperació en el foment de la formació Sanitària 2012".

	2010-2012	2013-2014	2015-2016	2017-2017	2018-2019	2020-2022	2022- ...
President	M. Cabré	JA. Capdevila	JA. Capdevila	JA. Capdevila	S. Curós	S. Curós	S. Curós
Vicepresident	JA. Capdevila	S. Curós	S. Curós	S. Curós	A. Felip	A. Felip	
Secretari	R. Boixeda	R. Boixeda	R. Boixeda	R. Boixeda	LL. Campins	LL. Campins	LL. Campins
Tresorer	LI. Hidalgo	M. Cabré	M. Cabré	M. Cabré	M. Cabré	M. Cabré	M. Cabré
Vocal 1	X. de Balanzó	À. Felip	À. Felip	À. Felip	JA. Capdevila	JA. Capdevila	
Vocal 2	S. Curós	R. Peiró	R. Peiró	R. Peiró	R. Peiró	R. Peiró	R. Peiró
Vocal CAM-FIC	JJ. Montero	JJ. Montero	JJ. Montero	JJ. Montero	JJ. Montero	JJ. Montero	JJ. Montero
Vocal resident	L. Elias	C. Vilavella	B. Duch	B. Duch	PM. Pereira	PM. Pereira	PM. Pereira
Vocal Infermeria	P. López	P. López	P. López-M. Prat	P. López-M. Prat	P. López	G. Manzano	G. Manzano/ N. Soler
Vocal infermeria ICS	R. Rodríguez	M. Chuecos	M. Chuecos	M. Chuecos	M. Chuecos	M. Chuecos	M. Chuecos
Vocal infermeria C/S	E. Vilardell	L. Curell	L. Curell	L. Curell	L. Curell	A. Pérez/N. Soler	A. Pérez
Vocal Atenció Socio-sanitària		E. Limón	E. Limón	E. Limón	N. Pou	N. Pou	N. Pou
Vocal Atenció primària	V. Marina	V. Marina	C. Vilavella	C. Vilavella	C. Vilavella	C. Vilavella	C. Vilavella
Vocal Atenció primària	P. Torán	P. Torán			C. Pascual	C. Pascual	C. Pascual
Vocal Hosp. 1 MS	A. Hernández	A. Hernández	S. Valero	S. Valero	S. Valero	S. Valero	S. Valero
Vocal Hosp. 2 M	M. Prats	M. Prats	M. Prats	M. Prats	R. Boixeda	R. Boixeda	R. Boixeda
Vocal Farmàcia	M. Burniol	M.À. Vila	LI. Campins	LI. Campins	MA. Parada	S. Terre / P. Pena	P. Pena
Vocal Salut Mental		F. Soler	E. Giné	E. Giné	E. Giné	J. Labad	J. Labad
Vocal Oncologia					M. Velasco	M. Velasco	

Taula 6: Juntes de Govern de la Filial del Maresme. Període 2010-2022

El dia 9 de juny de 2011 es va establir un conveni de col·laboració entre la Filial i el TecnoCampus de Mataró (TCM), centre adherit a la Universitat Pompeu Fabra. El van signar per part de l'Acadèmia i la Filial el President Àlvar Net i en Mateu Cabre i per part de la Fundació TCM el seu president Sr. Miquel Rey i la Dra. Esther Cabrera, com a directora de l'Escola Superior de Ciències de la Salut del TCM (ESCS).

Període 2013-2017

El relleu en la presidència per part del Dr. Josep Anton Capdevila Morell és del tot natural, es a dir de continuïtat. Coneix l'entorn sanitari com a persona que resideix al Maresme, també amb la seva etapa com a cap del Servei de medicina interna, com a professor associat de la UAB i responsable de docència dels MIR i com a vocal hospitalari de la Junta de la Filial participant en les diverses activitats en el que ell n'ha estat responsable, com és el cas de les *Reunions d'infeccions del Maresme* que quan ell assumeix la presidència porta 9 edicions i la diplomatura que s'esmenta.

Tot i que l'activitat formativa i de debat sobre la branca de Salut Mental en aquesta junta s'incorpora una vocalia específica amb Fàtima Soler que treballa en el S. De Salut Mental del CSdM. La Junta, a proposta d'aquesta vocalia, aprovarà la creació dels Premi Eduardo Zárata en memòria del psicòleg clínic que durant anys va treballar a l'HM.

Com a novetat d'aquest període es crea en format semipresencial el "Curs sobre tractament antibiòtic de les infeccions més prevalents a la comunitat. Bases per un ús racional dels antibiòtics", va ser també pioner en l'ús de les eines telemàtiques en la formació dins de l'Acadèmia i el primer curs en ser homologat acadèmicament per l'InterAC al Maresme i a l'Acadèmia.

I també dues jornades noves: la Jornada d'hospitalització domiciliària del Maresme i es fa la primera de les jornades del Grup d'Estudi de la Pneumònia Adquirida a la Comunitat (GEMPAC), una línia de treball iniciada en la dècada del 1990 pel Dr. J. Almirall i que ha generat al llarg dels anys múltiples publicacions en revistes amb alt factor d'impacte i un bon nombre de tesis doctorals.

Pel que fa al número de socis, no se supera el pic assolit l'any 2005, però es manté a bons nivells. Si es revisa l'evolució de la taula 2, la reducció de socis que es va produint fins al 2014 es deu fonamentalment en la categoria de socis adjunts, es a dir el col·lectiu de diplomats. La remunta al final de l'exercici de la Junta de Capdevila és per l'augment dels socis numeraris.

Socis/Any	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Numeraris	441	448	455	438	445	445	455	447	402	403	461	463
Adjunts	223	202	177	154	137	128	115	106	110	111	111	109
Adherits	12	12	7	4	4	4	4	4	5	5	5	4
Totals	676	662	639	596	586	577	574	557	517	519	577	576

Taula 7. Evolució del socis període 2006-2017

Període 2018-2022

La darrera junta amb exercici actual té una particularitat especial. Està presidida per primer cop en la història de la Filial per una sòcia de l'Alt Maresme, la Dra. Susana Curós especialista en Medicina Familiar i Comunitària i responsable del CAP de Calella que es va incorporar a la junta l'any 2008 rellevant el Dr. Ramon Cunillera com a vocal de Calella. També s'incorpora com a secretari el Dr. Ll. Campins que esdevindrà cap de Farmàcia del CSdM rellevant al Dr. Boixeda després de quasi 10 anys en el càrrec.

S'incorpora una nova vocalia, la d'Oncologia, amb M Velasco amb ganes de treballar perquè el primer any ja convoca el curs "*Oncologia entre tots*" on s'inscriuen 87 alumnes. També es fa amb èxit, a part del curs d'actualitzacions en Pediatria, la *1a Jornada de Pediatria del Maresme* convocada per la Filial amb 95 assistents i la *2a Jornada d'hospitalització domiciliària del Maresme*.

La crisi provocada per la Pandèmia per la Covid-19 interromp una gran part de l'activitat tot i que algunes d'elles es reorganitzen amb format virtual i es reprenen posteriorment. Una mostra és l'activitat del curs 2021-22 de la que n'és representativa la XXV Jornada de Recerca sanitària del Maresme.

Figura 13: Celebració de la XXV Jornada de recerca sanitària del Maresme. Hospital de Mataró 9 de juny de 2022

En el curs 2021-22 es "normalitza" l'activitat. La junta fa front a la crisi de la pandèmia amb noves idees i vet aquí que es creen per primer cop sincronies amb altres Filials (Girona, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Menorca). La Filial del Maresme ha participat en el desenvolupament d'activitats organitzades per elles i es considera que pot ser una nova oportunitat de futur. És el cas de:

- Curs de Ginecologia en format virtual. F. del Vallès
- Curs de Postgrau per a Metges de Residències Geriàtriques. Tema Científic: "Actualització en el maneig dels trastorns de l'estat d'ànim en persones ancianes" F. del Vallès.
- XXXIX Jornades sanitàries del Vallès. Prevenció i promoció de la Salut. Maig de 2021. Format virtual.
- Curs de Postgrau per a Metges de Residències Geriàtriques. Tema Científic: "Actualització en el maneig dels trastorns de l'estat d'ànim en persones ancianes". Maig 2021. Presencial. F. del Vallès.
- *Estratègies Saludables. Mente, Emociones y Cuerpo*. Maig 2021. Lloc: Aula virtual WEBINAR. F. del Vallès.
- Cicle de conferències sobre Canvi climàtic i Salut: "Emergència climàtica. Por saludable", juny de 2022. Lloc: Conferència online i presencial. Organitzat per l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de la Salut de

Catalunya i Balears (Comissió Gestora de la Societat Catalana de Salut Mediambiental i Filial de Menorca) i amb la participació de la Filial del Maresme.

- XVII Jornades de Treball en Factors de Risc i Malalties Cardiovasculars GERC – ACMSCB Filial del Vallès Oriental. Presencial.
- 40 Jornades Sanitàries del Vallès. Passat, Present i futur amb la Covid. Organitza Filial del Vallès Occidental, amb la participació de la Filial del Maresme.

Per valorar la fidelització dels socis de la Filial, vegis en la taula 7 la seva evolució en aquest darrer quinquenni. Destaca la remuntada del 2018 en el número de socis i com en l'any 2022 s'obté la xifra més elevada de socis numeraris de la història de la Filial malgrat la situació creada per la pandèmia, fet que demostraria la fortalesa amb que compta la Filial al llarg de la seva trajectòria.

So-cis/Any	2018	2019	2020	2021	2022
Numera-ris	468	465	468	466	471
Adjunts	122	109	104	105	102
Adherits	4	2	1	1	1
Totals	594	581	573	572	574

Taula 8. Evolució del socis en el període 2018-2022

Amb motiu de la celebració del seu 150 aniversari, l'Acadèmia va organitzar un cicle de conferències i taules. La Filial del Maresme va ser convidada a participar en la que es va celebrar el 15 de juny de 2022 a l'auditori de l'Acadèmia. La presidenta Curós va participar en una taula rodona sobre el *Paper de les Filials davant en la nova era telemàtica* on exposà la vida de la Filial i les aportacions en l'experiència de crear sincronies amb altres filials.

Aquest commemoració del XXV aniversari de la Jornada de recerca sanitària que es va celebrar a la sala d'actes de l'Hospital de Mataró i del XXXI de la convocatòria del Premi Jaume Esperalba la junta acordà fer una acte amb més solemnitat i capacitat de convocatòria en un sopar a l'Hotel Atenea de Mataró el dia 9 de juny de 2022 presidit pel Dr. Joan Sala president de l'Acadèmia, l'Il·lm. Sr. David Bote Alcalde de Mataró amb la Dra. Susana Curós presidenta de la Filial i la Dra. Anna Carreras en representació del COMB.

Figura 14: Superior esquerra: Taula presidencial.

D'esquerra a dreta: L. Campins (secretari Filial), A. Carreras (COMB), D. Bote alcalde de Mataró, J. Sala president de l'Acadèmia i S. Curós presidenta de la Filial

Superior esquerra: Aspecte de la sala.

En primer terme una taula amb guardonats amb el Premi J. Esperalba en anterior edicions: R. Parés i V. Sacristán (2001); P. Puig (2013); J. Martí Ragué (2004)

Inferior esquerra: J. Almirall el creador de les Jornades de Recerca Sanitària al Maresme

Inferior centre: Taula presidencial.

R Cunillera Gerent CSdM; J . Manyach president del Consell Rector CSdM; D. Rubio directora d'Infermeria CSdM. LL. Campins secretari F; J. Sala president de l' A.; D. Bote, alcalde Mataró; R. Anglès Directora assistencial CSMS

Inferior dreta: X. de Balanzó rebent el premi J. Esperalba 2022 de mans del Dr. J. Sala, president de l'Acadèmia

Acabarem aquest relat de la història de la Filial fent tres comentaris i un record.

En primer lloc fer esment el reconeixement que l'Acadèmia ha fet en aquets anys a presidents de la Filial. En primer lloc amb el nomenament amb la seva màxima distinció al Dr. Jordi Almirall Pujol com a Soci d'Honor per la seva valuosa contribució al que constitueixen els tres pilars de l'Acadèmia i per la seva tasca en la seva Fundació i a la Filial. I amb posterioritat han rebut el nomenament com a Socis de Mèrit els Drs. Pere Torán Monserrat, Mateu Cabre Roure i Josep Anton Capdevila Morell, per la seva dedicació i els resultats tant rellevants al davant de la Filial.

En segon lloc que la feina d'aquesta -com en altres filials- és una tasca de moltes persones que han participat. En el període dels 43 anys de vida, la Filial ha tingut 8 presidents, 10 vicepresidents, 6 secretaris, 6 tesorers i més de 40 vocals alguns dels quals han alternat en càrrecs. Però la vida de la Filial no hagués estat possible sense el compromís de tots els qui han liderat les

activitats sense formar part de la Junta. Reiteradament s'ha agraït el seu compromís amb la Filial i serveixin aquestes línies finals per reblar-ho. I, com és obvi, el seu èxit ha estat possible gràcies als milers de persones que han participat en els cursos, jornades i reunions.

Finalment, atès que la impossibilitat d'incloure tots els guanyadors dels premis i beques de la Filial del Maresme com seria el desig, quedi com a testimoni el llistat dels guardonats amb el Premi Jaume Esperalba i Terrades.

PREMI JAUME ESPERALBA I TERRADES			
I 1992	Directius institucions hospitalàries de la Comarca del Maresme	XVII 2008	Dr. Jordi Almirall i Pujol (HM) i GEMPAC
II 1993	Dr. Gonçal Calvo i Queralto (Metge Argentona)	XVIII 2009	Equip PADES de la ciutat de Mataró
III 1994	Dr. Carles Cordon (investigador-Calella)	XIX 2010	Comunitat Germanes Joaquina de Vedruna- H. Calella
IV 1995	Comunitat terapèutica del Maresme i al seu director Dr. Valenti Agustí	XX 2011	Fundació GIMM (discapacitats físiques)
V 1996	Dr. Xavier de Balanzó Fernández i Grup de treball minories ètniques HM-CSM	XXI 2012	Unitat de patologia mamària (CSdM-ICS)
VI 1997	Dr. Josep Torné (S. Medicina H. Calella)	XXII 2013	Dr. Pere Puig (Cirurgia Calella)
VII 1998	Dr. Mario Ubach i Servet (S. Cirurgia HM)	XXIII 2014	Creu Roja d'Arenys de Mar
VIII 1999	Dr. Carlos Alberto González Svezet (S. Epidemiologia HM)	XXIV 2015	Dr. Josep Marinell i Roura (C. Vascular)
IX 2000	Comunitat religioses St. Vicenç Paül (HM)	XXV 2016	Dr. Narcís Cortada i equip PADES CSMS
X 2001	Llar Cabanellas-Centre geriàtric (R. Parés-Valvanera Sacristán)	XXVI 2017	Casal de Curació de Vilassar
XI 2002	Dr. Gerard Manresa i Ramon Anglès (Acció sobre TBC a l'Hospital particular de Canet)	XXVII 2018	Dr. Llorenç Caballeria Rovira ((investigador. EAP Premi de Mar
XII 2003	Fundació Maresme (Discapacitats psíquics)	XXVIII 2019	Fundació AVAH
XIII 2004	Dr. Joan Martí i Ragué (Cirurgia Calella/Bellvitge)	XXIX 2020	A tots els professionals de l'àmbit de la Salut-Covid-19
XIV 2005	Dra. Hildegard Maussbach i DI. Rosa Ribas (Programa atenció a la dona i parella ICS-Maresme)	XXX 2021	Dr. Josep Antón Capdevila Morell (S. Medicina HM)
XV 2006	Drs. J.M. Teniente, R. Diloy, M. Garcia-Milà, R. Tous i les DIs R. Aguilar i J. Roderigas (H. Mataró)	XXXI 2022	Dr. Xavier de Balanzó Fernández (S. M. interna i M intensiva HM)
XVI 2007	Dr. Jordi Julià Zapata (Psiquiatre HM)		

Taula 9. Relació dels guardonats amb el Premi Jaume Esperalba en els XXXI anys de la seva creació

I, des d'aquest recull històric, un record molt especial per a tots els socis traspassats.

València

Societat Valenciana de Ciències de la Salut – Joan Baptista Peset

Resum

Fundada el 1999

1984 S'havia creat la Joventut Mèdica del País Valencià

Referències

Societat Valenciana de Ciències Joan Baptista Peset. <https://www.academia.cat/ca/filial/codi/024>

Web: <http://www.societatpeset.org/>

Les societats científiques de l'Acadèmia

Amb el nom de societats científiques de l'Acadèmia s'inclouen, de manera genèrica, les societats associacions, consells i agrupaments de caràcter científic, que constitueixen la xarxa de l'Acadèmia, juntament amb les filials, que tenen com a objectiu: el desenvolupament, creixement i difusió, del coneixement científic en ciències de la salut. El desenvolupament inclou, tant pel que es refereix a la promoció de l'avenç longitudinal de la frontera del coneixement, mitjançant la recerca, tant bàsica com clínica, orientada a la millora de la salut personal i col·lectiva, com a la difusió transversal, mitjançant la docència i la formació continuada, d'aquest coneixement que estimuli la innovació constant amb el mateix objectiu de millora general i contínua de l'estat de salut, tant de les persones concretes, com de la comunitat en el seu conjunt universal.

L'aparició o la desaparició de les diferents societats, respon als interessos concrets de persones, col·lectius professionals, d'especialitats o d'interès comú en determinats camps del coneixement compartit, que en un moment i en un lloc determinat, o per unes circumstàncies concretes, han decidit o decideixin unir esforços per obtenir resultats sinèrgics, enriquidors i plurals sobre l'especialitat, el problema de salut o la qüestió que es vol ajudar a desenvolupar.

Naturalment, l'evolució de les societats científiques al llarg de la vida de l'Acadèmia ha tingut una marcada influència generacional, amb el transfons cultural que ha marcat cada canvi de generació. Amb les febleses, mancances o limitacions que les han caracteritzat en funció de les circumstàncies, però també amb les oportunitats, avenços, fortaleces i disponibilitats que les condicions socials, econòmiques, polítiques o simplement evolutives generals, han permès.

El gran creixement del coneixement científic fiable del segle XIX i del segle XX, va impulsar com a necessitat inevitable, l'aparició de les especialitats en ciències de la salut, davant la impossibilitat de la capacitat humana, de gestionar la gran quantitat de nou coneixement que s'ha anat generant en els darrers anys i segles. La compartimentació de tot el llegat de coneixement ha estat inevitable i, tot i que en el si d'institucions com l'Acadèmia s'ha procurat mantenir l'equilibri entre perspectiva general compartida i perspectiva particular integrada, el continu increment des de superespecialitats generalistes, especialitats i subespecialitats, cada vegada d'aspectes més concrets, ha estat inevitable. ^a

^a Veure Volum I del llibre commemoratiu d'aquest 150è aniversari.

Els paradigmes generacionals per gestionar aquest creixement, ordenat però inabastable en la seva totalitat, proporciona un aspecte aparentment caòtic. Això ha portat a models i canvis de pensament general, amb els conflictes esperables entre visions diferents de la realitat. Per centrar-nos en les generacions actuals, la generació encara activa, més envellida, dels nascuts a la postguerra, es va formar a partir d'estructures jeràrquiques, piramidals, responen a les formes de gestió social imperant, d'aquí que l'especialització s'entenia com el creixement evolutiu d'un arbre, amb un tronc principal robust i branques noves que anaven apareixent progressivament de les quals en sortien noves branques i d'aquestes, unes altres de més noves i així successivament. La nova generació del desenvolupament, es va adonar que, haver de seguir les connexions per establir relacions entre una branca determinada en un extrem de l'arbre, per connectar amb un nou node a l'altre extrem, significava haver de recórrer branques en sentit descendent invers fins arribar a la connexió que permetia ascendir de nou per la via que portés al punt allunyat al qual es volia arribar. La ineficiència del model radial, que obliga connectar-se a través un centre únic, s'ha fet evident. D'aquí en sortiria un nou model de connexió matricial, com en una matriu matemàtica formada per files i columnes, amb cel·les individuals que, com en un full de càlcul, permeten establir connexions entre caselles diverses sense haver de recórrer a llargs recorreguts ascendents i descendents. El nou model sorgit de la tecnologia digital, situava totes les connexions en un mateix nivell, pla i horitzontal, accessible directament des de qualsevol punt a qualssevol dels altres. Tot i així, resultava massa anquilosat en un món canviant de manera ràpida i imprevista. El model denominat holacràtic, del canvi de segle, pluridisciplinari, multicèntric i polièdric, és un model temporal, funcional, que permet establir connexions circulars circumstancials, que es fan i es desfan a conveniència de les situacions, complicitats, necessitats o objectius i interessos compartits, mentre duren. Les xarxes de relació són totalment obertes a noves iniciatives, derivades del projecte inicial, que tant poden seguir integrades com esdevenir totalment independents. La militància múltiple en projectes diversos, no tant sols és acceptada si no que fins i tot, sovint es considera acceptable, convenient i enriquidora. De moment sembla ser la que més s'adiu als valors de la generació actual, nadiua digital i oberta al canvi constant.

Així doncs la diversitat de tipus de societat científica, no tant sols es valora com un problema sinó com una ajuda a emprendre projectes nous (*start-up's*), pluridisciplinaris, enriquits per visions diverses i sotmesos a la recerca de l'eficiència i la utilitat com a criteri qualitatiu, sempre dins de l'àmbit científic i ètic característic de l'Acadèmia, però dinàmic flexible i canviant. Com el món que vivim.

Societats científiques desaparegudes o sortides de l'Acadèmia:

La nova visió holacràtica de l'Acadèmia fa que la desaparició de societats que van ser útils en un determinat moment, tampoc es visqui com una pèrdua o un fracàs si no com un motiu de reflexió que permeti dedicar esforços en cada moment a aquells temes més urgents, crítics i necessaris, sense perdre l'interès acadèmic pels objectius que els van motivar en un moment donat, però deixant que la seva recuperació o evolució, es faci en el camp que li resulti més útil.

Alguns exemples de societats alienades de l'Acadèmia per haver trobat altres vies més rentables de desenvolupament, permeten considerar els canvis com un factor positiu, sense perdre de vista que, pel que fa al coneixement científic en salut, l'Acadèmia no deixa de ser un fòrum de debat obert a tota contribució positiva, vingui d'on vingui.

Entre les societats científiques desaparegudes de l'Acadèmia però desenvolupades en altres àmbits, o no, n'hi tenim de tot tipus, des de les més antigues, ja superades fins a les més modernes, gairebé experimentals:

Laboratorio

Resum

Fundat el 1872 (Desaparegut com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Calbet i Camarasa JM. Entorn dels orígens de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears. Gimbernat, 1996 (**), 26, 11-22.

Calbet i Camarasa JM. Les sessions científiques de la Societat Mèdica El Laboratori (1874-1877). Gimbernat. 1996 (**); 26: 23-28.

Oriol i Anguera A. La Medicina Catalana d'Ara fa Cent Anys. Laporte J. La Commemoració del centenari del Laboratori. Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears. Barcelona, 1972: 6-33. <https://institucional.academia.cat/lilibres-historia>

Acadèmia d'Higiene de Catalunya

Resum

Fundada el 1892. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Escudé, M. Els Annals de Medicina i la Sanitat Pública (1878-1931). Gimbernat. 1989; 12: 107-116.

Laboratori de bacteriologia

Resum

Fundat el 1897 (Desaparegut com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Puig i Sais H. Els nostres laboratoris i la seva obra. Anals de la Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya. Setembre 1916; 10 (9): 193-209. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=17423

Laboratori d'histologia

Resum

Fundat el 1904 (Desaparegut com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Puig i Sais H. Els nostres laboratoris i la seva obra. Anals de la Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya. Setembre 1916; 10 (9): 193-209. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=17423

Laboratori d'anàlisi química aplicada a la clínica

Resum

Fundat el 1906 (Desaparegut com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Puig i Sais H. Els nostres laboratoris i la seva obra. Anals de la Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya. Setembre 1916; 10 (9): 193-209. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=17423

Societat de Biologia

Resum

Nascuda el 1912, amb el nom de Societat de Biologia de Barcelona, ben aviat, esdevindria Societat Catalana de Biologia, dins de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans. Va col·laborar amb l'Acadèmia fins desaparèixer el 1939. Recuperada a la postguerra, va formar part de l'Acadèmia com a *Asociación de Biología Médica*, que existia el 1953. La primera sessió, clandestina, de la Societat de Biologia es va fer el 1954, sent recuperada el 1961 de forma discreta iniciant activitats el 1962 als Dispensaris Blancs, mantenint-se fins a la recuperació de l'IEC.

Referències

Anònim. *Labor durante el Curso 1944-1945. Anales de Medicina*, 1946; XXXIII (1): 10 - 17. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13654

Guerrero, Ricard Una altra vegada la Societat de Biologia i l'Acadèmia caminen juntes. *Ann Med (Barc)*, 1981, 67 (2): 109-110. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=5331

Societat Catalana d'Oftalmologia

Resum

Fundada el 1915. Oftalmologia que el 1932 es converteix en Societat Adherida a l'Acadèmia, es recupera el 1940 i existia el 1953. El 2015 va deixar l'Acadèmia.

Referències

Anònim. *Labor realizada durante el Curso 1940-1941. Anales de Medicina*, 1945 (4); XXXII: 188 - 195. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13855

Societat de Química de Catalunya

Resum

Nascuda en el si de l'IEC, com a Associació de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques. El 1932 es converteix en Societat Adherida a l'Acadèmia. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM, va seguir activa a l'IEC)

Referències

Alsina i Bofill, Josep. Memòria-ressenya del curs de 1931-1932. *Annals de Medicina*. Desembre, 1932; XXVI (12): 773-788. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=14626

Anònim. Història. Societat Catalana de Física. <https://blogs.iec.cat/scfis/la-societat/historia/>

Anònim. Història. Societat Catalana de Química. https://scq.iec.cat/?page_id=11

Asociación de Oto-Neuro-Oftalmología

Resum

Fundada el 1934. Existia el 1953. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Anònim. *Labor durante el Curso 1944-1945. Anales de Medicina*, 1946; XXXIII (1): 10 - 17. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13654

Subirana Oller, Antonio (1904-1982). Médicos Históricos. Biblioteca Complutense. Universidad Complutense. Madrid.
https://webs.ucm.es/BUCM/med/archivo/ficha_medico.php?id_medico=1891

Associació de Metges Hidròlegs de Catalunya

Resum

Existia el 1936. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Societat Catalana de Bioquímica Clínica

Resum

Fundada el 1943. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Asociación de Humanidades Médicas

Resum

Creada el 1945; existia el 1953 i seguia activa el 1970. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Anònim. *Labor durante el Curso 1944-1945. Anales de Medicina*, 1946; XXXIII (1): 10 - 17. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13654

Garcia Tolsà J. *La mujer en la historia. Asociación de Humanidades Médicas. Sesión del día 18 de diciembre de 1964. Anales de Medicina*. 1965, 51 (4): 143 – 153. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=10579

Nadal Baixeras, J de. *La realción medico enfermo. Asociación de Humanidades Médicas. Sesión del día 17 de junio de 1966. Anales de Medicina*. 1967, 53 (1): 82 – 94. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=10119

Garcia López R. *Hombre, situación y estructura social. Anales de Medicina*. Gener, 1970; 56 (1): 104 – 113. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7767

Garcia López R. *La situación del universitario en nuestra sociedad. Anales de Medicina*. Gener, 1970; 56 (1): 113 – 120. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7768

Garcia López R. *Ciència y ideología. Anales de Medicina*. Gener, 1970; 56 (1): 121 – 130. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7769

Asociación de Humanidades Médicas. Sessions dels dies: 29 de gener, 19 i 26 de febrer. La enseñanza de la medicina. Anales de Medicina. Juliol, 1970; 56 (7): 417 – 455. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8186

Asociación de Medicina Mediterránea

Resum

Existia el 1953. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Asociación de Medicina Geográfica y Epidemiología Mediterránea

Resum

Fundada el 1955 que el 1963 va passar a ser: *Asociación de Microbiología, Higiene y Medicina Preventiva*. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Asociación de Cine Científico-Médico

Resum

Fundada el 1956. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Medicina Aeroespacial, Subaquàtica i Ambiental

Resum

Fundada el 1959 Existia del 1968 al 1975. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Societat Catalana d'Informàtica i Enginyeria Mèdiques – SCIEM

Resum

Fundada el 1960. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Asociación de Cibernética Médica de Barcelona

Resum

Creada el 1961. Existia el 1964 i el 1972. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Montserrat Esteve S. *Interpretación cibernética de los cuadros obsesivos y sus implicaciones terapéuticas*. *Anales de Medicina*, 1963; XLIX (2): 103 – 121.

http://webs.academia.cat/revistes_elect/view_document.php?tpd=2&i=11055

Tomás Cabot, J. *La Asociación de Cibernética Médica de Barcelona*. Actes del I Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana, Barcelona, 1970, vol. III: 142-151.

Asociación de Proctología

Resum

Existia el 1962

Referències

Anònim. Sección Cirugía: Anestesiología: Presidente Dr. J. Pons Mayoral. Cirugía Ortopédica y Traumatología: Presidente Dr. V. Bosch Olives. Cirugía Plástica: Presidente Dr. P. Gabarró Carcía. Obstetricia y Ginecología: Presidente Dr. F. Carreras Verdaguer. Odontostomatología: Presidente Dr. J. Navarro Ferrero. Proctología: Presidente Dr. J. Quintana Vintró. Sociedad de Cirugía: Presidente Dr. J. Soler-Roig Elizaicin. Urología: Presidente Dr. L. Battalla Sabaté. *Anales de Medicina*. 19683, ILIX (1). http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=11005

Societat Catalana de Medicina Psicosomàtica

Resum

Creada el 1985. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Referències

Garcia i Sánchez, S; Bernardo i Arroyo, M La Societat Catalana de Medicina Psicosomàtica. Annals de Medicina. Barcelona, 1985, 71 (10): 279-280.
http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=11761

Societat Catalana d'Innovació Docent i Formació per Simulació en Ciències de la Salut – SCIDFSCS

Resum

Fundada el 2013. (Desapareguda com a Societat Científica de l'ACM)

Societat Catalana de Biotecnologia Mèdica – SCBM

Resum

Fundada el 2014.

Odontologia

Societat Catalana d'Odontologia i Estomatologia - Societat Catalana d'Odontoestomatologia - SCOE

Resum

Fundada el 1879 com a Cercle Odontològic de Catalunya. Reneix el 1947 com a Associació d'Odontologia i Estomatologia, existint el 1953 com a *Asociación de Odonto-Estomatología* i es va renovar el 1971 que es va convertir en Societat Catalana d'Odontoestomatologia el 1979

Referències

Carol Monfort, J. *Un siglo de odontología barcelonesa (Apuntes para la historia de la Odontología en Barcelona)*. *Ann Med (Barc)*. 1962, 48 (8): 532-549. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=11549

Ustrell JM. *Història de l'Odontologia*. Edicions Universitat de Barcelona, 1997.

<https://www.academia.cat/ca/societat/codi/034>

<https://fscoe.org/sociedad-catalana-de-odontoestomatologia-2>

Societat Catalana d'Odontologia i Estomatologia Societat Catalana d'Odontoestomatologia - SCOE

Ernest Mallat Callís

Com a President de la Societat Catalana d'Odontologia i Estomatologia (SCOE) i en nom de la Junta em dirigeixo a vosaltres per comunicar-vos la intenció de constituir una Fundació a l'empara de la SCOE. Els motius pels quals a la Junta Directiva hem pres aquesta decisió son els següents:

La necessària professionalització de la gestió de l'àrea formativa de la SCOE.

L'interès que la Fundació sigui l'eina especialitzada en la formació dels nous professionals de l'Odontologia així com en la formació continuada en els nous avenços tècnics i científics.

Accedir als beneficis fiscals de les entitats sense afany de lucre (Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense fins lucratius i dels incentius fiscals al mecenatge).

La proposta d'estatuts de la Fundació SCOE aprovada per la Junta Directiva i la documentació complementaria estan disponibles a la web de la SCOE així com també a la seu social per que la podeu consultar.

Deglució

European Society for Swallow Disorders – ESSD

(Societat Europea de Trastorns Deglutoris - SETD)

Resum

Creada el 2010. Incorporada a l'Acadèmia per a Congressos internacionals el 2013.

Referències

Acadèmia: societats, Deglució <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/301>

Web: <http://www.myessd.org>

European Society for Swallow Disorders – ESSD

Who we are?

The European Society for Swallowing Disorders is an international non-profit association aiming to improve the quality of care for those affected by swallowing disorders. The Society brings together health care professionals and researchers from multiple disciplines to promote excellence in care, education, and research into swallowing and swallowing disorders.

Aims of the Society

The European Society for Swallowing Disorders aims to improve dysphagia care through education, research, interdisciplinary cooperation and best practice development by:

- providing an interdisciplinary and international forum for exchange and collaboration
- advancing the professional development of its members and the sector
- developing professional standards of practice and guidelines
- contributing to the development of dysphagia care through research and education
- representing and promoting the field to policymakers, related societies, and networks
- raising awareness about dysphagia and swallowing disorders

Activities

The European Society for Swallowing Disorders offers access to a European, interdisciplinary network of dysphagia specialists. We offer events, training, and courses dedicated to dysphagia care for different levels of professional expertise and organize the annual international ESSD Dysphagia Congress. Members benefit from an online subscription to the bimonthly journal *Dysphagia* and access to all articles on the journal website. The congress and journal give members the opportunity to present and publish their research.

Societats científiques actives a l'Acadèmia:

Otorrinolaringologia – ORL

Societat Catalana d'Otorrinolaringologia i Patologia Cervico-Facial – SCORLPCF – SCORL

Resum

Fundada el 1911 com a *Sociedad Barcelonesa de Otorrinolaringología*. El 1926 la Societat Catalana d'Otorrinolaringologia, coneguda per les seves sigles ORL que el 1932 es converteix en Societat Adherida a l'Acadèmia

Referències

Anònim. *Labor realizada durante el Curso 1940-1941. Anales de Medicina*, 1945 (4); XXXII: 188 - 195. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13855

Campmajor i Tornabell, A. Notes històriques sobre l'Otorrinolaringologia catalana. Barcelona, *Actes del I Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana*, 1971, vol. III: 11-19.

Acadèmia: societats, ORL <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/038>

Web: <http://www.scorl.cat>

Societat Catalana d'Otorrinolaringologia i Patologia Cervico-Facial – SCORLPCF – SCORL

Presentació de la Societat

Sigueu benvinguts a la plana Web de la Societat Catalana d'Otorrinolaringologia i Patologia Cervicofacial.

La nostra intenció és que sigui una eina útil per a la col·laboració entre tots els professionals de l'àrea ORL, un instrument per millorar la competència dels especialistes i metges en formació interessats en aquest àmbit i que contribueixi a millorar la salut social de la població.

Per tal de millorar progressivament els seus continguts, us convidem a adreçar-nos tots els suggeriments que considereu oportuns a la nostra bústia.

La definició de la Societat i els seus objectius resten clarament exposats en els darrers Estatuts aprovats en assemblea de data: 15/02/01.

Si voleu conèixer dades sobre la nostra història us convidem a que visiteu la plana corresponent tot prement sobre aquest concepte. Trobareu informacions interessants i us animem a que participeu en el seu desenvolupament enviant-nos el que considereu pot contribuir a millorar-la. Hem creat, finalment, una plana de divulgació amb l'objectiu de servir com canal d'in-

formació a la població catalana. En aquesta plana s'aniran presentant temes d'interès en relació a la nostra especialitat (nas, orella i gola) per millorar el coneixement de la mateixa i la salut de la societat dins el nostre àmbit. A més es posa a la vostra disposició una bústia per fer-nos arribar qüestions i suggeriments, que seran respostes pels membres de la nostra Societat amb més experiència.

Història

A les dues primeres dècades del segle XX l'Otorrinolaringologia barcelonina està representada per les figures d'en Lluís Suñé (1852-1914) i Ricard Botey (1855-1927). El primer es va llicenciar el 1874. En el seu període d'estudiant ja havia donat mostres de les seves inquietuds científiques tot fundant, amb

un grup de companys, "*El Laboratorio*", primer institut de fisiologia experimental d'Espanya, i que passats els anys es fusionaria amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya, de la qual, Suñé fou president durant el bienni 1890-92.

Al 1911 es fundà la Societat Barcelonesa d'ORL amb Lluís Suñé Molist com a president; Ricard Botey com a vice-president; J. Masip com a tresorer; C. Casanovas, com a secretari i J. Santiñá, com a vicesecretari. Durant tres anys publica un butlletí amb les actes de les seves reunions.

Aquesta Societat va redactar uns Estatuts i un Reglament que resultarà la base dels primers Estatuts de la Societat Catalana d'Otorrinolaringologia de l'any 1928.

Ricard Botey, llicenciat el 1881 es va interessar des del primer moment per les malalties de l'orella, el nas i la gola i fou el primer a Espanya que es va referir a elles amb el terme d'Otorrinolaringologia.

El segon president fou al 1912 Ricard Botey. El 16 de abril de 1926, un any abans de la seva mort i sota la seva presidència, la Societat Barcelonesa passa a ser la Societat Catalana d'ORL. Durant més de 20 anys fou l'única associació otorrinolaringològica a Espanya.

Al 1929 es president V. Falgar i secretari Santiñá. Els primers estatuts són del 1929 i van ser aprovats en junta general extraordinària el 20-11-1928. Es van redactar uns Estatuts i al mateix temps un Reglament segons disposava l'article 20 dels Estatuts:

"Para la aplicación de los presentes Estatutos y mejor marcha de la Sociedad se redactará un Reglamento interior, que deberá ser aprobado en Junta General de Socios".

A l'article primer d'aquests Estatuts, deia:

"La Sociedad Catalana de Otorrinolaringología" tiene por objeto el estudio y progreso médico en lo concerniente a las enfermedades del oído, fosas nasales, faringe y laringe, con sus regiones vecinas y favorecer las relaciones profesionales entre sus socios.

Als Estatuts es descriuen tres classes de socis: "*Numerarios (médicos que residen en Catalunya), correspondientes (médicos que residen fuera de Catalunya) y socios honorarios, como aquellos médicos que se hayan distinguido por sus publicaciones en otología, rinología y laringología o por su práctica meritoria en la especialidad*".

Les quotes eren de 36 pessetes anuals pels socis de número i de cinc pessetes pels "*correspondientes*".

Al 1932 arriba a la presidència de la Societat Catalana, F. Casadesus.

Després de la Guerra Civil totes les societats mèdiques catalanes s'agrupen a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears. Al 1940 es reprenen les activitats científiques.

Durant els anys 1949 a 1953 la Societat va organitzar uns cursos que es van transformar posteriorment en els "*Cursos Internacionales de Novedades Médico-Quirúrgicas en ORL*" que es van celebrar a Barcelona. El primer es va organitzar al 1956. Des de 1998 aquest Curs ha passat a anomenar-se *Curso Internacional de Otorrinolaringología y Patología Cérvico-Facial*.

Els presidents i secretaris de les primeres juntes que tenim constància van ser:

1940: F. Casadesús (President) i F. Cavallé (Secretari)
1950: F. Casadesús (President) i J. Perelló (Secretari)
1952: J. Abelló (President) i J. Perelló (Secretari)
1956: J.M. Roca (President) i G. Capellà (Secretari)

Pediatria

Societat Catalana de Pediatria – SCP

Resum

Fundada el 1926. El 12 de novembre de 1931, la Societat Catalana de Pediatria passava a formar part de l'Acadèmia, com a entitat adherida, conservant la seva autonomia plena. Existia el 1947.

Referències

Anònim. *Labor durante el Curso 1944-1945. Anales de Medicina*, 1946; XXXIII (1): 10 - 17. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13654

Anònim. Naixement de la Societat Catalana de Pediatria. *Pediatria Catalana*. 2001 (61): 211 – 212.

Botey J. La Pediatria i les seves especialitats. *Annals de Medicina*. Desembre 1979; 65 (10): 1451 - 1452. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=6680

Casassas, Oriol; Llorens, Josep. Creació, història i sentit de la Societat Catalana de Pediatria. Barcelona, *Actes del I Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana*, 1971, vol. II, 392-394.

Casassas, Oriol; Ramis i Coris, Joaquim *Metges de nens. Cent anys de pediatria a Catalunya*. Barcelona, Edicions La Magrana, 1993. <https://institucional.academia.cat/lllibres-historia>

Corominas i Beret F. L'Acadèmia i les seves seccions especialitzades. *Tribuna Mèdica*. Madrid, 20 de juny de 1976: 13-17.

Demestre, Xavier (Editor) *L'atenció pediàtrica a Catalunya. 90 anys de la Societat Catalana de Pediatria*. Barcelona, Societat Catalana de Pediatria, 2016. <https://institucional.academia.cat/lllibres-historia> <https://issuu.com/academiacienciesmediques/docs/wllibre90anys>

Demestre, Xavier. *L'atenció pediàtrica a Catalunya. 90 anys de la Societat Catalana de Pediatria*. *Annals de Medicina* 2017, 100 (1): 48. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7897

Moraga-Llop FA. La Societat Catalana de Pediatria. Roda contínua de formació i consens. *Les Societats de l'Acadèmia. Annals de Medicina*, 2017; 100 (4): 163-167. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7929

Societat Catalana de Pediatria. Història: Orígens. <http://www.scpediatria.cat/?p=page/html/origens>

Acadèmia: societats, Pediatria <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/039>

Web: <http://www.scpediatría.cat>

Societat Catalana de Pediatria

Història

Orígens

Fou fundada l'any 1926 i té més de 75 anys d'història.

Barcelona, 5 de febrer de 1926. Benvolgut company, creient interpretar un sentiment de companyonia i un desig que batega en l'ambient de reunir i coordinar les aspiracions d'una especialitat, tenim el gust de proposar-vos la fundació de la Societat Catalana de Pediatria ...

(carta tramesa als pocs pediatres de l'època com a fruit d'una iniciativa d'August Brossa, Salvador Goday, Joan Casasayas i Manuel Salvat, 1926)

...Em plau doncs fer-li constar que em veuria molt honrat de poder col.laborar amb vostès, modestament i amb el sol fi d'aprendre, agraint-li des d'ara l'amabilitat i indulgència amb què sabrà rebre aquestes ratlles...

(carta d'Emili Roviralta en resposta a l'anterior, 1926).

...Hem d'esforçar-nos a aconseguir per a la Societat Catalana de Pediatria el prestigi que per l'esperit de treball i la vàlua dels seus socis es mereix. Amb comprensió dels interessos de cada un de nosaltres en allò que tenen de socialment útils i sense fer cas dels escèptics i dels irònics, hem d'avançar i procurar que la Societat sigui per a tots un lloc de convivència i d'amable estímul. Sense presses, però sense defallença, com si la vida fos eterna, que sí ho és per aquells que miren cap al cel i treballen amb entusiasme.

(parlament de Pere Calafell a l'assemblea, 1960)

...Han passat prop de seixanta anys de la creació de la Societat; les circumstàncies han canviat, la pediatria - i tota la ciència i tot el món - ha sofert unes transformacions que l'any 26 eren impensables. però la Societat de pediatria ha mantingut fidelitat als seus orígensHe referit, de la Societat, els seus permanents caràcters d'escola, de pont de diàleg, d'institució ciutadana i d'element integrador d'un poble ...

(parlament d'Oriol Casassas a la Sessió en Memòria de Pere Calafell, 1985).

Qui som?

La Societat Catalana de Pediatria, fundada l'any 1926, agrupa la majoria de pediatres de Catalunya.

És una comunitat científica viva, fruit de l'esforç col·lectiu, que té com a objectiu primordial fomentar activitats de gestió del coneixement, posant l'accent en la docència, la investigació i la formació continuada dels pediatres.

Alhora, té cura de la formació i el reciclatge professional, i vetlla per la millora de les condicions de salut integral i social de la infantesa i l'adolescència.

Objectius:

- Portar a terme, en l'àmbit que li és propi, activitats de gestió del coneixement, amb incidència en la docència, investigació i de formació continuada dels pediatres, procurant-ne la seva formació i reciclatge professional, així com vetllar per la competència professional dels seus socis i el prestigi ètic i social de la pediatria.
- Millorar les condicions de salut integral i socials de la infantesa i l'adolescència.
- Constituir un fòrum per al coneixement mutu, l'entesa i les bones relacions entre els socis i entre aquests i altres professionals.
- Procurar les bones relacions entre els professionals de la pediatria i els d'altres especialitats mèdiques i no mèdiques.
- Ser un ens assessor i de referència per a l'Administració i la societat civil pel que fa a l'atenció a la salut dels infants i adolescents.

Òrgans de gestió

Junta directiva

President

Vicepresident de l'àrea científica

Vicepresident de l'àrea professional

Vicepresident de l'àrea econòmica

Secretari general

Vocal de relacions públiques

Vocal d'atenció primària

Vocal d'hospitals

Vocal d'activitats

Vocal de formació i docència

Vocal coordinador dels grups de treball

Vocal de publicacions

Coordinador dels metges residents de pediatria i cirurgia pediàtrica

Vocal Vegueries de:

Barcelona

Girona

Lleida

Manresa

Reus

Tarragona

Tortosa

Vic

Radiologia

Radiòlegs de Catalunya – RC

Resum

Fundada el 1926, com a Societat Catalana de Radiologia que no va ser autoritzada fins al 1930 amb el nom de Societat de Radiologia i Electrologia de Catalunya, quan es va incorporar a l'Acadèmia com a societat adherida. Existia el 1953 com a *Asociación de Radiología-Electrología*. El 2020, la Societat Catalana de Radiologia i Diagnòstic per la Imatge (SCRDI), es va unir a l'Asociació Catalana de Radiologia Mèdica (ACRAM) i a l'Agrupació de Radiòlegs de Catalunya, passant a dir-se Radiòlegs de Catalunya.

Referències

Bremón i Masgrau, Jacint, Conveniència de la constitució de la Societat Catalana de Radiologia. Sisè Congrés de Metges de Llengua Catalana (Discussions dels temes de Ponència, Comunicacions i Conferència). Barcelona, Impremta Badia, 1930, vol. II: 663-664.

Piquer i Jover, Josep J. Les primeres revistes i les primeres associacions dels radiòlegs catalans. Actes del I Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana, 1971, vol. III: 105-131.

Acadèmia: societats, Radiologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/044>

Web: <http://www.radiolegs.org/>

Radiòlegs de Catalunya - RC

Radiòlegs de Catalunya neix de la voluntat de reunir sota un projecte professional unitari les diferents entitats que formen l'espectre professional radiològic a Catalunya.

Qui som?

Definició de la radiologia

La Radiologia és la ciència mèdica que realitza el diagnòstic i el tractament guiat per la imatge. Les tècniques radiològiques són múltiples i són la radiologia simple, la mamografia, la radiologia contrastada, l'ecografia, la tomografia computeritzada, l'angiografia, la ressonància magnètica i la radiologia intervencionista. La radiologia té una gran importància en la medicina moderna degut a que la majoria de decisions mèdiques (més del 85%) es basen en una prova d'imatge i a que la valoració radiològica del pacient s'ha convertit en la part central del procés assistencial en la majoria de malalties. Per tot això, els radiòlegs actuen de consultors per a tots els metges tant a nivell hospitalari com en atenció primària. Així mateix, estem vivint un gran increment del tractament intervencionista guiat per la imatge degut a que aquests procediments tenen una millor relació cost-eficàcia i són molt menys agressius per al pacient que els tractaments quirúrgics convencionals.

Importància de la radiologia

Tot i que la radiologia està adquirint cada dia una major importància, també s'enfronta a múltiples reptes que dificulten la seva aplicació a tota la població. Entre els reptes principals, ens enfrontem a la manca de radiòlegs, a l'increment de la demanda radiològica no justificada i a l'obsolescència de l'equipament radiològic, entre altres. Per solucionar aquests problemes és essencial un treball en equip on s'incloguin totes les radiòlogues i els radiòlegs.

Missió de Radiòlegs de Catalunya

En aquest sentit, la societat catalana de Radiologia "Radiòlegs de Catalunya" (RC) representa als 800 professionals de la Radiologia de Catalunya i pretén solucionar els reptes assistencials i oferir a la població de Catalunya la millor qualitat en el diagnòstic i el tractament intervencionista guiat per la imatge.

Objectius de RC

A principis del 2021 es va renovar la Junta de RC i els objectius principals de la Junta actual són:

1. Planificar el futur de la Radiologia catalana amb un nou paradigma de treball cooperatiu en xarxa entre tots els serveis de Radiologia de Catalunya.
2. Oferir suport al Desenvolupament Professional dels seus socis/es.
3. Actuar com a interlocutor amb les institucions sanitàries catalanes respecte al Diagnòstic per la imatge.
4. Millorar la Formació Continuada, així com la docència de la Radiologia a nivell de Pregrau i del Postgrau.
5. Promoure la col·laboració amb altres societats professionals.
6. Potenciar l'ús de les noves tecnologies als serveis de Radiologia.
7. Millorar els programes de qualitat i de seguretat als serveis de Radiologia.
8. Millorar les estratègies de gestió i comunicació de RC.
9. Actualitzar els estatuts de les societats radiològiques catalanes.
10. Potenciar la participació de totes les radiòlogues i els radiòlegs en els projectes de millora de la Radiologia Catalana.

Pla Estratègic de Radiòlegs de Catalunya

La Junta de RC ha establert un pla estratègic per aconseguir aquests objectius. Aquest pla té 6 pilars fonamentals:

- a) Posar de manifest el valor afegit assistencial de la Radiologia diagnòstica i intervencionista.
- b) Col·laborar en la revisió del model assistencial a Catalunya amb revisió de la cartera de serveis i de l'adequació de la demanda radiològica.
- c) Treballar per donar millor resposta a les necessitats assistencials de la població amb la Radiologia diagnòstica i intervencionista.
- d) Contribuir a la sostenibilitat del sistema sanitari amb la millor relació cost-benefici de la Radiologia diagnòstica i intervencionista.
- e) Garantir l'equitat a la població en quant a l'accés a la Radiologia diagnòstica i intervencionista.
- f) Ajudar a aportar la màxima qualitat assistencial per part de la Radiologia diagnòstica i intervencionista.

Formació continuada pla estratègic de Radiòlegs de Catalunya

Uns dels objectius principals de RC és el desenvolupament professional continu dels seus socis. En aquest sentit, RC realitza múltiples activitats de formació continuada (tallers, jornades, *webinars*, etc.) així com un curs de formació específica per a tots els residents de radiodiagnòstic de Catalunya. També és molt positiva l'experiència de les reunions mensuals amb tots els caps dels serveis de Radiologia dels Hospitals públics, centres privats i Atenció Primària. Finalment, RC organitza amb periodicitat bianual, el congrés català de Radiologia amb gran èxit de participació.

Cirurgia

Societat Catalana de Cirurgia – SCC

Resum

Fundada el 1927 com a *Sociedad de Cirugía de Barcelona*. El 7 de febrer de 1933, es normalitza el nom a Societat de Cirurgia de Catalunya. Es va incorporar a l'Acadèmia el 29 de maig de 1935 com a Societat Adherida, mantenint la seva independència estatutària, econòmica i directriu. En la postguerra civil, no va ser autoritzada de nou, amb el nom canviat d'*Asociación de Cirugía de la Academia de Ciencias Médicas*, fins al 26 de novembre de 1941, no iniciant una tasca reglada fins al 24 de novembre de 1956. El 1957 es va crear la revista *Barcelona Quirúrgica*, com a portaveu de la *Asociación*. Va passar a ser de nou *sociedad adherida* el 1959. Es va aconseguir el reconeixement oficial de *Sociedad Catalana de Cirugía* el 23 de juny de 1972. La normalització del nom de Societat Catalana de Cirurgia, va ser, finalment, possible el 3 de maig de 1978.

Referències

Martí Pujol, Ramon. Història de la Societat Catalana de Cirurgia. In: 75è Aniversari de la Societat Catalana de Cirurgia. Història i Perspectives de Futur. Barcelona, Societat Catalana de Cirurgia, 2002, pp. 33-35. <https://institucional.academia.cat/lilibres-historia>

Acadèmia: societats, Cirurgia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/009>

Web: <http://www.sccirurgia.org>

[Crònica històrica de la Societat Catalana de Cirurgia](#)

Joan Sala Pedrós 2022

Història de la Societat Catalana de Cirurgia

(pel Dr. Ramon Martí i Pujol)

Els antecedents

Si bé la cirurgia catalana té una llarga història i una noble tradició, l'associacionisme quirúrgic de caràcter científic entronca amb els antics gremis i confraries, tan característics de la societat burgesa i artesana del país, i, de manera especial, amb la creació del "Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona", sota els auspicis d'En Pere Virgili i molt especialment de N'Antoni de Gimbernat, durant el segle XVIII.

La creació

La història oficial de la Societat Catalana de Cirurgia comença doncs a principis de l'any 1927, ara fa 75 anys. En una reunió al "Ateneo Barcelonés", els cirurgians Enric Ribas i Ribas, Joaquim Trias i Pujol i Joaquim Salarich i Torrents van proposar reunir en una primera assemblea a tots els cirurgians de Barcelona amb la finalitat de crear una associació específica per relacionar als cirurgians catalans. Els convocats van acordar la creació d'una comissió que estudiés les bases per a redactar un estatut que seria presentat a una segona assemblea. La segona assemblea va aprovar l'estatut definitiu el dia 5 d'abril de 1927. El primer nom proposat fou Societat Catalana de Cirurgia, però aleshores el Governador Civil, General Jaime Milans del Bosch, no el va acceptar i el va fer canviar i reduir a l'àmbit de la ciutat de Barcelona. Per aquest motiu el primer nom enregistrat fou el de Societat de Cirurgia de Barcelona. Tots els membres fundadors van passar a ser membres numeraris i es va escollir una Junta de Govern. El primer president va ser precisament N'Enric Ribas i Ribas (1927-1929) i el primer secretari En Joaquim Salarich i Torrents.

El dia 26 de setembre de 1927 es va celebrar la sessió inaugural de la Societat de Cirurgia de Barcelona en la qual, després del discurs del president, el Dr. Rodolf Matas, nord-americà fill de pares catalans, pronuncià la lliçó magistral "Observacions preliminars que regeixen el tractament quirúrgic dels aneurismes". Se'l va nomenar soci de mèrit, inaugurant una tradició que encara mantenim. El segon president va ser en Manuel Corachan i Garcia (1930-1931) i el va seguir en Joan Puig i Sureda (1932-1933). Durant els seus mandats les comunicacions van disminuir degut a la formació d'altres societats especialitzades.

La fi de la Dictadura de Primo de Rivera i més tard la instauració de la República van tenir repercussions visibles en la Societat. El butlletí, que inicialment era en castellà, passà, a instància d'en Pere Gabarró i Garcia (que després seria secretari de la Societat), a publicar-se en català el mes de maig de 1931. També es va acordar en assemblea que el català fos l'únic idioma de la Societat. El 7 de febrer de 1933 el president Joan Puig i Sureda, va convocar una assemblea extraordinària a fi de proposar el canvi de nom de la Societat

de Cirurgia de Barcelona pel de Societat de Cirurgia de Catalunya. La proposta fou acceptada per aclamació.

El desenvolupament

L'expansió de la Societat era palesa per la gran quantitat de treballs científics que es presentaven i per les conferències que es feien amb la intervenció de primeres figures quirúrgiques d'arreu del món. L'any 1934 es va celebrar un homenatge a Antoni Gimbernat, en el segon centenari del seu naixement, amb assistència de cirurgians dels països catalans i sota la presidència de Joaquim Trias i Pujol (1934-1935). Un any després, el 1935, es va decidir en assemblea que els hospitals acollirien per torn les sessions científiques. El mes d'abril d'aquell any, durant la presidència de Joan Bartrina i Tomàs (1935-36), la Societat es va adherir a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, però mantenint la seva independència estatutària, econòmica i directriu. El 2 de juny de 1936 va tenir lloc l'última sessió científica de la Societat perquè la Guerra Civil espanyola va esclatar el mes següent. Durant el parèntesi de la guerra, els documents de la Societat van quedar dipositats a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques.

L'any 1941 es va crear la "Asociación de Cirugía de la Academia de Ciencias Médicas" en el si de l'Acadèmia i es va nomenar president novament a En Joan Puig i Sureda (1941-1951) que fou seguit per En Joaquim Trias i Pujol (1951-1953). L'any 1953 la presidència va passar a En Pere Piulachs i Oliva (1953-1961) qui, junt amb el secretari, N'Antoni Sitges i Creus, van promoure l'antiga Societat, sense perdre el lligam amb l'Acadèmia. El Govern Civil va aprovar la continuació amb el nom de "Asociación de Cirugía de Barcelona" que va ser acceptat per imperatius polítics. La sessió inaugural es va celebrar el 24 de novembre de 1956. A l'any següent va aparèixer la publicació "Barcelona Quirúrgica", que va ser el seu òrgan però sense ser-ne propietària. Durant la presidència d'En Pere Piulachs, l'any 1958, es va arribar al nombre de cent socis. L'any 1960 es van celebrar unes jornades en commemoració del segon centenari de la fundació del "Real Colegio de Cirugía de Barcelona", en les quals el professor Pedro Laín Entralgo va pronunciar-hi una conferència sobre Pere Virgili i Antoni Gimbernat.

Durant el mandat del president següent, Josep Soler i Roig (1961-1965), la "Asociación" es va expansionar molt. Es van crear els premis Virgili (nacional i estranger), l'obertura del curs acadèmic es va començar a fer a l'amfiteatre Gimbernat de la "Real Academia de Cirugía de Barcelona" i els sopars anuals que la segueixen a l'antic Hospital de la Santa Creu. En aquella època es va intentar que l'Associació passés a dir-se "Real Colegio de Cirujanos de Barcelona", sense èxit per la oposició del "Ministerio de la Gobernación".

El va succeir en Jaume Pi i Figueras (1965-1969), que va donar el nom de Gimbernat al premi Virgili estranger i decidí que cada soci tingués una medalla creada per l'escultor Subirachs. Es van posar en marxa també les sessions conjuntes amb les societats de Montpeller i Lió. El va seguir en Vicenç Artigas

i Riera (1969-1971), el qual va modificar els estatuts per tal de reduir a dos els anys de la presidència i de la secretaria. Va crear el premi Salvador Cardenal per als cirurgians joves. Atesa la poca assistència a les sessions dels hospitals, en horari de feina, es va decidir de fer-les a l'Acadèmia en hores de vespre/nit.

Sota la presidència de Ramon Arandes i Adan (1971-1973) es va canviar novament el nom de la "Asociación" que va passar a dir-se "Sociedad Catalana de Cirugía". Tant aquest president com el següent, en Joan Agustí i Peypoch (1973-1975) van organitzar diverses reunions conjuntes amb metges francesos, aragonesos, valencians i anglesos, a part de les sessions mensuals reglamentàries. També es va col·laborar en l'organització del XXV Congrés de la "Société Internationale de Chirurgie", Barcelona 1973, que va deixar com a seqüela un premi que s'atorgaria al millor treball presentat cada any, fins que fos possible, des del punt de vista econòmic.

En temps del president Víctor Salleras i Llinares (1975-1977), la duració dels càrrecs de president i secretari van passar de nou a una durada de quatre anys. També va tenir lloc a Vilallonga del Camp la celebració del segon centenari de la mort de Pere Virgili, inaugurant-se un monòlit commemoratiu i una exposició/homenatge.

La consolidació

Entre els propòsits del president Antoni Sitges i Creus (1977-1981) hi havia el d'aconseguir una bona revista de la Societat. Finalment, es va cancel·lar la col·laboració amb "Barcelona Quirúrgica" i es va editar la denominada "Acta Chirurgica Cataloniae", amb gran diferència de contingut científic. També es va proposar al Govern Civil la catalanització del nom de la Societat. La petició va coincidir amb el traspàs de la regulació de societats i associacions a la Generalitat de Catalunya i, sense cap entrebanc, es passà al nom actual de Societat Catalana de Cirurgia, nom original amb el què volíem començar l'any 1927. Són a destacar la celebració durant aquells quatre anys de les reunions científiques que amb el nom de Mostra Catalana de Cirurgia (de la I a la IV i amb la col·laboració de les Societats Catalanes de Traumatologia i de Cirurgia Vascular), van suposar un exitós intent de trobada conjunta de la cirurgia catalana i en català que malauradament no van tenir continuïtat.

L'any 1985 s'encunyà una medalla d'argent pels actes acadèmics de rellevància que el president lluiria i traspassaria al president següent en cada sessió inaugural de curs en què pertoqués de fer-ho.

Des de la dècada dels vuitanta la Societat ha agafat una gran empenta que ha coincidit amb l'augment de metges i de cirurgians al nostre país. Ha augmentat el nombre de socis i ha ampliat la quantitat d'hospitals que poden prendre part en les sessions científiques. En efecte, des de l'adveniment de la democràcia i en especial durant la dècada dels vuitanta el desenvolupa-

ment geogràfic de la sanitat pública va portar a l'eclosió dels denominats Hospitals Comarcals que es van anar desenvolupant arreu de Catalunya, creant nous serveis quirúrgics o potenciant els antics existents. A l'any 1984, a Vic, van tenir lloc les primeres Jornades de Cirurgia dels Hospitals Comarcals, que des de llavors van anar celebrant-se, any rera any, amb el beneplàcit de la Societat Catalana de Cirurgia però sense que s'hi arribés a implicar formalment. Una comissió d'organitzadors vetllava per la seva continuïtat, cada any sota la responsabilitat d'un hospital diferent, que va permetre, a l'any 2000, la seva 15ª edició. Paral·lelament, els Caps de Servei dels Hospitals Comarcals varen començar a reunir-se per compartir problemes comuns i cercar solucions compartides. El col·lectiu, que va passar a denominar-se Reunió dels Hospitals de Catalunya, es troba amb una periodicitat aproximada de cada tres mesos i, poc a poc, ha anat captant l'atenció de la Societat Catalana de Cirurgia que ha anat integrant, de manera progressiva, les seves inquietuds i els seus postulats.

Aquest període d'auge ha coincidit amb l'acció dels presidents: Jordi Puig i La Calle (1981-1985), Cristóbal Pera i Blanco-Morales (1985-1989) i Josep Antoni Curto i Cardús (1989-1991) aquest darrer malgrat la desgràcia d'haver mort durant la seva presidència.

Fruit de la progressiva col·laboració amb les Jornades de Cirurgia dels Hospitals Comarcals i amb el precedent de les Mostres de Cirurgia, es dugué a terme, amb èxit d'organització, assistència i nivell científic el Primer Congrés Català de Cirurgia a Vic l'any 1993 sota la presidència d'En Joan López Gibert (1991-1993), que, intercalat amb la continuïtat de les Jornades, va ser seguit del Segon Congrés Català de Cirurgia a Reus l'any 1997, sent president En Jordi Olsina i Pavia (1993-1997), i del Tercer a la ciutat de Girona l'any 2001 en l'època d'En Joan Sánchez-Lloret i Tortosa (1997-2001) que durant la seva presidència, va modificar l'estructura de les sessions i va promoure la creació de Grups de Treball per a tractar en profunditat aspectes concrets de la Cirurgia General, a més d'estructurar la primera pàgina web de la nostra Societat dintre de la xarxa d'Internet de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.

L'actual President és en Laureà Fernández-Cruz (2001-actual data) que, amb un nou programa d'actuació, es proposa celebrar el dia 11 d'octubre de 2002 el 75è aniversari de la fundació de la Societat Catalana de Cirurgia, per enfortir i fer paleses les seves arrels però també com a fita cap a un nou període, amb nous reptes i amb nous plantejaments, donant satisfacció a les necessitats d'ampliació de coneixements, de prestigi i de desenvolupament professional dels cirurgians catalans del segle XXI.

Obstetrícia i Ginecologia

Societat Catalana d'Obstetrícia i Ginecologia – SCOG)

Resum

Fundada el 1928 com a Societat d'Obstetrícia i Ginecologia de Barcelona, que el 1932 es converteix en Societat Adherida a l'Acadèmia. Recuperada el 1942 com a *Asociación de Toco-Ginecología* que persistia el 1953, sent renovada el 1965

Referències

Anònim. *Labor realizada durante el Curso 1940-1941. Anales de Medicina*, 1945 (4); XXXII: 188 - 195. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13855

Babot i Boixeda, Pere. Memòria-Ressenya del Curs de 1934-35. *Annals de Medicina*. Desembre, 1935; XXIX (12): 1341-1362. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=14364

Carrera i Macià, Josep M. *Història de l'Obstetrícia i Ginecologia Catalana*. Barcelona, Fundació Uriach 1838, 1998. <https://institucional.academia.cat/llocs-historia>; <http://webs.academia.cat/societats/ginecol/?p=page/html/societat/historic/livre-historia>.

Corominas i Beret F. L'Acadèmia i les seves seccions especialitzades. *Tribuna Mèdica*. Madrid, 20 de juny de 1976: 13-17.

Acadèmia: societats, Obstetrícia i Ginecologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/033>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/ginecol/>

Societat Catalana
**d'Obstetrícia
i Ginecologia**

Societat Catalana d'Obstetrícia i Ginecologia – SCOG

Qui som? Què fem?

Presentació

La Societat Catalana d'Obstetrícia i Ginecologia (SCOG) treballa amb l'objectiu de millorar la salut de les dones d'arreu i, en especial, del territori català. Com a societat científica de referència en l'àmbit de la ginecologia i l'obstetrícia a Catalunya, la SCOG dona suport als professionals des del punt de vista científic i professional. Per tal d'aconseguir aquest objectiu la SCOG,

- Proporciona formació continuada de qualitat als obstetres i ginecòlegs.
- Produeix i publica recomanacions i documents per guiar la pràctica clínica dels professionals d'acord amb els estàndards més actuals.
- Col·labora amb les administracions per tal de contribuir activament i assessorar científicament en el desenvolupament de polítiques públiques que tenen a veure amb la salut de la dona.
- Col·labora en l'educació dels especialistes en formació de manera transversal als territoris de parla catalana.
- Facilita la comunicació i l'oportunitat d'intercanviar experiències professionals dels especialistes en formació amb hospitals europeus a través de la participació en programes europeus d'intercanvi.
- Col·labora amb aquelles ONG que es preocupen de la salut de les dones, en especial de les dones durant l'embaràs i el part.
- Impulsa la comunicació i la informació a través d'internet i les noves xarxes socials entre els diferents professionals del territori.
- Organitza cada dos anys el Congrés Català d'Obstetrícia i Ginecologia, per reunir a tots els/les professionals d'hospitals de la xarxa pública, els professionals que treballen a l'assistència primària i els de l'assistència privada, per compartir coneixements i novetats científiques.

Us convidem a formar part d'aquesta Societat i a enriquir-la amb la vostra participació

Cirurgia Ortopèdica

Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia – SCCOT

Resum

Fundada el 1931. El 1953 existia com a *Asociación de Cirugía Ortopédica y Traumatológica*.

Referències

Fernández Sabaté A. Fent de... Premi Jordi Gol i Gurina, 2011. *Annals de Medicina* 2011; 94: 188-190. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8347

Sabaté i Casellas, F. *Las primeras sociedades de especialistas en Cataluña (1911- 1936) y su significación. Actas del IX Congreso Nacional de Historia de la Medicina. Zaragoza, Universidad de Zaragoza-Ayuntamiento de Zaragoza, 1991, vol. IV: 1493-1501.*

Valentí Ardanuy, Joan. Història de la SCCOT. Les nostres arrels. 75 anys de la Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia. Barcelona, Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia, 2008. <https://institucional.academia.cat/llobres-historia>

Valentí Ardanuy J. Història de la SCCOT. Les nostres arrels. 75 anys de la Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia. Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia. *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia*. Barcelona, 2017; 14 (1). <http://www.sccot.cat/docs/revista/sccot-vol14-num1-2017.pdf> <https://institucional.academia.cat/llobres-historia>

Acadèmia: societats, Traumatologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/011>

Web: <http://www.sccot.cat>

Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia – SCCOT

L'inici de la Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia data del mes de març del 1931 amb el nom de “*Sociedad catalana de cirugía ortopédica*”, per tant ja té més de 90 anys. L'objectiu de la seva constitució era “cultivar el progrés científic de les qüestions referents a l'especialitat; procurar mantenir les millors relacions entre els professionals que exerceixin aquesta branca de la medicina i les societats similars.....”.

Avui els objectius segueixen sent els mateixos amb alguns matisos tal i com podem veure a l'article segon dels nostres estatuts. “Agrupació d'especialistes i llicenciats interessats en la cirurgia ortopèdica i traumatologia, per tal de **contribuir a la millora científica** dels seus associats, **promoure el desenvolupament** d'aquesta àrea de coneixement, assessorat els diferents organismes públics i privats que ho sol·licitin, **potenciar l'ampliació d'estudis** de l'especialitat, col·laborar amb les universitats per al desenvolupament científic i tècnic i fomentar la **col·laboració amb altres societats** estatals i internacionals”

Sortim d'un període de 2 anys on no ens vàrem poder trobar però això no va impedir que seguíssim amb l'activitat acadèmica i congressual. La darrera sessió de formació continuada i l'ordinària presencial, abans de la pandèmia, va ser el dia 27 de febrer de 2020; les del mes de març, abril i maig es van suspendre, però vàrem reaccionar ràpid i el 30 d'abril fèiem el primer *webinar*: **Experiències organitzatives dels serveis de COT durant la pandèmia COVID**, que va ser un èxit. Després varen seguir: **Tractament de les fractures de fèmur proximal en època COVID** el 14 abril i el 28 de maig vàrem fer la **reunió general de socis** de forma virtual. El mes de juny repreníem les sessions de formació i les ordinàries en format telemàtic, el 18 de febrer del 2021 el *webinar* de **cooperació internacional** i també el **XXXIIIè congrés** que vàrem fer el mes de juny del 2021 juntament amb el d'infermeria va ser telemàtic, Va tenir una alta participació, tant com qualsevol altre.

Si el primer *webinar* va ser un èxit, també ho varen ser la resta. Durant aquests 2 anys l'assistència a les sessions en format telemàtic va ser superior que a les presencials. La participació que al començament potser era tímida, també va augmentar progressivament. Ens hi vàrem acostumar. Amb aquesta experiència que ens va obligar la Covid, vàrem proposar, quan ja es podien fer les sessions presencials, seguir amb un format **mixt**, presencial i telemàtic, i algunes sessions només en format virtual. El nou format va venir per quedar-se. La prova està que actualment a les sessions sempre hi ha més connexions telemàtiques que assistents a l'Acadèmia. Hem d'aprofitar les noves tecnologies que ens permeten la **participació dels professionals de tot el territori** que augmenten l'**accessibilitat**.

Darrerament també s'han incorporat amb les seves sessions els diferents grups de treball que, si bé abans de la pandèmia alguns ja ho feien, altres es

reunien periòdicament a diferents hospitals. Actualment, de forma periòdica en un format mixt, hi participen els de: Peu i Turmell, Els amics del Genoll, El Club del maluc, el nou grup de Patologia traumàtica, Els vespres d'espalla i el grup de patologia del canell i mà.

La formació continuada és bàsica, ofereix als especialistes en formació una base teòrica comuna. El format de l'aprenentatge està basat en problemes per regions anatòmiques amb discussió de casos clínics. Les sessions es fan una vegada al mes i durant un matí al congrés.

També hem considerat la possibilitat que els residents que vulguin, puguin fer una estada d'una setmana en un dels nostres hospitals comarcals i geogràficament aïllats, per tal de conèixer, veure i viure l'activitat en aquests centres.

Tenim uns **comptes sanejats**, per la qual cosa podem donar cada any diferents **beques i premis**, ja que un dels nostres principals objectius es el **d'impulsar la recerca i la innovació**. El **2023** seran en, total 25.000 € . Destaquen les dues beques Dr. Josep Trueta d'ajut a la recerca amb 8.000 i 6.000€. també ajuts per a la realització de tesis doctorals, premis per el millor cas clínic presentat per residents, millor comunicació i millor pòster presentats al congrés. Aquest any donem la primera beca RACat per realitzar un treball amb les dades del registre d'Artroplasties de Catalunya. També com cada any hi haurà dos ajuts per a la cooperació internacional i dues bosses de viatge per a formació a altres centres.

Tot canvia, hem vist que la comunicació que fèiem amb la revista havia quedat obsoleta i alhora era difícil tenir originals, per això fa un any vàrem començar amb les videotècniques en format vídeo que han tingut una gran acollida. Hem mantingut la comunicació per e-mail, però hem impulsat altres xarxes com Twitter, Instagram i Facebook, molts més ràpides i amb més difusió.

Si voleu conèixer el orígens i l'evolució de la nostra societat ho podeu fer al magnífic llibre del Dr. Joan Valentí "**Història de la SCCOT, les nostres arrels**", publicat durant el 75è aniversari de la Societat.

<http://www.sccot.cat/docs/revista/sccot-vol14-num1-2017.pdf>

<https://institut-onal.academia.cat/llobres-historia>

Medicina Interna

Societat Catalano-Balear de Medicina Interna – SCBMI

Resum

Existia el 1931, recuperada el 1939, actualitzada el 1969

Referències

Anònim. Índex de l'any XXVI, Número de Gener. Sessió inaugural del Curs 1931 – 1932. Annals de Medicina. Desembre, 1932; XXVI (12): 837 – 842.
http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=14631

Varela J, Zapatero A, Gómez-Huelgas R, Maestre A, Díez -Manglano J, Barba R. Por una medicina interna de alto valor. Sociedad Española de Medicina Interna. 2017

Acadèmia: societats, Medicina Interna <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/027>

Web: <http://www.scmi.org>

S O C I E T A T
C A T A L A N O B A L E A R
—
M E D I C I N A I N T E R N A

Societat Catalano-Balear de Medicina Interna – SCBMI

Emili Sacanella Meseguer

Benvinguts a la pàgina web de la Societat Catalanobalear de Medicina Interna. Com a President de la Societat, i en representació de tota la Junta, tinc la satisfacció de poder adreçar-me a tots vosaltres mitjançant la nostra nova web.

Volem que aquest sigui un instrument de comunicació i diàleg entre tots el membres de la SCBMI, i us convidem a participar-hi activament, fent-nos arribar totes les iniciatives que us semblin d'interès.

A la pàgina inicial hi trobareu informació de les activitats científiques i formatives de la nostra Societat (Congressos, Cursos i Reunions), actuals, futures i prèvies. Us convidem a participar-hi, ja sigui presencialment o mitjançant videoconferència.

També hi trobareu diferents apartats destinats als nostres Hospitals (amb una ressenya històrica dels serveis de Medicina Interna de Catalunya); als residents en formació, i als Tutors, i als malalts, i una ressenya històrica de tots aquells que han participat en els darrers anys en la SCBMI i han fet possible la seva continuïtat.

Hem creat dos blocs participatius: el Bloc de l'internista i el Bloc del resident que esperem siguin benvinguts i ens permetin enfortir els nostres llaços i comunicació.

Us vull transmetre l'especial interès de la Junta actual per aconseguir que la nostra Societat sigui un punt de trobada per a tots els Internistes dels Hospitals Catalans i de les illes Balears, i un referent per les nostres Institucions Sanitàries, des del punt de vista científic i formatiu.

Cordialment,

Dr. Emili Sacanella Meseguer

Qui som

La Societat Catalano-Balear de Medicina Interna vol ser un referent professional, científic i formatiu a Catalunya així com vetllar per assegurar l'excel·lència assistencial de la nostra especialitat.

La Societat Catalano-Balear de Medicina Interna és una associació sense ànim de lucre que forma part de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears i que agrupa als especialistes en Medicina Interna.

Com a societat científica, la seva raó de ser és vetllar pel desenvolupament de l'especialitat de Medicina Interna a Catalunya i Balears, ajudant als seus professionals i mantenint-se com a un referent d'opinió, científic i formatiu per

a les institucions públiques, societats privades, universitats i per la societat en general. Concretament, les tasques que volem desenvolupar amb l'ajuda de tots els internistes son:

Contribuir a la formació mèdica continuada dels nostres socis.

Ajudar al desenvolupament de l'especialitat tant a nivell assistencial, docent com investigador.

Assessorar als organismes públics i privats en els temes específics de l'especialitat de medicina interna.

Col·laborar amb les Universitats i d'altres Institucions per millorar la qualitat docent i científica dels nostres associats.

Promoure la col·laboració i el intercanvi docent i científic amb altres societats mèdiques tant nacionals com internacionals.

Dermatologia

Societat Catalana de Dermatologia i Venereologia – SCDV

Resum

Existia el 1926, com a societat Catalana de Dermatologia i Sifilografia, recuperada el 1940 com a *Asociación de Dermatología. y Sifilografía*, a Barcelona, amb extensió catalana el 1946.

Referències

Anònim. Acadèmies i conferències. *Annals de Ciències Mèdiques*. Gener 1927; XXI (1): 42 - 45. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=15253

Anònim. *Labor realizada durante el Curso 1940-1941. Anales de Medicina*, 1945 (4); XXXII: 188 - 195. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13855

Acadèmia: societats, Dermatologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/013>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/dermato/>

Breve historia de la Sección Catalana de la AEDV.

Josep Manuel Casanova Seuma

La Sección Catalana de la AEDV cuenta en la actualidad con 287 miembros y se reúne el último jueves de cada mes de 19:00 a 21:00, realizando un total de 9 reuniones anuales. Desde hace varios años la Sección Catalana de la AEDV trabaja de forma coordinada con la "Societat Catalana de Dermatologia" de la "Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears", con la que comparte miembros y algunos cargos de las juntas directivas, y realizan sus reuniones conjuntamente en la sede de esta última institución.

Desde el año 1996 las sesiones científicas constan de dos partes. En la primera los residentes y algunos académicos presentan casos clínicos propios o discuten casos clínicos que se les proponen bajo los enunciados ¿Cómo trataría usted...? en sus vertientes médica, quirúrgica o cosmética, y "Casos para diagnóstico clínico, dermatopatológico o dermatoscópico". En la segunda parte del programa se realizan sesiones de formación continuada de temas variados de la especialidad con la intención de cubrir todos los aspectos de la misma. Como conferenciantes en la sección de formación continuada han acudido destacados miembros de la Dermatología nacional e internacional. En dos ocasiones, con el mismo formato de casos clínicos y temas cortos de formación continuada, se han realizado reuniones conjuntas con los hospitales universitarios de la ciudad de Toulouse mediante sistema de videoconferencia. También, se han realizado reuniones conjuntas con la Sección Vasco-Navarro-Aragonesa Riojana de forma esporádica y desde 1990 (Peñíscola) se realizan reuniones bianuales con las Secciones Balear y Valenciana, que ocupan habitualmente toda la jornada de un viernes o un sábado de primavera. También se han realizado cuatro ediciones de la "Jornada del Cáncer Cutáneo", coincidiendo con el "Día del Euromelanoma", y once ediciones de la "Jornada de la Dermatología Catalana" en horario de mañana, con la intención de facilitar la participación de dermatólogos de toda Cataluña, que por cuestiones geográficas muchas veces no pueden acudir a las sesiones mensuales. En esta jornada están especialmente invitados los servicios de Dermatología de hospitales de fuera de la capital, que presentan sus propios casos clínicos y cuyos responsables hacen de moderadores de las mesas. Además, durante los años 2001 a 2015 se realizaron varios cursos específicos de 8 horas de duración cada uno dirigidos principalmente a los residentes. Desde el año 2012 se han instaurado becas sobre investigación, dirigidas especialmente para residentes y especialistas jóvenes, con el fin de promocionar la investigación en Dermatología, y para la asistencia al examen *Board* de la especialidad.

Este formato de calendario científico anual viene realizándose desde hace 15 años y cuenta con la acreditación de "Consell Català de Formació Mèdica

Continuada". Este ambicioso programa es posible gracias a la participación de todos los dermatólogos de la sección.

Entre las actividades extraordinarias, la Sección Catalana de la AEDV, juntamente con la "Societat Catalana de Dermatologia" nombró académicos eméritos a los Drs. J.M. Mascaró, J.M. de Moragas, A Alomar y Pablo Umbert.

Según consta en los archivos de la Acadèmia, esta sección inició sus actividades como tal en 1940 con el nombre de Sección Regional de Barcelona y en 1943 pasó a llamarse Sección Catalana. En 1986 pasó a denominarse Sección Catalana-Balear, hasta el año 2005, que a petición de los dermatólogos de Baleares cuyo número había alcanzado la masa crítica suficiente para constituir una sección independiente, se aprobó la separación de ambas secciones.

A lo largo de todos estos años esta sección ha tenido los siguientes presidentes:

Jaime Peyrí Rocamora (1940-1949)
Xavier Vilanova Montiu (1949-1963)
José Mercadal Peyrí (1964-1973)
José María de Moragas Viñas (1974-1976)
Antonio Castells Rodellas (1977-1978)
José María Giménez Camarasa (1979-1980)
Alberto Telese Compte (1981)
José María Capdevila Gaya (1982-1983)
Pablo Umbert Millet (1984-1986)
Jordi Peyrí Rey (1987-1989)
Agustín Alomar Muntanyola (1990-1991)
Mario Lecha Carralero (1992-1993)
Juan Ferrando Barberá (1994-1995)
Carlos Ferrándiz Foraster (1996-1997)
Montserrat Pérez López (1998-1999)
Carmen Herrero Mateu (2000-2001)
Ramón Torné Escasany (2002-2003)
Miquel Ribera Pibernat (2004-2010)
Josep M Casanova (2010-)

Desde la instauración de la periodicidad anual de los Congresos de la AEDV en 1983, la Sección Catalana ha organizado el Congreso Nacional de Dermatología en Palma de Mallorca presidido por el Dr. Pablo Umbert (1986), en Sitges presidido por el Dr. Carlos Ferrándiz (1996), en Barcelona presidido por el Dr. Agustín Alomar (2001) y en Barcelona presidido por el Dr. Miquel Ribera (2008). En todas las ocasiones la implicación de las juntas correspondientes y de los académicos de la sección ha permitido que dichos congresos

hayan sido un éxito científico y de asistencia. Actualmente tenemos concedida la realización del congreso nacional de 2018.

Josep M Casanova

Presidente de la Sección Catalana de la AEDV

Pneumologia

Societat Catalana de Pneumologia – SoCaP

Resum

Existia com a secció de respiratori de medicina interna el 1931. El mateix any la Societat de Tisiologia va esdevenir societat adherida a l'Acadèmia. Recuperada el 1942 com a *Asociación de Tisiología*. El 1973 va passar a ser la Societat Catalana de Pneumologia

Referències

Alsina i Bofill, Josep. Memòria-ressenya del curs de 1931-1932. *Annals de Medicina*. Desembre, 1932; XXVI (12): 773-788. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=14626

Babot i Boixeda, Pere. Memòria-Ressenya del Curs de 1934-35. *Annals de Medicina*. Desembre, 1935; XXIX (12): 1341-1362. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=14364

Anònim. *Labor durante el Curso 1944-1945. Anales de Medicina*, 1946; XXXIII (1): 10 - 17. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13654

Roman A, Bravo C, Monforte V, Moreno A, Morell F. Història del programa de trasplantament de pulmó a Catalunya, des de la pneumologia. *Vidre i mirall: trasplantaments d'òrgans i teixits a Catalunya* (1). *Annals de Medicina*. 2012; 92 (3): 104 – 108.

Acadèmia: societats, Pneumologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/041>

Web: <http://www.socapnet.org>

Societat Catalana de Pneumologia – SoCaP

Qui som?

Amb el nom de Societat Catalana de Pneumologia (SOCAP) és establerta a la ciutat de Barcelona una entitat de caràcter científic, sense finalitat lucrativa, de duració indefinida, que té personalitat jurídica i plena capacitat d'actuació en l'àmbit territorial de Catalunya, així com en altres àmbits territorials de parla catalana.

La SOCAP és una branca especialitzada, per raó de la disciplina científica en què desenvolupa la seva activitat, de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.

L'objecte de la SOCAP és servir la societat radicada en l'àmbit a través del foment i la divulgació de la Pneumologia i altres activitats científiques i culturals que s'hi relacionen. Com objectius explícits té:

- Agrupar tots els llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat de Pneumologia, i els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i que hi siguin admesos.
- Contribuir al millorament científic dels seus socis.
- Promoure el desenvolupament de la Pneumologia.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de malalties respiratòries.
- Col·laborar amb les universitats en un desenvolupament científic i tècnic.
- Promoure contactes i intercanvis professionals amb fins científics entre els seus membres, amb professionals d'altres especialitats relacionades amb la Pneumologia i amb companys d'altres països.
- Establir relacions de reciprocitat i de col·laboració amb altres Societats científiques i culturals que cregui convenient, de dintre i de fora del seu àmbit territorial.

Per portar a terme aquests objectius, la SOCAP:

- Assumirà la representació i l'adhesió en conjunt dels seus membres a les societats germanes d'àmbit estatal i internacional.
- Celebrarà un Congrés anual i reunions científiques, amb la freqüència que determini l'Assemblea General, per a l'exposició i la discussió de les malalties pneumològiques, vetllant en tot moment per la seva qualitat científica. La seva estructuració organitzativa es determinarà reglamentàriament.
- Organitzarà i desenvoluparà cursos, conferències, etc., sobre temes pneumològics i col·laborarà, supervisarà, prestarà ajuda i patrocinarà l'organització d'activitats científiques dels seus membres. Les

condicions de patrocini per part de la SOCAP es determinaran reglamentàriament.

- Promourà premis, beques i ajudes per a la investigació.

Endocrinologia

Societat Catalana d'Endocrinologia i Nutrició – SCEN

Resum

Fundada el 1944 com a *Sociedad de Endocrinología*; i, mes tard: Societat Catalana d'Endocrinologia i Nutrició – SCEN.

Referències

Anònim. *Labor durante el Curso 1944-1945. Anales de Medicina*, 1946; XXXIII (1): 10 - 17. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13654

Acadèmia: societats, Endocrinologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/017>

Web: <http://www.scen.cat>

Societat Catalana d'Endocrinologia i Nutrició

Qui som?

L'any 1944 va néixer la Societat Catalana d'Endocrinologia i Nutrició (SCEN). Des d'aleshores ha mantingut una activitat constant dins de l'àmbit de la nostra especialitat. Dins dels seus objectius es troben:

- Agrupar els metges especialistes en Endocrinologia i Nutrició i aquells altres metges o graduats en les ciències de la salut que tinguin interès o vinculació amb aquesta especialitat, i contribuir al millorament científic dels seus afiliats.
- Promoure el desenvolupament de l'Endocrinologia i Nutrició en els vessants d'assistència mèdica, docència, recerca i organització sanitària, i donar assessorament als organismes públics en aquests aspectes.
- Fomentar la creació de beques per ampliació d'estudis clínics i bàsics que facin referència als aspectes endocrinològics, metabòlics i de nutrició.
- Promoure una col·laboració amb les Universitats, per obtenir un major desenvolupament científic i tècnic, que permeti millorar la recerca de l'Endocrinologia, Metabolisme i Nutrició així com desenvolupar la recerca bàsica a Catalunya.
- Promoure el desenvolupament de tasques d'interès mèdic i científic en el camp de l'Endocrinologia, Metabolisme i Nutrició: Reunions, Congressos, Simposis i treballs de recerca.

Urologia

Societat Catalana d'Urologia – SCU

Resum

El 29 de maig de 1935 la Societat Catalana d'Urologia es converteix en Societat Adherida de l'Acadèmia i es renova el 1944

Referències

Anònim. *Labor durante el Curso 1944-1945. Anales de Medicina*, 1946; XXXIII (1): 10 - 17. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13654

Acadèmia: societats, Urologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/050>

Web: <http://www.scurologia.cat>

Societat Catalana d'Urologia

Qui som?

La Societat Catalana d'Urologia (SCU) som una branca especialitzada de l'Acadèmia de les Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears.

La SCU, sense cap finalitat lucrativa, te com a principals objectius:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en Medecina o Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat d'Urologia, i també els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que en vulguin formar part.
- Contribuir al millorament científic dels seus associats.
- Promoure el desenvolupament de totes aquelles activitats que tinguin relació amb la disciplina urològica.
- Assessorar tant organismes públics com privats en matèria d'Urologia.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis sobre l'especialitat.
- Col·laborar amb les universitats per al desenvolupament científic i tècnic.
- Fomentar la col·laboració amb altres societats tant d'àmbit estatal com internacional.

Reumatologia

Societat Catalana de Reumatologia – SCR

Resum

Fundada el 1947.

Referències

Tena X, Pares B. Societat Catalana de Reumatologia: més de mig segle d'història. Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears - ACMSCB. Barcelona, 2015. <https://screumatologia.cat/wp-content/uploads/2020/11/Historia-Societat-Catalana-de-Reumatologia-2015-abril.pdf>
https://screumatologia.cat/historic-de-la-societat-catalana-de-reumatologia/chrome-extension://efaidnbmnnnibpccajpcgclefindmkaj/https://screumatologia.cat/wp-content/uploads/2021/12/HISTORIA-DE-LA-SOCIETAT-CATALANA-DE-REUMATOLOGIA_versio6-correccions.pdf

Acadèmia: societats, Reumatologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/046>

Web: <https://www.screumatologia.cat/>

**SOCIETAT CATALANA
DE REUMATOLOGIA**

Història de la Societat Catalana de Reumatologia

Joan M. Nolla Solé

La **Societat Catalana de Reumatologia (SCR)** és una entitat sense ànim de lucre, lligada a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, que té com a objectiu fonamental augmentar el coneixement existent al voltant de les malalties reumàtiques, amb la decidida voluntat de millorar la salut dels ciutadans.

Impulsa i dona a conèixer la recerca que duen a terme els reumatòlegs catalans i assegura la seva formació continuada. Així mateix, està a disposició de les autoritats sanitàries del país, amb les que col·labora en les tasques de planificació, i de les associacions de pacients, a les que assessora en les de divulgació.

És una societat plural i diversa, molt ben cohesionada, amb una llarga tradició científica, més de 70 anys ens contemplen, que es renova dia a dia i es projecta cap al futur, essent en tot moment molt conscient del gran impacte que les malalties reumàtiques tenen sobre la qualitat de vida dels pacients.

Dr Joan M. Nolla Solé

Orígens

El dia 1 d'abril de 1947, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears va rebre una sol·licitud per constituir l'**Associació de Reumatologia Catalana**, per part d'una vintena de reumatòlegs, entre els quals hi havia els doctors Pedro Barceló Torrent, Jaume Rotés Querol i Ramon Cirera Voltà; aquest últim esdevingué el primer president. Altres personalitats de la medicina catalana com el doctor Joan Gibert Queraltó, catedràtic de Medicina, també van donar el seu suport.

“L'augment de l'interès de la classe mèdica en la Reumatologia i la reconeguda importància de les afeccions reumàtiques en el camp social” van ser les principals raons que els especialistes van exposar per crear aquesta societat, pionera al territori espanyol. La *Sociedad Española de Reumatología* es va fundar l'any següent, el dia 5 de juny de 1948.

En aquella època, la voluntat principal no era només estudiar el reumatisme poliarticular agut, sinó veure en quin grau i amb quines característiques la malaltia afectava les estructures òssies, musculars i lligamentoses.

El dia 9 de febrer de 1948 va tenir lloc la primera sessió clínica de la societat. El títol de la ponència, a càrrec dels doctors Barceló Torrent, Piñol Aguadé i Rotés Querol, era: *“Consideraciones sobre la personalidad clínica de la psoriasis artropática”*. El contingut de la sessió, en què es definia la *psoriasis artropática* i les seves manifestacions clíniques, es va publicar als *Anales de Medicina*, la revista de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques on es recullen les principals activitats de les diferents societats des de l'any 1907.

L'SCR va celebrar aquest tipus de sessions monogràfiques en què s'analitzava una malaltia des dels seus inicis. Acostumaven a ser activitats que s'organitzaven el quart dimarts de cada mes a dos quarts d'onze del vespre i on hi assistia un número reduït de reumatòlegs catalans. Als anys 50, la Reumatologia era una especialitat acabada de néixer i hi havia pocs metges dedicats a aquesta branca de la Medicina. De fet, no va ser una especialitat reconeguda pel *Ministerio de Educación* fins a l'any 1952.

Les activitats durant els primers anys no van ser gaire més nombroses. Als anys 50 es varen projectar algunes pel·lícules didàctiques com *El práctico ante la actualidad reumatológica* o *El clínico ante la radiografía vertebral*, i es va continuar amb la metòdica de celebrar sessions mensuals amb continguts diferents: l'osteoma osteoide, la gota femenina o les lesions òssies de la leucèmia, o bé, estudis sobre la síndrome de Sjögren o els canvis anatomopatològics de la malaltia òssia de Paget.

L'àmbit de l'SCR sempre es va focalitzar al territori català. No obstant això, ja des dels inicis hi va haver col·laboracions concretes amb metges de la resta d'Espanya o de l'estranger. Per exemple, l'any 1954 es va organitzar una sessió de la que fou ponent el Dr. Otto Kym de Basilea i el títol de la qual fou: "*Les problèmes rhumatologiques en Suisse*".

Les col·laboracions més freqüents que va promoure van ser amb societats de Reumatologia d'altres indrets com també d'altres especialitats. L'any 1955 es va celebrar la primera sessió conjunta, de la qual es té constància, amb l'Associació de Biologia Mèdica per debatre la utilitat del tractament amb antipalúdics per a la *poliartritis crònica progressiva*, el nom amb el qual es coneixia l'*artritis reumatoide*. Als anys 60, la societat va participar al I Simposi Internacional de Reumatologia Cibernètica (1961), que es va organitzar al saló d'actes del Casal del Metge, seu de l'SCR. Igualment, es van explorar noves vies per expandir la seva presència en altres àmbits i especialitats, i es va demanar la possibilitat de participar a la IX Reunió Anual de l'Acadèmia, a Menorca, dedicada a les hemorràgies.

Encara que era una associació organitzada i metòdica, la col·laboració per part dels associats no era l'esperada als anys 60. Per salvar aquesta situació, la junta directiva va decidir fer una crida als associats amb la finalitat que aportessin una comunicació personal o un treball dut a terme als diferents hospitals. Les sessions pretenien que els reumatòlegs de casa prenguessin el protagonisme. Sense perdre el caràcter formatiu i científic, es movien dins d'un àmbit local.

Angiologia

Societat Catalana d'Angiologia, Cirurgia Vasculat i Endovascular – SCACVE

Resum

Fundada el 1949 com a *Sociedad de Cirugía Vasculat* que després es dividiria en dues: la Societat Catalana d'Angiologia Cirurgia Vasculat i Endovascular - SCACVE i l'*Asociación de Cardio- Angiología de Cataluña*, que més endavant canviaria el nom a Societat Catalana de Cardiologia – SCC.

Referències

Bayés Genís A, Bardají A. La Societat Catalana de Cardiologia. *Annals de medicina*. 2013; 96 (3): 97.

Fuentes Sagaz M. Història de la cardiologia a l'Hospital Clínic. Gimbernat, 2006 (*), 45: 125 – 136. https://institucional.academia.cat/lilibres-historia-chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfindmkaj/https://institucional.academia.cat/docs/lilibres-historia/Historia_SCCardiologia.pdf

Acadèmia: societats, Angiologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/005>

Web: <http://www.scacve.org>

Cardiologia

Societat Catalana de Cardiologia – SCC

Resum

Existia com a secció de circulatori de medicina interna el 1931, Va ser recuperada com a *Sociedad de Cirugía Vascolar* que després es dividiria en dues: la Societat Catalana d'Angiologia Cirurgia Vascolar i Endovascular - SCACVE i l'*Asociación de Cardio- Angiología de Cataluña*, que més endavant canviaria el nom a Societat Catalana de Cardiologia – SCC.

Referències

Alsina i Bofill, Josep. Memòria-ressenya del curs de 1931-1932. *Annals de Medicina*. Desembre, 1932; XXVI (12): 773-788. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=14626

Fuentes Sagaz M. Història de la cardiologia a l'Hospital Clínic. Gimbernat, 2006 (*), 45: 125 – 136.

Fuentes Sagaz M. Història de la cardiologia catalana (1872 – 2012). Societat Catalana de Cardiologia. Barcelona, 2014. https://institucional.academia.cat/docs//llibres-historia/Historia_SCCardiologia.pdf

Bayés Genís A, Bardají A. La Societat Catalana de Cardiologia. *Annals de medicina*. 2013; 96 (3): 97.

Bayés Genís, A; Bardají, A. La Societat Catalana de Cardiologia. *Annals de Medicina* 2013, 96, 137-1139.

Acadèmia: societats, Cardiologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/007>

Web: <http://www.catcardio.cat>

La Societat Catalana de Cardiologia

Des de 1949

L'Associació de Cardio-Angiologia de Catalunya va néixer el dia 29 de gener de 1949 gràcies al doctor Codina. Tan ell com el seu amic i company de l'Institut Policlínic, Ferran Martorell i Otzet, creien en la necessitat de crear una societat científica que unís l'especialitat de Cardiologia, de caràcter netament clínic i l'Angiologia, més quirúrgica.

Hematologia

Societat Catalana d'Hematologia i Hemoteràpia – SCHH

Resum

Fundada el 12 de maig de 1950.

Referències

Acadèmia: societats, Hematologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/020>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/hemato/index.php>

Societat Catalana d'Hematologia i Hemoteràpia – SCHH

La primera Junta es va constituir el 12 de maig de 1950, formada per:

CURS 1950 - 1951	
President	Guasch Sagrera, Jordi
Vicepresident 1	Armengol , Antoni
Vicepresident 2	Farreras Valentí, Pere
Secretari	Miserachs Rigalt, Manuel
Vocal 1	Oppenheimer , Walter
Vocal 2	Grifols Roig, Josep Antoni
Vocal 3	Moragas , Ramón
Vocal 4	Permanyer , Josep

Salut Pública

Societat de Salut Pública de Catalunya i de Balears – SSPCB

Resum

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya va ser fundada el 1887, organitzant el Primer Congrés de Salut Pública de Catalunya el 1906. Va desaparèixer com a Societat Científica de l'ACM, fins al 1951 que es va intentar recuperar Societat de Salut Pública. El 1955, va néixer l'*Asociación de Medicina Geográfica y Epidemiología Mediterránea*, que l'any 1963 va passar a anomenar-se *Asociación de Microbiología, Higiene y Medicina Preventiva*, i finalment, a l'any 1980 es va convertir en Societat de Salut Pública de Catalunya i de Balears.

Referències

Acadèmia: societats, Salut Pública: <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/048>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/publica/>

Societat de Salut Pública de Catalunya i de Balears - (SSPCB)

Andreu Segura, Carles Pericas i Mª Marta Arcas

Qui som i què volem?

La Societat de Salut Pública de Catalunya i Balears és una societat científica sustentada en un concepte ampli i inclusiu de la Salut Pública que reuneix professionals de múltiples disciplines, amb interès o vinculació amb la Salut Pública. Està integrada dins l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de i Balears i forma part de la Societat Espanyola de Salut Pública i Administració Sanitària; a nivell territorial actua a Catalunya i les Illes Balears.

La nostra missió és contribuir a la millora de la salut de la població a través de les següents accions:

- Promoure i donar més visibilitat a la Salut Pública.
- Contribuir al desenvolupament científic i tècnic de les persones associades.
- Promoure espais de trobada i debat, tant entre les persones professionals que treballen en els diferents camps de la Salut Pública com entre les Societats Científiques.
- Col·laborar amb les universitats i les administracions.
- Difondre entre la població l'opinió i la visió de les persones professionals de la Salut Pública, sobre els problemes de salut i la millor manera de prevenir-los.

Quins són els nostres orígens i la nostra història?

L'any 1887 un grup de metges i altres professionals preocupats pels problemes de la higiene social fundà l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya que s'ocupava, especialment, dels accidents i malalties de les persones treballadores (incloent els infants). Entre els acadèmics que formaren part de l'Acadèmia d'Higiene en aquell moment, cal destacar Joan Giné i Partagàs, Ignasi Valentí i Vivó, Rafael Rodríguez i Méndez i Josep Queraltó. L'any 1893 crearen el "*Boletín de la Academia de Higiene*" i l'any 1906 s'organitzà el Primer Congrés d'Higiene de Catalunya, primer congrés mèdic en llengua catalana. El presidí Felip Proubasta i August Pi i Sunyer dirigí la comissió executiva. Aquest primer congrés constà de tres seccions: estudi sanitari de les comarques catalanes, malalties infeccioses i higiene social. Hi participaren 295 congressistes.

Posteriorment va desaparèixer com a societat científica de l'ACM. Des del punt de vista de la consolidació d'una societat científica cal esperar fins als anys 50 del segle passat, tenint en compte que la constitució de societats d'especialitats mèdiques no apareix fins després de la guerra civil espanyola, quan el llavors President de l'ACM, Agustí Pedro Pons, en defensa la seva constitució. Així, l'any 1951 s'integrà de nou a l'ACM, amb en Pere Martínez

Garcia com a primer president d'aquesta nova etapa. El 1955 va néixer l'*Asociación de Medicina Geográfica y Epidemiología Mediterránea*, que l'any 1963 va passar a anomenar-se *Asociación de Microbiología, Higiene y Medicina Preventiva*. Des de 1951 les seves activitats estaven orientades majoritàriament, amb una perspectiva d'higiene tradicional, al control de vectors i microbis. Un període que amb petites variacions es perllongà fins als anys setanta. Entre els seus socis amb responsabilitats directives ens trobem catedràtics de microbiologia com Agustí Pumarola o Antonio Rodríguez Torres; d'higiene com Francisco González Fusté i també responsables polítics com el cap de la *Jefatura Provincial de Sanidad de Barcelona*, Félix Pumarola o Federico Bravo Morate, qui va ser *Director General de Sanidad* a Madrid l'any 1973.

Durant la transició política prengueren el relleu alguns professionals de l'Institut Municipal d'Higiene de Barcelona, l'antecedent de l'Agència de Salut Pública de la ciutat, entre els quals Joaquim Juvanet o Joaquim Orta. L'any 1980 s'incorporaren a la junta directiva un conjunt de joves amb una orientació professional i política marcadament renovadora, adoptant uns plantejaments més propers a l'anomenada Nova Salut Pública, aliens a la sanitat oficial. La fins aleshores *Asociación de Microbiología, Higiene y Medicina Preventiva* es va convertir en la Societat de Salut Pública de Catalunya i de Balears (SSP-CiB), conservant aquest nom ja fins l'actualitat.

A partir de 1982, amb la presidència d'Andreu Segura, es redirigeix el treball de la Societat al concepte que entenem avui dia per Salut Pública, més compromesa amb els factors determinants de la salut de la població i coincidint amb l'articulació a nivell català i estatal dels òrgans responsables de la Salut Pública, en què les societats científiques van tenir un rol fonamental. Des del curs 1982-83 han estat deu els professionals que han presidit la Societat, per ordre d'aparició, l'esmentat Andreu Segura, Oriol Ramis, Joan Ramón Villalbí, Xavier Bonfill, Josep Farrés, Emília Sánchez (primera dona en exercir la presidència, l'any 2005), Montserrat Casamitjana, Catalina Chamorro (primera professional pertanyent a una disciplina diferent de la medicina, l'any 2015, biòloga), Jordi Baroja i, actualment, Mª Marta Arcas.

Quaranta anys durant els quals han destacat fets com ara la celebració de jornades, taules rodones i debats, l'organització de formacions o la inclusió a les juntes directives de professionals de les institucions més rellevants de la salut pública barcelonina i catalana. Com a il·lustració de l'esperit obert que ha caracteritzat els propòsits de la Societat es poden esmentar les col·laboracions amb altres societats de l'ACM, amb el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona i la Societat Espanyola d'Epidemiologia en unes jornades internacionals d'epidemiologia, amb la Diputació de Barcelona, amb altres associacions alienes que finalment culminà amb la creació de la *Sociedad de Salud Pública y Administración Sanitaria* o amb l'escola d'estiu de Salut Pública de Menorca. Altres fets remarcables són l'autorització per adaptar el logo del Conferència Internacional de Promoció de la Salut d'Ottawa com a emblema

de la societat, el nomenament de sir Richard Doll com a soci honorari o el lliurament anual de premis de la Societat, dins els actes de Lliurament dels Premis i Beques de l'ACM, des de l'any 2019. Amb el premi atorgats s'ha volgut reconèixer la tasca i trajectòria en salut pública, bé de professionals individuals (Andreu Segura i Catalina Chamorro) o bé d'entitats (grup de recerca en Biologia Computacional i Sistemes Complexos de la Universitat Politècnica de Catalunya i la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya).

També al llarg d'aquestes darreres dècades, amb l'esperit de fer créixer a nivell científic i en valors la disciplina de la Salut Pública, així com de contribuir als molts àmbits que la nodreixen, la SSPCiB ha anat evolucionant, adaptant la seva agenda als temps i incorporant-se com a societat científica de referència a diferents òrgans consultius a Catalunya, com per exemple el Consell de Salut de Catalunya, el Pla Director de Malalties Respiratòries del Departament de Salut, el grup d'elaboració del Pla Interdepartamental de Salut Pública, el Comitè Assessor de Vacunes del Departament de Salut o la Comissió Assessora de l'Estratègia de Salut Comunitària de l'Atenció Primària i Comunitària a Catalunya, entre d'altres.

L'any 2018 la Societat va iniciar un nou procés de transformació i renovació, intentant adaptar la seva activitat a les necessitats de la població i a la creixent visió d'una Salut Pública encara més centrada en la justícia social i amb marcada presència dels eixos de desigualtat a la investigació i el desenvolupament de programes. Aquesta renovació també naixia de la necessitat de re-juvenir la base de la Societat, amb professionals de recent incorporació i encara més disciplines. No obstant això, l'arribada del SARS-CoV-2 va truncar parcialment aquests plans i va fer que els esforços se centressin en donar resposta a la pandèmia. Amb la Salut Pública al focus, la SSPCiB va contribuir amb la seva visió científica a través del desenvolupament de posicionaments i la interlocució amb mitjans, administracions i institucions sanitàries. Així mateix, en el marc de les eleccions catalanes del 2021, va organitzar un debat amb les forces parlamentàries per a poder exposar les prioritats dels diferents partits polítics i alhora obtenir compromisos quant a la Salut Pública catalana.

Paral·lelament, fins i tot amb les dificultats generades per la pandèmia, es va continuar treballant en el desenvolupament i aprovació del nou pla estratègic de la Societat, pla que en l'actualitat serveix de base pel desenvolupament de les activitats de la SSPCiB, a través de la implementació de diferents línies estratègiques com són: garantir la visibilitat de la Societat a través de col·laboracions amb altres actors rellevants, ser el nexa d'unió entre les necessitats de la població i les institucions públiques en l'àmbit de la salut pública i exercir de referent per a la formació i l'educació en salut pública.

Andreu Segura, Carles Pericas i Mª Marta Arcas.

Amb aportacions de: Jordi Baroja, Xavier Bonfill, Montserrat Casamitjana, Catalina Chamorro, Josep Farrés, Oriol Ramis, Emília Sánchez i Joan Ramon Villalbí.

Estudiants

Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut – AECS

Resum

Fundada el 1952

Referències

Iglesias J. Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut: 140 anys recorreguts. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Annals de Medicina, 2014;97(4): 171-173. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8140

L'Agrupament Escolar de l'Acadèmia. Annals de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, 1915, 14.

Acadèmia: societats, Estudiants <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/081>

Web: <http://www.aecs.org>

Història de l'AECS

Josep Iglésies i Grau

150 anys recorreguts. Un breu resum d'una llarga trajectòria.

L'Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut commemora els 150 anys del naixement del seu primer antecedent: "El *Laboratorio*".

"El ***Laboratorio***" es va fundar el 15 de gener de 1872 per 5 estudiants de la Universitat de Barcelona que estaven en desacord amb l'ensenyança rebuda a la facultat basada en l'aprenentatge de la teoria en una època on naixia arreu d'Europa la Medicina Científica. Els 5, buscaven un model educatiu més pràctic de la medicina, i un espai on poguessin formar-se fora de la facultat, sobretot; en aquells temes que no es tractaven en l'ensenyament universitari. Aquesta voluntat, els va moure a agrupar-se i crear "El *Laboratorio*" per poder experimentar i fer recerca, i van crear així el primer precedent d'Associació d'Estudiants de Medicina del país. Alguns dels estudiants fundadors com Salvador Cardenal i Josep Antoni Barraquer esdevindrien figures il·lustres de la medicina catalana.

El 25 de març de 1877, 5 anys més tard, es crea la "*Academia de Ciencias Médicas*" comptant amb la participació de metges il·lustres de l'època com Jaume Pi i Sunyer, Lluís de Góngora, Bonet i Amigó i Agustí Prió.

El 5 d'abril de 1878, estudiants i metges decideixen fusionar-se creant d'aquesta manera entre les dues entitats, "*La Academia y Laboratorio de Ciencias Médicas de Cataluña*" que esdevingué un referent arreu del país des del primer moment i fins a l'actualitat.

A partir del 1878, "*la Academia*" creix agrupant a les diferents societats científiques de les diferents especialitats que van naixent però no és fins el 1892 quan els estudiants esdevenen de nou una secció autònoma a "*La Academia*."

És en aquell moment quan es creen les primeres borses d'estudis, també anomenats pensionats a l'estranger, que serien l'antecedent dels actuals intercanvis.

El segle XX, no va ser una època gens fàcil per les organitzacions mèdiques i estudiantils. Anys complicats de guerres i molta falta d'informació fa que encara no tinguem clara la feina d'aquells anys convulsos. El 1915, es crea l'Agrupament escolar, als quals se'ls dona la categoria d'agregats de la societat mèdica i organitzen desenes de cursos de formació amb una àmplia participació. Molts dels mateixos estudiants que participaren en aquella època aconsegueixen places de professor a la Universitat de Barcelona i amb l'energia i il·lusió promouen un canvi profund en l'ensenyament de la Medicina.

Passen dictadures i la Guerra Civil i els estudiants no deixen de lluitar constantment pels ideals i valors en els quals creuen i sempre, per la millora de la formació .

És a l'època del franquisme on, tot i les dificultats trobades i l'excessiva vigilància del regim; els estudiants intenten per tots els mitjans que la formació no decaigui. El 1952, els estudiants decideixen crear la Joventut Mèdica, i es duen a terme les primeres eleccions democràtiques dels estudiants tot i l'existència el "*Sindicato Español Universitario (SEU)*", l'únic reconegut pel règim. L'any 1952 doncs, és un any ple d'esdeveniments importants amb la creació de l'Associació de Joventut Mèdica, encara amb àmbit d'actuació només a Barcelona. També aquell any, alguns estudiants catalans participen activament a nivell internacional en la fundació de la "*International Federation of Medical Students' Associations*" (*IFMSA*).

L'activitat de la Joventut Mèdica, creix exponencialment amb els anys i aviat es van perfilant a altres ciutats i comarques com a centres d'activitat i de trobada dels estudiants de ciències de la salut: la Joventut Mèdica del Vallès Occidental (1968), de Girona (1975), Lleida i del Vallès Oriental (1979).

El 1980, donant cos a aquesta estructura federal, es creen les Joventuts Mèdiques de Catalunya i de Balears com a institució de ple dret i comença una nova etapa en què s'inicien els intercanvis internacionals amb l'entrada a IFMSA com a primer membre sense estat propi i la realització anual de les Trobades de Juntes. Aquestes trobades van constituir el primer fòrum de debat dels estudiants de medicina d'arreu del territori i fruit d'aquests congressos anuals neixen la Joventut Mèdica del Baix Camp i el de la de la Garrotxa el 1982 i més endavant, el de les Balears el 1987.

El 1984 durant el Congrés de Metges i Biòlegs d'aquell any es creen les Joventuts Mèdiques del País Valencià.

I és el 1993 que aquesta associació i la seva homòloga al Principat i les Illes decideixen constituir l'Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut (AECS), per ampliar l'àmbit territorial i amb intenció de fer palès la constant incorporació d'estudiants de totes les branques de les ciències de la salut, passant de Joventuts Mèdiques a Associació d'estudiants de Ciències de la Salut

L'acta fundacional de l'AECS es firma el 24 de Juny de 1993, sent escollida la Marta Aymerich i Martínez com a primera Presidenta de la nova Associació. En aquesta nova etapa, s'adopten uns nous Estatuts i un nou logotip i, aprofundint en les accions i projectes ja tradicionals, es veu néixer i consolidar-se altres Seccions Territorials (Anoia, Alacant i Andorra).

En totes aquestes etapes l'associació d'estudiants més antiga del país ha impulsat i donat suport general a les activitats de les institucions més importants, les quals aglutinen els professionals de les ciències de la salut arreu de les terres de llengua i cultura catalanes.

La relació i el contacte estret i fluid dels estudiants amb els professionals de les associacions científiques que s'hi integren han permès una continuïtat d'objectius en la formació humana i científica dels professionals de ciències de la salut. Comuns també a totes les etapes i a totes les accions en els camps de la ciència, la cultura, l'ensenyament, la sanitat o el món, alguns fets han diferenciat i diferencien l'Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut: la interdisciplinarietat i el servei als estudiants.

Durant els anys 1993 i 1995 l'AECS està formada per les seccions territorials de Alacant, Anoia, Andorra, Barcelona, Baix Camp, Girona, Lleida i València. En aquesta època inicial l'Associació va ser especialment activa en diferents grups de treball com: Tercer Món, Anglès Mèdic, Salut Pública, Intercanvis d'estudiants de pràctiques i Intercanvis de projectes d'investigació. El gruix de socis seguia sent de Medicina però hi participaven activament estudiants d'Odontologia, Farmàcia i Biologia i s'aconseguí un dels reptes més importants amb el reconeixement de les activitats, jornades i projectes que organitzava l'AECS en forma de crèdits de reconeixement universitari.

Amb el temps, l'activitat a les terres valencianes va anar disminuint considerablement fins trencar-se les relacions per les conjuntures polítiques que sorgiren i van passar a formar part de IFMSA-Spain. Tot i això els ànims no van decaure i AECS va seguir apostant fort pel seu paper internacional fins al punt d'aconseguir organitzar la 44ena Assemblea General de la IFMSA el 1995 a Barcelona, a la Vila de la Universitat Autònoma de Barcelona. Ens següents anys van ser molt productius, amb un creixement de les diferents Seccions Territorials guanyant pes i autonomia i també amb un creixement en nombre i qualitat de projectes, amb un esperit continu de col·laboració amb l'activitat que es duia a terme a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears.

Tot i que l'AECS va perdre el seu vot a nivell internacional degut al naixement del FMSA-Spain, el continuà exercint a través de la Secció Territorial d'Andorra, fins que IFMSA va canviar la seva normativa que establia que només podien haver Organitzacions de Països amb Universitats de Medicina.

Desconeixem molta de l'activitat que l'AECS va dur a terme entre els anys 2000 i 2006 quan l'associació va passar per uns anys difícils. És llavors quan l'any 2006, la Marta Massanella, estudiant de Biologia reprèn l'activitat de l'Associació. Actualment, l'associació està molt activa i desenvolupant les seves activitats a Catalunya, Andorra i Balears, amb 6 grups de treball diferents: Intercanvis Clínics Professionals, Intercanvis de Recerca, Pràctiques Nacionals i Educació en Ciències de la Salut, Drets Humans i Pau, Salut Pública i Salut Reproductiva i SIDA.

Organitzada en 5 Seccions Territorials: Barcelona, Lleida, Reus-Tarragona, Girona (incorporada de nou l'any 2008) i Sant Cugat (any 2012); i actuant en el marc de les universitats, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut i la

International Federation of Medical Students' Association és una entitat prestadora de serveis a la joventut de caire social, científic i cultural referent en el seu àmbit.

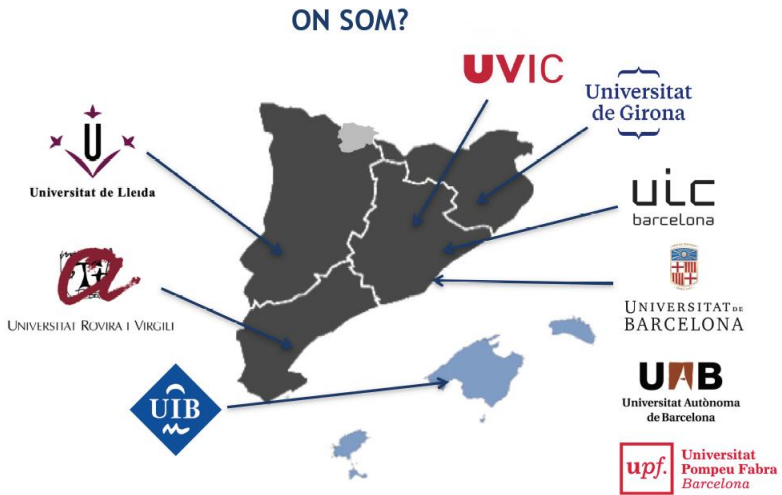
Amb les ganes que caracteritzen als estudiants universitaris i de forma voluntària, s'organitzen projectes de curta i llarga duració, intercanvis arreu del territori i del món i s'aposta per ser una oportunitat única pels estudiants per formar-se com a futurs professionals de la salut amb uns valors propis que la defineixen.

150 anys més tard, aquest esperit de seguir formant-nos més, segueix completament vigent en les tasques que dur a terme l'Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut, i sense dubte; en el de tots els estudiants que hi participen.

Josep Iglésies i Grau

President de l'AECS durant el curs 2011/12

On som?

Anestesiologia

Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor - SCARTD

Resum

Fundada el 1953 com a *Asociación de Anestesiología*

Referències

Gil de Bernabé MA, Villalonga RM, Deiros MC, Roigé J, Sala X, Colilles C, Garcia Eroles X, Bausili M, Asun P. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor (SCARTD). Dels orígens a l'actualitat. *Annals de Medicina*, 2017; 100: 168-171.

Miguel, J; Cabarrocas, E. *Bodas de plata de la Asociación Catalana de Anestesiología y Reanimación (1953-1978)*. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 1981, 28, 51-110.

Acadèmia: societats, Anestesiologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/004>

Web: <http://www.scartd.org>

Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor (SCARTD)

Rosa Maria Villalonga Vadell, Maria Àngels Gil de Bernabé Sala, Xavier Sala Blanch, Ramon Adalia Bartolomé, Marc Bausili Ribera, Xavier Eroles Garcia, Carles Morros Viñoles, Ricard Valero Castell, Ana Pedregosa Sanz.

Dades de la història

Introducció

La Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor ¹ (SCARTD) promou la salut dels pacients durant els períodes preoperatori, intraoperatori i postoperatori - el que es coneix actualment com a medicina perioperatòria - mitjançant la formació continuada en la pràctica de l'Anestesiologia tant dels metges residents com dels especialistes. També participa i col·labora amb altres Societats Científiques i amb l'Administració Sanitària de Catalunya ² i realitza estudis multicèntrics i d'investigació, a tot Catalunya, en relació a les tres branques fonamentals de la especialitat: la medicina perioperatòria, l'atenció al malalt crític i el tractament del dolor, seguint sempre els criteris de la millor evidència científica, amb la finalitat de donar la millor qualitat assistencial i vetllant sempre per la seguretat dels pacients.

La SCARTD és una Societat Científica, membre de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears i acull com a socis a tots els facultatius que acreditin tenir el títol d'especialista en Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor, tinguin una plaça de facultatiu resident de la especialitat, disposin del títol de llicenciat/graduat en Medicina i Cirurgia o tinguin un títol universitari superior o diplomatura amb alguna branca científica relacionada amb l'Anestèsia, Reanimació i Terapèutica del Dolor i siguin membres de l'Acadèmia. Serà la Junta Directiva qui aprovarà la seva admissió.

Recull històric

Ara fa 68 anys, el 24 de febrer de 1953, un grup de quinze anestesiològics catalans van fundar l'*Asociación de Anestesiología*, ³ que va ser acollida com a filial de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, actualment anomenada Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears. El mateix dia, es va celebrar la primera reunió científica com a testimoni de la seva vida social. Aquesta primera sessió, *Fisiología de la respiración*, la va impartir el Dr. José Miguel Martínez i des d'aleshores es realitzen les sessions mensualment durant els cursos acadèmics, d'octubre a juny.

Des del primer dia, tots els membres de la Societat van rebre la citació en paper en que s'anunciaven les sessions científiques (Figura. 1), posteriorment va ser amb targetons. A partir del curs 1975-1976 es comencen a enviar en català i actualment es realitza de manera electrònica.

Figura 1. Reunió científica de l'Asociación de Anestesiología. Primera convocatòria de què tenim constància impresa; 27 de gener de 1955.

Des dels seus inicis, l'*Asociación de Anestesiología* i posteriorment la Societat Catalana d'Anestesiologia Reanimació i Terapèutica del Dolor, ha estat sempre integrada a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, col·laborant tant amb la pròpia Acadèmia com amb altres societats filials, participant en reunions, taules, ponències, tribunals, beques i altres activitats que l'Acadèmia ha anat organitzant.

L'any 1965 es van començar a fer cursos de formació continuada dels especialistes, essent el primer el de *Ventilación Automática*, que va tenir lloc del 9 al 12 de juny, i que va ser impartit pel professor Dr. M. Cará. L'any 1967, el professor Dr. J. Bonica va donar el primer curs sobre el tractament del dolor durant els dies 26 i 27 de juny. Durant aquests anys qualsevol novetat d'aparició mundial (fàrmac, tècnica anestèsica,...) va anar essent introduïda a la pràctica clínica pels anestesiològics, i els resultats obtinguts van ser difosos per l'*Asociación de Anestesiología* amb la finalitat d'ensenyar-los i donar-los a conèixer a la resta d'anestesiològics.

A partir del curs acadèmic 1968-1969, l'*Asociación de Anestesiología* va passar a anomenar-se *Asociación de Anestesiología y Reanimación* i aquell mateix any es va començar a atorgar el premi Raventós, que es va crear en homenatge al professor Jaume Raventós, farmacòleg català, resident al Regne Unit i descobridor de l'anestèsic "general" inhalatori halothane. És el

primer premi anual que inicialment es va donar a la millor comunicació presentada a l'*Asociación de Anestesiología* durant el curs acadèmic i que actualment es dona a la millor tesis doctoral o a la millor publicació nacional o internacional publicada durant el curs acadèmic. El primer premi Raventós, que s'ha anat donant de manera ininterrompuda des de fa més cinquanta anys, va ser lliurat al Dr. Jaume Mas Marfany, de mans del professor Dr. Jaume Raventós.

L'*Asociación de Anestesiología* ja va tenir un paper important en la preparació de les oposicions dels metges especialistes en Anestesiologia, desenvolupant els propis membres uns cursos que servien per preparar el temari que l'*Instituto Nacional de Previsión* havia proposat per als anestesiològs opositors.

Durant el curs acadèmic 1974 es catalanitza el nom de totes les filials de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i es va passar a dir Associació Catalana d'Anestesiologia i Reanimació. El dia 24 de febrer de 1978 es va celebrar el XXVe aniversari de l' Associació Catalana d' Anestesiologia i Reanimació, celebració realitzada conjuntament amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. L'acte va tenir un caràcter científic, històric i social al mateix temps.

En el curs Acadèmic 1985 es crea el Premi Miguel, dedicat específicament als residents per premiar la presentació de la millor comunicació de casos clínics, essent el primer treball premiat *Problemàtica de la anestesia en la distròfia miotònica: a propósito de dos casos de la enfermedad de Steinert* del Dr. Juan Carlos Barruero Izquierdo. L'entrega del premi la va fer el Dr. José Miguel Martínez. Actualment poden optar al premi els treballs presentats per residents o adjunts joves sobre casos clínics publicats en revistes indexades en format paper o *online* d'Anestesiologia Reanimació i Terapèutica del Dolor, durant l'any anterior a l'entrega del premi.

Els primers estatuts de la Societat son del any 1989 i és quan l'Associació Catalana d'Anestèsia i Reanimació es registra com a Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor que continua vigent. Aquests estatuts van ser actualitzats l'any 2018.

També el logotip de la Societat ha anat canviant des de l'inici, doncs l'emblema a l'any 1953 era ovalat i hi constava la inscripció *Asociación de Anestesiología* (Figura. 2). L' any 1969 va passar a ser rodó i amb la inscripció *Asociación de Anestesiología y Reanimación* (Figura. 3). L'any 1970 va canviar el nom a *Asociación Catalana de Anestesiología y Reanimación* i, des de l'any 1989, després de registrar els primers estatuts, l'emblema es rodó i hi consta el nom de "Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica el Dolor" (Figura. 4).

Organització i objectius

La SCARTD està regida per l'Assemblea General i la Junta Directiva. L'Assemblea General és l'òrgan suprem de la Societat, pot tenir caràcter ordinari o extraordinari i està constituïda per la totalitat dels socis.

L'Assemblea ordinària se celebra un cop l'any amb la finalitat d'aprovar el pressupost i la liquidació anual, adoptar acords i mesures de finançament de l'aportació per les despeses de la Societat i aprovar la gestió anual de la junta directiva. També tracta la memòria de les activitats realitzades, projectes de futur, renovació parcial de la Junta directiva i propostes i prec dels membres que hi assisteixen. La Junta directiva està formada per un president/a, un vicepresident/a, un secretari/a, un tresorer/a, un vocal primer, un vocal segon, un vocal web, un vocal de docència i un vocal en representació dels residents. El mandat de cada càrrec és de quatre anys sense possibilitat de reelecció consecutiva pel mateix càrrec. La renovació es fa per a la meitat dels membres de la Junta, i es realitza de manera alterna, cada dos anys (Taula I).

La SCARTD es una Societat Científica, no lucrativa, que té com objectius agrupar tots el llicenciats/graduats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor i els llicenciats/graduats o diplomats universitaris en altres àrees de les Ciències de la Salut que ho sol·licitin i siguin admesos, i així com el de contribuir a la milloria científica dels seus associats, promoure el desenvolupament de l'Anestesia, Reanimació i Terapèutica del Dolor, assessorar els organismes públics i entitats privades en matèria d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor, establir els mitjans per a l'ampliació dels estudis de l'especialitat, col·laborar amb les universitats pel desenvolupament científic i tècnic i fomentar la col·laboració amb altres societats estatals i internacionals.

Formació dels residents

L'any 1988, sota la presidència del Dr. Juan Castaño, s'inicia la docència pels residents amb la unificació de l'ensenyament teòric de l'especialitat per totes les unitats docents acreditades de Catalunya, metodologia docent que actualment es manté.

Dins del catàleg, s'ofereixen cursos bàsics d'actualització anuals, orientats a la formació unificada dels residents i orientats a la preparació de l'examen europeu, pel tal de que puguin obtenir el títol d'especialista europeu en Anestesiologia y Reanimació, atorgat per l'*European Society of Anaesthesiology and Intensive Care* (ESAIC): Ciències bàsiques en anestèsia, Anestèsia en especialitats quirúrgiques, Reanimació, Malalt crític i Dolor.

Figura 2. Logotip fundacional.1953

Figura 3. Logotip modificat.1969

Figura 4. Logotip actual. 1989

Els residents els cursen, de forma progressiva, durant els tres primers anys de residència. Es realitza, de forma voluntària, un examen anual, en el que es van inclouent els conceptes dels cursos realitzats, fins arribar al tercer any, en el que es du a terme l'examen final, que dona dret a obtenir el certificat corresponent.

També s'ofereixen cursos monogràfics de competències avançades, per a residents dels darrers anys, sobre Maneig de la via aèria difícil, Habilitats co-

municatives, Simulació avançada en escenaris crítics en Anestesiologia, Iniciació en l'Anestesia locoregional ecoguiada i Metodologia del procés científic.

Període	President/a
1953 - 1956	Dr. J. Miguel Martínez
1956 - 1958	Dr. E. Bruguera Talleda
1958 - 1960	Dr. D. Montón Raspall
1960 - 1962	Dr. J. Miguel Martínez
1962 - 1964	Dr. J. Pons Mayoral
1964 - 1967	Dr. D. Tornos Solano
1967 - 1969	Dr. F. Puigdollers Colás
1969 - 1971	Dr. J. Noguera Muñoz
1971 - 1973	Dr. Ll. Miranda Pitchot
1973 - 1976	Dr. J. Cochs Cristià
1976 - 1977	Dr. E. Cabarrocas Garafot
1977 - 1979	Dr. J. Mas Marfany
1979 - 1981	Dra. M ^a C. Octavio de Toledo
1981 - 1983	Dr. V. Gancedo Rodríguez
1983 - 1987	Dr. V. Planella Riera
1987 - 1991	Dr. J. Castaño Santa
1991 - 1993	Dr. F. Vidal López
1993 - 1997	Dr. J. M. Villar Landeira
1997 - 2001	Dr. A. Montero Matamala
2001 - 2005	Dr. C. Hervàs Puyal
2005 - 2009	Dr. J. Canet Capeta
2009 - 2013	Dra. D. Sintès Mateu
2013 - 2017	Dra. M ^a A. Gil de Bernabé Sala
2017 - 2021	Dra. R. M ^a Villalonga Vadell

Taula I: Relació de presidents de la Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor (SCARTD) (1953-2021)

Des de l'any 2004, tots els cursos s'han acreditat pel Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries. Durant els darrers anys, s'ha iniciat l'acreditació progressiva de tots els cursos mitjançant la Fundació Universitària InterAct, sota l'auspici de l'Acadèmia.

A l'any 2003, amb motiu de la celebració del cinquantè aniversari de la Societat, es va fer el primer Congrés de la SCARTD, dedicat especialment al resident i l'adjunt jove. Aquest congrés inicialment se celebrava anualment però actualment es fa cada dos anys. Es per això que es va incloure, l'any que no

hi ha congrés, una Jornada de Formació Continuada pels especialistes, dedicada a un tema monogràfic d'especial interès.

Durant el Congrés de la SCARTD s'atorguen tres premis a les millors comunicacions orals presentades. A la millor comunicació oral, a més, li correspon el premi de la delegació a Barcelona del *Committee of European Education in Anaesthesiology* (CEEa), dins del marc de l'ESAIC. També s'atorguen premis a les tres millors comunicacions tipus pòster, donant el Premi Juan Castaño al millor pòster presentat al Congrés.

Per poder dur a terme tota aquesta activitat formativa es compta amb més de 120 professors especialitzats, 70 tutors de residents, la Junta directiva de la SCARTD i els membres de la Comissió de docència de la SCARTD que pertanyen a les 22 unitats docents que actualment estan acreditades per la formació especialitzada a Catalunya. El número total d'alumnes que passen pels cursos anuals i monogràfics anualment oscil·la al voltant dels 400 alumnes, sent el grau de satisfacció en la formació rebuda d'excel·lent en tots els cursos oferts.

Fins a principis de l'any 2020 totes aquestes activitats formatives es duïen a terme de forma presencial. A partir del mes de març, degut a la pandèmia per SARS-Cov-2 es van haver de transformar, de forma sobtada, en virtuals, la qual cosa va representar un gran repte per a tothom: Junta directiva, professorat, organitzadors del Congrés i la Jornada, així com pels propis alumnes, residents i assistents. Tot i així, s'han pogut dur a terme totes les activitats programades, realitzades mitjançant videoconferències, amb el suport tècnic ofert, de manera impecable, pel servei d'Audiovisuals de l'Acadèmia, a la qual agraïm tot el seu ajut i suport per poder dur-ho a terme.

Formació continuada

La Formació Continuada ha estat un dels eixos centrals d'actuació de la Societat des de el seu inici. A data d'avui s'ofereixen tot tipus d'activitats formatives als socis: sessions de formació continuada mensuals, on es tracten temes d'actualitat en les diferents vessants de l'especialitat, l'organització del Congrés cada dos anys, l'organització d'una Jornada monogràfica sobre un tema d'interès també cada dos anys, alterna amb el Congrés i la Jornada biennal de residents. Totes les activitats tenen la corresponent acreditació acadèmica.

Durant el període 1997-2020 han assistit al diferents cursos de formació continuada més de 5763 anestesiològics.

La SCARTD, durant els darrers 10 anys (2010-2020) ha atorgat 162 Avals científics a diferents activitats formatives (congressos, jornades, cursos), organitzats per diferents societats científiques, hospitals o serveis d'Anestesiologia de Catalunya.

Així mateix, mensualment, durant els cursos acadèmics dels darrers 10 anys s'han dut a terme 91 sessions clíniques, havent programat cada any 2-3 sessions conjuntes amb diferents societats científiques adherides a l'Acadèmia, per tractar de forma multidisciplinària diferents aspectes de la nostra especialitat.

Cal destacar que amb motiu de la pandèmia, des de el mes de març de 2020 totes les sessions s'han realitzat mitjançant videoconferència en *streaming*, a través del sistema establert per l'Acadèmia, a qui volem agrair tot l'ajut i suport rebuts per poder dur-ho a terme sense incidències.

Relacions institucionals

La SCARTD, a part de la seva col·laboració amb l'Acadèmia, les seves diferents filials i l'administració Sanitària Catalana, és una de les societats fundadores del Consell Català de Ressuscitació, que en la actualitat forma part de la comunitat educativa de l'*European Resuscitation Council*. Col·labora amb el Salut/Servei Català de la Salut (CatSalut) en diferents Comissions com la Comissió Assessora d'atenció a malalts crítics en el marc de la Crisi Sanitària ocasionada pel COVID19 i la Comissió pel Codi del pacient politraumàtic (Codi PPT) i diferents grups de treball en relació al pacients amb Síndrome de Sensibilitat Central (SCC): Pacients amb sensibilitat química múltiple, fibromiàlgia i fatiga crònica (SQM), Pacients amb Hipersensibilitat electromagnètica (SHE), així com amb el grup de treball sobre Sedació a les clíniques odontològiques.

Així mateix, la SCARTD sempre ha participat i col·laborat amb el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya i amb el Comitè Català de Bioètica.

També és membre de la *Federación Española de Sociedades de Ultrasonidos en Medicina i Biología (FESUMB)* i membre de l'*European Federation of Societies for Ultrasonics in Medicine and Biology (EFSUMB)*. Tanmateix col·labora amb la *Sociedad Española de Anestesiología Reanimación y Terapéutica del Dolor (SEDAR)* i l'*European Society of Anaesthesiology and Intensive Care (ESAIC)*, participant de forma regular molts dels socis en el diferents congressos, cursos, docència, estudis multicèntrics i d'altres, tant a nivell estatal com europeu que es realitzen.

Activitat científica

La SCARTD promou activament la recerca, tal i com demostren els estudis epidemiològics realitzat a Catalunya, molts d'ells dins del marc de l'Aliança per a la Seguretat del Pacient, promogut des de la Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor (SCARTD), la Fundació Avedis Donabedian i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

A la producció científica de la SCARTD destaquen diferents projectes:

ANESCAT: ⁴ Estudi epidemiològic de l'activitat anestèsica a Catalunya, basat en 23.136 qüestionaris recollits en 131 centres tant públics com privats. 2003-2004. Producció: 2 capítols de llibres, 17 publicacions, 43 comunicacions (discriminar)

ARISCAT: ⁵ Estudi sobre la malaltia respiratòria crònica en malalts quirúrgics de Catalunya: perfil epidemiològic, factors de risc de complicacions respiratòries, qualitat de vida i supervivència amb 3000 pacients reclutats en 50 centres. 2006-2008.

Producció: 5 publicacions, 8 comunicacions a congressos

QUAVA: ⁶ Estudi sobre la prevenció d'incidents relacionats amb la via aèria, que es una de les causes principals de morbiditat i mortalitat relacionades amb l'anestèsia. 2008

Producció: 2 capítols de llibre, 8 publicacions, 11 comunicacions a congressos, 2 tallers formació continuada

ANESCARDIOCAT: ⁷ Estudi sobre la detecció dels accidents cardíacs perioperatoris durant la pràctica de l'anestèsia, un problema amb una alta taxa de mortalitat i opcions terapèutiques limitades. 2006-2008

Producció: 2 capítols de llibres, 3 publicacions, 12 comunicacions a congressos

GENDOLCAT: ⁸ És un estudi multicèntric per la detecció dels factors de risc genètics i clínics de la cronificació del dolor postquirúrgic. 2008- 2009

Producció: 1 publicació, 1 comunicació a congrés

PONVICAT: ⁹ Estudi multicèntric per a la valoració de la incidència de nàusees i vòmits postoperatoris a Catalunya. 2006-2008

Producció. 2 Publicacions, 7 comunicacions a congressos

Protocol per a la prevenció de incidents en cirurgia: Pacient, procediment i lloc correcte del cos. Aliança per a la seguretat dels pacients. 2012

Els 3 moments de comprovació per a la prevenció d'incidents en el bloc quirúrgic. 2009

Dins de la SCARTD existeixen diferents grups de treball, amb temes d'interès per la especialitat, actualitzant conceptes i essent referents per als socis a mesura que avança i evoluciona l'especialitat. Aquests grups de treball estan organitzats en 14 seccions, moltes d'elles molt actives i implicades, tant en treballs de recerca com d'edició de guies clíniques i protocols.

Secció	Coordinador/a
Avaluació i optimització preoperatoria. Prehabilitació (inclou l'antic grup de preoperatori i pacient d'edat avançada)	Dra. G. Martín
Anestèsia Cardiovascular	Dra. I. Rovira
Anestèsia locoregional i Dolor agut	Dr. X. Sala
Anestèsia Obstetrícia	Dra. S. Manrique
Anestèsia Pediàtrica	Dra. N. Montferrer
Cirurgia major ambulatoria (<i>link</i> amb la SCCMA)	Dra. M.J. Linares
Cooperació i Societat	Dr. R. González
Crítics i cures postoperatòries (nova creació, incloent grup de postoperatori immediat)	Dra. M. de Nadal
Neurociències	Dra. N. Fàbregas
<i>Patient blood management</i> (antic grup d'hematologia)	Dra. M. O A. Barquero
Patologia digestiva (incloent endocrí, obesitat i patologia hepàtica)	Dra. L. Trillo
Seguretat (<i>link</i> amb SENSAR/PITELO y webs d'interès)	Dr. E. Carrero
Respiratori	Dr. Ll. Gallard
Via aèria (SEVA)	Dra. S. Bermejo

Taula II. Seccions de la SCARTD

En els darrers vint anys les diferents seccions han elaborat més de 4 Documents de consens, 49 Guies clíniques, 9 Protocols, 8 Documents informatius per als pacients i 7 infografies, en els que han participat nombrosos anestesiològics, experts en cadascuna de les seccions. Aquest documents han estat presentats durant els congressos i jornades realitzats per la SCARTD.

A nivell de formació i difusió als pacients, es va dur a terme el Projecte: Processos anestèsics explicats als pacients, amb l'edició d'un vídeo explicatiu, editat en català i castellà, "Comprendre l'anestèsia", en el que de forma senzilla s'exposen els 10 punts claus del procés anestèsic. També s'han elaborat un document informatiu sobre la Analgèsia durant el part en 6 idiomes (català, castellà, àrab, anglès, francès i rus), així com un document informatiu en relació al Consentiment informat, en català i en castellà.

La secció de crítics de la SCARTD, de recent creació, està conformada per diferents grups de treball ordenats per patologies, ha engegat tres iniciatives que estan en diferents fases de desenvolupament, així com la realització de protocols assistencials d'interès comú pels diferents Serveis d' Anestesiologia i Reanimació de tota Catalunya. Des de fa dos anys organitza una Jornada anual, per tractar temes monogràfics d' interès en Cures Crítics. A nivell docent, s'ha iniciat el disseny d' un programa formatiu a través de la SCARTD en cures crítiques, de tres anys de durada, tant per facultatius especialistes

com per a residents, impartint-se la primer edició durant aquest any acadèmic als residents de tercer any de la especialitat.

Tots els protocols, documents i vídeos realitzats estan a disposició dels socis a la pàgina web de la SCARTD. Actualment s'està treballant en l'actualització i modernització de la pàgina, per tal de que quedi perfectament integrada dins de la nova Web de l'Acadèmia.

Implicació de la SCARTD durant la pandèmia per coronavirus

La pandèmia per la malaltia ocasionada pel coronavirus SARS-Cov2, anomenada Covid-19, que ha afectat tot l'Estat espanyol i Catalunya, ha fet que s'incrementessin les necessitats de llits de pacients crítics dels hospitals catalans molt per sobre de les seves capacitats habituals.

L'evolució en els darrers anys dels hospitals d'aguts cap a institucions destinades a pacients quirúrgics, fa que les plantilles de personal dels Serveis d'ANR siguin de les més grans dels hospitals. El seu paper creixent en l'atenció perioperatòria dels pacients quirúrgics els fa experts en el maneig dels aspectes mèdics d'aquests pacients, els quals pateixen cada vegada patologies més complexes. Els anestesiològics disposem de les competències i l'expertesa per al maneig del pacient en qualsevol situació crítica. Els Serveis d'ANR dels hospitals de Catalunya disposen d'estructura i espais per atendre els pacients quirúrgics: les Àrees Quirúrgiques, equipades amb dispositius d'alta tecnologia, destinades fonamentalment al maneig del pacient quirúrgic. Aquestes àrees disposen dels mateixos recursos de què disposen altres unitats de crítics, tal com estableixen les recomanacions de la *European Society of Anaesthesiology and Intensive Care (ESAIC)*.^{10 11}

A principis del mes de març, En previsió del que podia passar, la Junta de la Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor (SCARTD), juntament amb la secció de crítics, va elaborar una enquesta per tal de valorar els recursos materials dels que es podria disposar (llits d'unitats de crítics, URPA's, boxes de reanimació i quiròfans, així com nombre de respiradors i monitors), que es va enviar a tots els caps de serveis dels centres hospitalaris de titularitat pública i privada i de diversa complexitat (terciaris, secundaris i comarcals). Una vegada declarada la pandèmia, des de les Direccions dels centres hospitalaris, es va demanar la col·laboració dels Serveis d'Anestesiologia i Reanimació (ANR) i la d'altres serveis (pneumologia, cardiologia etc.) per a fer front a la demanda de llits de crítics. Una vegada superada la fase crítica de la pandèmia, a finals d'Abril, la SCARTD va dissenyar i enviar una nova enquesta d'onze preguntes, per poder avaluar la implicació real dels Serveis d'ANR de Catalunya en aquesta pandèmia.

Dins dels resultats més rellevants de l'estudi cal destacar la participació d'un total de 41/48 centres, la massiva participació dels anestesiològics en l'atenció als pacients crítics afectats pel Covid-19 en tots els centres (1092 anestesiològics), dels quals 732 (67%) van estar destinats a unitats de crítics, quedant

el 33% restant a la atenció d'anestèsies d'urgències o cirurgies inajornables. El 95,2% dels anestesiològics van modificar el seu horari de treball. El nombre total de llits de crítics inicial (preCovid) era de 796, dels qual 199 (25%) corresponien a unitats de ANR i 597 (75%) a les de UCI. Durant la fase de pandèmia es van activar 1674 llits, el que va representar un increment de 878 llits (110%). Anestesiologia va aportar el 60% del llits activats (530/878).

Total llits crítics preCovid	796
Total llits crítics Covid	1674
Increment llits crítics Covid	878 (110%)
Aportació llits Anestesiologia	530 de 878 (60%)
Aportació llits M. Intensiva i altres	348 de 878 (40%)

Taula III: resum dels recursos aportats en els hospitals en quant a llits de crítics durant la pandèmia Els Serveis d'ANR van passar de tenir actiuats 199 llits a tenir 729, lo que va representar un increment total del 366%.

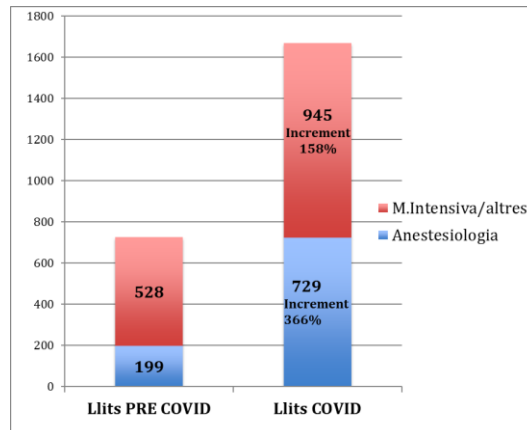

Figura 5. Nombre inicial de llits de crítics i increment total de llits per serveis durant la pandèmia.

Respecte a la participació dels Serveis d'ANR en l'atenció de pacients crítics (Covid i no Covid), el 53,7% va ser responsable directe de l'atenció mèdica, un 43,9% va participar en equips multidisciplinaris i un 2,4% no va tenir una participació activa. Respecte al maneig de la via aèria, el 97,6% dels pacients van ser intubats pels Serveis d'ANR.

Tot i així, tal sols una petita part de les unitats de crítics corresponents als Serveis d'ANR (30%), tenen l'acreditació administrativa corresponent. Disposen d'unitats dotades dels materials i recursos humans necessaris, ingressant moltes d'elles pacients crítics de llarga estada i l'únic que falta en determinats casos, es el reconeixement administratiu, que no competencial, per part dels propis centres. Aquesta simple decisió administrativa representaria

un increment significatiu dels llits de crítics dels hospitals amb capacitat d'activació/desactivació immediata, tal i com s'ha fet durant aquesta pandèmia i es el criteri establert a tota Europa.

En base a l'estudi realitzat, es pot assegurar ⁽¹⁵⁻¹⁶⁾:

1.- La resposta donada per les Àrees quirúrgiques durant aquesta crisi per la pandèmia Covid-19 ha permès evitar en gran mesura el col·lapse del sistema sanitari català.

2.- La resposta i la implicació dels professionals dels serveis d'Anestesiologia i Reanimació han estat globals, demostrant la polivalència de l'especialitat, redirigint la tasca assistencial en funció de les necessitats, des de les àrees quirúrgiques cap l'àmbit de crítics, on són uns professionals qualificats i experts.

La crisi de la covid-19 ens ha ensenyat que la solució ha de venir donada per estructures i personal que tinguin capacitat de polivalència, es a dir, que s'activin o desactivin en funció d'aquest increment de la demanda, aprofitant el personal qualificat i les estructures ja existents. ^{12 13} En aquesta ocasió ho han fet possible en gran part els serveis d'ANR, els quals, com demostra aquest estudi, disposen dels espais i del personal qualificat polivalent, amb disponibilitat immediata als canvis estructurals segons les necessitats assistencials, de forma eficaç i eficient. Aquesta ha estat la resposta realitzada a tots els hospitals europeus; resposta que ha estat reconeguda en una carta d'agraïment a tots els anestesiològs europeus per part de *l'European Board of Anaesthesiology* recentment. ^{14 15 16}

Així mateix, durant els darrers anys, la SCARTD ha participat i col·laborat sempre que ha estat convocada, sobre tot durant aquesta pandèmia, amb el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya, ^{17 18 19} en els diferents documents de consens i protocols avalats en els què la nostra Societat estava involucrada, així com amb el Comitè Català de Bioètica, ²⁰ avalant i adherint-se a tots el documents duts a terme.

Degut a la situació actual de pandèmia mantinguda, els darrers mesos, els serveis d'Anestesiologia i Reanimació de Catalunya, han continuat atenent malalts crítics de Covid-19 quan ha estat necessari, al mateix temps que s'ha intentat alleugerar les llistes espera de la resta de pacients, el que ha representat i representa una sobrecàrrega assistencial mantinguda, pensant sempre en el benefici dels pacients, aportant la millor qualitat assistencial possible.

Des de la Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor, posem a disposició del Departament de Salut, de les Institucions sanitàries i de la pròpia Societat, els nostres coneixements, disponibilitat i recursos, per poder fer front a qualsevol situació crítica present o futura, amb la seguretat de poder oferir una assistència transversal, polivalent, eficaç i eficient d'alta qualitat.

La SCARTD continua essent una societat activa, participativa, col·laboradora, que vol continuar promovent l'excel·lència científica i formativa i seguir com a referent de creixement i innovacions en la pràctica diària de la Anestesiologia.

Nota agraïments: volem donar les gràcies al Dr. C. Hervàs per la informació històrica de la SCARTD, que ha anat recollint durant molts anys i ha compartit amb nosaltres, així com per a la revisió d'aquest article.

Bibliografia

¹ Societat Catalana d'Anestesiologia Reanimació i Terapèutica del Dolor. <https://www.scartd.org>

² CatSalut. Instrucció 07/2015 Reordenació de la cirurgia pediàtrica Serveis-àrees d'alta especialització. Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SIS-CAT). Barcelona 5 de febrer 2015.

³ Miguel J, Cabarrocas E. Bodes de plata de la Asociación Catalana d'Anestesiologia y Reanimación (1953-1978). Rev Esp Anesthesiol Reanim. 1981;28:51-110.

⁴ Canet J, Gomar C, Castillo J, Villalonga A, Sabaté S, Hervàs C. Prospects in Light of the Catalan Survey of 23,163 anesthetic procedures (ANESCAT 2003) Med Clin 2006; 24:126 Suppl 2:75-9. Spanish.

⁵ Canet J, Gallart L, Gomar C, Paluzie G, Vallès J, Castillo J, Sabaté S, Mazo V, Briones Z, Sanchis J; ARISCAT Group. Prediction of postoperative pulmonary complications in a population-based surgical cohort Anesthesiology. 2010;113(6):1338-50.

⁶ Sabaté S, Mases A, Guilera N, Canet J, Castillo J, Orrego C, Sabaté A, Fita G, Parramón F, Paniagua P, Rodríguez A, Sabaté M; ANESCARDIOCAT Group. Incidence and predictors of major perioperative adverse cardiac and cerebrovascular events in non-cardiac surgery. Br J Anaesth. 2011;107(6):879-90.

⁷ Valero R1, Orrego C, Mayoral V, Massó E, López A, Sabaté S, Villalonga R, Bermejo S, Borràs R, Vila P, Villalonga A, Añez C, Casals P, Canet J; QUAVA Group. Incidence and predictors of major perioperative adverse cardiac and cerebrovascular events in non-cardiac surgery Eur J Anaesthesiol. 2014;31(3):143-52.

⁸ Montes A, Roca G, Sabate S, Lao JI, Navarro A, Cantillo J, Canet J; GENDOLCAT Study Group. Genetic and Clinical Factors Associated with Chronic postsurgical pain after Hernia repair, Hysterectomy and Thoracotomy: A Two year Multicenter Cohort Study. Anesthesiology. 2015;122(5):1123-41.

⁹ Valoración de la eficiencia de la profilaxis antiemética farmacológica en diferentes grupos de riesgo tras anestesia general en la población quirúrgica de Cataluña. V Mazo, P Vila, S Sabaté, C Orrego, J Canet. Rev Esp Anesthesiol Reanim. 2012; 59: 244-53.

¹⁰ Unidad de cuidados intensivos. Estándares y recomendaciones. 2010. Plan de Calidad para el Sistema Nacional de Salud. Ministerio de Sanidad y Política Social. Disponible a : <http://www.mscbs.gob.es/organizacion/sns/planCalidadSNS/docs/UCL.pdf>.

¹¹ Monedero P, Paz-Martín D, Cardona-Pereto J, et al. Cuidados Intensivos de Anestesia: recomendaciones de la Sección de Cuidados Intensivos de la Sociedad Española de Anestesiología. *Rev Esp Anesthesiol Reanim*. 2017; 64 (5): 282-285. Disponible a : <https://www.sedar.es/images/site/CUIDADOS INTENSIVOS-SEDAR.pdf>.

¹² Unidades de Críticos. Real Decreto 69/2015, de 6 de octubre, por el que se regula el Registro de Actividad de Atención Sanitaria Especializada. BOE. Núm 35, de 10 de febrer de 2015 Referència: BOE-A-2015-1235. Text consolidat. Disponible a : <https://www.boe.es/eli/es/rd/2015/02/06/69/con>.

¹³ Khanna AK, Siddiqui S, Kaufman M, Grecu L. Anesthesiologist Intensivists: Adding Value to a Hospital System. *ASA Monitor*. 2019; 83 (5):18-20. Disponible a : <https://monitor.pubs.asahq.org/article.aspx?articleid=2731651>.

¹⁴ European Board of Anaesthesiology thanks. Disponible a : https://www.sedar.es/images/site/NOTICIAS/mayo/EBA_thanks_signed.pdf.

¹⁵ Junta SCARTD: R. M. Villalonga, X. Sala Blanch, J. Roig. Soler, X. Garcia-Eroles, C. Morros, R. Valero Castell, M. Bausili, Ana Pedregosa, Gerard. Angeles. Caps de servei i responsables d'unitats de crítics d'Anestesiologia i Reanimació de Catalunya: S. Abreu. R. Adalia. Astrid Álvarez, N. Amig, R. Asbert, F. Barbal, A. Carramiñana, J. Castellnou, J.A. Bernia, F.C. Boeris. M.J. Colomina, A. Chamero, M.V. del Moral, D. del Pozo, F. Escolano, P. Esquius C. Ferrando, C. García, J. Galán, C. Hernández, D. Hernando, N. Isach, X. Isern, L.C. Jaramillo, M. Koo, M. Lacambra, J.J. Lázaro, J. Mailan, S. Manrique, G. Martínez, Ll. Martínez, J. Masdeu, J. Mercadal, A. Montero, O. Morales, M. Ll. Moret, E. Moret, Ll. Muñoz, M.de Nadal, P.M. Ortells, A. Prat, F. Remartínez, P. Roca, J. Roldán, A. Sabaté, P. Sala, J. Saludes, E. Samsó, E. Sarmiento, J.M. Soto, A. Tomás, A. Tomás, M. Yuste. Anàlisi dels recursos assistencials dels serveis d'anestesiologia i reanimació de Catalunya destinats a l'atenció del malalt crític durant la crisi per la covid-19. Document de consens i proposta d'actuació davant crisis sanitàries. *Annals de Medicina* 2020; 103:112-115.

¹⁶ R.M. Villalonga Vadell, X. Sala Blanch, J. Roigé Solé et al., Implicación en Cataluña de los Servicios de Anestesiología y Reanimación en la pandemia por SARS-CoV-2. Una solución real coste-efectiva para una crisis sanitaria sin precedentes, *Revista Española de Anestesiología y Reanimación*, <https://doi.org/10.1016/j.redar.2020.05.013>.

¹⁷ COVID-19 lliçons apreses per una reforma del sistema de salut de Catalunya. Juny 2020 <https://www.comb.cat/Upload/Documents/8/8/8878.PDF>

¹⁸ Recomendaciones generales relacionadas con las decisiones éticas difíciles y la adecuación de la intensidad asistencial/ingreso en las unidades de cuidados intensivos en situaciones excepcionales de crisis. *Med Intensiva*. 2020 Oct; 44(7): 439–445. Published online 2020 Apr 15. Spanish. doi: 10.1016/j.medin.2020.04.006 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7158790/>

¹⁹ Decàleg per a la reforma del sistema de salut de Catalunya. Deu propostes de canvi a partir de les lliçons apreses durant la crisi sanitària de la COVID-19. Juliol 2020. <https://www.comb.cat/Upload/Documents/8/8/8873.PDF>

²⁰ El dolor i els fàrmacs opioides majors: prevenint problemes potencials. Document de Posició del Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC). Abril 2018. <https://www.comb.cat/Upload/Documents/7/9/7990.PDF>

Rehabilitació

Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació – SCMFR

Resum

Fundada el 1957 com a *Asociación de Rehabilitación*, el 1957, avui en dia esdevinguda Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació

Referències

Cuxart A. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació: orígens i trajectòria. *Annals de Medicina*, 2015; 98: 162-164.

Acadèmia: societats, Rehabilitació <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/045>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/rehabil/>

Història de la Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació

Joan Plaja Masip

L'Associació de Rehabilitació de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques va ésser creada el 1957 a petició de nombrosos presidents i membres d'altres Associacions relacionades amb les malalties invalidants i seguint la corrents innovadora de la Rehabilitació a altres països.

El primer president va ser el Catedràtic de Terapèutica Física Dr. Vicente Carrulla Riera que en la presentació de la nova Associació va dir:

"Es evidente que en el curso de los últimos años y como consecuencia de diversos factores, tales como la industrialización, la prolongación del promedio de vida humana, etc. el número de inválidos ha aumentado en todos los países. En consecuencia, ha sido preciso prolongar nuestra misión asistencial, tanto en el orden físico como en el psico-social para conseguir su rehabilitación. En este proceso han de integrarse vares especialidades médicas, tales como ortopedia, cirugía, neurología, psiquiatría, etc. cuya integración será más fácilmente conseguida en el seno de esta nueva Asociación."

Les primeres Juntes, doncs, es constituïren amb reconeguts especialistes en els camps afins ja mencionats.

El Dr. Ramón Sales Vázquez neuròleg de prestigi amb un especial interès en la rehabilitació dels nombrosos poliomièlètics de la època, va ser el següent president el 1958 i reelegit fins el 1965.

El va succeir el Dr. Antonio Alzamora Albéniz, conegut traumatòleg en el camp dels accidents laborals, i en la nova junta ja hi havia metges amb dedicació exclusiva a la Rehabilitació.

Des de 1968, paral·lelament al creixement de l'especialitat i al reconeixement com a tal per el Ministeri el 1969, tots els presidents i juntes han sigut especialistes i caps a càrrec del creixent nombre de Serveis de Rehabilitació creats a Catalunya.

El 1980 l'Associació de l'Acadèmia va ser constituïda com a Societat Catalana de Rehabilitació, permetent una més ampla relació i reconeixement d'altres Societats espanyoles i estrangeres.

La Societat Catalana de Rehabilitació celebra regularment una reunió mensual durant el curs acadèmic a càrrec dels diferents Serveis hospitalaris. També te reunions conjuntes o extraordinàries amb altres Societats per tractar temes comuns.

Anualment, es fan unes Jornades d'Actualització en Rehabilitació de dos dies de duració i amb ponències i comunicacions sobre temes prèviament elegits per els socis. Hi assisteixen també metges de les Illes Balears, País Valencià i Aragó.

La gran majoria de ponències i comunicacions de les Jornades i les Sessions es publiquen a Revistes de l'especialitat.

La Societat col·labora activament en estudis de planificació i organització a sol·licitud de les entitats sanitàries i col·legials.

Dr. Plaja Massip

Qui som

La Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació és una entitat de caràcter científic dins el marc de les ciències de la salut aplicada a les persones amb algun dèficit, discapacitat i/o minusvàlua.

Està adherida a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears.

Inicialment creada el 1957 com a Associació de Rehabilitació de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, el 1980 es va convertir en Societat Catalana de Rehabilitació.

La nostra societat està formada per 278 membres, en data de 22/04/2022.

Objectius:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat de REHABILITACIÓ I MEDICINA FÍSICA, i els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i que hi siguin admesos.
- Contribuir a la millora científica dels seus associats, intercanviar experiències científiques entre els membres de la Societat i d'altres professionals relacionats amb la nostra especialitat per promoure l'expansió i millora de l'assistència, docència i investigació, relacionades amb la rehabilitació.
- Promoure el desenvolupament de la rehabilitació.
- Col·laborar amb les universitats en un desenvolupament científic i tècnic.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat.
- Representar la rehabilitació dintre la societat civil i davant les institucions públiques, Administració i societats privades en matèria de Rehabilitació i Medicina Física.
- Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.

Digestologia

Societat Catalana de Digestologia – SCD

Resum

Existia com a secció de digestiu de medicina interna el 1931. Recuperada el 1958.

Referències

Alsina i Bofill, Josep. Memòria-ressenya del curs de 1931-1932. Annals de Medicina. Desembre, 1932; XXVI (12): 773-788. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=14626

Acadèmia: societats, Digestologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/015>

Web: <http://www.scdigestologia.org>

Societat Catalana de Digestologia

Qui som?

La Societat Catalana de Digestologia va ser fundada a Barcelona l'any 1958 com una entitat sense ànim de lucre, lligada a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears. Compleix els seus fins primordialment a Catalunya i àmbits territorials de parla catalana. Els objectius de la Societat són:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats o graduats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'Aparell Digestiu, i els llicenciats, diplomats o graduats universitaris en altres àrees de les Ciències Biomèdiques o de la Salut, que ho sol·licitin i que siguin admesos.
- Contribuir a millorar el nivell científic dels professionals que es dediquen a l'estudi i tractament de les malalties de l'Aparell Digestiu.
- Homogeneïtzar la formació dels metges residents (MIR) de l'especialitat d'Aparell Digestiu a Catalunya i Balears, per assolir un nivell d'excel·lència.
- Promoure el desenvolupament de la Medicina i, en particular, de la Digestologia.
- Assessorar els organismes públics i entitats privades de l'àmbit català en matèria de l'Aparell Digestiu.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis i la formació continuada de l'especialitat.
- Col·laborar amb les Universitats en el desenvolupament científic i tècnic de les matèries relacionades amb l'Aparell Digestiu.
- Fomentar la col·laboració amb altres societats estatals i internacionals.

L'any 1991 es van organitzar, per primera vegada, les Jornades de la Societat Catalana de Digestologia a Sant Feliu de Guíxols, amb un format idèntic al del Congrés actual. Aquelles Jornades van ser el punt de partida del primer Congrés de la Societat, que es va celebrar el 1992 a la ciutat de Tarragona. Des d'aleshores, el Congrés de la Societat Catalana de Digestologia s'ha celebrat, any rere any, sense interrupcions i constitueix l'activitat principal de la Societat, tot i que no l'única.

La Societat organitza des de fa anys el Curs de Formació Continuada a través de sessions científiques mensuals que se celebren a la seu de Barcelona de l'Acadèmia, i que compta amb l'acreditació per part del Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries. El contingut de les diferents sessions es prepara tenint en compte les últimes novetats de l'especialitat amb la intenció de constituir una actualització constant d'alt nivell científic.

D'altra banda, i d'acord amb la voluntat ferma de la Societat d'apostar per la promoció de la recerca entre els seus socis, es convoquen anualment varies beques d'ajut a la recerca repartides en tres modalitats: Iniciació a la recerca, Intensificació de l'activitat investigadora i Estada a l'estranger.

En els últims anys s'han desenvolupat diversos Plans Estratègics amb l'objectiu d'oferir a tots els ciutadans del país una assistència de qualitat i una major equitat en l'atenció de les malalties més freqüents o de més difícil control, així com per estructurar els tractaments avançats propis de l'especialitat. Els Plans Estratègics promoguts per la Societat Catalana de Digestologia ofereixen la possibilitat d'ordenar la xarxa assistencial, tot treballant per obtenir el compromís de l'administració i de les institucions sanitàries d'acceptar-los i aplicar-los.

Des de l'any 2011 la Societat ha publicat diferents Documents de Posicionament per al maneig de patologies i síndromes freqüents en digestologia. De forma anual es publiquen dos d'aquests documents, amb la participació directa i altruista de socis referents al país en la patologia o temàtica revisats. La intenció de la Societat Catalana de Digestologia no és la de fer una guia més de consens, sinó clarificar temes controvertits, ajudant en la pràctica assistencial diària.

Finalment, des del 2016, la Societat Catalana de Digestologia s'ha fixat com a objectiu aconseguir una major participació dels residents en la Societat. La creació d'un Curs d'Especialització en l'Aparell Digestiu sota l'empara de la Universitat Oberta de Catalunya; l'aprovació en l'Assemblea General Extraordinària d'aquell any de la incorporació de dos "Vocals-Residents" amb ple dret de veu i vot en la Junta Directiva de la Societat; la celebració d'una Jornada de Benvinguda als Nous Residents d'Aparell Digestiu de Catalunya i de Balears el juny de 2017, i la creació d'un Espai per a Residents dins el web de la Societat, són alguns dels projectes que s'han dut a terme.

Tota l'activitat desenvolupada a nivell docent, científic i assistencial no hauria estat possible sense la col·laboració dels seus socis que sempre han respost amb eficàcia i il·lusió a les diferents tasques i projectes proposats des de la Societat. Pels membres de la Societat Catalana de Digestologia, el Congrés anual representa un punt de trobada entre col·legues i amics que comparteixen l'objectiu fonamental que és fer de la Digestologia catalana un referent de rigor, qualitat i innovació.

Des de la Societat Catalana de Digestologia convidem als metges digestòlegs, als metges residents de Digestiu, i a altres professionals interessats en la Digestologia a fer-vos socis i a assistir al nostre Congrés anual. És l'oportunitat d'integrar-se en un projecte de present i futur que garanteixi una millora contínua de la qualitat assistencial. També convidem al públic en general, a títol individual o bé a través de les associacions de pacients, a visitar la nostra pàgina web i a interaccionar amb nosaltres per tal d'establir un diàleg enriquidor.

Al·lèrgia

Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica – SCAIC

Resum

Fundada el 1961.

Referències

Botey Sala J. Recull històric de la Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica. - SCAIC. Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears. Barcelona. http://www.scaic.cat/docs/recopilació/Recull_historic_SCAIC_2004.pdf chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgcle-findmkaj/http://www.scaic.cat/docs/recopilacio/Recull_historic_SCAIC_2004.pdf

Marques L, Bartra J, Ferré L, Pau L, Llamas ME, Paniagua MJ. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. La Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica. Annals de Medicina. 2016; 99 (1): 33-35.

Vídeo de commemoració dels 40 anys de la Societat Catalana d'Al·lèrgia. <http://www.scaic.cat/?p=page/id/5/1>

Acadèmia: societats, Al·lèrgia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/002>

Web: <http://www.scaic.cat/>

Societat Catalana d'Al·lèrgia

Recopilació Històrica

La societat es va crear l'any 1977 a Barcelona.

Objectius

- Agrupar tots els especialistes d'Al·lèrgologia de Catalunya i vetllar per al prestigi científic i professional de l'especialitat.
- Contribuir al millorament científic dels seus afiliats.
- Promoure el desenvolupament de l'Al·lèrgologia i de la Immunologia Clínica.
- Divulgar entre els llicenciats en altres àrees de les Ciències de la Salut i entre la població, els coneixements bàsics de l'Al·lèrgologia i de la Immunologia Clínica.
- Col·laborar amb les Universitats en el desenvolupament científic i tècnic de l'especialitat i fomentar la col·laboració amb altres Societats de caràcter científic tant estatals com internacionals a fi d'establir programes científics comuns.
- Fomentar la creació de beques i de recursos per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat.
- Fomentar i vetllar per al compliment dels sistemes de formació continuada i llurs sistemes d'acreditació de coneixements.

Farmacologia

Societat Catalana de Farmacologia – SCF

Resum

Fundada el 1961.

Referències

Acadèmia: societats, Farmacologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/018>

Web: <http://ebd.academia.cat/farmacologia>

Cirurgia Plàstica

Societat Catalana de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica – SCCPRE Resum

Fundada el 1961

Referències

Marí i Balcells VJ, Marí i Suàrez VM, Musolas i Juncosa A. Els inicis de la cirurgia plàstica a Barcelona. Gimbernat: Revista Catalana d'Història de la Medicina i de la Ciència. 1994;21:163-178.

Pérez Quintanilla, Miguel. *Historia de la Cirugía Plástica y Estética en Catalunya (25 Aniversario de la Fundación de la Sociedad Catalana de Cirugía Plástica y Estética 1961-1986)*. Barcelona, Societat Catalana de Cirurgia Plàstica i Estètica, 1986.

Romaní Olivé M. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Història de la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica. *Annals de Medicina*, 2017; 100: 124-127.

Acadèmia: societats, Cirurgia Plàstica <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/012>

Web: <http://www.sccpre.org>

Societat Catalana de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica – SCCPRE

“Crec que en l'estudi de les tècniques i els principis de Cirurgia Plàstica hi ha amagada una immensa font de coneixements que poden canviar el futur de la cirurgia en general (...) per aquest motiu voldria exhortar les joves generacions de cirurgians plàstics perquè procurin conèixer a fons, practicar i ampliar aquests principis i aquestes tècniques que són la veritable base de la nostra especialitat.”

Pere Gabarró, fundador de la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica

Els anys trenta marquen l'inici de la Cirurgia Plàstica al nostre país. Tant la Guerra Civil espanyola com la Segona Guerra Mundial van comportar la necessitat de tractar un nombre important de ferits i mutilats, fet que va comportar l'organització dels primers serveis de Cirurgia Plàstica.

Tanmateix, no és fins a finals dels 40 quan comença la vertadera evolució de la Cirurgia Plàstica a Catalunya i quan apareixen els primers metges que volen dedicar-se a l'especialitat. En aquest període destaquen noms com els de Pere Gabarró, Miquel Gras Artero, Lorenzo Mir i Mir, i Jaime Planas Guasch. Tots aquests professionals van marxar a l'estranger amb la finalitat d'ampliar els coneixements que tenien de la disciplina. Quan van tornar a Catalunya van haver de fer front a diversos entrebancs, com l'oposició que manifestaven diferents sectors a aquest tipus de pràctiques mèdiques o el desconeixement que hi havia en aquells moments de l'especialitat.

Així, l'any 1947 arriben de l'estranger els doctors Gabarró, Mir i Mir, Planas i Gras Artero i és llavors quan s'inicia la lluita per aconseguir la posada en fun-

cionament dels primers serveis de Cirurgia Plàstica als principals centres hospitalaris de Barcelona. Inicialment, l'especialitat estava integrada en els serveis de Cirurgia General i aquesta dependència dificultava el desenvolupament normal de l'activitat del cirurgià plàstic.

Més endavant, el 1961, va tenir lloc la fundació de la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica de la mà del doctor Pere Gabarró, juntament amb altres cirurgians plàstics catalans. El seu objectiu era agrupar-se en una societat pròpia on poguessin reunir-se i presentar les seves experiències, a fi de millorar el coneixement sobre l'especialitat.

El 1985 es va modificar el nom de Societat Catalana de Cirurgia Plàstica pel de Societat Catalana de Cirurgia Plàstica i Estètica (SCCPE). Un any després, la SCCPE va complir 25 anys i amb motiu de l'efemèride es van programar diversos actes científics i socials. Amb el pas del temps, l'Entitat va adoptar el nom que té en l'actualitat: Societat Catalana de Cirurgia Plàstica Reparadora i Estètica (SCCPRE), la qual agrupa més d'un centenar de metges de Catalunya formats en aquesta especialitat quirúrgica.

L'any 2011 es va celebrar el mig segle de vida de la SCCPRE en un acte emblemàtic al Món Sant Benet, que va servir per recordar els inicis de la Societat i per animar els professionals a seguir treballant en la bona direcció.

Qui som

La Societat Catalana de Cirurgia Plàstica Reparadora i Estètica (SCCPRE) és una societat científica que agrupa la majoria dels metges de Catalunya formats en aquesta especialitat quirúrgica.

La SCCPRE va néixer amb l'objectiu de compartir coneixements i experiències professionals entre els seus membres, potenciar i dignificar aquesta especialitat, vetllar per la professionalitat ètica i formació científica dels seus associats, així com donar suport als metges en formació, amb la finalitat última d'oferir la qualitat assistencial òptima per satisfer les necessitats de la ciutadania.

Avui dia, es mantenen vigents aquests objectius fundacionals i ser membre de la Societat és sinònim d'una reconeguda qualitat científica i professional.

La SCCPRE seguirà treballant molts anys més per seguir dotant aquesta especialitat mèdica del professionalisme que requereix la seva activitat i perquè els metges acreditats amb el títol d'Especialista en Cirurgia Plàstica Reparadora i Estètica obtinguin el reconeixement públic necessari per garantir la millor assistència als pacients.

Objectius i Missió

Els objectius i la missió de la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica Reparadora i Estètica són els següents:

- Aglutinar els professionals mèdics catalans que siguin Especialistes en Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica i aquells que estiguin formant-se per a això.
- Potenciar i dignificar l'Especialitat de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica per tots els mitjans al seu abast.
- Realitzar divulgació científica relacionada amb l'especialitat, per al públic general.
- Col·laborar amb els organismes públics o privats, competents en la matèria, per establir els requeriments mínims en l'assistència del malalt que precisi tècniques de Cirurgia Plàstica i estètica.
- Desenvolupar treballs de recerca en l'àmbit de l'Especialitat de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica, bé pels seus propis mitjans o bé estimulant les activitats científiques de les institucions assistencials, unitats o serveis de Cirurgia Plàstica i centres de recerca, buscant per a això el finançament adequat.
- Divulgar entre la classe mèdica els coneixements sobre l'Especialitat de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica, sistematitzant els esquemes bàsics per a la seva aplicació pràctica.
- Estimular les activitats científiques de les institucions assistencials, unitats i serveis de Cirurgia Plàstica i centres de recerca.
- Facilitar l'ensenyament de l'Especialitat de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica a tots els nivells.
- Gestionar, fer suport i potenciar les mesures més convenientes per al desenvolupament de l'Especialitat de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica en aquelles Institucions que puguin tenir o tinguin alguna relació amb aquesta.
- Organitzar amb periodicitat congressos i reunions científiques.
- Vetllar per la professionalitat ètica i formació científica dels seus socis.

La Societat Catalana de Cirurgia Plàstica Reparadora i Estètica es reserva el dret de combatre, dins de la legalitat vigent, qualsevol tipus d'activitats o manifestacions que vagin en contra del bon nom de l'especialitat o els seus professionals.

Medicina de l'Esport

Societat Catalana de Medicina de l'Esport – SCME

Resum

Fundada el 1961 com a Federació Barcelonesa de Medicina de l'Esport que, a l'any 1984, esdevindria Societat Catalana de Medicina de l'Esport – SCME

Referències

Acadèmia: societats, Medicina de l'Esport <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/054>

Web: <http://www.scme.cat/>

Història de la Societat Catalana de Medicina de l'Esport

Orígens

Els orígens de l'actual Societat Catalana de Medicina de l'Esport es remunten al any 1961. En aquest any es va celebrar a Barcelona el 4t. Curs de Especialistes en Medicina de l'Educació Física i de l'Esport; a arrel d'aquest i a resultes d'ell, és va crear la Federació Barcelonessa de Medicina de l'Esport, de la qual va estar el primer president el Dr. Joaquim Cabot i Boix. La Federació estava emmarcada orgànicament dins la *Federación Española de Medicina del Deporte*, de la qual aleshores era president el Dr. Servando Camuñas Pajares.

Posteriorment nasqueren les Federacions Provincials de Girona, Lleida i Tarragona, las quals en unir-se a la barcelonesa formaren la Federació Catalana de Medicina de l'Esport. Aquesta a més de proporcionar un important suport assistencial als esportistes a través dels seus centres, va destacar per la coordinació de nombroses reunions científiques, recolzades primerament per la Residència Joaquim Blume i després pel Institut Nacional d'Educació Física.

A més varen organitzar-se diferents congressos de caràcter local, estatal i internacional. A senyalar l'edició en 1964 de la revista "Apuntes", actual "Apunts", primera publicació periòdica espanyola sobre Medicina aplicada a l'Esport.

Anys 70

A partir de la meitat dels anys setanta la *Federación Española* entra en crisi i és pràcticament inexistent (va estar feliçment recuperada gràcies a la lloable labor del Dr. José Luis González Iturri i els més íntims col·laboradors), aleshores la Federació catalana va diluir-se en el nucli dels professionals del Centre de Investigació Mèdic – Esportiu de l'Institut Nacional Medicina de Educació Física i en alguns nuclis aïllats.

Anys 80

A principis dels anys vuitanta començà a gestar-se l'idea de que, Barcelona concursés per a l'organització dels Jocs Olímpics de l'any 1992. A la Ciutat i a Catalunya es va desenvolupar de forma progressiva un ambient esportiu, que guanya força cap el 1984 amb la preparació de la candidatura i la presentació d'aquesta al Comitè Internacional Olímpic en 1985. En aquest entorn, els metges de l'esport troben a faltar una entitat que els agrupi i sorgeix la proposta de crear dins del marc de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears, la Societat Catalana de Medicina de l'Esport. El 14 de maig de 1984, els Socis Numeraris de l'Acadèmia Jesús Galilea i Muñoz, Josep Estruch i Batlle, August Castelló i Roca i Ramon Balius i Juli, , sol·licitaren, mitjançant document adient, al President Prof. Marius Foz i Sala i a la seva

Junta de Govern, la creació en el si de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears de la Societat Catalana de Medicina de l'Esport. La petició va estar acceptada i com és reglamentari s'elegí entre els promotors una Comissió Gestora, que quedà formada per Manuel Balcells, Josep Estruch, Jesús Galilea, Joan Hidalgo, Ferran Rodríguez, Àngels Salvador i Ramon Sancho, actuant de coordinador Ramon Balius. Aquesta havia de conduir la Societat durant el primer any d'existència.

Sessió inaugural

La Comissió Gestora convocà la Sessió Inaugural de la Societat pel dia 30 d'Octubre de 1984, durant la qual després de la presentació de l'acte pel coordinador de la Gestora Ramon Balius, es celebrà una Taula Rodona sobre el tema "Què és la Medicina de l'Esport? àmbits i futur", en la qual participaren Josep Maria Figueras, Antoni Tejado, Josep-Lluís Ventura, Ferran Rodríguez, Manuel Balcells i el professor d'Educació Física Joan Antoni Prat, actuant com moderador en Jesús Galilea. Durant els mesos del curs 1984 i 1985, es realitzaren regularment un total de vuit sessions amb la presentació de comunicacions i taules rodones sobre temes de l'especialitat.

Primera Junta Directiva

En l'Assemblea Ordinària del mes de juny de 1985 cessà reglamentàriament la Comissió Gestora i va elegir-se la primera Junta Directiva, la qual va estar formada per: August Castelló i Roca (President), Josep Estruch i Batlle (Vice-president), Manuel Balcells i Díaz (Secretari), Àngels Salvador i Pons (Vice-secretaria), i Joan Hidalgo (Girona), Lluís Calvo i Condal (Lleida) i Rodrigo Miralles Marrero (Reus, Tarragona) com Vocals.

Renovació Junta Directiva

Pel mes de juny de 1987 en Assemblea General Ordinària es va procedir a renovar la anterior Junta Directiva, en acomplir-se dos anys de brillant gestió. La nova Junta Directiva estava constituïda per: Ramon Balius i Juli (President), Josep Estruch i Batlle (Vice-president), Manuel Balcells i Díaz (Secretari), Ramon Sancho i Fuertes (Vice-secretari) i Eulalia Tauler i Toro, Carles Bestit i Carcasona, i Daniel Brotons i Cuixart, (Vocals). Encara que la Societat tenia total entitat jurídica perquè actuava a través dels Estatuts de l'Acadèmia, es decidí en la mateixa Assemblea, especialment per facilitar les relacions amb altres institucions nacionals, estatals i estrangeres, preparar uns Estatuts propis i inscriure la Societat en la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques de la Conselleria de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Es va crear una Comissió Gestora formada per: August Castelló, Josep Estruch, Manuel Balcells, Àngels Salvador, Gustau Nadal, Jesús Galilea i Ramon Balius la qual va redactar els Estatuts, que foren estudiats, esmenats i aprovats en Assemblea General Extraordinària de la Societat.

La Comissió Gestora va presentar els Estatuts a la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques i aquesta amb data 21 de juliol de 1987, va inscriure la Societat Catalana de Medicina de l'Esport en el Registre d'Associacions de la Generalitat amb el número 9242. La Societat va seguir formant part de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, encara que amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat de actuació en l'àmbit territorial de Catalunya.

Qui som?

La Societat Catalana de Medicina de l'Esport és una entitat sense ànim de lucre, lligada a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, que compleix els seus fins primordialment a Catalunya i àmbits territorials de parla catalana, i que té com objectius:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat de Medicina de l'esport, i els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i que hi siguin admesos.
- Contribuir al millorament del nivell científic dels seus associats.
- Promoure el desenvolupament de la medicina en la branca de la Medicina de l'Esport.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de la seva especialitat.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat.
- Col·laborar amb les universitats en el desenvolupament científic i tècnic.
- Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.

Nefrologia

Societat Catalana de Nefrologia – SCN

Resum

Fundada el 1962.

Referències

Acadèmia: societats, Nefrologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/030>

Web: <http://www.socane.cat/>

Societat Catalana de Nefrologia – SCN

Laia Sans Atxer

Fa 2 anys vaig iniciar la meua etapa dins de la junta de la Societat Catalana de Nefrologia. Després d'aquests dos anys de feina, és un plaer poder-ne seguir formant part des d'aquest nou càrrec.

La Societat Catalana de Nefrologia ha de seguir representant aquest espai comú de treball pels nefròlegs, i futurs nefròlegs, del nostre territori. L'aposta de la Societat Catalana de Nefrologia per a la formació de tots aquells que ens ocupem de la cura dels malalts renals és clara, i seguirem atenent als interessos formatius que els socis ens transmetin. La nostra societat pot ser un marc ideal per facilitar treballs col·laboratius de recerca en el nostre àmbit, tant entre nefròlegs com entre altres especialitats, ja que del treball en equip se'n poden treure grans beneficis que repercuteixin positivament en la salut renal de la població. Hem de fer un esforç per donar a conèixer a la societat la feina que realitzem i dignificar la nostra especialitat, mantenint sempre la responsabilitat de vetllar pels interessos dels nostres pacients també davant l'administració.

La il·lusió per fer avançar la nostra societat és compartida, i segur que amb col·laboració i bona comunicació la nostra feina donarà els seus fruits.

Salutacions cordials

Laia Sans Atxer

Presidenta de la Societat Catalana de Nefrologia

Oncologia

Societat Catalano-Balear d'Oncologia – SCBO

Resum

Fundada el 1964

Referències

Anglada L, Arnáiz MD, Saigí E, Arcusa A, Carcereny E, Fernández J, Fígols M, Folgar A, León C, Mira M, Valduvico I. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. La Societat Catalano-Balear d'Oncologia: història, present i futur. *Annals de Medicina*, 2016; 99 (4): 156-159.

Acadèmia: societats, Oncologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/036>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/oncologia/>

Societat Catalano-Balear d'Oncologia

Qui som?

La Societat Catalano-Balear d'Oncologia fou fundada l'any 1964 fruit de la voluntat de diferents metges que atenien a malalts amb càncer de voler compartir les seves experiències, elaborar protocols d'actuació conjunts, generar i compartir coneixement. La Societat es troba en el marc de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears i per aquesta raó, des de la seva fundació va estar formada per professionals d'ambdues comunitats. Al principi va tenir uns 40 membres, el seu primer president fou el Dr. Agustí Alomar i el seu vicepresident el Dr. Antoni Subias. Des de els seus inicis fou una societat multidisciplinària en la que varen conviure professionals de diferents especialitats amb l'objectiu comú de millorar l'atenció dels pacients amb càncer, facilitar la comunicació i l'intercanvi.

Amb els anys la societat ha volgut mantenir els mateixos principis i vetlla per a garantir la formació continuada, la difusió de coneixement i la revisió crítica per als seus associats. Per aquesta raó organitza diferents activitats acadèmiques per als seus socis i alhora dona suport a grups de treball que s'han volgut constituir per a estudiar i impulsar projectes comuns en alguna entitat nosològica. Per últim, amb la participació dels seus associats assessora a diferents entitats que atenen a malats oncològics així com també al departament de salut per aquelles tasques que Aixa ho precisin.

Es volent de la Societat Catalano-Balear d'Oncologia poder oferir un servei de qualitat als seus socis i alhora garantir-ne un nivell de qualitat. Per això es del tot necessària la participació dels seus afiliats per proposar nous projectes i donar-ne continuïtat als que estan en marxa.

Sigueu doncs benvinguts a la nostra societat i esperem que aquesta plana us resulti de utilitat i interès.

Anatomia Patològica

Societat Catalana d'Anatomia Patològica – SCAP

Resum

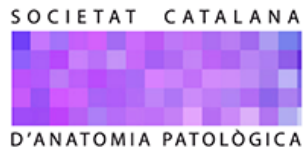
Fundada el 1968.

Referències

Fornells i Puig F. Programa del curs de Tècnica histològica, Histologia i Anatomia Patològica ofert pel Laboratori experimental d'Histologia. Annals de Medicina. 1928;22(1):47.

Acadèmia: societats, Anatomia Patològica <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/003>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/anatomia/>

Societat Catalana d'Anatomia Patològica

La **Societat Catalana d'Anatomia Patològica (SCAP)** és una societat mèdico-científica catalana amb els objectius de fomentar i difondre els estudis macroscòpics, microscòpics (normals i patològics), de citologia i de les autòpsies clíniques a través de sessions i cursos que organitza la societat. La societat també té com a objectiu promoure el contacte entre patòlegs i altres Societats científiques promovent els interessos a favor de l'Anatomia Patològica.

Neurologia

Societat Catalana de Neurologia – SCN

Resum

Creada el 1911 com a Societat de Psiquiatria i Neurologia de Barcelona. Existia el 1927, com es pot deduir de la revista *Annals de Medicina*. També estava activa el 1930, el 1940 i seguia el 1953 com a *Asociación de Neurología-Psiquiatría* que el 1968 va passar a ser com a *Asociación de Ciencias Neurológicas de la Academia de Ciencias Médicas de Cataluña y Baleares* renovada el 1973 com a Societat Catalana de Neurologia i de nou renovada el 1988.

Referències

Anònim. *Labor realizada durante el Curso 1940-1941. Anales de Medicina*, 1945 (4); XXXII: 188 - 195. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13855

Arboix A, Gironell, A, Fàbregues O de, Font MA, Izquierdo J, Krupinski J, Martínez S, Fabregat N. Cent anys d'història. Història de la neurologia catalana. Societat Catalana de Neurologia. CPM Asociados S.L. Boehringer Ingelheim. Barcelona, 2011. <https://institucional.academia.cat/lilibres-historia> chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.scneurologia.cat/wp-content/uploads/2018/11/Llibre-Cent-anys-dhist%C3%B2ria-de-la-Neurologia-Catalana-de-la-Societat-Catalana-de-Neurologia.pdf

Codina i Puiggròs, A; Espadaler Medina, JM; Rodríguez Arias, B. *Importancia y trascendencia de las principales Sociedades Neurológicas fundadas en Barcelona. Anales de Medicina y Cirugía*, 1974, 237, 302-319.

Fuster, J. *Evocación histórica de la fundación de la Sociedad de Psiquiatría y Neurología de Barcelona. Anales de Medicina. Sección Especialidades*. Barcelona. 1962; 48 (6) (2): 215-217. <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/553921>

Irazoqui, E. *Consideraciones sociológicas sobre nuestra Asociación en los años treinta. Ann Med (Barc)*. 1962; 48 (6) (2): 218-219. <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/553921>

López Gómez, JM. Don Martín Vallejo Lobón, fundador y miembro de la Sociedad de Psiquiatría y Neurología de Barcelona. *Gimbernat*. 1985 (*); 5: 201-217.

Martí Vilalta JL, Martí i Fàbregas J, Delgado Mederos R, Martínez Ramírez S, Lluís Barraquer i Roviralta. Fundador de la neurologia catalana. A: Arboix A, Gironell A, de Fàbregues O, Font MA, Izquierdo J, Krupinski J et al., editors. Cent anys d'història. Història de la neurologia catalana. Barcelona: Societat Catalana de Neurologia; 2011. p. 79-87.

Rodríguez Arias, B. *Bodas de Oro de la Asociación de neuropsiquiatras barceloneses y del pensamiento neurológico*. *Anales de Medicina*. 1962; 48 (6): 223-231.

Solé i Sagarra, J. *Jornades catalanes de Neurologia i Psiquiatria infantil. Vint-i-cinc anys de Psiquiatria infantil a Barcelona*. *Ann Med (Barc)*, 1975, 61, 816-822.

Tolosa, E. *Cincuentavo aniversario de la fundación de la asociación*. *Anales de Medicina. Sección Especialidades*. Barcelona. 1962, 48 (6) (2): 213-214. <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/553921>

Acadèmia: societats, Neurologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/032>

Web: <http://www.scn.cat>

**Societat Catalana
de Neurologia**

Històric de la Societat Catalana de Neurologia

Adrià Arboix, Alexandre Gironell, Oriol de Fàbregues, Maria Àngels Font, Joan Izquierdo, Jerzy Krupinski, Sergi Martínez i Neus Fabregat

Orígens

La **Societat Catalana de Neurologia** compta amb una història que s'ha de conèixer per poder entendre com ha arribat al que és avui dia.

Es fundà l'any 1911, aleshores amb el nom de "*Sociedad de Psiquiatria y Neurología de Barcelona*", essent la primera societat de neurologia a la península ibèrica, presidida pel Dr. Artur Galceran Granes, alumne que fou del Dr. Robert, i membre fundador el 1872, d'estudiant, de la Societat Mèdica el Laboratori i Acadèmia de ciències mèdiques, contemporani del Dr. Lluís Barraquer Roviralta veritable fundador de la **neurologia clínica catalana**.

Durant aquests 100 anys ha tingut 5 denominacions consecutives:

Sociedad de Psiquiatria y Neurología de Barcelona (1911-1931).

Societat Catalana de Psiquiatria i Neurologia (1931-1939, durant la República, presidida pel Dr. Belarmino Rodríguez Arias, primer catedràtic de neurologia d'Espanya).

Asociación de Psiquiatria y Neurología de la Academia de Ciencias Médicas de Barcelona (1941- 1968, en la postguerra, presidida pel Dr. José Córdoba Rodríguez).

Asociación de Ciencias Neurológicas de la Academia de Ciencias Médicas de Cataluña y Baleares (1968-1973, presidida pel Dr. Lluís Barraquer Bordas).

Finalment, des del 1973, amb la presidència del Dr. Agustí Codina Puiggrós, i els darrers 40 anys, **Societat Catalana de Neurologia**.

S'ha consolidat, doncs, en el temps.

100 anys, de fet, diferencien una cosa vella d'una d'antiga i venerable.

Qui som?

La **Societat Catalana de Neurologia** és una entitat de caràcter mèdic i científic, sense ànim de lucre, amb personalitat jurídica i duració indefinida, la missió principal de la qual és la de:

- **Agrupar i donar veu** a tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb la Neurologia i els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la Salut, que ho sol·licitin i que siguin admesos.
- Contribuir al **millorament mèdic i científic** dels seus associats, mitjançant la promoció de congressos, simposis i cursos especialitzats per a estimular-los la formació continuada, així com d'honorar-los amb el just reconeixement del seu mèrit, esforç, i compromís.
- **Assessorar** a l'Administració i organismes públics o privats en els aspectes assistencials, docents i de recerca, en el camp de la neurologia i aspectes relacionats.
- **Garantir, vetllar i promoure el desenvolupament** de la disciplina mèdica de la neurologia a Catalunya i àmbits territorials de parla catalana.
- **Col·laborar** per al **desenvolupament científic i tècnic** de la nostra disciplina mèdica, amb les universitats i altres organismes. Esdevenir arena de controvèrsia i fòrum de noves comunicacions per a l'estímul i el progrés científic en la neurologia catalana, i promoure'n la seva publicació. Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat.
- **Establir relacions** de reciprocitat i col·laboració amb altres Societats científiques i culturals en l'àmbit català i universal que cregui convenient.

L'any 1998 es creà la **Fundació Privada Societat Catalana de Neurologia**, fundació sense afany de lucre, per gestionar els recursos de l'SCN.

Psiquiatria

Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental – SCPSM

Resum

Creada el 1911 com a Societat de Psiquiatria i Neurologia de Barcelona. Existia el 1927, com es pot deduir de la revista *Annals de Medicina*. També estava activa el 1930, el 1940 i seguia el 1953 com a *Asociación de Neurología-Psiquiatría* que el 1968 va passar a ser Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental – SCPSM. El 2004, es va formar la Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental, de la fusió de la Societat Catalana de Psiquiatria i la Societat Catalana de Salut Mental.

Referències

Anònim. *Labor realizada durante el Curso 1940-1941. Anales de Medicina*, 1945 (4); XXXII: 188 - 195. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13855

Fuster, J. *Evocación histórica de la fundación de la Sociedad de Psiquiatría y Neurología de Barcelona*. *Anales de Medicina. Sección Especialidades*. Barcelona. 1962; 48 (6) (2): 215-217. <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/553921>

Irazoqui, E. *Consideraciones sociológicas sobre nuestra Asociación en los años treinta*. *Ann Med (Barc)*. 1962; 48 (6) (2): 218-219. <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/553921>

López Gómez, JM. *Don Martín Vallejo Lobón, fundador y miembro de la Sociedad de Psiquiatría y Neurología de Barcelona*. *Gimbernat*. 1985 (*); 5: 201-217.

Palao DJ. *Quin futur els espera ales Societats Científiques? La Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental des dels seus 50 anys d'història*. *Annals de Medicina*, 2013 Vol. 96 (4) Obre, Nov. Des.: 157-160.

Rodríguez Arias, B. *Bodas de Oro de la Asociación de neuropsiquiatras barceloneses y del pensamiento neurológico*. *Anales de Medicina*. 1962; 48 (6): 223-231.

Tolosa, E. *Cicuentavo aniversario de la fundación de la asociación*. *Anales de Medicina. Sección Especialidades*. Barcelona. 1962, 48 (6) (2): 213-214. <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/553921>

Acadèmia: societats, Psiquiatria <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/042>

Web: <http://www.psiquiatriaisalutmental.cat>

Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental – SCPSM: Presentació

La SCPSM neix de la fusió de la Societat Catalana de Psiquiatria i la Societat Catalana de Salut Mental, el 10 d'octubre de 2005, intentant d'aglutinar esforços en un moment en que la salut mental ocupa un lloc central en el debat social, amb una major sensibilitat de les Administracions, un elevat nivell de detecció i desestigmatització de la malaltia mental, un creixent ventall de recursos terapèutics i una millor entesa entre els diversos corrents que han marcat el curs de la nostra disciplina.

L'objectiu principal és el de convertir-se un òrgan representatiu dels professionals del camp específic de la psiquiatria, i en sentit més ampli de totes aquelles persones que treballen en l'àmbit de la salut mental a Catalunya.

La Societat té com a missió el foment de l'excel·lència en l'assistència, la docència i la recerca en salut mental, amb la voluntat de ser un referent, estímul i vehicle de contacte entre professionals.

L'assoliment d'aquests objectius es basa en l'organització d'activitats formatives de la nostra especialitat, fòrums de debat, jornades i reunions que esdevinguin punts de trobada. Tanmateix, la SCPSM pretén representar un òrgan d'interlocució entre els professionals de la salut mental i l'administració, les institucions sanitàries i els col·lectius d'afectats i familiars, així com un punt de referència en matèries o temes novedosos que requereixin una anàlisi consensuada i una actualització o revisió de coneixements. Emparant-se en el màxim rigor científic, i en el marc de la pràctica basada en l'evidència, la SCPSM promourà el diàleg entre els professionals dels diversos àmbits, dispositius i models assistencials.

Des de la independència dels organismes oficials, les organitzacions polítiques i la indústria, es pretén que l'assoliment dels objectius esmentats redundi en una millora de la nostra disciplina i en definitiva de l'atenció a la salut mental de la població.

Sexologia

Societat Catalana de Sexologia – SCS

Resum

Fundada el 1969

Referències

Honrado M. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. La Societat Catalana de Sexologia. *Annals de Medicina*, 2015; 98: 75-76.

Acadèmia: societats, Sexologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/049>

Web: <http://www.sexologiacat.cat>

Societat Catalana de Sexologia – SCS: Qui som?

Qui som?

Som sexòlogues i sexòlegs: Som professionals de la salut amants d'avançar en el coneixement científic de la sexologia.

La Societat Catalana de Sexologia es va començar a gestar l'any 1969 i és una entitat de dret públic, actualment d'acord amb el que estableix el Llibre Tercer del Codi Civil Català i amb la llei orgànica que regula el dret d'associació.

La Societat desenvolupa, des de sempre, les seves activitats en el marc de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, entitat més que centenària al nostre país, -150 anys d'història- que agrupa totes les branques de les Ciències de la Salut. A la Societat Catalana de Sexologia ens hi agrupem més de cent professionals de les Ciències de la Salut, no pas en la seva totalitat exercint la sexologia clínica. Com sabem, gairebé totes les especialitats de la salut es toquen en un moment o altre i la sexologia no n'és pas una excepció, ans el contrari, la sexologia és cada cop més transdisciplinària i la manera d'exercir-la també. Des de la Societat, la Junta Directiva, propugnem un model transdisciplinari de l'exercici de la sexologia.

És per això que la Societat Catalana de Sexologia, dins l'àmbit de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, vol agrupar al seu sí tothom amb titulació universitària (llicenciatura, grau, diplomatura, etc...) que tinguin interès i vinculació amb la Sexologia per contribuir als milloraments científics dels nostres membres i de la societat en general, per promoure el desenvolupament i la recerca en sexualitat humana així com també per assessorar els organismes públics i societats en matèria de sexualitat. Tal com ja estem fent, maldem per establir els mitjans per a l'ampliació dels estudis acadèmics i no acadèmics de la Sexologia, col·laborant amb les universitats i amb totes les societats internacionals que calgui i sigui possible.

En l'àmbit universitari la Societat Catalana de Sexologia col·labora en el Màster de Sexologia Clínica i Salut Sexual de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona i darrerament amb la Universitat Central de Catalunya (UVic) sense deixar de fer les sessions acadèmiques regulars de cada curs a la seu de l'Acadèmia i, si s'escau, de manera virtual o, fora de l'Acadèmia, sovint participant de diferents maneres en els esdeveniments més importants de la Sexologia Internacional.

Model transdisciplinari, sessions científiques i 50 anys d'història.

La Societat Catalana de Sexologia es va fundar l'any 1969, ara en celebrem els 50 anys. Des de la Junta Directiva, propugnem un model transdisciplinari de l'exercici de la Sexologia. És per això que si ets professional de les ciències de la salut i tens interès en la Sexologia contemporània, et convidem a

formar part de la nostra Societat i compartir amb nosaltres el teu coneixement des d'un model transdisciplinari a la manera que ho defineix Phillippe Brenot, professor de sexologia a Paris. Aquest model consisteix essencialment en incorporar tot el coneixement científic, sigui de la branca o de l'especialitat que sigui, al corpus científic de la sexologia contemporània i a estendre-ho a la resta de professionals de la salut a nivell pràctic; així volem que aquest coneixement formi part del teu coneixement a l'hora de la pràctica per donar una assistència integral a pacients, tant si la teva formació de base és psicologia com medicina o alguna altra ciència de la salut. Això no vol dir que cada professional ho hagi de saber fer tot, sinó que ha de saber què existeix, quins enfocaments terapèutics hi ha i, si no dominen la pràctica que creuen que seria l'adequada, qui pot fer millor el servei en benefici de les persones que consultin. A l'ensem de poder col·laborar diferents professionals de diferent formació de base, a través del concepte transdisciplinari de la sexologia, podran unificar-se els conceptes amb els quals millorarà l'entesa per definició.

Una Societat amb 50 anys d'Història.

La societat es creà, tal com hem dit, el 1969 i calculem que fou regida per la corresponent Junta Gestora durant aquest dos-tres anys fundacionals. D'aquesta junta no en tenim notícia, però segons ens ha explicat sempre, -i ja fa uns quants anys-, el cardiòleg de Barcelona el Dr. Ignasi Balaguer Vintró, fou el Dr. Martí Garriga i Roca, metge ginecòleg, mort el 1984, qui li demanà la signatura per acomplir-ne el nombre que calia per tal d'instar a l'Acadèmia a crear la Societat de Sexologia. És per això que creiem que l'esmentat metge ginecòleg n'és un dels fundadors o bé el principal fundador i que segurament pertanyia a aquesta Junta Gestora inicial.

Del Dr. Garriga i Roca en sabem poques coses però les que sabem apunten que era un personatge avançat al teu temps, en ple franquisme, perquè cap als anys seixanta ja fa servir el concepte '**sexologia**', com ho podem comprovar en més d'un dels seus articles, tot i que pugui sobtar per l'època.

Sabem també que fou un home dedicat intensament a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears de la qual en fou secretari general, a part d'ocupar-ne altres càrrecs, sempre al servei de l'academicisme i la formació com a suport cap a metges en exercici. També hem trobat que va escriure un llibre de divulgació sobre reproducció humana i sexualitat '**El misterio de la vida**', l'any 1972, publicat per Editorial Thebé, que dedicà a la seva dona Anna. Aquest llibre existeix avui físicament, doncs encara hi ha un soci que en conserva un exemplar.

Figura 1: A la dreta el Dr. Garriga i Roca

Figura 2: Celebració dels 20 anys a Barcelona. 1989.

Dins dels catàlegs de revistes mèdiques de l'època, podem veure com Garriga i Roca ja feia servir el terme '**Sexologia**' l'any 1964, titulant la revista que dirigia, "Cromosoma X, revista de la generación y de sexología".

La Societat Catalana de Sexologia s'ha caracteritzat en tota la seva història per un tarannà obert a totes les professions sanitàries i des del moment en que fou possible va admetre al seu si, com a membres a professionals de la psicologia i de la infermeria, alhora que també els va incorporar a la seva Junta Directiva.

No cal dir que també les dones ben aviat que formaren part de la societat i de les juntes directives corresponents. També va acollir i es va obrir a totes les

especialitats mèdiques possibles que tocaven amb la sexologia, una mostra d'això n'és la varietat d'especialitats dels seus presidents, heus aquí un llistat:

President	Especialitat
Victor Conill Serra	Ginecòleg
Joan Massana i Ronquillo	Psiquiatre
Josep Maria Farré-Martí	Psiquiatre
Eudald Maideu	Pediatre
Enric Oller Arinyo	Angiòleg
Facund Fora	Psiquiatre
Noemí Barja	Psicòloga
Miquel Maresma	Metge – Sexòleg
Francisca Molero	Metge – Sexòleg
Manel Honrado	Ginecòleg

Taula 1: Presidents de la Societat Catalana de Sexologia i especialitats

La commemoració dels més de 50 anys de la Societat Catalana de Sexologia. (curs 2022-2023).

La present commemoració la comptem des del 1969, tot i que, de ben segur, prové de molt abans.

El Dr. Balaguer Vintró (cardiòleg), tal com hem esmentat abans, fou qui ens va posar sobre la pista que el Dr. Martí Garriga i Roca (ginecòleg) era molt probablement el fundador. Des d'aleshores hem refet l'històric de la composició de les diverses Juntes de la Societat, les quals, si més no, mostren les persones més actives dins de la Societat. Tot i això no vol dir que d'altres membres no hagin mostrat igualment activitat ni que hagin tingut gran importància per al desenvolupament de la Sexologia a Catalunya, disciplina inicialment petita que, en proporció, sempre ha comptat amb força membres.

Tota aquesta informació i més la trobareu a: www.sexologia.cat

<https://www.sexologia.cat/sobre-nosaltres/>

En la commemoració de l'efemèride d'aquests 50 anys, el 26 d'octubre del 2022 a la seu de l'Acadèmia, s'han lliurat Diplomes commemoratius a cada membre de la societat i també qui hagi rebut el nomenament de president o presidenta d'honor. També s'ha fet arribat o lliurat a tothom qui hem esmentat prèviament i als socis i sòcies un llibret titulat el "Mirall del fotre", —un anònim català del segle XIV—, també dit "Speculum del foder" i, en alguns temps, el "Kamasutra Català". Alhora se n'han repartit exemplars a la majoria de les societats germanes de l'Acadèmia.

Justament aquest text ens mostra que això del concepte sexològic a Catalunya ve de lluny, de molt lluny, i que mirar-se la sexualitat humana amb transparència i amb ulls de coneixement humanista i científic és present a casa nostra de fa segles. El nostre llibre és ben singular, ara i també a la seva

època, pel resguard que té de la sexualitat humana quant al paper de la dona, així com per mirar la sexualitat com a font de salut, per veure la dona com a imprescindible en aquesta salut, per no centrar la sexualitat, no només, en la reproducció, sinó en el gaudiment, en la salut i en l'harmonia entre homes i dones, dones o homes. També pel mirall cap a l'home, pels consells de com s'ha de comportar amb la dona.

El llibre té un llarg pròleg, com bé ho explica en Patrick Gifreu, el professor de la Universitat de Perpinyà que ha tingut cura tant de la versió en català modern com d'aquesta edició especial pels més de 50 anys de la Societat Catalana de Sexologia de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears. Per acabar, volem expressar el nostre agraïment a les sòcies i als socis, pel sol fet de ser-ne, així com un record per tothom qui n'ha estat. Volem expressar un record ben viu, des d'aquestes pàgines que commemoren els 150 anys de l'Acadèmia, per tothom qui ha participat durant aquests més de 50 anys a la Societat Catalana de Sexologia. I un gran agraïment a l' Acadèmia que l'ha acollida.

La Junta Directiva actual és:

Junta Directiva:

President: Miquèl Maresma i Matas

Vice-president: Antoni Martín i Moreno

Vice-presidenta: Neus Franquesa i Oliveres

Vice-president honorífic*: Antoni Bolinches Sánchez

Secretària General: Eulàlia Cladellas i Oliveras

Vice-secretària: Laura Navarro i Masip

Vocal adjunta a Secretària: Raquel Campos Caballero

Vocal adjunta a Formació: Laura Ribera i Torres

Vocal dels Grups de Treball: Just Roca i Duran

Psiquiatria Infanto-juvenil

Societat Catalana de Psiquiatria Infanto-Juvenil – SCPIJ

Resum

Fundada el 1950 com a Societat de Neuropsiquiatria Infantil renovada el 1972.

Referències

Solé i Sagarra, J. Jornades catalanes de Neurologia i Psiquiatria infantil. Vint-i-cinc anys de Psiquiatria infantil a Barcelona. *Ann Med (Barc)*, 1975, 61: 816-822.

Acadèmia: societats, Psiquiatria Infanto-juvenil <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/043>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/psiquiatriainf>

Societat Catalana
PSIQUIATRIA
INFANTO-JUVENIL

Societat Catalana de Psiquiatria Infantojuvenil

Qui som?

La Societat Catalana de Psiquiatria Infantojuvenil, va ser creada l'any 1972, en el marc de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears. Està formada per metges psiquiatres i per psicòlegs clínics que treballen en el camp de la salut mental infantil i juvenil a Catalunya. L'objectiu de la societat és ser un punt de trobada per compartir el coneixement en el nostre camp. La societat organitza jornades científiques, generals o específiques a diferents punts de la geografia catalana. També sessions clíniques i té en funcionament diferents grups de treball (hospitalització, psicosis incipient...) La Societat Catalana de Psiquiatria Infantojuvenil, és interlocutor amb l'administrador en el desplegament de programes assistencials i de docència i investigació en el nostre país. També vol ser un referent en els mitjans de comunicació per tal que la informació que rebin els ciutadans de Catalunya sobre salut mental infantojuvenil, tingui el rigor científic que la nostra població mereix.

Història de la Medicina

Societat Catalana d'Història de la Medicina – SCHM

Resum

Fundada el 1977

Referències

Vallribera i Puig P. La Societat Catalana d'Història de la Medicina. Gimbernat. 1995;24: 31-56. Consultable a: <https://raco.cat/index.php/Gimbernat/article/view/45029>

Guerrero L. La Societat Catalana d'Història de la Medicina: orígens i trajectòria. Annals de Medicina. 2014; 97:166-170. Consultable a: https://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8139

Guerrero L. Anàlisi de les sessions acadèmiques de la Societat Catalana d'Història de la Medicina (1977-2014). Gimbernat. 2016;66(**):279-288. Consultable a: <https://raco.cat/index.php/Gimbernat/article/view/335286>

Acadèmia: societats, Història de la Medicina

<https://www.academia.cat/ca/societat/codi/021>

Web: <http://www.historiamedicina.cat/>

Societat Catalana d'Història de la Medicina – SCHM

Lluís Guerrero i Sala¹, Ferran Sabatè i Casellas¹, Elena Guardiola i Pereira²

¹Expresident, ²Presidenta. Societat Catalana d'Història de la Medicina.

Els orígens

Després de molts anys d'ensenyament de la història de la medicina a Catalunya i de publicacions de gran interès, especialment des de mitjan segle XIX, a la dècada de 1970 es veié la necessitat d'agrupar en una societat les persones interessades en aquesta matèria a casa nostra¹.

Per aquest motiu, a finals de l'any 1975 s'iniciaren unes reunions que culminaren la primavera de l'any següent amb la ferma voluntat de procedir a la creació de la Societat Catalana d'Història de la Medicina (SCHM) al si de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears, una institució que ja tenia aleshores unes arrels centenàries, amb un recorregut que s'iniciava l'any 1872 i que, en aquell moment, acollia 39 societats científiques i 10 filials.

L'11 de maig de 1976, vint-i-cinc socis numeraris de l'Acadèmia van adreçar un escrit al seu president, el Dr. Josep Alsina i Bofill, en què li demanaven la constitució d'una comissió gestora que tingués com a missió la fundació d'una societat d'historiadors de la medicina. El signaven els doctors Sarró, Nubiola, Cardoner, Campmajó, Cornudella, Trueta, Gallart Esquerdo, Jimeno Vidal, Carreras Verdaguer, Gómez Gómez, Corbella, Vallribera, Massons, Uriach, Danon, Sueiras, Pi-Figueras, Hernández de la Peña, Casas Botellé, Urue, Marí, Campillo, Otero, Soler Fenech i Fernández Pellicer.

El Dr. Alsina i la seva junta van aprovar la proposta i la comissió gestora va quedar integrada per Pi-Figueras, com a president, i Sarró, Corbella, Cardoner i Uriach com a vocals. En aquest marc organitzatiu, el paper del Dr. Sarró va ser fonamental per la seva capacitat de lideratge i per les seves relacions; de fet, tot l'equip estava constituït per prohoms. Aquesta comissió fou molt activa des del primer moment i, mentre preparava la fundació de la societat, ja va organitzar el curs acadèmic 1976-1977, que constà de vuit sessions, celebrades totes el 1977.

Finalment, la Societat Catalana d'Història de la Medicina s'aprovà el 23 de setembre de 1977 (Figura 1) i el mes de desembre es constituí la seva primera junta directiva, amb Ramon Sarró i Burbano com a president, Manuel Carreras i Roca com a vicepresident, Jacint Corbella i Corbella com a secretari, Llorenç Balagueró i Lladó com a vicesecretari, Antoni Campmajó i Tornabell com a vocal primer i Manel Camps i Surroca com a vocal segon. L'activitat acadèmica de la nova SCHM s'endegava el curs 1977-1978, com a continuació de l'activitat de la comissió gestora^{1,2}.

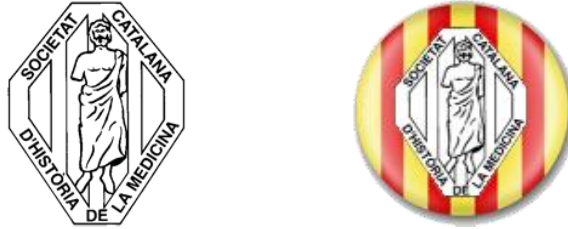

Figura 1. Logotips de la Societat Catalana d'Història de la Medicina (1997 i 2013)

Objectius de la Societat Catalana d'Història de la Medicina

Segons els estatuts vigents, l'SCHM té com a objectius agrupar els titulats universitaris en medicina i altres ciències de la salut per a contribuir al millorament científic dels seus associats, promoure el desenvolupament de la investigació, estudi i difusió de la història de la medicina, i també promoure, fomentar i difondre les seves aplicacions, així com assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de l'especialitat, fomentar la creació de beques per a l'ampliació d'estudis en aquesta disciplina, col·laborar amb les universitats i escoles especialitzades en desenvolupar activitats científiques i tècniques i, finalment, fomentar la col·laboració amb altres societats estatals i internacionals a fi d'establir programes científics comuns³.

Estatuts, juntes i socis

Als efectes funcionals i jurídics, l'activitat de l'SCHM s'acollí sota l'aixopluc de l'Acadèmia. No fou fins molt més endavant que es valorà la necessitat de tenir uns estatuts propis, dins de l'Acadèmia, que foren aprovats el 25 de gener de 1990; posteriorment van tenir alguna variació i adaptació als nous marcs normatius. Els actuals s'aprovaren el 4 de setembre de 2012.

Des d'aquella primera junta se n'han succeït moltes més i després de la presidència de Ramon Sarró i Burbano (1977-1980) n'han estat presidents Manuel Carreras i Roca (1980-1985), Dídac Parellada i Feliu (1985-1987), Jacint Corbella i Corbella (1987-1990), Josep M. Massons i Esplugas (1990-1995), Pere Vallribera i Puig (1995-1998), Manuel M. Escudé i Aixelà (1998-2002), Josep M. Sánchez i Ripollès (2002-2004), Víctor J. Marí i Balcells (2004-2008), Carles Hervás i Puyal (2008-2012), Lluís Guerrero i Sala (2012-2016), Ferran Sabaté i Casellas (2016-2022) i Elena Guardiola i Pereira (2022-...) (Taula 1). Tots han estat envoltats de juntes amb una bona capacitat de treball que han mantingut un alt nivell d'activitat de l'SCHM.

President	Període
Ramon Sarró i Burbano	1977–1980
Manuel Carreras i Roca	1980–1985
Didac Parellada i Feliu	1985–1987
Jacint Corbella i Corbella	1987–1990
Josep M. Massons i Esplugas	1990–1995
Pere Vallribera i Puig	1995–1998
Manuel M. Escudé i Aixelà	1998–2002
Josep M. Sánchez i Ripollès	2002–2004
Victor J. Mari i Balcells	2004–2008
Carles Hervás i Puyal	2008–2012
Lluís Guerrero i Sala	2012–2016
Ferran Sabaté i Casellas	2016–2022
Elena Guardiola i Pereira	2022–...

Taula 1. Presidents de la Societat Catalana d’Història de la Medicina

El volum de socis fou ascendent a l’inici, assolint-se el centenar en la primera meitat dels anys 1980 i els dos-cents a mitjan dels 1990. Després, com en el cas de la majoria d’associacions de caire cultural, el nombre ha anat minvant a mesura que augmentava l’ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). Avui tot just som un centenar. Val a dir, però que aquesta xifra no reflecteix l’interès ni l’afició dels metges i els professionals de la salut per la història; són moltes les societats de l’Acadèmia que desenvolupen activitats sobre la història de les seves especialitats i compten entre els seus socis amb metges historiadors; però, malauradament, això no s’ha vist acompanyat sempre de la seva afiliació a l’SCHM.

Les successives juntes de l’SCHM han celebrat reunions administratives ordinàries i extraordinàries, i també assemblees generals de socis, que es convoquen amb caràcter anual i amb assistència presencial. Actualment, la Junta de l’SCHM es reuneix mensualment, principalment per videoconferència.

Les sessions acadèmiques científiques

Des de les primeres, organitzades per la comissió gestora, al llarg d’aquests 46 anys s’han dut a terme 420 sessions científiques, amb el format de conferència o taula rodona, amb caràcter mensual –llevat d’excepcions– i a raó de vuit o nou per curs acadèmic, que acostuma a començar el setembre o octubre i acaba el mes de juny (Figura 2). Hi han participat més de 400 ponents; algunes sessions han estat compartides per dos o tres ponents i alguns conferenciants hi han participat en diverses ocasions.

Figura 2. Targeta d'un dels actes organitzats per la Societat Catalana d'Història de la Medicina el 2013

La majoria de vegades, els temes exposats han estat fruit de la recerca primària sobre aspectes biogràfics, d'especialitats, sistemes d'organització i de salut pública i centres sanitaris, així com estudis de publicacions específiques, humanitats mèdiques, estudi de les estructures docents, evolució del tractament de les malalties i, també, la historiografia, la història de la medicina i els que l'han tractat, els museus d'història de la medicina i els elements que els integren, els congressos mèdics, els col·lectius professionals, el món de la farmàcia, la praxi mèdica, la història clínica, la bioètica, la relació metgemalalt, la cooperació, la medicina tradicional i natural, les epizoòties i la transmissió a humans, homenatges i altres temes menys sovintejats.

També s'han celebrat algunes sessions conjuntes amb altres societats i s'han dut a terme jornades, taules rodones i altres esdeveniments propis de la vida acadèmica⁴.

Des de fa uns anys, la clausura del curs acadèmic –si no coincideix amb la celebració del Congrés d'Història de la Medicina– es fa en una jornada, que té lloc generalment fora de Barcelona, que inclou una part acadèmica i una altra cultural i social.

A més, l'SCHM organitza cada curs una sèrie de visites a diferents museus d'arreu de Catalunya de temàtica relacionada amb les ciències de la salut, per tal de donar a conèixer aquests espais de cultura i ciència que, dissortadament, moltes vegades són poc coneguts i als que sovint no s'acostuma a tenir accés fàcilment.

Des de 2020, a les sessions presencials s'ha afegit la realització de sessions per videoconferència i mixtes (presencials i telemàtiques), primer a causa de la pandèmia de covid-19 i després com a opció afegida per afavorir la participació en les activitats d'aquelles persones que, per diversos motius, no es poden desplaçar a la seu de l'Acadèmia per a participar-hi. Això ha incrementat lleugerament el nombre de participants.

Els congressos

La Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya (RAMC) organitza actualment, amb periodicitat bianual, els congressos d'història de la medicina catalana, però abans la cadència estava condicionada per les circumstàncies. L'SCHM és coorganitzadora d'aquests congressos, que són bianuals des del cinquè, celebrat a Barcelona el 1988; els quatre anteriors es van convocar al llarg de divuit anys, des de 1970⁵. Els dos primers, de 1970 i 1975, van rebre el qualificatiu d'internacionals per poder camuflar-hi el català en temps de la dictadura; els altres han tingut com a llengua vehicular i natural la pròpia de la nació. La participació d'historiadors de més enllà de les nostres fronteres ha tornat a donar la denominació d'internacionalitat en les darreres edicions. Aquesta conjunció d'interessos ha funcionat molt bé i constitueix el marc actual dels principals esdeveniments acadèmics de l'SCHM⁶.

Els 21 congressos celebrats fins ara es recullen a la Taula 2 (Figura 3). Se n'han fet tretze a la demarcació de Barcelona, tres a la de Tarragona, dos a la de Lleida i tres a la de Girona. Malgrat el desequilibri territorial propi de l'àrea de parla catalana, aquesta hi és ben representada, fins i tot la Catalunya Nord i les illes Balears⁷.

Congrés	Lloc de celebració	Any
I	Barcelona–Montpeller	1970
II	Barcelona–Montserrat	1975
III	Lleida–Cervera	1981
IV	Poblet–Tarragona	1985
V	Barcelona	1988
VI	Manresa–Santpedor	1990
VII	Tarragona	1992
VIII	Barcelona	1994
IX	Blanes	1996
X	Lleida–Alcarràs	1998
XI	Barcelona	2000
XII	Pollença	2002
XIII	La Canonja	2004
XIV	Barcelona	2006
XV	Berga	2008
XVI	Sant Feliu de Guíxols	2010
XVII	Barcelona	2012
XVIII	Igualada	2014
XIX	Puigcerdà	2016
XX	Vic	2018
XXI	Barcelona	2021
XXII	Sabadell	2023

Taula 2. Congressos d'història de la medicina catalana

Figura 3. Cartells del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana (1970) i del vint-i-unè (2021). Aquest darrer s'havia de dur a terme el 2020, 50 anys després del primer, però es va haver d'ajornar a causa de la pandèmia de covid-19.

Com a conseqüència de la pandèmia de covid-19, el darrer congrés, previst pel setembre de 2020 i que coincidia amb la celebració dels 50 anys des del primer⁵, es va haver d'ajornar un any. Tot i les limitacions per motius sanitaris, es va dur a terme el setembre de 2021 a la seu de la RAMC (Figura 4). El proper, coorganitzat com els darrers per la RAMC i l'SCHM, està previst que se celebri la tardor de 2023 a Sabadell.

Figura 4. Foto de grup l'últim dia del XXI Congrés d'Història de la Medicina Catalana, celebrat a Barcelona el 17 i 18 de setembre de 2021

Les publicacions

L'SCHM no ha tingut una tasca editorial pròpia, tot i que una bona part dels metges i historiadors que més publiquen sobre història de la medicina catalana en són socis. Es pot dir, però, que, en certa manera, l'SCHM ha manllevat, sobretot, els mitjans de la RAMC i del Seminari Pere Mata de la Universitat de Barcelona (UB) i, en menor proporció, d'altres editorials: les publicacions del Seminari Pere Mata, en una primera etapa, i la revista *Gimbernat*, de la RAMC (de la que l'SCHM n'és des de fa uns anys coeditora), han canaïllitzat bona part de la recerca i l'expressió dels socis de l'SCHM, així com la d'altres investigadors d'altres grups i procedències.

El Seminari Pere Mata de la UB ha editat més de 125 volums entre llibres i opuscles diversos, dedicats tots a la història de la medicina, un fons molt notable en què moltes obres publicades han estat escrites per membres de l'SCHM. El seu motor infatigable ha estat el professor Jacint Corbella i Corbella, que n'ha estat l'ànima des del principi.

Un esment especial mereix la revista *Gimbernat. Revista Catalana d'Història de la Medicina i de la Ciència*. Aquesta capçalera ha permès conèixer les recerques de molts investigadors, una bona part dels treballs presentats a les sessions ordinàries de l'SCHM i la majoria de les actes dels congressos d'història de la medicina catalana⁸ (Figura 5) (els quatre volums d'actes del primer congrés, els dos del segon i l'únic del tercer es van publicar abans de l'aparició de la primera eixida de la revista). *Gimbernat* va néixer el 1984 i s'ha anat editant regularment gràcies a la iniciativa i esforç continuat del Dr. Jacint Corbella, garant i impulsor de la revista fins el volum 70, que es publicà l'any 2018.

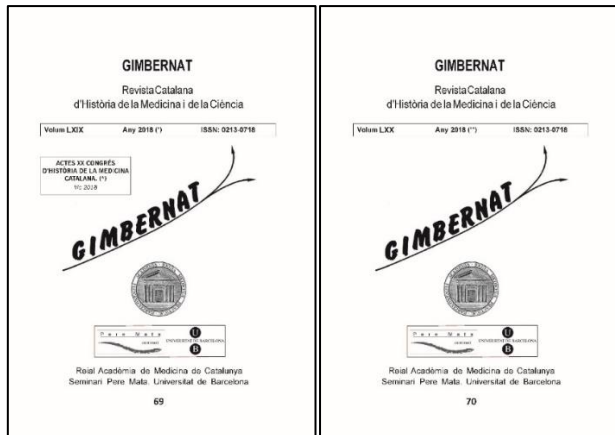

Figura 5. Portada de les actes del XX Congrés d'Història de la Medicina Catalana, celebrat a Vic el juny de 2018, publicades als volums 69 i 70 de la revista *Gimbernat*.

A partir de 2018, amb el nomenament d'un nou director per part de la RAMC, el Dr. Lluís Guerrero i Sala, i un nou equip de redacció, la revista, ara com *Gimbernat. Revista d'Història de la Medicina i de les Ciències de la Salut* començà una segona etapa, en la qual s'han publicat ja 9 volums (Figura 6). Actualment són coeditors de la revista de la RAMC, la Universitat de Barcelona, la Universitat de Vic–Universitat Central de Catalunya i l'SCHM, amb el copatrocini de la Jané Mateu Foundation. *Gimbernat*, des de fa molts anys, s'edita en paper i en format digital i es pot consultar el text complet des del primer volum a través de la pàgina web de la RAMC (<http://ramc.cat/publicacions/revistes-de-l-academia/>) i del repositori RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert) (<https://www.raco.cat/index.php/Gimbernat>).

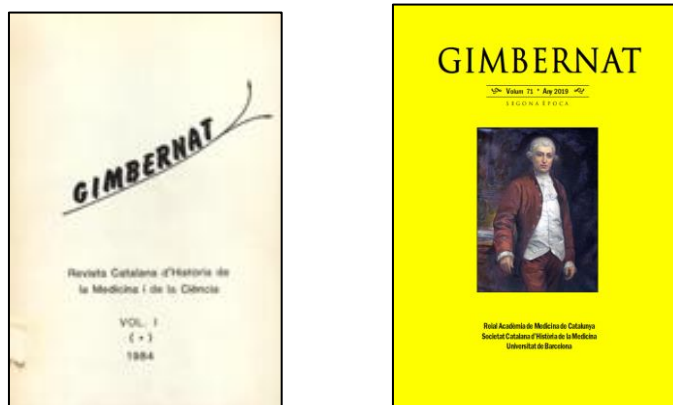

Figura 6. Portada del volum 1 de la revista *Gimbernat* (1984) i del volum 71 (2019), primer de la segona època de la revista.

Els premis de la Societat

Durant uns anys, l'SCHM no va disposar de premis propis i va tenir (i segueix tenint) com a referent el Premi d'Història de la Medicina Catalana "Oleguer Miró i Borràs". Aquest guardó, convocat anualment pel Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB), i que el 2023 arriba a l'edició número 27, està dotat amb una quantitat econòmica i amb la publicació del treball, coeditat pel COMB i Mútua Manresana de Previsió Social; això ha generat una dinàmica editorial per part de l'Arxiu Històric de les Ciències de la Salut "Simeó Selga i Ubach" (COMB), que ha publicat ja vint-i-sis volums de la seva sèrie Publicacions de l'Arxiu Històric de les Ciències de la Salut (PAHCS)⁹.

A la dècada de 2010, però, i amb la finalitat de promoure l'excel·lència en la recerca historicomèdica i l'estímul de noves vocacions en aquest àmbit, l'SCHM va crear dos premis propis: el Premi "Dr. Lluís Comenge i Ferrer" i el Premi "Dr. Antoni Cardoner i Planas" (aquest darrer per a autors joves)¹⁰. Aquests premis tenen caràcter biennal i es convoquen coincidint amb els congressos d'història de la medicina catalana.

Membres d'Honor de la Societat

Des de l'any 2018, l'SCHM atorga les medalles de Membre d'Honor de l'SCHM (Figura 7), amb la finalitat de reconèixer i honorar persones o entitats que s'han distingit pels seus mèrits científics en la recerca, la docència, la divulgació o el patrocini de la història de la medicina i de les ciències de la salut, tant a casa nostra com més enllà.

Figura 7. Medalla de Membre d'Honor de la Societat Catalana d'Història de la Medicina

Fins ara han rebut aquesta distinció Jacint Corbella i Corbella i Josep Maria Calbet i Camarasa, l'any 2018; Domènec Campillo i Valero, Anna Maria Carmona i Cornet, Josep Danon i Bretos i Josep Maria Simon i Tor, l'any 2019; Antoni Esteve i Cruella (Fundació Dr. Antoni Esteve), Víctor Grífols i Roura (Fundació Grífols), Joan Uriach i Marsal (Fundació Uriach 1838) i Antoni Vila i Casas (Fundació Vila Casas), l'any 2021 (Figura 8) i Miquel Bruguera i Cortada i Xavier Sierra i Valentí, l'any 2022.

Any	Membres d'Honor
2018	Jacint Corbella i Corbella Josep Maria Calbet i Camarasa
2019	Domènec Campillo i Valero Anna Maria Carmona i Cornet Josep Danon i Bretos Josep Maria Simon i Tor
2021	Antoni Esteve i Cruella - Fundació Dr. Antoni Esteve Víctor Grífols i Roura - Fundació Grífols Joan Uriach i Marsal - Fundació Uriach 1838 Antoni Vila i Casas - Fundació Vila Casas
2022	Miquel Bruguera i Cortada Xavier Sierra i Valentí

Taula 3. Membres d'Honor de la Societat Catalana d'Història de la Medicina

Figura 8. Acte de lliurament de les medalles de Membre d'Honor de la Societat Catalana d'Història de la Medicina, en el transcurs del XXI Congrés d'Història de la Medicina Catalana, el 18 de setembre de 2021 a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya.

La Societat i el seu context

L'SCHM no és la més antiga de les de l'Acadèmia, ni la més nombrosa, ni la més important a nivell científic, ni la més rellevant en els camps acadèmic i assistencial, però és un instrument epistemològic de primer nivell per a tots els metges com ho pot ser també la Societat de Bioètica, perquè si aquesta és indispensable per a resoldre situacions derivades de l'impacte del progrés científic i mèdic en la societat i el seu sistema de valors, la història de la medicina ho és per entendre el sentit de la professió mateixa, des dels seus orígens més remots i la seva trajectòria fins l'escenari actual; cal conèixer els camins que ha seguit, els que no han dut enlloc i els que s'han vist coronats per l'èxit. També ens serveix per reconèixer els que ens han precedit i per a relativitzar el nostre paper de baula de la llarga cadena de la humanitat i dels seus avenços. Com deia el filòsof danès Søren Kierkegaard: "La vida es viu cap endavant, però s'entén cap enrere".

Sorpren i dol que una matèria com aquesta no tingui un paper més rellevant en el programa de grau i que el seu coneixement acabi circumscrit a un reduït

cercle d'estudiosos. Cal que la Universitat reconegui la seva responsabilitat i que les institucions sanitàries se'n facin ressò.

Actualment a Catalunya no existeix una docència històrica prou rellevant en la majoria de les branques de les ciències de la salut, i els seus promotors resten limitats a col·lectius de recerca com l'SCHM i les seves germanes d'Història de la Farmàcia i de la Veterinària, el nuclis consolidats a la Universitat Autònoma de Barcelona, al CSIC, al COMB, a les Reials Acadèmies de Medicina i de Farmàcia, a l'Institut Medicofarmacèutic de Catalunya, a l'Institut d'Estudis Catalans, a la Fundació Uriach 1838 i a la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, per citar les més rellevants; també comptem amb petits museus i col·leccions de totes les ciències de la salut, amb una existència precària. Tenim grups i materials esparsos i cap pla director nacional que els aglutini amb el suport institucional necessari, com reivindica per a aquest patrimoni el document conegut com a "Declaració d'Igualada"¹¹, fruit del consens generat entre els participants en el XVIII Congrés d'Història de la Medicina Catalana, celebrat el 2014 en aquella ciutat, que anà seguit de la constitució del grup interdisciplinari sanitari autoanomenat "Comissió de Patrimoni Històric Sanitari de Catalunya", que des d'aleshores ha maldat per aconseguir un reconeixement oficial que obri una via d'assessorament a l'Administració en aquest àmbit del patrimoni cultural.

Per altra banda, l'atzucac en què es troba el Museu d'Història de la Medicina de Catalunya des de fa anys, sense disposar d'una seu, fa que la riquesa del patrimoni científicocultural que preserva el museu no sigui accessible fàcilment ni per als estudiosos ni per al gran públic¹². Una altra situació anòmala que perjudica no tan sols als historiadors, sinó a la medicina i a les ciències de la salut en general. En aquest marc, cal dir que ens preocupa la manca d'ubicació del Museu d'Història de la Medicina de Catalunya. L'SCHM hi està vinculada i hi aporta el seu compromís.

Si comparem l'activitat catalana en aquest àmbit amb la d'altres comunitats de l'Estat, tenim una trajectòria envejable, com també ho és la del País Valencià. Portes enfora, però, no ens podem comparar amb els altres països d'Europa a causa de l'escassa inversió de què disposem; però els investigadors catalans tenen, sens dubte, el mèrit de fer bastant amb molt poc.

L'SCHM s'ha adaptat a les dures condicions de la recent epidèmia de covid-19, emprant nous recursos de comunicació no presencials. Durant els mesos més crítics de la pandèmia es va seguir desenvolupant el programa formatiu i de conferències per via telemàtica i van augmentar les comunicacions amb els socis per aquesta via. Aquests canvis han arribat per quedar-se, de forma que moltes activitats de l'SCHM es desenvolupen, des de llavors, en format mixt –presencial i en línia simultàniament–; això permet una major assistència i participació, especialment de les persones que, per diversos motius, no poden desplaçar-se fins a la seu de l'Acadèmia, així com la possibilitat de recuperar i veure en qualsevol moment aquestes activitats a través de la pàgina web de l'SCHM.

Els reptes de futur

La història de la medicina necessita un pla general o pla director a nivell de país, com ja hem demanat pel patrimoni històric sanitari, i la nostra societat, l'SCHM, n'ha de ser un element estratègic. Les universitats han d'estimular la docència i la recerca i les acadèmies i les societats de cadascuna de les ciències de la salut han de desenvolupar la recerca de primer i segon nivell. L'SCHM ha d'ampliar la seva base social i aquest és un repte que no ha de ser un objectiu només de la nostra societat dins el marc de l'Acadèmia, sinó que totes les societats han d'entendre que la història és un element transcendent de la seva pròpia existència i de la seva especialitat i que han de tenir cura de la seva investigació i representació dins l'SCHM.

L'SCHM hauria de ser interdisciplinària i organitzar actes conjunts amb cadascuna de les altres societats; ja s'ha fet en algunes ocasions i és una de les prioritats de la Junta actual. També amb les societats d'altres ciències de la salut, ja que la medicina té una història compartida amb infermeria, farmàcia, veterinària, odontologia i altres.

Cal aconseguir cada vegada més una major representació territorial, ja que en l'actualitat la majoria de socis i assistents a les sessions són de Barcelona i la seva àrea metropolitana; cal dir, però, que des que les sessions científiques es fan en format mixt (presencial i telemàtic), s'ha observat una major participació des d'altres zones.

Les sessions ordinàries de l'SCHM han de donar formació continuada i acreditada. A més d'exposar-s'hi temes molt concrets, fruit de llargs estudis, cal capacitar en aspectes d'historiografia, fonts documentals, metodologia, paleografia, etc.

La pàgina web (www.historiamedicina.cat)¹³ (Figura 9), actualment en remodelació i actualització de continguts, ha d'esdevenir l'eina útil, àgil i atractiva que doni resposta a les necessitats dels socis i dels investigadors; ha de ser tant el punt de trobada dels especialistes en la matèria com el referent dels que simplement necessiten una informació concreta i ocasional. Hi estem treballant, com també ho estem fent en l'ús de les xarxes socials.

Figura 9. Pàgina web de la Societat Catalana d'Història de la Medicina
(www.historiamedicina.cat)

Per acabar, un desig: que l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, que ens acull, en tot moment segueixi tenint en compte el tracte diferent –potser especial– que cal donar a les societats que, com l'SCHM, són d'interès comú per a totes les altres, per a la institució i per a la professió en general.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

1. Vallribera i Puig P. La Societat Catalana d'Història de la Medicina. Gimbernat. 1995;24: 31-56. Consultable a: <https://raco.cat/index.php/Gimbernat/article/view/45029>
2. Guerrero L. La Societat Catalana d'Història de la Medicina: orígens i trajectòria. Annals de Medicina. 2014; 97:166-170. Consultable a: https://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8139
3. Societat Catalana d'Història de la Medicina. Estatuts. Consultable a: <https://www.historiamedicina.cat/societat/estatuts>
4. Guerrero L. Anàlisi de les sessions acadèmiques de la Societat Catalana d'Història de la Medicina (1977-2014). Gimbernat. 2016;66(**):279-288. Consultable a: <https://raco.cat/index.php/Gimbernat/article/view/335286>

5. Corbella i Corbella J, Domènech i Llaberia E. El Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana, Barcelona, 1970. Conferència Inaugural. A: XXI Congrés d'Història de la Medicina Catalana. Programa d'actes i llibre de resums. Barcelona, 17 i 18 de setembre de 2021. p. 31-32.
6. Massons JM. Els congressos d'història de la medicina catalana. Gimbernat. 1995;24:11-8. Consultable a: <https://raco.cat/index.php/Gimbernat/article/view/45026>
7. Pujol i Ros J. La imatge gràfica dels Congressos d'Història de la Medicina Catalana (1970-2020). Gimbernat. 2020;73:169-190. Consultable a: <https://raco.cat/index.php/Gimbernat/article/view/370488>
8. Escudé i Aixelà MM. La revista Gimbernat i els llibres d'actes dels congressos. Gimbernat. 1995;24:27-30. Consultable a: <https://raco.cat/index.php/Gimbernat/article/view/45028>
9. Calbet JM. Premsa sanitària a Catalunya (1763-1939). Manresa: Publicacions de l'Arxiu Històric de les Ciències de la Salut. Vol 18; 2013. p. 295-297.
10. Societat Catalana d'Història de la Medicina. Cartell de premis propis. Consultable a: <https://www.historiamedicina.cat/?p=page/html/propis>
11. Declaració d'Igualada en defensa de la conservació i promoció del patrimoni sanitari de Catalunya. Igualada, 20 de juny de 2014.
12. Museu d'Història de la Medicina de Catalunya. Consultable a: <https://www.museudelamedicina.cat>
13. Societat Catalana d'Història de la Medicina [Internet]. Consultable a: <https://www.historiamedicina.cat/>

Medicina Legal

Societat Catalana de Medicina Legal i Toxicologia – SCMLT

Resum

Fundada el 1975.

Referències

Acadèmia: societats, Medicina Legal <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/028>

Web: <http://ebd.academia.cat/mlegal>

Medicina Intensiva

Societat Catalana de Medicina Intensiva i Crítica – SOCMIC

Resum

Fundada el 1977.

Referències

Acadèmia: societats, Medicina Intensiva <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/026>

Web: <http://www.socmic.cat>

Societat Catalana de Medicina Intensiva i Crítica (SOCMIC)

Qui som?

La Societat Catalana de Medicina Intensiva i Crítica (SOCMIC), fundada l'any 1977, és una societat científica dins el marc de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.

La SOCMIC té com a principals objectius:

1. Agrupar tots els professionals del malalt crític.
2. Contribuir a la millora científica dels seus associats.
3. Promoure el desenvolupament de la medicina intensiva.
4. Assessorar i col·laborar amb els organismes públics, universitats i societats privades en relació a l'atenció del malalt crític.
5. Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.

Missió

La SOCMIC és una societat multidisciplinària, la missió de la qual és integrar, promoure i transmetre els valors i interessos dels professionals relacionats amb l'atenció del malalt crític, generant valor als seus associats.

La SOCMIC procura la projecció social i professional de la medicina i de la infermeria intensiva.

Polítiques generals

Las polítiques generals de la SOCMIC establertes en el seu Pla Estratègic són les següents:

Política de qualitat:

La SOCMIC promourà els valors relacionats amb la bioètica procurant estendre entre els seus associats la preocupació per la qualitat tècnica i percebuda.

Política de clients:

La SOCMIC orientarà les seves activitats a aquelles accions que suposin un valor afegit percebut pels seus associats, constituint-se un element integrador i promotor dels interessos dels professionals i de l'especialitat de medicina intensiva.

Política de gestió del coneixement:

La SOCMIC exercirà de vehicle transmissor del coneixement que es genera en torn a la medicina intensiva, estenent de forma activa, a través de diferents mitjans, el coneixement i garantint la qualitat de la informació.

Política de relaciones institucionals i professionals:

La SOCMIC defensarà els valors professionals que configuren les pràctiques d'excel·lència dins de l'especialitat de medicina intensiva, procurant el seu coneixement i comprensió per part dels seus associats i per part de tercers que poden influir en l'evolució de la malaltia.

La SOCMIC vetllarà per la competència professional dels professionals vinculats a l'atenció del malalt crític.

La SOCMIC generarà aportacions al estat d'opinió nacional e internacional sobre les professions relacionades amb l'atenció del malalt crític.

La SOCMIC garantirà, a través de la seva presència activa en fòrums del sector i de la interacció amb d'altres institucions, la defensa dels interessos de l'especialitat i dels seus professionals exercint d'òrgan de representació de l'especialitat en l'àmbit de Catalunya.

La SOCMIC procurarà la relació amb d'altres col·lectius professionals relacionats amb l'atenció del malalt crític.

Política econòmica-financera:

La SOCMIC procurarà unes fonts suficients de finançament a través dels seus associats i d'altres ingressos, per poder dedicar esforços als seus objectius de forma activa i sostinguda en el temps.

Neurocirurgia

Societat Catalana de Neurocirurgia – SCNC

Resum

Fundada el 1977

Referències

Acadèmia: societats, Neurocirurgia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/031>

Web: <http://scnc.cat/>

Societat Catalana de Neurocirurgia - SCN

Història de la Societat

La reunió fundacional de la Societat Catalana de Neurocirurgia va tenir lloc el dia 2 de Juny del 1977 a la sala B de la seu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears del Passeig de la Bonanova. Va ser la resposta a una carta enviada per un grup de Neurocirurgians del Servei de Neurocirurgia del actual Hospital de la Vall d'Hebron, manifestant la necessitat de crear una societat que agrupés a tots els neurocirurgians que treballaven a Catalunya. La carta anava signada pels Drs. Fernando Bacci, Pablo Fuenmayor i Pere Nogués.

Hi havia facultatius de tots els serveis de Neurocirurgia que havia a Catalunya en aquell moment: *Ciudad Sanitaria Francisco Franco* (actualment Hospital de la Vall d'Hebron), *C.S. Príncipes de España*, Hospital Clínic i Provincial, Hospital de la Creu Roja, Institut Neurològic Municipal-Hospital del Mar, Clínica de l'Aliança, Clínica Corachan i un neurocirurgia de les Illes Balears.

En va constituir una **Comissió Gestora**:

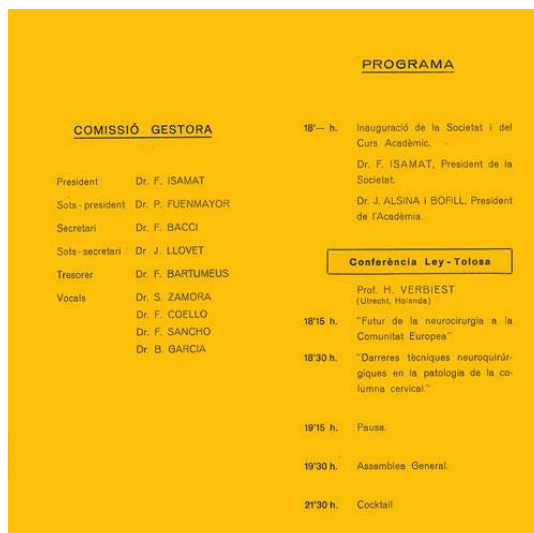
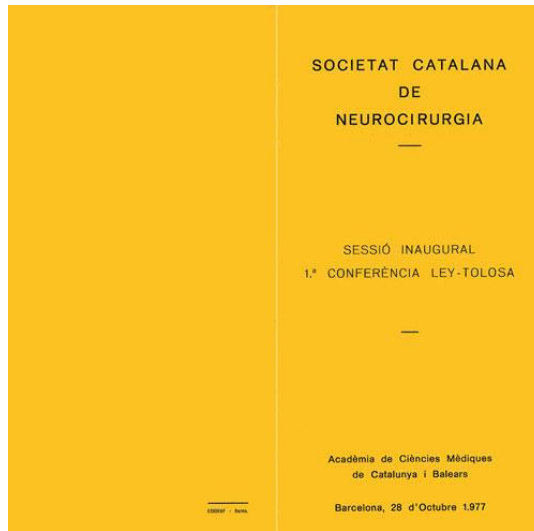
President: F. Isamat (C.S. Príncipes de España)
Vicepresident: P. Fuenmayor (C.S. Francisco Franco)
Secretari: F. Bacci (C.S. Francisco Franco)
Vicesecretari: J. Llovet (Institut Neurològic)
Tresorer: F. Bartumeus (C.S. Príncipes de España)
Vocal: S. Zamora (Hospital de la Creu Roja)
Vocal: Coello (C.S. Francisco Franco)
Vocal: V. Sancho Ripoll (Palma de Mallorca)
Vocal socis agregats: B. Garcia

Es va adreçar una carta a la Junta de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears amb la petició d'admissió com a Societat científica juntament amb una proposta d'Estatuts per la Societat.

El 7 d'Octubre el Secretari comunicava als socis que l'Acadèmia havia acollit a la Societat Catalana de Neurocirurgia amb data del 7 de Juliol i es convocava a tots els socis a la sessió inaugural i Primera Conferència Ley-Tolosa pel dia 28 d'Octubre.

El professor convidat va ser el Dr. Verbiest (Utrecht, Holanda). Hi hagué parlaments del President de la Comissió Gestora Dr. F. Isamat i el President de l'Acadèmia Dr. A. Alsina Bofill. També hi assistirien el Dr. E. Tolosa i la vídua del Dr. Ley.

Al final la comissió gestora fou ratificada com a Junta de la Societat Catalana de Neurocirurgia i es va anomenar com a primers socis d'honor als Dr. A. Ley Gracia i Dr. E. Tolosa.

Socis d'Honor de la SCN i ponents Conferència Ley-Tolosa

Dr. A. Ley Gracia
Dr. E. Tolosa
Prof. H. Verbiest (Utrecht, Holanda)
Dr. A. Bachs (Barcelona)
Prof. F. Cervós Navaroo (Berlín, Alemanya)
Prof. E. Lamas (Madrid)
Prof. Papo (Itàlia)
Dr. Lobo Antunes (Portugal)
Prof. Mario Brock (Berlín, Alemanya)
Prof. M. Choux
Prof. M. Samii (Hannover, Alemanya)
Prof. Yves Lazorthes
Dr. G. Bravo (Madrid)
Prof. Barcia Goyanes i Prof. Barcia Salorio
Prof. Reyes Oliveros (Santiago de Compostela)
Dr. R. Heros (USA)
Prof. R. Diaz Lobato (Madrid)
Prof. A. L. Benabid (Grenoble, França)
Dr. M. Sluijter (Holanda).
Dr. R. North (Baltimore, USA)
Prof. V. Calatayud (Zaragoza)
Prof. C. Dumas Duport (París, França)
Dr. V. Arjona (Granada)
Prof. J. Lobo (Lisboa, Portugal)
Prof. R. Carrillo (Madrid)
Dr. E. Di Rocco (Roma, Itàlia)
Dr. E. García Ibáñez (Barcelona).
Prof. J. Vaquero (Madrid)

Cirurgia Cardíaca

Societat Catalana de Cirurgia Cardíaca – SCCC

Resum

Fundada el 1978

Referències

Acadèmia: societats, Cirurgia Cardíaca <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/010>

Web: <http://www.sccc.cat/>

Societat Catalana de
Cirurgia Cardíaca

Societat Catalana de Cirurgia Cardíaca – SCCC

Història de la Societat

Data de Fundació: 24 de Novembre de 1978

Durant la dècada 1950-1960, s'inicià la cirurgia cardíaca a Catalunya amb la posada en marxa d'un gran nombre de tècniques quirúrgiques pel tractament de cardiopaties congènites i adquirides. La cirurgia a cor tancat i la oberta amb les tècniques d'hipotèrmia o de circulació extracorpòria obtingueren excel·lents resultats comparables als dels millors centres pioners de l'estranger.

Aquests resultats foren publicats pels especialistes catalans en ponències i comunicacions a diverses entitats científiques, com la Societat Catalana de Cirurgia (fundada l'any 1927), l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears i d'altres societats d'àmbit local.

El 20 de març de 1967 fou fundada a Madrid, la "Sociedad Española de Cirugía Cardiovascular" de caràcter nacional i que abastava la totalitat del territori espanyol. Aquesta societat organitzava els mítings i congressos des de la seva seu a Madrid, amb un tarannà centralista i bastant exclusiu, característic de l'anterior sistema imposat pel règim franquista.

L'any 1978, un any després de recuperar l'Autonomia Catalana, durant la celebració del Congrés de la SECCV a Santiago de Compostela, un grup de cirurgians catalans varen reunir-se a "*El Hostal de Los Reyes Católicos*" d'aquella ciutat i varen decidir crear a Catalunya, una societat de cirurgia cardíaca que fos independent i catalana.

El 24 de Novembre de 1978, es va sol·licitar al president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, Dr. Josep Alsina i Bofill, l'autorització per a la fundació de la SOCIETAT CATALANA DE CIRURGIA CARDIACA.

Una comissió gestora, formada pels Drs. E. Castells Cuch., R. Bosch Suria, C. Lozano Ruiz, P.J. Miralles Damiens i M. Murtra Ferré s'encarregà d'organitzar i estructurar la Societat durant l'any 1979.

El mes de Desembre de 1979 fou instituïda definitivament la Societat Catalana de Cirurgia Cardíaca, en l'àmbit de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, essent anomenat primer president el Dr. Eduard Castells Cuch.

La Societat ha desenvolupat la seva activitat amb l'organització bianual del Congrés de l'especialitat des de l'any 1981 i d'altres sessions acadèmiques, conferències o simposis, comptant sempre amb la col·laboració de prestigiosos especialistes nacionals i estrangers.

Presidents de la SCCC

Període	President	Hospital
1978-1979	Comissió Gestora	
1979-1981	Eduard CASTELLS i CUCH	Hospital de Bellvitge
1981-1983	Pere-Joan MIRALLES i DAMIENS †	Hospital de N.S. del Mar
1983-1985	Carlos LOZANO SAINZ	Hospital de la Vall d'Hebrò
1985-1986	Jaume MULET i MELIÀ	Hospital Clínic i Provincial
1986-1988	Alejandro ARÍS i FERNÁNDEZ	Hospital Santa Creu i Sant Pau
1988-1990	Marcos MURTRA i FERRÉ	Hospital de la Vall d'Hebrò
1990-1992	Carles FONTANILLAS i AMELL	Hospital de Bellvitge
1992-1994	Jose-Luis POMAR i MOYA-PRATS	Hospital Clínic i Provincial
1994-1996	Francisco MORILLO PERENA	Hospital de la Vall d'Hebrò
1996-1998	Josep-Maria PADRÒ i FERNÁNDEZ	Hospital Santa Creu i Sant Pau
1998-2000	Josep-Maria CALBET i GONZÁLEZ	Hospital de Bellvitge
2000-2002	Miquel JOSA i GARCIA-TORNEL	Hospital Clínic i Provincial
2002-2004	Emili SAURA i GRIFOL	Hospital de Bellvitge

Congresos de la SCCC

Any	Nº	Congrés	Lloc
1981 Juny	I ^{er}	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Barcelona
1983 Juny	II ^{on}	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Barcelona
1985 Juny	III ^{er}	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Barcelona
1987 Maig	IV ^{art}	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	S'Agarò-Girona
1989 Maig	V ^è	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Barcelona
1991 Juny	VI ^è	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Barcelona
1995 Març	VII ^è	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Sitges-Barcelona
1997 Març	VIII ^è	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Andorra
1999 Maig	IX ^è	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Barcelona
2001 Maig	X ^è	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Barcelona
2003 Maig	XI ^è	Congrés de la S. C. de Cirurgia Cardíaca	Barcelona

Carta de presentació

Elisabet Berastegui García

Barcelona, 28 de Junio 2021

En este último año, nuestra vida se ha visto alterada por una pandemia que nos ha hecho recapacitar en nuestra forma de trabajar y relacionarnos, poniendo en el centro de nuestro día a día, aún más si cabe, al paciente y la búsqueda de su tratamiento óptimo, en un mundo cada vez más complejo y con más alternativas terapéuticas para ofrecer.

La solidaridad, la dedicación y el sacrificio se han convertido en herramientas imprescindibles en nuestra tarea diaria. Hemos aprendido a poner en valor el trabajo de otras especialidades y otros compañeros, trabajando juntos con un mismo objetivo.

La pandemia nos ha enfrentado a retos no sólo en la asistencia clínica, sino también en nuestra formación continuada y la forma de compartir nuestro trabajo y conocimiento científico. Somos plenamente conscientes de las dificultades a las que nos hemos enfrentado y la responsabilidad que debemos mostrar ante la situación creada por la COVID19.

Hay que afrontar los nuevos tiempos y su alta complejidad con optimismo, y con la voluntad de aprender de la nueva realidad en la que nos hemos visto obligados a trabajar.

Esto no implica que dejemos de lado el espíritu de compartir nuestro trabajo y nuestro conocimiento, piezas clave en el progreso profesional personal y del conjunto de nuestra Sociedad Científica. Para facilitar y mantener este aprendizaje y desarrollo continuo, este año emplearemos nuestra nueva página Web como plataforma para potenciar todo tipo de sesiones virtuales.

Desde aquí animamos a todos a unirse a las próximas sesiones que se vayan programando, esperando al mismo tiempo que os resulten suficientemente atractivas y de interés.

Bienvenidos a vuestra SOCIEDAD y a su página web. Esperemos que no solo se convierta en un punto de encuentro para nuestros especialistas, sino que también pueda ofrecer la búsqueda de conocimiento científico en sus diferentes formas, como videos, comentarios opinión o artículos más destacados de la especialidad. Por otro lado, se pretenderá que sea un nexo de unión a organizaciones y actualizaciones de diferentes congresos y cursos.

Desde la junta trabajaremos para mantenerla al día y hacer una puesta a punto de forma trimestral con las novedades de la especialidad.

Así mismo, queremos que funcione también como nexo de los diferentes servicios quirúrgicos del país, abierto siempre a sugerencias y a colaboraciones entre sus miembros.

Junta directiva

Sociedad Catalana de Cirugía Cardíaca

Dra. E. Berastegui García

Contracepció

Societat Catalana de Contracepció - SCC

Resum

Fundada el 1980.

Referències

Acadèmia: societats, Contracepció <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/040>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/contracep/>

Societat Catalana de Contracepció (SCC)

Qui som

La Societat Catalana de Contracepció (SCC) és una societat científica que treballa des de l'any 1980 en la Salut Sexual i Reproductiva i que té com a **missió** millorar i facilitar el coneixement i l'ús de la contracepció, aprofundir en les novetats mèdiques i farmacològiques sobre el control de la fertilitat i contribuir a la millora de la salut sexual i reproductiva. Per al desenvolupament de la seva missió, la **SCC** desplega un conjunt de línies de treball i activitats:

- Promoció del coneixement científic i el desenvolupament professional de la contracepció.
- Creació de fòrums de discussió i treball on compartir coneixements i experiències entre els diferents professionals de l'àrea de les ciències de la salut vinculats i interessats en la contracepció.
- Ampliar la formació dels professionals mitjançant l'organització de sessions, cursos i simposis
- Assessorar a institucions i autoritats sanitàries, organismes públics i societats privades en matèria de contracepció
- Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.
- Col·laborar amb les universitats per un desenvolupament científic i tècnic de la contracepció.
- Implicació en debats socials sobre temes relacionats amb la contracepció i la salut sexual i reproductiva a través de la participació en els mitjans de comunicació.

Evolució històrica

La **SCC** va néixer amb el nom de Societat Catalana de Planificació Familiar, l'any 1980. La contracepció és un dels drets que se li va negar a la dona en la primera meitat del S. XX i la **SCC** va lluitar, des de la seva fundació, pels drets sexuals i reproductius de les dones i les parelles, per la despenalització de la contracepció, el dret a l'avortament i el dret a gaudir del propi cos i de la vida sexual, amb independència de la reproducció.

La **SCC** parteix d'una idea de salut global, des d'una perspectiva interdisciplinària, i considera que la contracepció forma part de la salut de la persona i del seu dret a decidir si vol o no tenir fills, en quin moment i quants en vol tenir.

Tanmateix, el dret a "Tenir el nombre de fills que es vulguin i quan es vulguin" i altres drets a l'entorn de la fecunditat, la reproducció i la maternitat/paternitat

responsables, està en constant evolució psico-social i mèdica. Aquest fet determina òptiques culturals i, per tant, de pràctica mèdica i professional, que s'han d'adequar amb els temps i els avenços científics.

La **SCC** vol aportar un plantejament seriós i reflexiu, basat en l'evidència científica, sobre temes relatius a la contracepció, que s'estiguin debatin en un determinant moment social, tan en la vessant clínica, com social i sanitària.

El camp d'influència de la **SCC** parteix dels països de llengua catalana, i amplia el seu cercle i la seva cooperació a les Societats Espanyola i Europea de Contracepció.

Àmbits d'actuació

L'embaràs pot ser un fet desitjat i saludable, però també pot ser viscut com una complicació de la sexualitat compartida, com un desig vital que no sempre es pot aconseguir o bé com un esdeveniment generador de dificultats i/o problemes. Això justifica que l'existència d'una Societat com la **SCC**, no solament sigui de plena vigència, sinó que vagi adquirint cada vegada més importància en la nostra societat actual, on la planificació i la informació ja no són només una idea, sinó un dret.

L'embaràs inesperat i el no desitjat de les dones, l'anticoncepció esporàdica, habitual o d'emergència, el dret a l'avortament, el dret al manteniment de la reproducció futura i a la reproducció assistida, l'anticoncepció i la maternitat en la perimenopausa, els drets a l'atenció a l'embaràs, la maternitat, el fetus i el nadó, l'accessibilitat a l'anticoncepció regular i a la d'emergència, la identificació dels diferents factors que intervenen en l'embaràs a l'adolescència, l'atenció a l'avortament, i altres temes relacionats plantegen qüestions no sols sanitàries o d'actuació mèdica sinó socials i també ètiques, la majoria encara no resoltes. Sovint aquests temes no són tractats en els fòrums acadèmics més dedicats a qüestions tècniques, i no obstant, haurien d'estar inclosos en la formació continuada dels metges generalistes i, especialment, dels ginecòlegs, ja que gran part de la tasca que desenvolupen està en relació amb la salut reproductiva.

En el nou món globalitzat la **SCC** es planteja també la necessitat d'enfocar el seu treball en col·lectius amb necessitats especials, com els immigrants, els malalts mentals i els discapacitats, entre d'altres.

Geriatría

Societat Catalana de Geriatria i Gerontologia – SCGG

Resum

Fundada el 1980 que va signar el conveni d'adhesió a l'Acadèmia el 1982.

Referències

Acadèmia: societats, Geriatria <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/019>

Web: <http://www.scgig.cat>

SOCIETAT CATALANA DE
GERIATRIA I GERONTOLOGIA

Societat Catalana de Geriatria i Gerontologia

La societat

Des de la seva fundació el 13 d'octubre de 1980, quan la política sanitària del país feia de l'atenció a la gent gran una tasca poc atractiva, la "Societat Catalanoblear (ara, Catalana) de Geriatria i Gerontologia" ha significat el nexa d'unió dels professionals d'aquest camp.

Des d'aleshores ha organitzat més de 400 jornades, cursos i col·laboracions amb altres societats científiques.

El Congrés de la Societat és l'esdeveniment de trobada de tots els socis i dels professionals del camp de l'atenció a les persones grans de Catalunya. En aquests anys d'història, han estat seu del nostre congrés moltes de les poblacions catalanes amb recursos específics d'atenció sanitària en Geriatria, encara que, més recentment, la trobada s'hagi concentrat a Barcelona per facilitat d'accés des de tot arreu. Al 2019 hem celebrat el XXV congrés. Tanmateix, la Societat ha co-organitzat en diverses ocasions el "*Congreso Nacional de Geriatria*" amb la SEGG, així com el Congrés Europeu l'any 2003, i, en 2020 co-organitzarà el congrés europeu de delirium amb la *European Delirium Association*.

Actualment tenim més de 450 socis, els principals referents de l'atenció a les persones grans del país, tant de la geriatria com de la gerontologia, que són el veritable actiu de la Societat. La Societat està coordinada per la Junta Directiva, que està oberta a qualsevol suggeriment dels socis, i està organitzada en Grups de Treball temàtics, tots molt actius, als quals suggerim que els socis s'adhereixin. Aquesta web és la porta d'entrada de la Societat, i el #GeriBloc, un *blog* de divulgació d'evidència científica en català i català, que trobeu a la web, la nostra font d'actualització constant al llarg del any.

Tot i la seva trajectòria, la SCGiG continua treballant en la seva missió i renovant els canals de comunicació de les seves investigacions, activitats i opinions, adaptades a les noves realitats i necessitats.

Actualment, les principals línies de treball són:

- Impulsar la docència, formació i difusió de la Geriatria i la Gerontologia
- Afavorir la recerca i innovació en Geriatria i Gerontologia
- Facilitar la relació amb els socis i entre els socis
- Aprofundir en la visió interdisciplinària de la Geriatria i la Gerontologia
- Divulgar, compartir, i generar una mirada oberta de la Geriatria i la Gerontologia

Animem a totes i tots els interessats a associar-se i a participar!

Immunologia

Societat Catalana d'Immunologia – SCI

Resum

Fundada el 1981.

Referències

Acadèmia: societats, Immunologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/022>

Web: <http://www.sci.cat>

Societat Catalana d'Immunologia

La Societat

La Societat Catalana d'Immunologia (integrada en la Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears) és una societat que té com a missió:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats o diplomats universitaris que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat d'Immunologia. Contribuir al millorament científic dels seus associats.
- Promoure el desenvolupament de la seva especialitat.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria d'Immunologia i àrees afins.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis dels immunòlegs.
- Col·laborar amb les universitats en el desenvolupament docent, científic i tècnic de la Immunologia. Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.

Malalties Infeccioses

Societat Catalana de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica – SCMIMC

Resum

Fundada el 1982.

Referències

Acadèmia: societats, Malalties Infeccioses <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/023>

Web: <http://www.scmimc.org>

Societat Catalana de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica

Qui som?

La Societat Catalana de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica, fundada l'any 1982, es una societat científica dins el marc de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears. Actualment es compona de més de 600 membres i té com a principals objectius:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica, i els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin.
- Contribuir al millorament científic dels seus associats i establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica.
- Promoure el desenvolupament de la medicina en Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica.
- Assessorar i col·laborar amb els organismes públics, universitats i societats privades en matèria de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica.
- Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.

Missió

La missió de la Societat Catalana de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica (SCMIMC) es treballar per millorar el diagnòstic, el tractament i la prevenció de les malalties infeccioses que afecten als ciutadans del nostre entorn. Això s'aconsegueix mitjançant la promoció i el suport a la recerca, la formació dels professionals sanitaris i les bones pràctiques mèdiques.

Electromiografia

Societat Catalana d'Electromiografia – SCE

Resum

Fundada el 1983.

Referències

Acadèmia: societats, Electromiografia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/016>

Web: <http://ebd.academia.cat/electromiografia>

Societat Catalana
d'Electromiografia

Neurofisiologia

Societat Catalana de Neurofisiologia Clínica – SCNFC

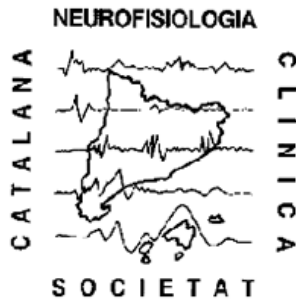
Resum

Fundada el 1982.

Referències

Acadèmia: societats, Neurofisiologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/052>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/neurofisiologia/>

Transplantament

Societat Catalana de Trasplantament – SCT

Resum

Fundada el 1982 i consolidada el 1984 a l'Acadèmia.

Referències

Campistol JM, Bravo C, Brunet M, Manito N, Moreso FJ, Masnou N, Navasa M, Ramos E. El paper de la Societat Catalana de Trasplantament en el trasplantament d'òrgans a Catalunya. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Annals de Medicina, 2012; 95 (4): 146-148. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8277

Sanromà M, Montserrat PA. L'organització dels trasplantaments a Catalunya. Vidre i mirall: Trasplantament d'òrgans i teixits a Catalunya (1). Annals de Medicina, 2012; 95 (3): 98 – 99. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8264

Jaurrieta E, Ramos E, Fabregat J. El trasplantament hepàtic a Catalunya. Vidre i mirall: Trasplantament d'òrgans i teixits a Catalunya (1). Annals de Medicina, 2012; 95 (3): 100 – 103. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8265

Roman A, Bravo C, Monforte V, Moreno A, Morell F. Història del programa de trasplantament de pulmó a Catalunya des de la pneumologia. Vidre i mirall: Trasplantament d'òrgans i teixits a Catalunya (1). Annals de Medicina, 2012; 95 (3): 104 – 108. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8266

Charco R, Bilbao I, Bueno J, Armengol-Miró JR, Azpiroz F. Trasplantament intestinal. Vidre i mirall: Trasplantament d'òrgans i teixits a Catalunya (1). Annals de Medicina, 2012; 95 (3): 109 – 110. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8267

Caralps JM. El trasplantament renal a Catalunya. Vidre i mirall: Trasplantament d'òrgans i teixits a Catalunya (2). Annals de Medicina, 2012; 95 (4): 149-153. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8278

Guirado L. El trasplantament renal a Catalunya. Vidre i mirall: Trasplantament d'òrgans i teixits a Catalunya. Annals de Medicina, 2012; 95 (4): 154 – 156. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8279

Fernández-Cruz, L. L'experiència pionera del trasplantament clínic de pàncrees. Vidre i mirall: Trasplantament d'òrgans i teixits a Catalunya (2). Annals de Medicina, 2012; 95 (4): 157 – 159. http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8280

Campistol JM. 50 anys de trasplantaments a Catalunya: Una història d'èxit. El blog del teu col·legi professional. Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. 23 de febrer de 2018. <https://blogcomb.cat/2018/02/23/50-anys-de-trasplantaments-a-catalunya-una-historia-dexit/>

Acadèmia: societats, Trasplantament <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/053>

Web: <https://sctransplant.org/indexcat.html>

SOCIETAT
CATALANA DE
TRASPLANTAMENT

Societat Catalana de Trasplantament – SCT

Breu història

En els darrers anys de la dècada dels vuitanta i durant tota la dècada dels noranta, el paper de Catalunya pel que fa al trasplantament va adquirir una gran fermesa, tant dintre com fora de les nostres fronteres.

La creació de la Societat Catalana de Trasplantament i de la Fundació Catalana de Trasplantament va donar entitat corporativa a un grup de professionals que portaven anys treballant amb el mateix objectiu i que van proporcionar eines per donar a conèixer aquesta activitat científica i promocionar el trasplantament i la donació d'òrgans.

La Societat Catalana de Trasplantament (SCT) va ser fundada com una secció de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears l'any 1984, per iniciativa dels Drs. Antonio Caralps i Josep Mª Grinyó, pertanyents al Servei de Nefrologia de l'Hospital de Bellvitge.

Ambdós van comptar amb el suport incondicional del Dr. Jeroni Alsina, que dirigia aleshores el Servei, i d'un grup de trasplantòlegs d'altres centres, que van acollir el projecte amb molta força.

L'objectiu era crear una societat que agrupés tots els professionals interessats en el trasplantament d'òrgans i teixits de Catalunya i ser-ne la seva veu, per promoure el desenvolupament d'activitats científiques i acadèmiques relacionades amb el trasplantament, fomentar la col·laboració amb altres societats estatals i internacionals i assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de trasplantament.

El primer president de la SCT va ser el Dr. Caralps. A la Junta Directiva l'acompanyaven Josep Mª Grinyó (secretari), Albert Brulles, Carles Margarit i Jaume Martorell. A finals dels vuitanta, el va succeir al capdavant de la SCT el Dr. Jeroni Alsina, que era també vicepresident de la Sociedad Española de Nefrología, la qual cosa va facilitar les relacions entre els trasplantòlegs catalans i la resta de l'Estat Espanyol.

El primer Congrés es va celebrar al 1985 amb participació estrangera, com els Drs. Kreis i Opelz, i va ser un gran èxit que va consolidar la Societat. Des de 1991 fins a la actualitat, el congrés es celebra amb periodicitat biennal.

Salutació del President

Francesc Josep Moreso Mateos

És un honor i una gran responsabilitat ser President de la Societat Catalana de Trasplantament, càrrec que vaig acceptar el passat juliol de 2019 amb la constitució de la nova Junta de la Societat Catalana de Trasplantament. En primer lloc agrair-vos, també en nom dels meus companys de Junta, el vostre suport per aquesta nova Junta que assumeix la direcció de la SCT. També el meu agraïment a la Junta que acaba que ha desenvolupat un treball excel·lent per la nostra Societat. Aprofitant aquesta carta de presentació de la nova Junta i, com a nou President de la SCT, voldria compartir amb tots vosaltres algunes reflexions.

El trasplantament d'òrgans sòlids (TOS) ha arribat fa temps a la seva majoria d'edat, ja que fa més de 50 anys del primer trasplantament renal i un mínim de més de 25 anys d'història de molts d'altres trasplantaments d'òrgans sòlids. Aquesta trajectòria convida a la reflexió d'on som i on hem d'anar. Efectivament si mirem indicadors d'activitat i de resultats a Catalunya som a un dels llocs del món on més desenvolupada i equitativa és la medicina dels trasplantaments. Malgrat aquest èxit incontestable de la medicina catalana de trasplantaments hem d'estar vigilants de cap on sembla que es mourà la realitat durant els anys vinents. En aquest sentit i en primer lloc, malgrat tots els avenços que hem viscut a la medicina regenerativa, a les màquines que poden substituir òrgans etc., ben segur que el TOS continuarà sent un tractament fonamental per molts pacients en el futur proper. De totes maneres, cal que siguem conscients que l'entorn està canviant ràpidament. Per exemple, la fascinació i la "novetat" del TOS a la nostra societat està en clar descens, com també ho està la inversió de la indústria en nous fàrmacs per trasplantament. A més, els escenaris de donació d'òrgans estan canviant dràsticament cap a la donació en assistència, amb tot el que això suposa de canvi de mentalitat als professionals i a la societat. Per últim, hem començat a ser capaços de "reparar" òrgans per trasplantament amb tot el que això significa de canvis d'estratègia. En definitiva, tenim molts reptes i canvis que ens han de fer veure el futur del TOS amb optimisme.

Per tant, hem d'aconseguir que la medicina del TOS sigui atractiva per les noves generacions que hauran de fer seus aquests reptes i continuar la feina. En aquest sentit, la missió més important de la Societat Catalana de Trasplantament és ser una societat de tots els professionals involucrats en el TOS, especialment els més joves, que sigui un referent en la nostra formació continuada i un fòrum d'excel·lència en TOS.

Per aconseguir-ho la intenció de la nova Junta de la SCT és continuar impulsant el programa de formació continuada basat en sessions periòdiques en les quals esperem la participació més àmplia possible, especialment dels membres més joves. També hem de mantenir l'alt nivell del nostre Congrés

biannual que és l'acte més important que organitza la nostra SCT amb una propera edició l'any 2021.

Els nostres objectius són:

- Seguir fomentant la formació i la recerca mitjançant beques i premis com a un dels valors més importants de la nostra Societat.
- Potenciar la qualitat científica de les presentacions clíniques i de recerca bàsica dels congressos de la Societat.
- Estimular les col·laboracions amb altres societats científiques de trasplantament.
- Fomentar les relacions de col·laboració amb l'Organització Catalana de trasplantaments (OCATT), la *Organización Nacional de Trasplantes* (ONT), *Eurotrasplant* i la *European Society for Organ Transplantation* (ESOT). També col·laborar amb les Autoritats Sanitàries en els temes relacionats amb el TOS.
- Estimular la col·laboració entre unitats de trasplantament en estudis multi cèntrics.
- Mantenir, estimular i difondre l'activitat científica en TOS mitjançant els Congrés bianual de la Societat i el Cours de formació continuada anual.
- Manteniment de la pàgina web de la SCT com a eina de comunicació fonamental de la nostra Societat.

Vull concloure aquesta salutació, en nom de tota la Junta Directiva de la nostra Societat, demanant la vostra participació activa, ja que la SCT és la suma de tots.

Ben cordialment,

Francesc Moreso

President de la SCT 2019

Història

La Fundació Catalana de Trasplantament (FCT) és una fundació privada, benèfica i sense ànim de lucre, que es va crear estatutàriament lligada de forma molt estreta a la Societat Catalana de Trasplantament (SCT), per la qual cosa els membres de la Junta directiva de la Societat són a la vegada els patrons del la Fundació i el càrrec de president comporta també la presidència de la Fundació.

La FCT es va crear com una eina complementària per ajudar a la recerca i a l'activitat científica, a la formació de professionals i a la promoció del trasplantament sense fer cap feina substitutiva del nostre sistema sanitari.

Amb la finalitat d'estimular l'activitat científica, la FCT va instituir des dels seus inicis un premi anual a la millor ponència sobre trasplantament presentada a

un congrés nacional o internacional, convocat conjuntament amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, un premi anual al millor article publicat sobre trasplantament en una revista nacional o internacional, convocat conjuntament amb la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, que comporta també el nomenament d'Acadèmic Corresponsal del guardonat. Més endavant, es van oferir beques amb el suport de la indústria farmacèutica.

La FCT també ha volgut col·laborar en l'àmbit de la formació de professionals amb una sèrie d'iniciatives encaminades a complementar la mancança de l'ensenyament específic de l'especialitat de trasplantament. La formació dels trasplantòlegs es realitza a través de la pràctica, durant un període limitat de la residència en les especialitats mèdiques i quirúrgiques relacionades amb el trasplantament, com la nefrologia, l'hepatologia, la cardiologia o les cirurgies corresponents, sense que existeixi una sistematització teòrica i pràctica específica per a cada òrgan ni per al que és comú i transversal de tots els trasplantaments.

La FCT ha patrocinat el Butlletí de trasplantament que publicava conjuntament la Societat Catalana de Trasplantament i l'Organització Catalana de Trasplantaments fins a finals del 2009, amb una periodicitat trimestral i editat en català i en castellà amb un total de 2.000 exemplars.

Farmàcia Clínica

Societat Catalana de Farmàcia Clínica – SCFC

Resum

Fundada el 1984

Referències

Martínez Cutillas J, Massanés González M. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Societat Catalana de Farmàcia Clínica: passat, present i futur. *Annals de Medicina*, 2015; 98: 121-123.

Fernández de Gamarra Martínez E. Grans dosis d'incertesa. *Annals de Medicina* 2021; 104: 53-55.

Acadèmia: societats, Farmàcia Clínica <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/055>

Web: <http://www.scfarmclin.org>

Societat Catalana de Farmàcia Clínica

La Societat Catalana de Farmàcia Clínica és una societat científica dins el marc de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears, integrada per professionals sanitaris amb l'interès comú de promoure les activitats de farmàcia clínica i l'atenció farmacèutica.

La Societat Catalana de Farmàcia Clínica reuneix uns 400 professionals de les ciències de la salut, bàsicament farmacèutics i farmacèutiques provinents de diferents àmbits de la nostra professió: Farmàcia Comunitària, Atenció Primària, Farmàcia Hospitalària, de l'Administració i de la Universitat.

La creació de l'SCFC es remunta al 1984 i es deu a l'empenta i perseverança del Dr. Joaquim Bonal, impulsor de la farmàcia clínica i de l'atenció farmacèutica a Espanya. El Dr. Bonal va importar aquest model dels Estats Units, convençut que havia arribat el moment de renovar el model existent i que la farmàcia clínica era la manera de revitalitzar la pràctica farmacèutica. Va ser el promotor de la transformació d'un sistema centrat en el medicament en un altre enfocat en el pacient i en la integració dels farmacèutics clínics dins l'equip assistencial, a prop dels metges, de les infermeres i dels mateixos pacients.

Els objectius de l'SCFC són els següents:

- Promoure el desenvolupament de la farmàcia clínica i l'atenció farmacèutica.
- Intercanviar experiències de farmàcia clínica i atenció farmacèutica entre diferents professionals farmacèutics.
- Oferir activitats de formació continuada relacionades amb la pràctica de la Farmàcia Clínica.
- Actuar com a vincle científic d'unió entre professionals farmacèutics sigui quin sigui el seu àmbit d'actuació professional.
- Aconseguir una major participació en totes les activitats que s'organitzen per tal d'enriquir-ne el debat i l'intercanvi d'experiències entre els diferents professionals farmacèutics.
- Intercanviar experiències amb altres societats de l'Acadèmia.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de farmàcia clínica i/o atenció farmacèutica.
- Col·laborar amb les universitats en un desenvolupament científic i tècnic.

Els òrgans que regeixen la SCFC són: l'Assemblea General, la Junta Directiva i els socis. L'Assemblea General Ordinària es reuneix una vegada l'any per tal d'aprovar el pressupost i la liquidació dels comptes anuals i repassar la memòria de les activitats desenvolupades, els projectes futurs, la renovació parcial reglamentària de la Junta Directiva, les propostes dels membres de l'Assemblea i els precs dels associats que hi assisteixen. La Junta Directiva

està constituïda per un president/a, un vicepresident/a, un secretari/a i tresorer/a i per vocals que representen els diferents àmbits assistencials. Els socis han de ser llicenciats en farmàcia o posseir un títol universitari superior o diplomatura en alguna branca científicament o professional relacionada amb la farmàcia clínica, ser membres de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques com a socis numeraris o adjunts i ser acceptats per la Junta Directiva de l'SCFC.

Activitats de formació continuada

Entre les activitats desenvolupades per la SCFC destaquen les activitats de formació continuada dirigides a farmacèutics i farmacèutiques de tots els àmbits assistencials, tant de Farmàcia Hospitalària com d'Atenció Primària i de Farmàcia Comunitària. La SCFC compta a un programa consolidat i reconegut que des de fa anys ofereix sessions de actualització farmacoterapèutica i casos clínics. Prèviament estava acreditat pel Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries, i des del curs 2019-2020 té el format de Curs teòric-pràctic d'actualització en farmacoteràpia en el marc del programa de la Fundació Institut Interuniversitari InterAc Salut, acreditat amb 3 ECTS.

Es va donar aquest salt convençuts de que és imprescindible la formació en Farmàcia Clínica així com disposar d'eines que permetin gestionar la informació amb impacte sobre la pràctica clínica. El curs selecciona els temes de major interès i cobreix els blocs principals de la farmacoteràpia amb un enfocament que combina la teoria i la pràctica. Així ofereix la possibilitat d'aprendre i desenvolupar habilitats per resoldre problemes i situacions de la pràctica clínica diària.

Per altre banda la SCFC organitza altres activitats formatives per cobrir les necessitats detectades i col·labora estretament amb el Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, amb la realització conjunta de cursos i tallers.

Grups de treball

La SCFC compta amb grups de treball, alguns d'ells multidisciplinaris, que permeten tractar temes específics i desenvolupar projectes assistencials, docents i de recerca. Entre la trajectòria del grups de treball és destacable l'impacte que va tenir el Grup de treball per a la prevenció dels errors de medicació, que va néixer amb l'objectiu d'impulsar un sistema de notificació voluntari, anònim i no punitiu d'errors de medicació a Catalunya. Va fomentar la gestió dels problemes de seguretat i la difusió de coneixements sobre seguretat clínica.

Altres grups consolidats i actualment son actius són el Grup de treball d'antídots i el Grup de treball de Nutrició. El primer està format per farmacèutics i

metges experts en el maneig del pacient intoxicat adult i pediàtric amb representació de diferents nivells assistencials hospitalaris i te com objectius millorar la utilització dels antidots i l'atenció als malalts intoxicats. Ha desenvolupat projectes d'èxit com la "Xarxa d'Antidots", la Guia d'antidots per als centres hospitalaris de Catalunya i la col·laboració amb el Departament de Salut amb el Comitè sobre l'ús dels antidots a Catalunya. Per la seva banda, el Grup de treball de Nutrició té una trajectòria docent amb la realització de diverses jornades.

Per completar la revisió de l'activitat dels grups de treball, en els últims anys altres grups s'han dedicat a elaborar documents i protocols sobre l'atenció farmacèutica a pacients amb medicació hospitalària de dispensació ambulatoria o a pacients d'unitats de cures intensives.

Jornades

L'SCFC organitza, participa i dona suport i aval en diverses jornades de caire científic. L'activitat central es la Jornada Anual de l'SCFC, que en 2022 va celebrar la seva 27ª edició i que reuneix cada any al voltant de 200 companys de professió. És l'esdeveniment amb major assistència i es tracten temes d'actualitat. En les darreres edicions s'han abordat els reptes de la investigació, la medicina personalitzada o les resistències antimicrobianes. La jornada, igual que altres activitats de la SCFC, es van haver d'adaptar a les condicions que en va imposar la pandèmia al 2020 i es van buscar solucions amb formats virtuals i mixtes. Ara el repte està en definir la millor fórmula per cada activitat, per aconseguir una bona participació i a la vegada facilitar la assistència a tots els socis.

La SCFC també ha participat clàssicament en trobades de farmacèutics organitzades de forma conjunta amb la vocalia de Catalunya de la *Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria* i durant un temps va organitzar amb el Departament de Salut una jornada bianual i monogràfica sobre Seguretat del Pacient i Medicaments.

Beques

La SCFC, dins del seu objectiu de promoure el desenvolupament de la farmàcia clínica i l'atenció farmacèutica, convoca diferents beques per facilitar activitats formatives o projectes de recerca. La millor dotada es la Beca Joaquim Bonal, que s'atorga cada dos anys i va destinada a finançar un projecte d'investigació, prioritzant aquells orientats a l'avaluació de resultats en el desenvolupament de la farmàcia clínica amb aplicació en qualsevol àmbit assistencial.

També ha convocat en diverses ocasions beques per realitzar estades per a l'ampliació de coneixements i per la realització d'exàmens de certificació del

Board of Pharmacy Specialties de la *American Pharmacists Association* (BPS). Amb aquestes beques es busca facilitar les estades a centres d'excel·lència i fomentar l'ampliació de coneixements en l'àmbit de la Farmàcia Clínica.

Aliances i perspectiva de futur

L'SCFC treballa per establir vincles i aliances amb altres societats científiques que d'alguna manera comparteixen l'interès en la formació i la pràctica de la farmàcia clínica. Algunes d'elles són la *Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria*, la *Sociedad Española de Farmacéuticos de Atención Primaria*, la Fundació *Pharmaceutical Care*, els col·legis oficials de farmacèutics de Catalunya i de Balears, la Universitat i altres societats de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques.

Alguns exemples d'accions realitzades són l'elaboració i defensa d'un informe per justificar l'augment de places de formació sanitària especialitzada per a farmacèutics en la especialitat de farmàcia hospitalària degut al creixement d'aquest àmbit professional i l'evolució dels equips dels serveis de farmàcia hospitalària, o el suport als farmacèutics d'atenció primària davant el Pla d'Enfortiment de l'Atenció Primària.

L'SCFC també elabora i difon entre els professionals i a la ciutadania documents de posicionament sobre diversos temes que afecten la pràctica de la professió, buscant l'adhesió d'altres societats científiques de l'Acadèmia que comparteixen les mateixes inquietuds o preocupacions. A l'àmbit tècnic revisem i recolzem les recomanacions del programa Essencial amb contingut relacionat amb la farmacoteràpia, i en els darrers anys s'ha treballat per exemple amb altres societats sobre el problema de desabastiment de medicaments.

Un element clau de les activitats és la vocació de col·laboració amb altres societats científiques dins de l'àmbit de la salut i té la voluntat de treballar conjuntament amb altres professionals en el marc de l'Acadèmia, aprofitant les sinergies que genera aquesta situació.

Per concloure, la SCFC aposta pel creixement de l'atenció farmacèutica, orientada al pacient i als ciutadans i als resultats en salut, amb la integració en els equips assistencials com element central de la farmàcia clínica. Per això és important treballar per potenciar la formació i investigació en aquest camp, tenint presents les idees fundacionals que va aportar Joaquim Bonal i que són coherents amb un entorn com el que ofereix l'Acadèmia de Ciències Mèdiques.

Transfusió

Societat Catalano-Balear de Transfusió Sanguínia – SCBTS

Resum

Fundada el 1984 i renovada el 1994.

Referències

Acadèmia: societats, Transfusió <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/051>

Web: <http://ebd.academia.cat/transfusio>

Medicina Nuclear

Societat Catalana de Medicina Nuclear i Imatge Molecular – SCMNIM

Resum

Fundada el 1987

Referències

Aguadé Bruix S, Domènech Torné FM. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Societat Catalana de Medicina Nuclear i Imatge Molecular: història i futur. *Annals de Medicina*, 2018; 101:27-29.

Acadèmia: societats, Medicina Nuclear <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/058>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/nuclear/>

Societat Catalana de Medicina Nuclear i Imatge Molecular

"La **Societat Catalana de medicina nuclear i imatge molecular** (SCMNIM) és una associació mèdico-científica catalana que té per objectius fomentar i difondre el coneixement sobre el paper de les tècniques de Medicina Nuclear i Imatge Molecular en el maneig integral del pacient col·laborant amb la resta de professionals d'altres especialitats i Societats científiques".

Cirurgia Maxil·lofacial

Societat Catalano-Balear de Cirurgia Maxil·lofacial i Oral – SCCMO

Resum

Fundada el 1988.

Referències

Acadèmia: societats, Cirurgia Maxil·lofacial <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/057>

Web: <http://www.maxilocat.cat>

Societat Catalano-Balear de Cirurgia Maxil·lofacial i Oral

Som un referent científic i formatiu a Catalunya i vetllem per assegurar l'excel·lència assistencial de l'especialitat.

La Societat Catalano-Balear de Cirurgia Maxil·lofacial i Oral és una associació sense ànim de lucre que forma part de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears i que agrupa els cirurgians maxil·lofacials i orals i altres professionals vinculats a l'especialitat.

Com a societat científica, la seva raó de ser és:

- Vetllar pel desenvolupament de l'especialitat de cirurgia maxil·lofacial i oral a Catalunya, ajudant als seus professionals i mantenint-se com a un referent d'opinió, científic i formatiu per a les institucions públiques, societats privades, universitats i per la societat en general.
- Contribuïm a la formació especialitzada dels nostres socis.
- Ajudem al desenvolupament de l'especialitat a través de la investigació.
- Assessorem els organismes públics i privats en els temes específics de la especialitat de cirurgia oral i maxil·lofacial.
- Col·laborem amb les universitats per assegurar el desenvolupament científic de l'especialitat i la qualitat de la formació.
- Fomentem la col·laboració i el intercanvi amb altres societats mèdiques europees i internacionals.

Alimentació

Societat Catalana d'Alimentació i Dietètica Clínica

Resum

Fundada el 1988 i reactivada el 2015.

Referències

Acadèmia: societats, Alimentació <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/001>

Web: <http://ebd.academia.cat/alimentacio>

Documentació Mèdica

Societat Catalana de Documentació Mèdica – SCDM

Resum

Comissió gestora creada el 1986, es va oficialitzar el 1989.

Referències

Clarambo M, Macià N, Ribera J, Parera JM, Asensio E, Sabartés R. Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. Societat Catalana de Documentació Mèdica: 25 anys i un futur ple de reptes. *Annals de Medicina*, 2015; 98: 118-120.

Acadèmia: societats, Documentació Mèdica <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/060>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/document>

Societat Catalana de Documentació Mèdica – SCDM

Orígens

L'evolució dels aspectes científics i assistencials de les ciències mèdiques en els darrers anys, ha facilitat l'aparició de nous camps d'acció, una major especialització professional, la relació amb altres ciències i la incorporació i ús de les noves tecnologies.

Aquesta evolució ha propiciat el desenvolupament dels **SISTEMES D'INFORMACIÓ SANITÀRIA** de tal manera que, sense ells, avui és impensable controlar i valorar, amb una certa precisió, l'activitat científica i assistencial d'un centre de salut, d'un hospital o d'una àrea bàsica.

En la dècada dels 70 s'iniciaren moviments de professionals amb inquietuds comunes orientats cap el l'anàlisi i gestió dels sistemes d'informació sanitària, que culminaren en la creació, a l'any 1988, de la **SOCIETAT CATALANA DE DOCUMENTACIÓ MÈDICA**. Aquesta societat té personalitat jurídica i plena capacitat d'actuació en l'àmbit territorial de Catalunya i forma part de L'**Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears**.

Què és l'especialitat de "Documentació Mèdica"?

Els nostres coneixements i camps d'acció es situen a l'àmbit dels SISTEMES D'INFORMACIÓ SANITÀRIA tan a nivell hospitalari com en el de l'assistència primària i sociosanitària. La nostra competència està demostrada en els camps següents:

GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ ASSISTENCIAL. Explotació de Bases de Dades sobre activitat amb l'elaboració d'indicadors sanitaris d'ajut a la gestió.

GESTIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ CLÍNICA. Disseny, tractament, arxiu, custòdia, conservació i avaluació de la història clínica tradicional en suport paper. Disseny, implantació i avaluació de la història clínica electrònica.

CODIFICACIÓ DE LES DADES CLÍNiques mitjançant llenguatges documentals estàndard (CIE, etc. base per a una posterior explotació i comparació de la informació generada en qualsevol centre i àmbit assistencial.

ADMISSIONS I FLUXOS DE PACIENTS. Control del fitxer índex de pacients, llistes d'espera, gestió de llits, control i gestió d'episodis de consulta externa, control i gestió dels episodis d'urgències, control i gestió de l'activitat quirúrgica i d'altres serveis centrals, etc.

DOCUMENTACIÓ CIENTÍFICA. Enregistrament i anàlisi de l'activitat científica pròpia del centre, i accés a l'activitat científica aliena amb l'ús de sistemes tradicionals i de les noves tecnologies (biblioteca, CD-ROM, sistemes ON-LINE, INTERNET, etc.). Elaboració i difusió de l'activitat científica en el camp de la sanitat.

Què fem

Organització i Activitats

1. SESSIONS A L'ACADÈMIA.

Un cop al mes, entre octubre i juny, se celebren sessions científiques per a tots els associats on es presenten i debaten els temes de més interès dins l'àmbit de la DOCUMENTACIÓ MÈDICA

2. GRUPS DE TREBALL.

a) GRUP DE CODIFICACIÓ. Aquest grup és el responsable de la homogeneïtzació i normativització de la codificació amb la CIM-9-MC. També és l'òrgan consultor de la Societat Catalana de Documentació Mèdica i òrgan de referència a Catalunya en temes de codificació. En aquest sentit accepta tota mena de consultes dels usuaris de la CIM. El correu electrònic està obert a tal fi.

b) ALTRES Ocasionalment, de forma puntual i de durada limitada, es creen grups de treball sobre temes d'interès que cal clarificar o normalitzar.

3. TALLERS, REUNIONS I ALTRES ACTIVITATS.

4. COL·LABORACIÓ AMB LA UNIVERSITAT I AMB LA GENERALITAT.

En alguns aspectes docents i científics, la Societat Catalana de Documentació Mèdica, col·labora en la elaboració de plans de formació de pre i postgrau, estudis i estratègies d'actuació en relació als sistemes d'informació sanitària.

Infermeria

Societat Catalano-Balear d'Infermeria – SCBI

Resum

La Filial del Vallès Occidental, obre les portes a la col·laboració infermera el 1976 que progressa fins a l'establiment de la Secció d'Infermeria el 1983. L'Acadèmia crea la Societat Catalano-Balear d'Infermeria el 1989.

Referències

Acadèmia: societats, Infermeria <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/059>

Web: <http://ebd.academia.cat/infermeria>

Societat Catalano-Balear d'Infermeria

Montserrat Antonín Martín, Ester Risco Vilarasau, Irene Joana Batuecas Duelt, Rosa Rifà Ros, Melba Vàsquez Colet, Anna Sort González, Laia Lacueva, Mònica Cintas Balsera, Sílvia Roca Martí

25 anys apostant pel coneixement i el posicionament social infermer

Dades per a la història

Els inicis de la SCBI

La Societat Catalano-Balear d'Infermeria (SCBI) va néixer formalment l'any 1996 en el marc, de la llavors anomenada, Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears. Des del seu naixement, la SCBI ha treballat sobre dos eixos fonamentals: el desenvolupament de la ciència infermera i la visualització de la professió com a disciplina essencial.

En el moment que la Infermeria entra a la universitat (1977), es comença a consolidar la disciplina infermera com a ciència pròpia en el nostre context, i a generar un cos de coneixements que necessitava ser integrat en la comunitat científica ja reconeguda. Buscant consolidar aquest cos científic propi, durant la dècada dels anys 80, un grup d'infermeres properes a l'Associació Catalana d'Infermeria (ACI), entre les quals destaquen Pilar Vilagrassa, Margarita Peya, Carmen Caja i Isabel Pera, cerquen entrar en àmbits de societats científiques importants, que era tot el que representava l'Acadèmia en aquell moment.

Després de treballar intensament per constituir-se com a societat, l'any 1996, es crea la SCBI, que esdevé la primera societat científica infermera, no vinculada a una societat mèdica. Entrar a l'Acadèmia va suposar tenir una representació infermera que donava veu i vot en un context del que no en formaven part. Tot i que aquest escenari en l'actualitat el considerem normal, en aquell moment va significar un gran pas endavant.

Aquesta primera junta, va treballar intensament per aconseguir una titulació superior en Infermeria, més enllà de la diplomatura amb tres anys de formació universitària. "Moltes infermeres ja disposàvem de titulacions superiors, i també doctorats, però sempre en d'altres disciplines. La manca d'aquest nivell acadèmic superior, ens impedia ser reconegudes com a investigadores principals en la pròpia recerca infermera", assenyala Carmen Caja, la primera presidenta de la SCBI (1996-1998).

Durant el primers anys de la SCBI el desenvolupament i oferta de cursos de formació i sessions d'actualització, van ser les principals iniciatives que es van dur a terme per l'avenç de la disciplina infermera i va ser una línia d'activitat que, posteriorment, també van prosseguir les Juntes directives presidides per Àngel Vidal, Montserrat Puig i Isabel Pera.

Àngel Vidal, que en una bona part de la seva trajectòria professional ha assumit càrrecs de gestió en organitzacions sanitàries, va ser el segon president de la SCBI. Durant el seu mandat (1998-2004), es van començar a organitzar activitats de caire acadèmic i científic per debatre sobre temes transdisciplinaris com la nutrició i qüestions mediambientals que afecten directament a la salut de les persones. La col·laboració directa amb les altres societats científiques de l'Acadèmia va ser un punt molt destacat i que va promoure la vinculació i visibilització de les infermeres en molts àmbits dins de l'entitat. En aquells moments, la SCBI, tenia una clara intenció de desenvolupar i potenciar una visió més transversal i integradora, i d'aportar i evidenciar l'impacte de les intervencions infermeres en la salut de la població.

El final d'aquesta junta presidida per Àngel Vidal, a l'any 2004, va coincidir amb el canvi de nom de l'entitat per Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, fet que va fer evident la voluntat d'integrar la realitat d'altres col·lectius professionals en la institució.

Entre l'any 2004 i 2007, la junta va ser liderada per Montserrat Puig, que va ser la tercera presidenta de la societat amb un clar objectiu de continuïtat, mantenint les línies endegades per les primeres juntes.

L'any 2007, Isabel Pera, referent en legislació sanitària i aspectes deontològics vinculats a la professió, va assumir la presidència, càrrec que va ostentar fins el 2014. D'aquells anys se'n destaca, tal com ella mateixa esmenta, l'aportació de la societat científica vers la formació continuada acreditada i la influència exercida en l'Acadèmia per impregnar-la dels valors i del pensament infermer, escapant del model biològic (lluïta contra la malaltia) i fomentant els valors des de l'ètica de la cura.

L'interès d'aquesta junta de la SCBI per la visibilitat i la impregnació del rol infermer va traspasar els límits de la pròpia societat, promocionant i aconseguint la incorporació de les infermeres en aquelles societats científiques més transversals, com en la Societat Catalana de Bioètica, la de Medicina Legal, o també a la de Gestió Sanitària.

D'aquesta junta, i seguint amb el propòsit de la visibilització infermera, van néixer els premis Carolina Meléndez a la Infermeria per tal de reconèixer i divulgar aportacions d'infermeres amb una magnífica trajectòria professional que han conduït al creixement de la professió.

L'actual presidenta de la SCBI, Montserrat Antonínva agafar el relleu d'Isabel Pera, l'any 2014, amb l'objectiu de continuar treballant sobre els mateixos dos eixos transversals que van motivar la creació de la SCBI i que han anat desenvolupant durant totes les juntes: el desenvolupament de la ciència infermera i la visibilització de la professió com a disciplina essencial, aportant a aquests grans eixos elements disruptius i innovadors que han culminat en propostes de noves activitats que comencen a consolidar el seu espai en la professió:

els Sopars-Tertúlia, els Premis Tenim Talent i les Jornades d'Infermeria i Responsabilitat Política.

A Montserrat Antonín, l'avalua una llarga trajectòria docent marcada per iniciatives innovadores que han posicionat a la infermeria en escenaris molt rellevants. Consolidant la representació de la SCBI en el marc de l'Acadèmia, actualment és membre del Patronat de la Fundació InterAc Salut des de setembre de 2015 i del Patronat de la Fundació Privada Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya des de juny de 2017.

L'any 2021, coincidint amb els 150 anys de l'Acadèmia, es compleixen 25 anys de la SCBI de treball mantingut sobre els eixos fonamentals i la raó de ser de la SCBI: seguir fent créixer la professió i posicionar-la com a disciplina essencial. Així, la SCBI ha anat creixent al mateix temps que ho ha fet la professió adaptant-se a les diferents realitats professionals i als nous reptes sociodemogràfics.

El naixement dels Premis Carolina Meléndez

L'any 2011, a instàncies de la Junta de Societat Catalano-Balear d'Infermeria, presidida per Isabel Pera i en el marc dels premis anuals que lliura la Junta de l'Acadèmia, van néixer els premis Carolina Meléndez per reconèixer i divulgar les aportacions d'infermeres que han contribuït al creixement professional, ja sigui per activitats d'especial rellevància, o en el conjunt de la seva trajectòria professional i de les seves aportacions en el sí de l'equip interdisciplinari i en els diferents àmbits de la infermeria. Aquest premi esdevé un reconeixement de la Junta de Govern de l'Acadèmia que atorga el premi entre les candidates que proposa la pròpia Societat Catalano-Balear d'Infermeria.

Carolina Meléndez fou una referent per a la infermeria Catalana i de l'estat espanyol en la dècada dels 70 i 80, en uns anys convulsos i summament difícils per a la professió. De la mateixa manera, les infermeres premiades amb el premi que porta el seu nom, són referents de la professió en l'actualitat.

Des de 2011, s'ha guardonat a les infermeres i als infermers Joaquina Ribot, Gaietà Pareja, Maria Amenedo, Montserrat Antonín, Isabel Pera, Pilar Pérez Company, Montserrat Artigas, Dolors Juvinyà, Amèlia Guilera, Margarida Jansà i Montserrat Montaña.

Dolors Juvinyà, premiada a l'any 2018, ens diu en relació al premi: "Et referma sensacions i impressions i et mostra que la feina que has fet ha tingut sentit (...), per mi la clau és centrar-nos en les solucions dels reptes pendents i no en anar recordant constantment els problemes. A les infermeres ens manca encara reconèixer-nos les unes a les altres i aquest premi mostra que sortosament estem avançant i les coses estan canviant".

Un nou model de transferència de coneixement

Una de les primeres iniciatives de la nova Junta presidida per Montserrat Antonín va ser apostar per un nou model en la transferència del coneixement que no reproduís l'organització clàssica dels cursos de formació tradicionals.

Al 2015 van néixer els Sopars-Tertúlia organitzats en la seu de l'Acadèmia com una forma dinàmica, oberta i lúdica de compartir coneixement alhora que ajudava a fomentar la vessant més social de la SCBI. Víctor Küppers va ser el primer ponent d'un seguit de sopars-tertúlies que van comptar amb la participació del MH Thubten Wangchen, representant del Dalai Lama a Espanya i fundador de la Casa del Tibet a Barcelona o la religiosa Sor Lucía Caram, entre d'altres.

Els Premis Tenim Talent d'Infermeria

Un reconeixement a joves i brillants professionals

L'any 2017, i seguint amb l'objectiu de visibilitzar la professió, captar infermeres joves amb talent i emplenar el buit de reconeixement que existia en les noves generacions, neixen els Premis Tenim Talent.

L'aposta d'aquests premis és destacar joves talents en 10 categories dins la disciplina infermera: gestió, doctor/a, atenció primària i comunitària, atenció hospitalària, atenció sociosanitària, innovació i emprenedoria, docència, recerca, estudiant i la menció especial per assignació directa de la pròpia SCBI.

N'és un exemple Daria Roca, infermera i educadora en diabetis que va ser reconeguda l'any 2019 amb el Premi Tenim Talent de la SCBI. Ella mateixa ens explica que aquest guardó li va suposar una injecció d'energia per seguir endavant. Daria ens explica les seves ganes d'aprendre i innovar "que un no hauríem de perdre mai", i com les seves mentores, Marga Jansà i Mercè Vidal, la van animar i promoure: "Elles sempre han tingut clar que cal treballar per un bon relleu, i espero que quan arribi el moment, jo faci el mateix que elles van fer amb mi". Per això, Roca destaca el valor dels Premis Tenim Talent en donar veu i reconèixer les ments joves i brillants de les infermeres, que impulsa a les noves generacions a assumir nous desafiaments amb més força. "Ser jove no està renyit amb tenir talent. El Premi Tenim Talent ha estat un revulsiu per proposar-me nous reptes".

La mirada infermera en la política

Un altre dels nous pilars de l'actual Junta de la SCBI és potenciar la mirada infermera en la política. Així va néixer la Jornada d'Infermeria i Responsabilitat Política amb el lema *Dona, infermera i política*, que va celebrar la seva primera edició el 3 d'octubre de 2019.

En aquell primer acte, que va aixecar força expectativa entre el col·lectiu infermer, hi va participar la consellera de Salut, Alba Vergés, el periodista David Fernández, diputat al Parlament de Catalunya del 2012 al 2015 i Elisenda Alamany, regidora a l'Ajuntament de Barcelona, així com les infermeres amb càrrecs polítics Sílvia Bonet, qui fou ministra de Sanitat d'Andorra, Montserrat Montaña, regidora de l'Ajuntament d'Igualada, Assumpció Laïlla, diputada al Parlament de Catalunya en diverses legislatures, o Mar Lleixà, directora dels Serveis Territorials del Departament de Salut Terres de l'Ebre.

Assumpció Laïlla, reconeix que en l'àmbit polític, encara manquen referents infermers. "Fins fa poc, ho trobàvem a faltar dins l'àmbit de gestió, però encara ens cal incorporar infermeres que treballin en qualsevol àmbit de la política, i no només al Parlament (...) fer política és tot allò que fas per canviar l'entorn en el que vivim, i per això reivindico el paper militant de la infermera políticament activa en tots els àmbits."

Assumpció Laïlla destaca la importància de la Jornada de la SCBI perquè "podem posar cara, veu i opinió a persones que estan fent aquesta tasca de debat polític, i s'hauria de fer molt més i perpetuar en el temps". I aquesta és precisament la intenció de la Junta de la SCBI, que ja està treballant en la II Jornada d'Infermeria i Responsabilitat Política d'enguany per donar a conèixer aquesta mirada infermera i poder influir positivament en la presa de decisions.

Present i Futur de la SCBI

L'actual Junta, presidida per Montserrat Antonín, està integrada per Sílvia Roca, Anna Sort, Ester Risco, Melba Vásquez, Laia Lacueva, Mónica Cintas, Irene Batuecas i Rosa Rifà. Aquest equip treballa des del 2018 amb propostes actuals i innovadores que permeten mantenir el segell distintiu de la pròpia SCBI.

Aquests vint-i-cinc anys es celebren en una època difícil marcada per una pandèmia i per una manca important d'infermeres arreu del territori. Malgrat tot, el reconeixement de la SCBI es fa palès amb la participació i valoració de propostes i projectes que es desenvolupen des del departament de salut.

Un cop més, la SCBI vol estar present en tots aquells entorns més actuals que també es vinculen a la professió i les noves tecnologies en són un punt clau. Les xarxes socials han ajudat a difondre les activitats que es realitzen a la SCBI i són un valuós recurs per visibilitzar la gran tasca que realitza el col·lectiu infermer en tots els seus àmbits. Un exemple ha estat la campanya "Píndoles SCBI" promoguda per la Societat per donar veu i reconeixement a la contribució de les infermeres durant els mesos de la pandèmia.

Tots aquests reptes assolits durant aquests 25 anys de la SCBI han estat possibles gràcies a la implicació i esforços de moltes infermeres.

I així és com la Societat Catalano-Balear d'Infermeria vol seguir treballant, amb la seva essència i segell distintiu, transformant les mancances en oportunitats i innovant en la professió infermera. L'objectiu de la SCBI és i serà sempre donar valor a la disciplina infermera i vetllar pel reconeixement i el posicionament social que tant es mereix la professió.

Des de la SCBI es treballa per la presència i la visibilització de la disciplina Infermera i també per potenciar la transdisciplinarietat com a recurs ineludible front les noves demandes de salut per aquest segle XXI.

Les presidències de la Societat Catalano-Balear d'Infermeria
<p>Carmen Caja (de 1996 a 1998)</p> <p>"Vam apostar pel desenvolupament de la ciència infermera i per visualitzar la professió com a disciplina essencial i present en tots els nivells de l'atenció de la salut de la persona"</p>
<p>Àngel Vidal (de 1998 a 2004)</p> <p>"Nosaltres vam mostrar una realitat diferent, una visió més global de la salut del que és l'atenció a la persona i una manera de treballar amb metodologia científica"</p>
<p>Montserrat Puig (de 2004 a 2007)</p>
<p>Isabel Pera (de 2007 a 2014)</p> <p>"Vam impregnar l'Acadèmia dels valors i el pensament infermer, basats en l'ètica de la cura i anant més enllà de la nostra pròpia societat científica"</p>
<p>Montserrat Antonín (des de 2014)</p> <p>"Hem donat un gir a la SCBI, apostant per les infermeres joves, per fer emergir elseu talent i també els nous rols professionals i la competència polítiques"</p>

Equip editorial: Junta directiva de la SCBI (2021)

Fonts informatives:

¹ Entrevistes a les infermeres Carmen Caja, Àngel Vidal, Isabel Pera, Montserrat Antonín, Assumpció Laïlla, Ester Risco, Daria Roca i Dolors Juvinyà. [abril de 2021]

² Web de la Societat Catalano-Balear d'Infermeria: <http://webs.academia.cat/societats/infermeria/> [abril de 2021]

³ Mà d'infermera. Llibre del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Girona. Març de 2017. Dipòsit legal: GI 89-2017

⁴ Fonts consultades: Montserrat Teixidor i Ferran Sabaté, president de la Societat d'Història de la Medicina. [abril de 2021]

⁵ Documentació interna de la Societat Catalano-Balear d'Infermeria [abril de 2021]

Bioètica

Societat Catalana de Bioètica en Ciències de la Salut – SCBCS

Resum

Fundada el 1990.

Referències

Acadèmia: societats, Bioètica <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/064>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/bioetica/>

Societat Catalana de Bioètica (SCB)

Qui som?

La Societat Catalana de Bioètica (SCB) va néixer l'any 1990 en un moment on els progressos científics i els nous reptes ètics exigien un diàleg multidisciplinari. La Bioètica ofería aquest diàleg necessari per analitzar la societat i la medicina cada vegada més complexa abandonant la moralitat clàssica i els codis imposats del moment.

Un grup de professionals amb visió bioètica van coincidir en aquesta nova disciplina i van crear la Societat presidida per Francesc Vilardell, posteriorment pel Marc Antoni Broggi, Pablo Hernando, Salvador Armengol i Josep Maria Busquets. Actualment està presidida per la Patricia Beroiz.

La SCB com a societat científica inserida a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, intenta afavorir el desenvolupament de la bioètica a través de diferents formules: mitjançant cursos, congressos, sessions, etc. Tot, amb un marcat caràcter divulgador. Un exemple seria la Jornada de Comitès d'Ètica Assistencial de Catalunya. La primera es va celebrar l'any 2000, i actualment encara s'organitzen de manera més o menys continuada.

L'objectiu de la SCB és donar respostes als professionals que estan en contacte directe amb les persones per tal que tinguin un espai per compartir les seves inquietuds. La creació d'una xarxa de comitès d'ètica assistencials on debatre els temes actuals, i fer que la bioètica sigui transversal amb altres societats científiques serien uns dels objectius plantejats per la junta actual, a més a més de continuar treballant per aproximar la bioètica per a tots els professionals sanitaris, tot adaptant-nos a les circumstàncies i necessitats actuals.

Teràpia Familiar

Societat Catalana de Teràpia Familiar – SCTF

Resum

Fundada el 1990.

Referències

Acadèmia: societats, Teràpia Familiar <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/063>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/terapia/>

Societat Catalana de Teràpia Familiar – SCTF

La Societat Catalana de Teràpia Familiar neix al 1990 fundada per un grup de psiquiatres i psicòlegs interessats per la intervenció amb famílies i parelles des de el model sistèmic-relacional, una nova modalitat d'intervenció grupal.

Progressivament s'han incorporat com a socis altres professionals de les ciències de la salut com infermeria, treballadors socials i metges de família configurant una societat diversa i amb moltes inquietuds.

Objectius

- Agrupar a aquells professionals amb titulacions universitàries relacionades amb les ciències de la salut que estan interessats en l'àmbit de la Teràpia Familiar i les intervencions psicosocials.
- Promocionar el desenvolupament de la Teràpia Familiar dintre del marc de la Psicoteràpia.
- Assessorar organismes públics i societats privades en matèria de Teràpia Familiar i altres intervencions psicosocials.
- Fomentar la col·laboració amb altres societats estatals i internacionals, així com col·laborar amb les universitats per al desenvolupament científic i tècnic.

Acreditació

La Societat Catalana de Teràpia Familiar (SCTF) acredita tots aquells membres que reuneixen les condicions específiques per a ser psicoterapeutes per les diferents Associacions i Federacions Psicoterapèutiques nacionals o estrangeres amb qui la SCTF hagi establert compromisos

Així seran membres acreditats per a la Federació Espanyola de Associacions de Psicoterapeutes (FEAP) els qui després d'haver estat avaluats per la Junta Directiva, s'ajustin als criteris establerts pels Estatuts de la FEAP vigents en el moment que els psicoterapeutes siguin presentats com acreditats a la FEAP.

La SCTF està integrada també en la Federació Espanyola d'Associacions de Terapeutes Familiars (FEATF) i participa en les activitats promocionades per aquesta entitat.

Activitats

Com societat científica organitza un curs d'actualització anual amb 5 jornades durant l'any acadèmic, acreditat per la Fundació InterAct des de 2021

Cirurgia Toràctica

Societat Catalana de Cirurgia Toràctica – SCCT

Resum

Fundada el 1992.

Referències

Acadèmia: societats, Cirurgia Toràctica <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/066>

Web: <http://ebd.academia.cat/ctoracica>

Societat Catalana de Cirurgia Toràcica – SCCT

Guillem Gòmez Sebastian

Qui som?

Existeix una escola catalana de Cirurgia Toràcica ?

La història de la nostra especialitat comença en un país en el que després d'una guerra tot està per fer.

Es natural i gairebé obligatori que persones amb grans coneixements en unes determinades parcel·les del saber es llencin, de vegades amb certa audàcia, a la pràctica de les novetats clíniques i quirúrgiques que apareixien en aquells moments.

Professionals autònoms i fins a cert punt autodidactes, amb un esperit molt determinat i una gran capacitat de treball, molts cops contrastat a l'estranger, que endegaven els seus coneixements de la manera que creien més correcte.

Podem recollir dades dels inicis dels primers especialistes catalans.

Els inicis

L'experiència en fisiopatologia, en dissecció anatòmica y la seva habilitat manual permeten al Dr. Caralps i Masó posar en marxa el departament quirúrgic del Sanatori de l'Esperit Sant primer (1932) i a l'hospital de la Santa Creu i Sant Pau després; primer com a auxiliar del Servei de Tisiologia del Dr. Reventós y posteriorment com a director del servei de Cirurgia toràcica cardio-pulmonar (1953) que es va crear per a tal fi en el centre.

Els seus llibres sobre el tractament quirúrgic de la tuberculosi pulmonar, de d'indicacions operatòries de la tuberculosi pulmonar i pleural o el seu llibre de "*tècnica i indicacions de les exèresis pulmonars*", de l'editorial Montalvo, varen ser el "manual" dels cirurgians toràcics espanyols durant molt de temps.

El Dr. Gerard Manresa era un humanista amable i cordial, especialment amb els seus col·laboradors. El seu caràcter religiós i estudiós fa que destaquí en tres vessants: la mèdica, la quirúrgica i la docent.

La quirúrgica en el Sanatori de l'Esperit Sant i la Clínica de la Mercè. Al Sanatori realitza, amb la col·laboració del Dr. Margarit Traversac importants experiències anatòmiques i de tècnica operatòria que canvien el clima quirúrgic del centre.

Respecte a la vessant docent, en el Sanatori cada dissabte hi havia una sessió clínica amb presentació de casos i després discussions lliures. Era ja l'embrió d'una veritable escola? A la Clínica de la Mercè té millors mitjans i acon-

segueix, en un moment en que la patologia toràcica, primordialment tuberculosa, es transformava en una Cirurgia toràcica general, que les sessions clíniques que es realitzaven al Sanatori de l'Esperit Sant es continuïn i perfeccionin, i que sorgeixin cursos medicoquirúrgics anuals ens els que col·laboraven metges de Barcelona i de fora d'allà.

El desenvolupament

A partir dels anys 70 el Dr. Felip Margarit Travesac, al que ja citàvem com a resident del Sanatori de l'Esperit Sant, i col·laborador del Dr. Manresa, crea el Servei de Cirurgia Toràcica de l'Hospital de la Vall d'Hebron, amb un programa MIR acabat de crear i instaurar, amb un nombre de llits establert, dies fixes de quiròfan, un "pase" de visita diari i sessions clínicoradiològiques, en les que destacava la fisiopatologia com a concepte a aplicar en l'actitud quirúrgica.

Inicia una escola amb un concepte clàssic d'escola (persones que segueixen unes idees o una persona), d'on han sorgit significatius cirurgians que amb la seva personalitat han establert nous nuclis de treball

Paral·lelament a l'Hospital Clínic i Provincial, seguint amb la seva tradició acadèmica i quirúrgica es crea, a l'ombra de la càtedra del professor Dr. Cristòbal Pera, el servei i la càtedra de cirurgia toràcica, liderats ambdós pel professor Dr. Sánchez-Lloret.

Consolidació

El progressiu augment de la demanda de serveis de l'especialitat ha propiciat que es creessin més grups de treball (de vegades més petits) que dificulten la formació d'escoles d'estil clàssic, tot i que no d'inferior qualitat. Així a l'Hospital de Bellvitge, després d'una etapa inicial s'arriba a la consolidació del Servei de la mà del Dr. Gerardo Ferrer, a Mútua de Terrassa es crea el servei de la mà del Dr. Cuesta Palomero, provinent de l'Hospital del Tòrax i al Sagrat Cor es crea el servei amb l'impuls del Dr. Gonzalo Vidal. I així fins a la situació actual.

Present i futur

D'una planta han sortit diferents brots, a vegades amb tanta o més força que la planta mare, però a tots ells es percep una aroma similar i que costa poc d'identificar.

Sí, de veritat crec que existeix una escola catalana de Cirurgia toràcica.

Dr. Guillem Gòmez Sebastian

Que fem?

El nostre camp de treball és l'estructura anatomo-funcional del tòrax amb excepció de la patologia cardíaca i dels grans vasos. Però, s'han de considerar també incloses les diferents patologies dels òrgans que topogràficament pertanyen al tòrax quan la seva alteració comporta una repercussió toràcica, com poden ser les afeccions esofàgiques, diafragmàtiques o cervicals, a més de les òbviament incloses en el concepte de Cirurgia Toràcica: paret toràcica, pulmó i mediastí, sigui patologia inflamatòria, traumàtica o tumoral.

Els constants avenços dels mètodes diagnòstics i de valoració preoperatòria han contribuït decisivament al gran desenvolupament de l'especialitat. A més les tècniques quirúrgiques han evolucionat paral·lelament als avenços de la tecnologia, tant bàsicament com en detalls precisos; això ha fet que l'evolució postoperatòria dels malalts requereixi també una sistematització especialitzada.

Tot plegat a fet possible que assumim amb molts bons resultats totes les tècniques i procediments, inclòs un programa de trasplantament pulmonar que es capdavanter al nostre país.

Considerem doncs, que la capacitat del cirurgià toràcic, ha de ser específica en tots aquests aspectes, delimitant-se perfectament les diferències amb altres especialitats al mateix temps que suposa una intensa interacció i col·laboració amb moltes d'elles; no només amb les especialitats mèdiques com la Pneumologia o l'Oncologia, sinó també amb les especialitats quirúrgiques, col·laborant conjuntament sempre que sigui necessari.

El fet que hi hagi regions o patologies límit, no vol dir que aquestes s'hagin de deixar en mans d'altres especialistes, sinó que el cirurgià toràcic ha de ser capaç de resoldre-les amb la col·laboració adequada. Tot això fa que sigui necessària i vital la interacció de la nostra Especialitat amb Especialitats. Donat el tipus de patologia que tractem, resulta obligatòria la més estreta col·laboració amb determinats Serveis, tant de l'àrea mèdica com de la quirúrgica.

Tot lo exposat ha d'harmonitzar i respectar el marc d'acció de la nostra especialitat que es una especialitat dedicada a l'estudi i al tractament dels processos (congènits, traumàtics, inflamatoris, displàsics i tumorals) que afecten la regió anatòmica del tòrax, i que inclouen la paret toràcica, pleures, pulmó, mediastí, arbre bronquial, esòfag, tiroides i diafragma.

Diabetis

Associació Catalana de Diabetis – ACD

Resum

Fundada el 1992.

Referències

Acadèmia: societats, Diabetis <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/014>

Web: <http://www.acdiabetis.org>

Associació Catalana de Diabetis (ACD)

Presentació

L'Associació Catalana de Diabetis (ACD) neix de la fusió de la Societat Catalana de Diabetis i l'Associació Catalana d'Educadors en Diabetis, agrupant tots els professionals interessats en aquesta malaltia, incloent-hi metges, infermers, educadors, podòlegs, pedagogs i altres professionals tècnics relacionats amb la fisiopatologia de la diabetis i els doctors i llicenciats i diplomats universitaris en àrees relacionades que ho sol·licitin. La seva fundació va ser aprovada en l'assemblea del primer congrés en el que participaven les dues societats, celebrat a Terrassa l'any 1992. Aquesta fusió es va fer seguint el criteri d'unificar en una sola associació tots els professionals del camp de la diabetis, afavorint la interrelació entre els diferents col·lectius.

Els principals objectius de l'ACD són:

- contribuir a l'excel·lència professional dels membres associats mitjançant la promoció de congressos científics, simposis i cursos especialitzats per la formació i l'educació en diabetis, així com activitats de formació bàsica, l'assessorament de l'administració en aspectes assistencials, educatius i de recerca al camp de la diabetis i orientar-la en altres aspectes relacionats, promovent uns mecanismes de progressiva acreditació i titulació, inclosa la progressiva professionalització de la tasca dels professionals de la diabetis; dedicar recursos econòmics i promoure el desenvolupament de les seves disciplines; assessorar als organismes públics i les societats privades en matèria de diabetis i educació diabetològica.
- fomentar la investigació i l'educació dels pacients diabètics.
- establir els mitjans per l'ampliació d'estudis dins de cada especialitat per col·laborar amb les universitats en un desenvolupament científic i tècnic que fomenti també la col·laboració amb altres societats tant estatals com internacionals.

Fisioteràpia

Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia – SCBF

Resum

Iniciada com a secció de la filial del Vallès Occidental el 1992. Estesa a l'Acadèmia el 1995.

Referències

Morral, A. i altres. Passat, present i futur de la fisioteràpia. *Annals de Medicina* 2006, 89, 78-81.

Acadèmia: societats, Fisioteràpia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/071>

Web: <http://www.scfisioterapia.cat>

SCBF
Societat Catalano-Balear
de Fisioteràpia

Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia

Presentació

La Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia és una societat sense ànim de lucre lligada a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears.

Agrupa un conjunt de membres emprenedors amb inquietuds i ganes de millorar el dia a dia de la fisioteràpia. Els nostres objectius són:

- Promoure el desenvolupament i la divulgació de la fisioteràpia.
- Donar formació continuada de qualitat i accessible per a tothom.
- Promocionar la difusió i la investigació de tots els camps de la fisioteràpia.
- Aconseguir intercanvis professionals amb fi científic entre el nostre col·lectiu i els professionals d'altres especialitats.
- Fomentar la col·laboració amb altres societats.

En definitiva, el que pretenem és gaudir amb la nostra professió.

La nostra societat està lligada a L'Acadèmia, una entitat centenària fundada l'any 1872 i un lloc de reunió dels professionals de la salut de Catalunya i Balears. Està constituïda amb els següents objectius:

- Impulsar la recerca en l'àmbit de les ciències de la salut.
- Promoure la formació continuada dels professionals de la salut.
- Donar suport a totes les activitats científiques, culturals o d'altra mena que estiguin relacionades amb les ciències de la salut, directament o bé mitjançant les societats científiques que la integren.

L'Acadèmia té una estructura organitzativa que dona suport als seus associats per realitzar tot un conjunt d'activitats científiques. Per tant, ser soci de la SCBF i de l'ACMCB significa gaudir de la possibilitat de:

- Assistència gratuïta a les sessions formatives de la societat de fisioteràpia.
- Assistència gratuïta a les sessions formatives de la resta de societats que pertanyen a l'Acadèmia : traumatologia, reumatologia, pneumologia, neurologia, radiologia, psicologia, infermeria, etc.
- Realitzar cursos de formació continuada acreditats oficialment per l'Acadèmia (sense cost o amb un preu simbòlic). Assistir a congressos, jornades, seminaris, etc. organitzats per les diferents societats i per l'Acadèmia.

Citopatologia

Societat Catalana de Citopatologia – SCC

Resum

Fundada el 1992.

Referències

Acadèmia: societats, Citopatologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/067>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/citopato/>

SOCIETAT
CATALANA
DE CITO
PATOLOGIA

Societat Catalana de Citopatologia

Presentació

A l'any 1993 es va constituir la Societat Catalana de Citopatologia en el si de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears que acull a citopatòlegs, citotècnics i tots aquells professionals relacionats en el camp de la citopatologia.

Des dels seus inicis els objectius de la Societat han estat i son ser un fòrum de discussió, potenciar la docència i la formació continuada i representar i ser el portaveu de la opinió dels professionals que la integren. Amb tots els seus recursos, és un organisme actiu que amb l'ajuda del seus socis vol transmetre coneixement, fomentar-ne la seva participació i consolidar la citopatologia com a l'especialitat que tots nosaltres volem.

Amb la finalitat de mantenir i de fer efectius aquests propòsits, la Societat porta a terme un programa científic en format de "curs acadèmic" que consta d'un "Curs de formació continuada" organitzat en format de sessions que tracten temes d'actualitat, així com a sessions monogràfiques per a citotècnics i residents, amb periodicitat mensual d'octubre a juny i que està acreditat com a activitat de formació continuada i obert a tots els seus socis. La Roda de Casos, es una de les activitats participatives més consolidades i destacades de la Societat en la que a través de una nodrida participació del Hospitals Catalans es discuteixen casos clínics. Finalment per tal d'actualitzar temes, establir protocols i estàndards i donar a conèixer noves tècniques, s'organitza un congrés cada dos anys on a més a més es potencia el protagonisme dels Socis a través de la presentació de pòsters i comunicacions orals.

Per a difondre els seus principis, activitats i actualitat, la Societat disposa d'aquesta pàgina web amb diferents seccions per a tractar temes d'interès i continguts específics; i de la revista Citopat.Cat que es distribueix als seus Socis de manera gratuïta a més d'ésser de consulta *on-line*. Es publica un número l'any i tant s'hi recull tota l'activitat científica del curs acadèmic com també s'hi poden trobar articles originals.

Cures Pal·liatives

Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives – SCBCP

Resum

Fundada el 1992.

Referències

Acadèmia: societats, Cures Pal·liatives <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/070>

Web: <http://www.scbcp.cat/>

Societat Catalano-Balear
de Cures Pal·liatives

Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives – SCBCP

Qui som?

La Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives va ser fundada a Barcelona el juny de 1993 i té com objectius:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació en les Cures Pal·liatives, els llicenciats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i que siguin admesos.
- Promoure el coneixement i difusió de les Cures Pal·liatives a nivell científic, clínic i social i contribuir al millorament científic dels membres de la Societat. Promou
- re l'aplicació dels coneixements existents sobre les Cures Pal·liatives, formant a aquelles persones que a qualsevol dels nivells intervenen en l'atenció de malalts terminals i en promouen la recerca.
- Tractar els problemes ètics associats a les Cures Pal·liatives.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de Cures Pal·liatives.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de sobre Cures Pal·liatives. Promoure o patrocinar actes, publicacions, etc. sobre Cures Pal·liatives.
- Col·laborar amb les universitats en el desenvolupament científic i tècnic de les Cures Pal·liatives.
- Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.
- Promoure el desenvolupament de recursos per una adequada assistència.
- Reconèixer i promoure els drets dels malalts i les seves famílies.

Que fem?

Missió

Desenvolupar i difondre les cures pal·liatives a Catalunya, vetllant per la qualitat en l'atenció al pacient i família, i promocionant la recerca i la formació dels professionals.

Visió

Esdevenir referents de diàleg en l'àmbit de les cures pal·liatives.

Valors

Credibilitat

Confiança
Rigor professional
Coherència
Transparència
Humanitat

Eixos i objectius estratègics

Eix 1: Desenvolupament científic

OE.1: Promoure projectes de recerca propis de la societat (*Systematic reviews*)

OE.2: Sistematitzar activitats de formació i difusió

OE.3: Dissenyar *Easy Guides*

Eix 2: Promoció de l'Excel·lència

OE.4: Acreditar guies, jornades, post-graus i màsters

OE.5: Definir indicadors clau de cures pal·liatives

Eix 3: Sostenibilitat de la societat

OE.6: Definir un nou model de finançament extern

OE.7: Potenciar l'aliança amb l'Acadèmia

OE.8: Potenciar la imatge i notorietat de la societat

Pla estratègic societat

Hipertensió

Societat Catalana d'Hipertensió Arterial i Risc Vascular – SCHARV

Resum

Fundada el 1993.

Referències

Acadèmia: societats, Hipertensió <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/069>

Web: <http://www.schta.cat>

Societat Catalana d'Hipertensió Arterial i Risc Vascular - SCHTA: presentació

Javier Sobrino Martínez

És per a mi un plaer, un orgull i un repte haver estat escollit president de la junta directiva de la nostra societat per als propers dos anys. Són temps difícils, en els que ja sigui personal, però sobretot a nivell professional, ens costa poder compaginar la nostra activitat habitual amb aquella dedicació especial a la hipertensió i el risc cardiovascular i en aquest sentit, l'objectiu de tots els integrants d'aquesta nova junta, formada per metges i metgesses de diferents especialitats mèdiques i llocs del nostre país, durant aquests propers mesos, serà fomentar la transmissió de tots els aspectes que creiem rellevants en el maneig dels nostres pacients, d'una manera més ràpida i propera aprofitant les noves eines de comunicació fins que esperem, més d'hora que tard, ens puguem tornar a retrobar físicament.

Cuideu-vos molt!

Cordialment,

Javier Sobrino

La **Societat Catalana d'Hipertensió Arterial**, que no té finalitat lucrativa, té com objectius:

- **Agrupar** tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat de Hipertensió Arterial, i el llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i que hi siguin admesos.
- **Contribuir** al millorament científic dels seus associats.
- **Promoure** l'estudi de la Hipertensió Arterial en les vessants de detecció, prevenció, assistència mèdica, docència, recerca i organització sanitària a Catalunya.
- **Assessorar** els organismes públics i societats privades en matèria de Hipertensió Arterial.
- **Fomentar** la creació de beques per l'ampliació d'estudis relacionats amb la Hipertensió Arterial a nivell nacional i a l'estranger.
- **Col·laborar** amb les universitats, Hospitals i altres institucions científiques en el desenvolupament de la recerca en Hipertensió Arterial.
- Fomentar la col·laboració amb altres Societats mèdiques nacionals i internacionals amb la finalitat d'establir **programes científics** comuns.
- Promoure i **organitzar reunions i congressos** sobre temes relacionats amb la Hipertensió Arterial.

- Intervenir en els organismes pertinents d'**ensenyament** de post-grau relacionats amb la Hipertensió Arterial a Catalunya.

Fundació Catalana d'Hipertensió Arterial

La **Fundació** neix per atendre com a finalitat general la de contribuir a un millor coneixement i control de la hipertensió arterial i demés factors de risc cardiovascular tal com les dislipèmies, el tabaquisme, la diabetis, etc, mitjançant les següents finalitats específiques:

- Fomentar la realització d'estudis i treballs d'investigació.
- Promocionar i organitzar activitats informatives i d'educació sanitària de la població.
- Estimular, organitzar i crear vincles científic-professionals a nivell nacional i internacional.
- Promoure i organitzar activitats de formació per a metges i professionals sanitaris tal com cursos, seminaris, reunions, convencions i demés actes assimilables.
- Col·laborar amb Societats Científiques, entitats públiques o privades i l'Administració sanitària.
- Promoure i organitzar activitats tendents a la millora de l'estat de salut dels sectors especialment afectats per les patologies esmentades.
- Elaborar i difondre, en qualsevol tipus de suport, materials informatius i publicacions.
- Convocar i promoure la concessió d'ajuts de qualsevol tipus.
- Assessorar a entitats, grups o individus en el desenvolupament d'activitats relacionades amb la finalitat fundacional.

Objectius

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat d'Hipertensió Arterial, i els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i que hi siguin admesos. Promoure i organitzar reunions i congressos sobre temes relacionats amb la Hipertensió Arterial. Fomentar la creació de beques per l'ampliació d'estudis relacionats amb la Hipertensió Arterial a nivell nacional i a l'estranger.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria d'Hipertensió Arterial.
- Contribuir al millorament científic dels seus associats.

- Promoure l'estudi de la hipertensió Arterial en les vessants de detecció, prevenció, assistència mèdica, docència, recerca i organització sanitària a Catalunya.
- Intervenir en els organismes pertinents d'ensenyament de post-grau relacionats amb la Hipertensió Arterial a Catalunya.
- Col·laborar amb les universitats, Hospitals i altres institucions científiques en el desenvolupament de la recerca en Hipertensió Arterial.

Medicina Familiar i Comunitària

Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària – SCMFC – CAM-FIC

Resum

Fundada el 1983. Incorporada a l'Acadèmia el 1996.

Referències

Acadèmia: societats, Medicina Familiar i Comunitària <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/075>

Web: <http://www.camfic.cat/>

Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària

Antoni Sisó Almirall

Dades d'història

Els inicis:

La constitució de la Societat

Els metges i metgesses d' El Bloc Català de Tutors, Residents i Especialistes en Medicina Familiar i comunitària, van acordar a principis de 1983 la seva transformació en la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària: així naixia la CAMFiC (llavors amb l'acrònim SCMFic).

Una comissió formada pels metges Martí Birulés, Joan Gené, Lluís Monset, Quim Armengol, Gonçal Foz (traspassat recentment) i la metgessa Dolors Forés van fer una proposta d'estatuts, que un cop esmenats en les reunions del Bloc van permetre la constitució de la Societat, decidint que aquesta seria federada de la *Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria (semFYC)*.

Així doncs, la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària és legal a partir del 6 juliol de 1983, i s' anuncien les primeres eleccions per a la constitució de la primera junta directiva el 7 de desembre 1983. I aquesta va ser la primera junta que va tenir la Societat:

Junta Directiva

President: Gonçal Foz Gil

Vicepresident: Lluís Monset Castells

Secretari: Joan Gené Badia

Tresorer: Karlos Xabier Naberan Toña

Vocal: Carlos Martín Cantera

Vocal : Dolors Forés García

Des de llavors, diferents canvis de Juntes, i un total de 6 presidents:

Gonçal Foz Gil , entre 1981-1988.

Joan Gené Badia, entre 1988-1990.

Albert Planes Magrinyà del 1990-1993.

Jaume Sellarés Sallas, del 1993-1997.

Ramon Morera Castell , entre el 1997-2003.

Daniel Ferrer Vidal Cortella, del 2003-2005.

Dolors Forés García , del 2005-2017.

Antoni Sisó Almirall, des del 2017.

Dolors Forés García, la presidenta que més temps ha ocupat el càrrec.

I Antoni Sisó Almirall, que es l'actual president.

Des de llavors la CAMFiC ha estat fidel a la seva missió que és promoure, mitjançant els socis, el desenvolupament d'una atenció primària resolutiva i d'alta qualitat, centrada en la millora de la salut de la comunitat; potenciar i facilitar el desenvolupament professional del soci i, en general, del conjunt de persones que treballen a l'Atenció Primària, en col·laboració amb les organitzacions sanitàries, polítiques i docents.

La Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària es una organització amb una imatge corporativa que ens identifica amb els nostres valors: Innovació i participació, respecte pels companys i solidaritat, respecte per les persones i les idees, independència, orientada a la comunitat, integritat i rigor professional.

Les seus:

Un recorregut per Barcelona

La primera seu i domicili social de la Societat va ser al Carrer Mallorca 242, Pral. 1^a. L'any 1994 es va canviar al Carrer de Balmes 177, 1er 1. El creixement de la Societat va determinar que l'any 1997 es passés a un pis més gran i compartit amb la SemFYC. Aquesta nova seu es va situar al Carrer Portaferrisa 8, pral. I finalment, el gran salt va venir el 10 de febrer de 2011 quan s'inaugura la nova seu a l'Eixample de Barcelona, al Carrer Diputació 316 on està ubicada actualment. L'acte d'inauguració va comptar amb la presència del conseller de Salut del govern català, Dr. Boi Ruiz, dels consellers basc Rafael Bengoa i balear Vicenç Thomàs, del president de l'ACMCB, Josep Antoni Bombí, la delegada de Salut de l'Ajuntament de Barcelona, el president de SemFYC, Josep Basora Gallisa, el director general de Farmàcia del govern central, la presidenta de la CAMFiC, Dolors Forés García, així com altres personalitats del món sanitari català.

Per a la Societat, aquest canvi d'ubicació va ser la culminació d'un procés de renovació fruit de l'acord de col·laboració amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears (ACMCiB), i va suposar impulsar de manera rellevant la tasca de CAMFiC, que aquell 2011 ja havia assolit 3.900 socis. Cal recordar que l'any 1991 eren 750 socis, i el 1997 ja arribaven a 1.700 socis. Actualment té prop de 4.700 socis.

L'edifici ampliava l'espai i el confort de les instal·lacions oferint un millor entorn on realitzar la formació i actualització permanent dels metges de família. Es posaven a disposició de tots els membres de la Societat diverses sales polivalents, un espai per al soci, una gran sala d'actes i diferents dependències per a la formació i realització de tallers. La Societat ocupa, doncs, des de l'any 2011 els baixos d'un edifici característic de l'Eixample barceloní, amb obertura

cap a un interior d'illa rehabilitat per zona verda, i té com a veïna la seu de semFYC.

La Fundació d'Atenció Primària:

Potenciar el desenvolupament professional

L'any 1994 es va crear la Fundació d'Atenció Primària (FAP) de la Societat, es fruit de la cerca de la societat catalana de medicina familiar i comunitària de formules empresarials i de gestió per millorar la eficiència de l'organització, es una entitat sense ànim de lucre que neix amb l'objectiu de dedicar-se entre altres activitats, a la formació mèdica continuada i a la implantació de programes de salut comunitaris. La FAP potencia el desenvolupament dels professionals de la salut, en general i, en particular, d'aquells que treballen a l'atenció primària, i també desenvolupa projectes de salut en col·laboració amb diverses institucions i organitzacions sanitàries, polítiques, científiques i acadèmiques.

L'*staff* de la FAP/CAMFiC ha estat el braç executor dels milers d'activitats desenvolupades i atent a les demandes de les sòcies i socis, per oferir el millor servei. La primera secretaria de la CAMFiC va ser la Mari Pau Mariné, des dels seus inicis fins ara han passat moltes persones per aquest equip. Un altre nom propi a mencionar és el de la Reyes Fernández, durant molts anys l'ànima de l'equip. I aquest grup de professionals han estat liderats per diferents gerents, Josep M. Pepió, Daniel Bast, Santiago Rico, Gabriel Lopez i des de 2006 fins l'actualitat el Joan Lozano. Actualment l'*staff* està compost per Anna Martínez, Begoña Artajo, Montse Savall, Àlex Febrero, Claudia Cañigueral, Nerea Fernández, Greta Pastor, Emma Blanch, Gloria Doménech, José Benítez i Julia Herrero.

El patronat de la FAP esta constituït por un president, vicepresidents 1r i 2n, secretari, vicesecretari, tresorer, cinc vocals i els tres últims presidents amb la consideració de patrons honorífics.

Vocalies, seccions i grups de treball:

Presència territorial i foment de la recerca

L'any 1986 s'aprova modificar els estatuts per poder crear vocalies de la Societat. D'aquesta manera, l'any 1988 s'informa que s'obren seus socials a Vic, Girona i Tortosa i que Lleida i Tarragona s'espera fer-ho en un futur immediat.

Actualment les vocalies de la CAMFiC son:

Com a vocalies territorials: Anoia, Girona, Lleida, Maresme, Osona, Tarragona, Terres de l'Ebre, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

I com a Seccions actualment hi ha: Comunicació que inicialment es va dir Premsa i que es va crear l'any 1991 amb Josep Lluís Ballvé, Ramon Morera i Manel Ferran. També hi ha la secció de Formació/ Docència, Innovació, Joves Metges de Família, Recerca, Residents, i la Secció de Jubilats constituïda recentment, el 2019.

I els grups, que actualment són 52, s'han anat creant al llarg de la vida de la Societat. Els grups de treball són l'ànima i el motor de la CAMFiC. Els seus membres són els qui fan la tasca de recerca, docència, els qui prenen el pols a les noves demandes dels ciutadans i els qui busquen estratègies per actualitzar els coneixements i les habilitats per estar al dia.

La CAMFiC i l'ACMCiB:

Una relació fructífera

La CAMFiC entra a formar part de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears a través d'un conveni signat l'octubre 1996, i des de l'any 2002 es crea conjuntament el premi ACMCiB i CAMFiC que s'atorga anualment i que reconeix la millor iniciativa dels serveis sanitaris en atenció primària.

Compromís amb l'atenció primària de qualitat:

L'essència de la CAMFiC

Des dels seus inicis, la CAMFiC s'ha caracteritzat per ser una Societat integrativa i participativa que ha treballat per a la transformació de l'atenció primària del nostre país. Per fer-la més propera i professional. La Societat ha estat compromesa des dels seus inicis participant activament en la transformació de la sanitat, ajudant a l'avenç i millora del primer nivell assistencial.

La Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària està compromesa i treballa per una atenció primària digna, resolutiva, accessible, amb un alt nivell competencial que garanteixi una atenció de qualitat a la població del nostre país.

Aquest compromís amb la millora de la qualitat assistencial ha comportat la participació i col·laboració amb les institucions i organismes sanitàries del país, aportant consells, experiència i coneixement. Ho va fer en la primera reforma de l'atenció primària, l'any 1985 (recordem que la Societat ja estava constituïda des del 1983). Una primera reforma de l'atenció primària que va suposar un canvi radical i que trencava amb les 2,5 hores de consulta al dia que es feia a l'atenció primària per un horari seguit de 8 hores, generalitzant l'ús de la història clínica, incrementant la capacitat resolutiva i apostant per una continuïtat assistencial entre nivells. Aquella reforma va finalitzar la seva implementació l'any 2003, i durant tot el procés la CAMFiC ha estat un agent

important per a la seva consolidació. Més recentment, amb la proposta de la Conselleria de Salut: l'Estratègia Nacional de l'Atenció Primària i Salut Comunitària (ENAPISC) del 2018, la CAMFiC torna a ser consultada i escoltada per al seu disseny i implementació.

És més, la implicació de la CAMFiC amb la millora de l'atenció primària, la va portar a elaborar el document "Reptes de Futur de l'Atenció Primària". Un pas més enllà de l'ENAPISC i que va suposar tota una revolució en la dinàmica de realització de documents de consens. Aquest document és fruit d'una Jornada de reflexió, on van participar més de 100 professionals, realitzada el 2019 amb l'objectiu d'oferir i arribar a propostes creatives, factibles i d'aplicació a curt i mig termini per millorar l'atenció primària. El document fou presentat en forma de ponència a la Consellera pel President Dr. Antoni Sisó el 30 de juny del 2019 en el Parlament de Catalunya.

I el compromís que la Societat té amb la millora de l'atenció primària també implica que la CAMFiC hagi estat la primera societat que va impulsar el document "Compromís del metge de família" que va ser aprovat el 2005 per l'assemblea de socis de la CAMFiC després d'un llarg procés de participació i reflexió de dos anys de durada. Amb el "Compromís del metge de família" la CAMFiC, de forma pionera, va explicitar als ciutadans el compromís dels seus professionals amb tots i cadascun d'ells. Un compromís que els identifica com a col·lectiu, els fa més propers, més humans, els motiva, els dona moral i els obliga. Un compromís que explica breument quins són els valors amb què volen orientar la seva pràctica quotidiana. L'objectiu és que els centres de Salut catalans estiguin plens de "compromisos" del metge de família, que els pacients puguin saber que es comprometen, individualment i com a col·lectiu, a procurar atendre'ls amb dedicació, respecte, proximitat, lleialtat, prudència, equitat i honradesa.

Però si la CAMFiC té un gran puntal en relació a la implicació amb la millora de l'atenció que els professionals ofereixen als pacients, aquest és l'Aula de Formació de la Societat.

L'Aula de Formació:

Millorant competències per atendre millor

Des dels inicis de la Societat, aquesta ha ofert formació als seus socis. I ho ha fet a través d'una formació sempre adequada als canvis que es viuen a les consultes d'atenció primària. Cursos fets i realitzats per metges i metgesses de família i que a més estan reconeguts pel Consell Català de la Formació Mèdica Continuada de les Professions Sanitàries (CCFMCPs).

Les activitats formatives estan dirigides per docents que coneixen de ben a prop les necessitats pràctiques i assistencials, i que tenen una àmplia experi-

ència i la millor qualificació. En el seu ventall formatiu, CAMFiC organitza jornades i cursos presencials i online amb contingut teòric i d'aplicació pràctica per a les consultes, de manera que els assistents poden adquirir nous coneixements, resoldre dubtes, i millorar les seves competències i habilitats.

L'objectiu es assolir una actualització permanent per aconseguir millorar el desenvolupament de la seva tasca diària i mantenir el nivell d'excel·lència i expertesa necessari per donar un servei d'alta qualitat.

L'impuls a l'activitat formativa permet que CAMFiC arribi, els darrers anys, a 600 activitats formatives anuals. Aquest salt recent ha estat gràcies, també, a l'Aula Virtual que va néixer el 2016 com un espai on professionals sanitaris de l'atenció primària poden seguir diferents cursos online, assistir a videoconferències d'actualització clínica, estar en contacte amb professionals experts, i posar-se al dia mitjançant les noves tecnologies. En són un exemple el Curs de Salut Comunitària, Patologia Digestiva, les monografies CAAPS de pacient crònic i complex, o el curs online sobre ictus, activitats per les quals passen uns 25.000 alumnes cada any. I totes les tasques docents de la CAMFiC estan sotmeses a un procés d'avaluació continua per part dels alumnes.

La línia editorial:

La implicació de CAMFiC amb la qualitat científica

L'any 2002 la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària va endegar la seva Nova Línia Editorial, que rau en dos elements fonamentals: la qualitat científica i la independència dels grups de treball que desenvolupen el material per als llibres.

Amb els llibres la CAMFiC ha volgut assegurar a tots els professionals de l'atenció primària publicacions molt útils per a la pràctica diària, de qualitat, escrites pels mateixos professionals que exerceixen al primer nivell assistencial, actualitzades, independents i basades en l'evidència científica. És un conjunt de publicacions atractives, que alternen els temes clínics amb temes comunitaris o d'organització.

Al llarg dels anys, doncs, la CAMFiC ha desenvolupat una més que destacable publicació de llibres d'àmbit diversos com: salut mental i atenció primària, hipertensió arterial, urgències, exercici físic i salut, anticoagulants, dolor, ús antimicrobians, prevenció i tractament de l'ictus, etc.

En la línia editorial de la Societat es distingeixen dos tipus de publicacions diferents: els llibres i els quaderns que són llibrets més resumits i pràctics. Alguns dels temes que han tractat aquests quaderns son: Violència de gènere i Atenció Primària de Salut: una visió des de la consulta, i Fotografia digital per al metge de família, etc.

El Butlletí de la SCMFIC:

La revista mèdica de l'atenció primària

El Butlletí es publica des de l'any 1983, el mateix any que es va constituir la Societat i des de llavors ha sofert alguns canvis de format, orientació de continguts i disseny, com en els anys 1988, 1991 o 1996. A partir de l'any 2008 s'ofereix únicament en format electrònic. L'any 2016 passa a anomenar-se Butlletí de l'Atenció Primària de Catalunya.

D'aquesta manera el Butlletí se suma al moviment *open access* oferint informació científica accessible gratuïtament i de forma immediata per a totes les persones i institucions interessades en la medicina de família i l'atenció primària. Els autors que publiquin en el Butlletí mantenen el dret de *copyright* sobre els seus articles i permeten que aquests siguin difosos lliurement. Els articles publicats al Butlletí es poden llegir, descarregar, distribuir, copiar, o se'n pot imprimir el contingut complet o parcial mentre es respectin l'atribució d'autoria i detalls de citació.

Així doncs, es tracta d'una revista mèdica que publica articles de tots els aspectes de la medicina de família i atenció primària, com ara l'atenció clínica dels pacients, l'organització i avaluació de l'assistència i de l'atenció en la comunitat, o la formació postgraduada en l'especialitat.

Per tant, el Butlletí és l'òrgan d'expressió de l'activitat científica de la CAMFiC, però pretén anar més enllà i servir de suport per a la comunicació científica i el debat del conjunt de l'atenció primària a Catalunya.

Altres publicacions de la CAMFiC:

Un ventall de possibilitats

Durant els primers anys de la Societat, el Butlletí funcionava també com a font d'informació per als socis de l'actualitat de la CAMFiC. L'evolució del Butlletí cap a una revista mèdica on es publica exclusivament articles de medicina de família, va donar lloc a l'aparició del Butlletinet l'any 1998. Una publicació en format DIN3 doblegada amb informacions breus sobre l'actualitat i el dia a dia de la CAMFiC.

El Butlletinet va reconvertir-se en el Capçalera a partir 2005, any que també passà a ser una publicació electrònica que manté tots els subscriptors al dia de les notícies d'actualitat (assistencials, polítiques, de gestió, formatives, etc.).

Una altra via de comunicació que la Societat va posar en marxa ràpidament va ser la web, que s'ha anat actualitzant amb els anys, així el 2002 es va fer un canvi de disseny, amb nous continguts i finalment, des de 2014 la CAMFiC té la web actual.

Els Fulls per a Pacients:

Informació propera per a la població

La Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFiC) va començar l'any 1999, liderat per la metgessa Lurdes Alonso, de forma pionera, el projecte Fulls per a Pacients amb l'objectiu de millorar la informació que els metges i metgesses de família donen al seus pacients a les consultes. Actualment hi ha 186 fulls elaborats, la gran majoria traduïts a diferents idiomes (castellà, anglès, francès, àrab, xinès, romanès, eusquera).

L'objectiu principal ha estat crear un material dirigit als usuaris del sistema de salut sobre temes de salut rellevants i que aquest material sigui consensuat, clar, comprensible per la població general, d'interès per a la comunitat, amb rigor científic i de fàcil accés; assumint que la cerca de la màxima qualitat millora els resultats en prevenció i promoció de la salut de la població.

Amb els Fulls per als pacients també es fomenta l'apoderament de la població i es coordina i enforteix els missatges sobre promoció i educació en la salut dels professionals sanitaris.

De fet, els pacients són el centre d'aquests fulls, perquè van dirigits a ells. Per això, es cuida molt la redacció perquè sigui molt comprensible, amb dibuixos explicatius i on es redueix tota la informació a un sol full, en una feina de síntesi i concreció molt important.

El Fulls per a pacients ha estat premiat en dues ocasions, al 2003 amb "*Las mejores ideas*" de *Diario Médico* i l'any 2019 amb el Premi Jaume Aiguader i Miró de l'ACMCB.

La Revista Atención Primaria:

Una gran fita

L'any 1984 l'Editorial Haymarket va presentar una oferta per fer una revista sobre el primer nivell assistencial i que es dirà "*Atención Primaria*". El número 0 va sortir coincidint amb les *IV Jornadas de Medicina Familiar y Comunitaria* que es van celebrar a Granada el desembre de 1984.

Els congressos de la CAMFiC:

Punt de trobada i de creixement

Les primeres trobades científiques de la Societat es van fer dos anys després de la seva constitució. És a dir, l'any 1985 i van rebre el nom de Jornada.

De fet, des de 1985 i fins l'any 1987 les trobades es feien anualment i rebien el nom de Jornada. A partir de 1988 les reunions científiques, que segueixen sent anuals, passen a ser nomenades Congrés d'Atenció Primària.

Des de llavors s'han celebrat puntualment cada any, si bé a partir de 2011 passa a ser biennal. I per tant, s'ha arribat al 27è Congrés. Al llarg de tots aquests anys les trobades científiques han recorregut tot el territori català, realitzant-se en diferents localitats dels països catalans com Mallorca i Castelló i també fora, com a Andorra.

Altres Jornades:

Pluralitat de temàtiques, pluralitat d'interessos

Son moltes les Jornades sobre diferents temàtiques que realitza anualment la CAMFiC sempre amb aquest esperit de millorar la capacitat i formació dels seus professionals i alhora oferir un espai de debat i reflexió sobre la realitat i actualitat sanitària.

Son un exemple les Jornades de Residents que es fan des del 1999 quan es va fer la 1ª jornada a Badalona. Des de llavors s'han fet anualment. Aquestes Jornades neixen amb l'objectiu de ser un punt de trobada per millorar coneixements i competències pels residents MIR de l'especialitat de Medicina Familiar i Comunitària.

Un altre exemple és la Jornada de Directius de l'Atenció Primària que es celebra també cada any des del 2003.

De fet, son moltes les Jornades que anualment organitza la CAMFiC, només com a exemple, podem anomenar: Jornada EcoAP, Jornada d'Actualització Terapèutica, Jornada del Grup de Gestió, Jornada de debat de gestió clínica, Jornada de Patologia Cutània, Jornada d'Actualització, en Vacunes, Jornada de Respiratori, El Matí d'Al·lèrgies de Bellvitge, Jornada del Grup de d'Ètica, entre d'altres.

Beques, Ajuts i Premis:

L'aposta per la investigació

Des de la CAMFiC sempre s'ha tingut clar que la recerca contribueix a generar coneixement, i per tant, ha tingut clar la transcendència de donar suport a la investigació en primària, ja que és en aquest nivell on l'impacte sobre la salut de la població pot ser més gran. Per aquest motiu, la Societat convoca des de 1998 els *Ajuts als millors projectes de recerca en medicina familiar i comunitària a Catalunya* amb la finalitat de promoure la recerca científica entre els seus socis, i especialment entre aquells que formen part dels seus grups.

Els **Premis CAMFiC** es van crear al 2019 amb l'objectiu de reconèixer la labor de les sòcies i socis més destacats en les següents categories, totes elles vinculades a la Medicina Familiar i Comunitària: Premi a la tasca docent, Premi a la tasca universitària, Premi a la tasca investigadora, Premi a la tasca innovadora i Premi a la trajectòria professional.

A més, la Societat atorga des de l'any 1997 el Premi de la Comissió de Cooperació i Salut Internacional 0.7%. De fet, la Societat va ser pionera al dedicar el 0.7% dels seus ingressos anuals al finançament de projectes sanitaris de cooperació realitzats per ONG, fundacions, associacions professionals o altres entitats sense ànim de lucre. Des dels inicis, suma 200.000 euros destinats a la millora sanitària en el marc de la salut internacional, i els projectes premiats s'han desenvolupat principalment a Àfrica (Ghana, Moçambic, Etiòpia, Burkina Fasso, Senegal, Camerun, Angola, Sàhara occidental) així com a Sud Amèrica (Perú, Bolívia, Amazones) i a l'Índia, i han estat molt diversos.

Però al llarg de la seva trajectòria, la CAMFiC sempre compromesa amb fomentar la recerca de qualitat en l'àmbit de l'atenció primària ha anat convocant beques, ajuts i premis. Un exemple són les beques de recerca en àmbits com l'artrosi, la Beca d'Investigació d'Osona, el Premi a la Innovació en processos d'atenció i organització en Atenció Primària, o els Premis Sanofi-Pasteur AIFICC- CAMFiC que es convoquen anualment des de 2017 i que premien la innovació en la gestió de la vacunació a l'atenció primària, amb la finalitat de facilitar i fomentar el *benchmarking* d'experiències d'excel·lència entre els equips d'atenció primària de salut i les persones o grups que treballen amb vacunes.

El Logotip i el canvi d'acrònim:

L'actualització constant

El primer logotip, que va acompanyar les primeres publicacions i el Butlletí, era poc més que l'acrònim (llavors SCMFIC). L'any 1995 el logotip va canviar i va passar a ser quadrat negre amb sobre impressió de l'acrònim, i finalment es va incorporar l'arbre al logotip el febrer de l'any 2000 després de ser aprovat pels socis en el Congrés de Mallorca de 1999.

L'acrònim inicial, que com hem dit era SCMFIC, i va passar a ser CAMFiC l'any 2004 durant la presidència de Daniel Ferrer-Vidal.

La presència en mitjans:

A prop de l'actualitat

La CAMFiC sempre ha volgut acostar-se a la societat, comunicar-s'hi i ha tingut clar que per fer-ho calia també ser presents als mitjans de comunicació. La constatació d'això és que l'any 1991 es va crear la Secció Premsa (com

s'ha comentat anteriorment) i que després passaria a ser Comunicació, i també que des de 1996 la Societat ha volgut comptar amb una periodista. Però les seves incursions en els mitjans van començar molt abans, concretament el 6 d'octubre de 1986 quan es va publicar al diari El Periódico l'article d'opinió *Críticas a l'accés a les places dels Equips Atenció Primària* arran d'una carta del lector. Aquella va ser la primera aparició en els mitjans de la CAMFiC.

En els primers anys de vida de la Secció de Premsa també es van fer acords amb programes de ràdio. Així per exemple, amb Ràdio Salut (emissora que ara no existeix) es va pactar una intervenció setmanal els divendres de 9 a 10 del vespre.

Actualment la CAMFiC és present als diferents mitjans de comunicació i considerada una font d'informació referent en temes de salut i atenció primària. La mitjana anual és d'uns 300 impactes mediàtics entre ràdio, premsa i televisió. Gran part d'aquest èxit ha estat condicionat arran de la pandèmia per la COVID-19, que ha suposat durant l'any 2020 i 2021 un esclat mediàtic de la CAMFiC amb un nombre d'impactes històric.

La relació amb associacions de pacients:

Col·laboració amb la ciutadania

Conscient de la importància d'escoltar als pacients i les seves inquietuds, des de fa uns anys, la Societat comparteix projectes, inquietuds i experiències amb diferents associacions de pacients com: la Lliga Reumatològica, la *Federación Española de Malformación de Chiari y Patologías Asociada*, amb el projecte NO puc esperar, l'Associació de Celíacs de Catalunya, l'Associació *Telangiectasia Hereditaria Hemorrágica-HHT* (o síndrome de Rendu-Osler-Weber), l'Associació per a la Rehabilitació de les Persones amb Malaltia Mental, la *Asociación de Pacientes de Psoriasis y Familiares*, amb el portal d'informació en malalties rares l'Orphanet, amb la Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat, Salut, Consum i Alimentació, amb l' Associació de Diabètics de Catalunya, o amb l' Associació Catalana d'Afectades i Afectats de Fibromiàlgia i d'altres Síndromes de Sensibilització Central.

L'any 2020:

L'any de la pandèmia

L'esclat de la pandèmia a inicis del 2020 i la declaració de l'estat d'alarma a partir del 13 de març del 2020 a casa nostra va suposar moments de gran tensió i pressió assistencial. L'atenció primària va haver de donar resposta a una malaltia desconeguda que va comportar canvis organitzatius i de formes de treballar molt importants. Es van tancar d'alguns CAP, es va implementar

la teleassistència per evitar contactes i desplaçaments de pacients als centres de salut, es van posar en marxa hospitals de campanya on van anar a treballar un gran nombre de metges i metgesses de l'atenció primària, etc.

No hem d'oblidar que durant la pandèmia l'Atenció Primària ha estat fonamental. Ha actuat, no només, com un mur de contenció davant la COVID19, també ha fet el seguiment i tractament del 80% dels casos de coronavirus. A més, ha estat el centre del rastreig i control de casos i contagis, i en les darreres fases de la pandèmia està sent clau amb tot el procés de vacunació.

Davant aquest gran repte assistencial, la CAMFiC es va mobilitzar des del primer dia. Ha estat al costat dels seus socis oferint informació actualitzada al seu web, editant un vídeo per encoratjar als professionals de l'atenció primària durant els primers dies de la pandèmia i que es va difondre per les xarxes, o posant en marxa un curs *online* gratuït i una APP per millorar habilitats i coneixements entorn a l'ecografia pulmonar, imprescindible per al diagnòstic i pronòstic de la COVID19. Altres accions de valor han estat posar en marxa una enquesta a directors d' EAP sobre els canvis organitzatius que van haver d'aplicar durant la pandèmia o impulsar un recull de comunicacions d'experiències sobre els canvis organitzatius i de gestió que els CAP van haver d'afrontar durant la primera onada. Dels treballs presentats es va fer una selecció i els més destacats es van publicar en un número especial del Butlletí de l'Atenció Primària de Catalunya de la CAMFiC. O ser la primera societat científica en editar la *Guia de Pràctica Clínica de la CAMFiC Manifestacions Persistents de la COVID-19*, i que es va publicar a la revista *International Journal of Environmental Research and Public Health* en accés obert.

Paleopatologia

Societat Catalano-Balear de Paleopatologia – SCBPP

Resum

Fundada el 1998.

Referències

Acadèmia: societats, Paleopatologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/076>

Web: <http://ebd.academia.cat/paleopatologia>

Qualitat Assistencial

Societat Catalana de Qualitat Assistencial – SCQA

Resum

Fundada el 1999.

Referències

Acadèmia: societats, Qualitat Assistencial <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/074>

Web: <https://scqa.cat>

Societat Catalana de Qualitat Assistencial (SCQA)

L'any 1997 neix la Societat Catalana de Qualitat Assistencial (SCQA), gràcies a un grup de professionals interessats en tenir un fòrum de coneixement i de debat científic per millorar la qualitat dels serveis sanitaris i socio-sanitaris a Catalunya.

Missió

La missió de la Societat Catalana de Qualitat Assistencial consisteix en oferir als associats un espai d'intercanvi d'experiències i coneixements i influir en el sector sanitari i social, per a la millora contínua de la qualitat assistencial i de la seguretat dels pacients, per ajudar a les organitzacions sanitàries cap al camí de l'excel·lència tant assistencial com de gestió.

Visió

Ser referent en Qualitat i Seguretat dels Pacients a Catalunya per tots els i les professionals i organitzacions que treballen en el sector sanitari i social.

Valors

Compromís amb els professionals, institucions, pacients i ciutadania
Responsabilitat en l'àmbit sanitari, social, mediambiental i econòmic
Transparència
Professionalitat
Innovació

Endoscòpia Digestiva

– SCEDMQ

Resum

Fundada el 2000.

Referències

Acadèmia: societats, Endoscòpia Digestiva <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/065>

Web: <http://www.endodigest.org>

Societat Catalana d'Endoscòpia Digestiva Mèdico-Quirúrgica– SCEDMQ

Qui som?

Ara a 20 anys, i poc després de la primera colecistectomia laparoscòpica, inici de la revolucionària 'era de la cirurgia laparoscòpica', dos metges amb especial interès en les malalties digestives des d'una vessant diagnòstica i intervencionista mínimament invasores, els Drs Josep Ramon Armengol i el Dr Enric Laporte, van entendre que existia un gran nombre de punts comuns entre les dues disciplines, l'endoscòpia flexible i la naixent cirurgia endoscòpica, fruit elaborat dels avenços tecnològics aplicats a la laparoscòpia convencional coneguda des d'anys. Els punts comuns d'ambdues disciplines: la necessitat de tecnologia de la imatge i l'àmbit comú de les malalties del tub digestiu ha significat un nexa d'unió en un projecte que el temps ha demostrat com encertada, com va ésser la creació de la Societat Catalana d'Endoscòpia Digestiva Mèdico-Quirúrgica. L'objectiu d'aquesta societat, a cavall entre les de Cirurgia i Digestologia, ha estat el desenvolupament de l'interès i el coneixement en les tècniques diagnòstiques i terapèutiques guiades per la imatge, tant amb Endoscòpia flexible com rígida al nostre país.

La SCEDMQ, que no té finalitat lucrativa, té com a objectius:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'Endoscòpia Digestiva, i els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i que siguin admesos.
- Contribuir al millorament científic dels seus associats.
- Promoure el desenvolupament de la seva especialitat.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de la seva especialitat.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat.
- Col·laborar amb les universitats en un desenvolupament científic i tècnic.
- Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.

Psicologia

Societat Catalano-Balear de Psicologia General Sanitària – SCBP

Resum

Nascuda com a Secció de Psicologia a la Filial del Vallès Occidental el 1994, va passar a ser Societat Catalano-Balear de Psicologia el 2001, esdevenint després Societat Catalano-Balear de Psicologia General Sanitària.

Referències

Acadèmia: societats, Psicologia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/079>

Web: <http://www.scbpsicologia.org>

Acupuntura

Societat Científica d'Acupuntura de Catalunya i de Balears – SCACB

Resum

Fundada el 2002.

Referències

Acadèmia: societats, Acupuntura <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/080>

Web: <http://www.scacb.cat/>

Societat Científica d'Acupuntura de Catalunya i de Balears

Pere Marco Aznar

Breu historia de la SCACB

La llavor de la creació l'any 2002 de la Societat Científica d'Acupuntura de Catalunya i de Balears (SCACB) va començar a germinar al voltant de 1990 amb la recentment creada Secció de Metges Acupuntors del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. En aquell moment, un grup d'acupuntors coincidia amb un gran desig de reivindicar la seva posició en l'àmbit mèdic i el seu procediment en l'àmbit terapèutic. Aquest grup de metges va crear el Postgrau en Acupuntura que es va començar a realitzar a la Fundació Bosch i Gimpera i que va ser acreditat per la Universitat de Barcelona i que més tard es va convertir en el Màster d'Acupuntura que s'imparteix a l'Institut de Formació Contínua IL3, també acreditat per la mateixa Universitat. Després d'un període de funcionament, aquesta secció es va plantejar la possibilitat de formar una societat a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears. En aquell moment l'Acadèmia estava situada en una part de l'edifici que ocupava el Col·legi de Metges de Barcelona i per tant la referència física era molt propera.

L'Acadèmia va aprovar la inclusió de la SCACB i el 2002 es va formar la primera junta constituent, el seu president va ser el Dr. Albert García Janeras que també havia estat ferm defensor i promotor del projecte. Al costat d'ell es van afegir diversos metges als que no anomenarem per por de deixar-nos alguns pel camí de la memòria. Comença el recorregut de la SCACB, que, després d'un període d'adaptació a l'activitat acadèmica, comença a trobar el seu lloc en una estructura amb la qual no estava familiaritzada. Els estatuts de la Societat es redacten i determinen l'elecció cada període de temps de tots els membres de la Junta Directiva. El president escollit a les primeres eleccions va ser el Dr. Josep Maria Meler Bosch. Durant el període d'aquesta presidència, el SCCB comença a reforçar les seves activitats i compleix rigorosament els requisits de la institució que la protegeix. Pere Marco Aznar, es fa càrrec de la presidència, que compta amb dos períodes diferents; en el primer formalitza la seva activitat acadèmica amb Jornades d'Actualització en Acupuntura, per exemple, un d'ells va ser la presentació dels projectes finals de Màster, incloent diversos premis als més ben qualificats entre tots ells. També van continuar els seminaris clàssics d'autors nacionals i internacionals. El segon període comença al voltant de 2015 i es caracteritza per un enfocament més ambiciós, amb objectius més diferenciats i amb la intenció de crear un SCACB més influent en el seu àmbit i amb un nivell de qualitat, activitat i presència més important. Cal destacar la contribució de l'actual president de l'SCACB Dr. Juan Muñoz Ortega, llavors vicepresident de la

Junta que va impulsar projectes tan importants com l'elaboració del Compendi d'Acupuntura, per a això es va crear el grup anomenat *Evidence Based Acupuncture (ABE) Working Group de la SCACB* (Grup de Treball d'Acupuntura Basada en l'Evidència - ABE de l'SCACB). Aquesta revista anual dotada del seu ISSN té els quatre exemplars de cadascuna de les sis edicions, dipositades a la Biblioteca Nacional de Catalunya, tal com estableix la normativa d'aquesta institució. Aquest grup revisa, selecciona i elabora un resum dels millors treballs publicats en revistes indexades sobre Acupuntura que apareixen en un any natural.

En aquest període també s'organitza una estructura a la Societat per donar cobertura a tots aquells interessats en el treball de recerca, els anomenats grups de treball, que avui es descriuen i són visibles al web de l'SCACB. Per fomentar encara més aquest interès per actualitzar coneixements sobre la seva competència i des de fa diversos anys, l'SCACB ha estat present a l'acte de lliurament de premis de totes les Societats de l'Acadèmia, atorgant beques i premis de recerca als guanyadors del concurs que se celebra cada any en aquest sentit. També ha hagut de respondre com a Societat a les demandes de les autoritats sanitàries del nostre país, que pretenen valorar l'evidència científica d'alguns procediments, entre ells l'Acupuntura. En aquest sentit, l'SCACB ha col·laborat activament de manera conjunta i individual en l'elaboració de tota la documentació presentada al Ministeri de Sanitat en aquest sentit i que avui està a punt de resoldre's a favor.

De vista als esdeveniments el futur és exigent, però l'SCACB gaudeix de molt bona salut i cada vegada més, sota els auspicis d'una Acadèmia amb la qual sempre ha mantingut una excel·lent relació, està enfortint i consolidant una estructura que li permetrà liderar el procés que condueix a la normalització total de l'Acupuntura en la nostra societat.

Pere Marco Aznar

President d'Honor SCACB

Qui som

Juan Muñoz Ortego

La **Societat Científica d'Acupuntura de Catalunya i Balears (SCACB)** és la referència en formació, docència, investigació i difusió de l'Acupuntura pels professionals de les ciències de la salut des d'un punt de vista científic, propi de la medicina basada en la evidència.

Fundada en 2002 s'integra dins la prestigiosa Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears.

L'actual Junta 2020-2024 està formada per un equip multidisciplinari amb representants de la fisioteràpia, la infermeria, la veterinària i la medicina.

Sota el clam de "**CIÈNCIA I DIFUSIÓ**" desenvolupem una estratègia de la mà dels nostres socis com per exemple: potenciar els diferents grups de treball, l'acreditació de Màsters i Postgraus Universitaris, la convocatòria de beques i el servei d'assessoria en investigació, la publicació anual del *Compendium* que recull els articles més rellevants indexats, el *workshop* anual d'Update en evidència o la campanya de ràdio-difusió per xarxes socials.

En aquesta web podràs trobar tots aquests apartats i les notícies més rellevants de la nostra activitat, i si t'interessa la #AcupunturaCientifica no dubtis en formar-ne part.

Dr. Juan Muñoz Ortego

President de la SCACB

Ressuscitació

Consell Català de Ressuscitació – CCR

Resum

Fundada el 2003.

Referències

Acadèmia: societats, Ressuscitació <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/099>

Web: <http://www.ccr.cat>

Consell Català de Ressuscitació – CCR

Qui Som

El mes de setembre de 2003 es va signar un acord entre les Societats científiques d'Anestèsia, de Cardiologia, de Medicina Intensiva i crítica, de Medicina Familiar i Comunitària, d'Urgències i Emergències i de Pediatria que pertanyen a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, pel qual es va constituir el **Consell Català de Ressuscitació (CCR)**.

El CCR sorgeix amb la voluntat de ser una organització oberta a la societat, multidisciplinari pel que fa a les especialitats mèdiques i transversal quant als col·lectius professionals. Vol ser capaç d'aglutinar, d'impulsar i de col·laborar amb totes les entitats i professionals, l'àmbit d'actuació dels quals estigui total o parcialment vinculat al suport vital.

La seva finalitat, doncs, és promoure, coordinar i estandarditzar les activitats formatives, de recerca, de difusió i de bones pràctiques en suport vital i ressuscitació cardiopulmonar arreu de Catalunya. Aquesta activitat, d'incidència directa en la promoció i prevenció de la salut, es desenvolupa seguint les directrius de l'*European Resuscitation Council*, organisme al qual el CCR està vinculat.

Què Fem?

- Formació de formadors. D'acord amb les necessitats d'instructors d'una zona determinada o de determinades estructures docents de col·lectius el CCR convoca, organitza i gestiona els cursos de formadors en les diverses categories del Suport Vital. A tal efecte estableix una normativa on es regulen els criteris per ser candidat a instructors. Així mateix te cura de l'actualització dels mateixos en els canvis de guies de l'ERC.
- Documentació. El CCR ha efectuat la traducció al català del Manual de Ressuscitació Cardiopulmonar amb Desfibril·lació Externa Automàtica (1ª i 2ª Edició), del Manual de Suport Vital Immediat (1ª i 2ª Edició), del Resum executiu de les Guies 2010 i dels Pòsters de l'ERC. Ha col·laborat en la traducció castellana del *Manual de Soporte Vital Avanzado*.
- Grups de treball. Per tal d'aprofundir i tractar els continguts dels cursos el CCR ha organitzat 5 grups de treball a l'entorn del suport Vital. Aquests grups estableixen els continguts docents dels diversos cursos i la documentació per a la seva gestió així com els continguts de les avaluacions. Un dels grups de treball es centra en els aspectes de coneixement i recerca.
- Control de qualitat dels cursos. A través de les auditories i del seguiment de cursos i de l'activitat dels instructors.

- Participació en òrgans de representació i participació. El CCR és membre de la Junta de Govern de l'Acadèmia. És membre nat del *Consejo Español de Resucitación Cardiopulmonar (CERCP)* formant part de grups de treball del CERP i de l'ERC. Assessora respecte de l'activitat formadora al Departament de Salut (Pla de Malalties cardiovasculars) i l'Institut d'Estudis de la Salut. Te establerts convenis de col·laboració o acords amb diverses entitats (Institut Català de la Salut, Sistema d'Emergències Mèdiques, Creu Roja de Catalunya, etc.). Així mateix estableix convenis amb empreses i i centres que volen efectuar docència en suport vital, incorporant-les com empreses col·laboradores del CCR.
- Realitza la memòria anual que es presentada al Consell.

Dolor

Societat Catalana de Dolor – SCD

Resum

Fundada el 2003.

Referències

Acadèmia: societats, Dolor <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/078>

Web: <http://www.scdolor.cat/>

Societat Catalana de Dolor

La Societat Catalana de Dolor es va crear en Assemblea General Ordinària el 21 de maig del 2003, instituint en la mateixa assemblea la primera junta directiva que va estar formada per:

President: Carlos de Barutell
Vicepresident: Ricardo Riuz
Secretari: Carme Busquets
Tresorer: Arturo de la Serna
Vocal 1r: Rafael Maldonado
Vocal 2n: Antonio Montero
Vocal 3r: Margarita M.Puig

Els seus estatuts van quedar inscrits en el "Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya" el dia 5 de juny del 2003.

La Societat Catalana de Dolor no té finalitat lucrativa i els seus objectius són:

- Agrupar tots els especialistes llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació en l'àrea del coneixement relacionat amb l'estudi i tractament del dolor, i als llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i siguin acceptats per l'assemblea.
- Contribuir al millorament científic dels seus associats
- Promoure el desenvolupament de l'estudi i tractament del dolor
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de dolor
- Establir els mitjans per l'ampliació d'estudis en el camp del dolor
- Col·laborar amb les universitats en el desenvolupament científic i tècnic
- Fomentar la col·laboració amb altres societats científiques d'àmbit estatal i/o internacional.

Activitats científiques que desenvolupa:

- Sessió científica mensual
- Congrés bianual
- Reunió per resident-adjunt jove anual
- Classes docents per a residents conjuntament amb la Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor

La Societat Catalana de Dolor és una societat especialitzada en una disciplina científica (en el nostre cas el DOLOR), que desenvolupa les seves activitats dins el marc de "**L'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears**" <http://www.academia.cat>

L'Acadèmia, és una entitat fundada l'any 1872, amb personalitat jurídica oficialment reconeguda, que constitueix una tribuna i lloc de reunió de professionals de la salut de Catalunya, Balears, València i Andorra.

És una institució independent al servei del país i no vinculada a cap organisme oficial. El seu objectiu primordial és fomentar la formació continuada en l'estudi i manteniment de les ciències de la salut en tots els seus aspectes: humà, tècnic, social i cívic, tant en l'aspecte assistencial, com a docent i d'investigació. Està formada per 70 societats científiques (entre elles la Societat Catalana de Dolor) i 17 filials.

En total l'Acadèmia té actualment 23.958 associats. És la corporació mèdica més important del nostre país, pel nombre de socis, de societats i associacions que la integren i pel volum d'activitats científiques que anualment desenvolupa.

Per totes aquestes característiques especials exposades, fruit de l'impuls de la societat civil, es pot considerar que l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, és una institució única al món.

Hospitalització Domiciliària

Societat Catalano-Balear d'Hospitalització Domiciliària – SCBHD

Resum

Fundada el 2004.

Referències

Acadèmia: societats, Hospitalització Domiciliària <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/077>

Web: <http://ebd.academia.cat/atenciodom>

Societat Catalano-Balear d'Hospitalització Domiciliària (SCBHD)

Eulàlia Villegas Bruguera

Qui som?

La Societat Catalano-Balear d'Hospitalització Domiciliària (SCBHD) és una entitat de caràcter científic, sense finalitat lucrativa, de duració indefinida, que té personalitat jurídica i plena capacitat d'actuació en l'àmbit territorial de Catalunya i Balears. La SCBHD és una branca especialitzada, per raó de la disciplina científica en què desenvolupa la seva activitat, de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.

L'objecte de la SCBHD és col·laborar en l'entramat sanitari del nostre país, mitjançant el foment i la divulgació de l'Hospitalització a Domicili com a recurs sanitari especialitzat, tant entre la població de referència com per a d'altres entitats i activitats científiques i culturals que s'hi relacionen.

Com objectius més concrets té:

- Agrupar i donar veu a tots els professionals de la Medicina i Cirurgia i Infermeria que tinguin interès o vinculació amb l'atenció sanitària de nivell hospitalari al domicili, així com als llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut que ho sol·licitin i que hi siguin admesos.
- Contribuir al millorament mèdic i científic dels seus associats.
- Assessorar a l'Administració i organismes públics o privats en els aspectes assistencials, docents i de recerca, en el camp de l'Hospitalització a Domicili i aspectes relacionats.
- Garantir, vetllar i promoure el desenvolupament de l'hospitalització domiciliària a Catalunya i Balears.
- Col·laborar per al desenvolupament científic i tècnic de la nostra disciplina, amb les universitats i altres organismes. Esdevenir arena de controvèrsia i fòrum de noves comunicacions per a l'estímul i el progrés científic en l'atenció sanitària especialitzada al domicili a casa nostra, i promoure'n la seva publicació.
- Establir relacions de reciprocitat i col·laboració amb altres Societats científiques i culturals en l'àmbit català i universal que cregui convenient, dins i fora dels seu àmbit territorial.

Per dur a terme aquests objectius, la SCBHD té la intenció de:

- Ésser la veu de la Hospitalització Domiciliària davant els estaments polítics i socials del nostre país, i responsabilitzar-se d'aportar tota la documentació que els estaments legalment representatius demanin dins el marc de les seves funcions. Donat que la nostra societat inclou dues comunitats autònomes, la Junta ha de responsabilitzar-

- se d'atendre les peticions de les dues, a través dels seus membres corresponents.
- Actuar en representació i l'adhesió en conjunt dels seus membres a les societats germanes d'àmbit estatal i internacional.
 - Celebrar una reunió/Jornada bianual, l'any en què no es realitzi el *Congreso de la Sociedad Española de Hospitalización a Domicilio* (SEHAD), habitualment els anys parells. En la nostra Jornada l'objectiu és l'exposició i debat multidisciplinari de temes relacionats amb la nostra disciplina, vetllant en tot moment per la seva qualitat científica. La seva estructuració organitzativa es determinarà reglamentàriament.
 - Celebrar una reunió dels membres de la SCBHD assistents al Congrés bianual de la SEHAD, durant el desenvolupament del mateix.

La comunicació entre els membres de la Societat en tots els temes en relació a la nostra activitat, i la imatge de qui som i què fem a l'exterior, són molt importants. Per aquest motiu, i a través de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, un grup de treball liderat pel Dr. Eduard Iribarnegaray i la Sra. Eva Àngels Sanchez Martos, han elaborat la nostra pàgina web, que properament entrarà en funcionament, amb una part pública i oberta i una altra reservada pels socis de la societat.

La pàgina bàsica contindrà la descripció de la Societat (què és la HAD, qui som, què fem, activitats, Jornades...), els estatuts, un apartat de documents de consens, notícies d'interès, bossa de treball si s'escau, i tindrem una àrea privada pels socis (amb adreces d'accés a diferents documents, procediments i recomanacions, sessions, actes...), així com els enllaços amb la web de la SEHAD i altres grups que poden ser d'interès com la SEMI.

Com a socis de la SCBHD podeu participar utilitzant la web per consultar, i també per aportar tot allò que considereu d'interès per a la nostra Societat (notícies, ofertes de feina, publicacions...). Aquells membres interessats poden contactar directament amb el Dr. Iribarnegaray, al seu correu: eduardo.iri-barnegaray@sanitatintegral.org

La nostra il·lusió és la vostra. Treballem per una Hospitalització Domiciliària del nivell que es mereix el nostre país.

Laia Villegas

Presidenta de la SCBHD

Medicina d'Urgències

Societat Catalana de Medicina d'Urgències i Emergències – SoCMUE

Resum

Fundada el 2008.

Referències

Acadèmia: societats, Medicina d'Urgències <https://www.academia.cat/es/societat/codi/073>

Web: <http://www.socmue.cat>

Societat Catalana de Medicina d'Urgències i Emergències – SoCMUE

Qui Som?

La SOCIETAT CATALANA DE MEDICINA D'URGÈNCIES I EMERGÈNCIES (SoCMUE) neix després de l'acord de fusió acordat en Assemblea Extraordinària celebrada el 30 de setembre de 2008 entre la SOCIETAT CATALANA DE MEDICINA D'URGÈNCIES (SCMU), branca especialitzada de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears i l'ASSOCIACIÓ CATALANA DE MEDICINA D'EMERGÈNCIES (ACMES), societat autonòmica de la Societat Espanyola de Medicina d'Urgències i Emergències (SEMES).

Com a conseqüència de la fusió, els socis de cadascuna de les antigues societats passen a ser automàticament socis d'ambdues de forma indivisible i d'acord amb els nous Estatuts de la SOCIETAT CATALANA DE MEDICINA D'URGÈNCIES I EMERGÈNCIES (SoCMUE) aprovats en l'Assemblea Extraordinària del dia 30 de setembre de 2008.

Objectius

La SOCIETAT CATALANA DE MEDICINA D'URGÈNCIES I EMERGÈNCIES (SoCMUE) no té finalitat lucrativa i són els seus objectius:

- Agrupar tots els especialistes o llicenciats en Medicina i Cirurgia que tinguin interès o vinculació amb l'especialitat de Medicina d'Urgència així com els llicenciats o diplomats universitaris en altres àrees de les ciències de la salut i tots aquells professionals amb interès o experiència en l'assistència a les urgències i emergències que ho sol·licitin i que hi siguin admesos per la Junta Directiva de la Societat.
- Promoure el desenvolupament de la Medicina d'Urgència observant les vessants clínic - assistencial, tècnica, de garantia de qualitat, gestió, científica, ètica i social, en un marc de respecte als drets dels malalts i familiars i de cura pel coneixement i dignitat dels professionals que hi treballen.
- Assessorar els organismes públics i societats privades en matèria de Medicina d'Urgència.
- Establir els mitjans per a l'ampliació d'estudis de l'especialitat.
- Col·laborar amb les universitats en un desenvolupament científic i tècnic.
- Fomentar la col·laboració amb altres Societats estatals i internacionals.

Grup intercomarcal de servei d'urgències dels hospitals de Catalunya - GISUHC

QUÈ ÉS

La GISUHC és un fòrum regular de discussió dels problemes i situacions amb els que s'enfronten els responsables dels serveis i on poden compartir experiències, solucions i coneixements.

HISTÒRIA

A l'any 1992 es van reunir a la sala d'actes del Centre Hospitalari Unitat Coronària de Manresa els responsables mèdics dels serveis d'urgències de 12 hospitals de Catalunya, essent la reunió fundacional de la GISUHC. A més, a la reunió es va plantejar l'impuls de la medicina d'urgències, la necessitat d'agrupar els professionals que hi treballen i crear una jornada anual per tractar temes específics en un espai i visió pròpies que fins llavors eren abordats des de les òptiques d'altres grups, societats o institucions. En aquesta reunió es va presentar també el resultat d'una enquesta que el Dr. Roqueta va realitzar a diferents hospitals del país amb l'objectiu d'obtenir una visió de la realitat dels seus serveis d'urgències i que es el primer document dels molts que aquest grup ha tret a la llum.

A aquesta reunió hi van seguir d'altres en periodicitat trimestral i en forma itinerant de manera que a l'any 1993 es van realitzar reunions a Mataró, Santa Coloma de Gramenet i Terrassa. A l'any 1993 el grup va impulsar la celebració de la I Jornada dels Serveis d'Urgències dels Hospitals de Catalunya, que va tenir lloc a Barcelona, organitzada per l'Hospital de l'Esperit Sant de Santa Coloma de Gramenet. També en aquest any es va repetir l'enquesta amb un nombre més ampli de participants (30 hospitals de tot Catalunya) i es va realitzar un estudi multicèntric de freqüentació hospitalària i prevalença de patologies. Aquest últim estudi va generar el segon document públic del grup que va ser presentat al llavors Conseller de Sanitat constituint un referent en els estudis sobre urgències al nostre país.

Al mateix any el grup va incorporar també als responsables d'Infermeria dels serveis d'urgències que es van afegir d'aquesta manera a les reunions trimestrals que han deixat de ser itinerants per tenir lloc fonamentalment a Barcelona.

Ja des del seu començament, aquest grup va ser tanmateix el germen de la Societat Catalana de Medicina d'Urgència que després de moltes vicissituds va quedar constituïda com a tal a l'any 1996. A la Junta de la Societat hi ha una vocalia de la GISUHC perquè aquesta tingui sempre representació a l'òrgan màxim de la Societat.

Com es pot veure els objectius plantejats a l'any 1992 s'han acomplert en la seva totalitat però lluny de conformar-se amb aquest fet el grup ha esdevingut un ens dinàmic amb constants reptes nous i que es un espai obert per la participació de tots els responsables mèdics i d'infermeria dels serveis d'urgències dels hospitals de Catalunya que ho desitgin.

Cirurgia Major Ambulatòria

Societat Catalana de Cirurgia Major Ambulatòria – SCCMA

Resum

Fundada el 2009.

Referències

Giner Nogueras, Manuel. *Cirurgía Mayor Ambulatoria. Servicio de Cirugía*, Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona. Syntex Latino, S.A. 1991.

Acadèmia: societats, Cirurgia Major Ambulatòria <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/082>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/cma/>

Dades de la història de la Societat Catalana de Cirurgia Major Ambulatòria

Magí Raich Brufau, Josep Planell Piqueras, Josep Maria Puigcercós Fusté.

Celebració 150 anys de L'Acadèmia

La Societat Catalana de Cirurgia Major Ambulatòria (SCCMA) vol felicitar a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears (ACMCiB), pel seu 150è aniversari, i també per desitjar-li una llarga vida científica i acadèmica amb el recolzament de totes les Societats integrants.

Nosaltres som una Societat jove (SCCMA) que durant l'any 2021, hem complert el nostre 10è. Aniversari, amb un increment progressiu d'associats. Es va fundar com una societat transversal i multidisciplinària, amb la participació de metges (cirurgians de diferents especialitats i anestesiòlegs), infermeres i gestors, tots com un conjunt de professionals sanitaris que fan possible aquesta modalitat assistencial.

La Cirurgia Major Ambulatòria (CMA), comprèn: Tots aquells procediments quirúrgics o proves exploratòries diagnòstiques de més o menys complexitat, en els quals, independentment del tipus d'anestèsia que s'hagi realitzat i després d'un període variable de temps, els pacients tornen al seu domicili el mateix dia de la intervenció.

El primer Hospital que a Catalunya i també a Espanya va iniciar aquesta nova disciplina va ser l'Hospital de Viladecans amb el Dr. Jordi Colomer (el pioner), la Dra. Dolors Pelegrí, el Dr. Sierra, la Dra. Mª José Linares, la Sra. Montse Santaolalla, i en un altre àmbit la Dra. Caterina Ramon.

La Història de la CMA comença a Glasgow el 1909 amb el Dr. Nicoll. Continua a Arizona (EE.UU.) amb els Drs. Ford i Reed al 1970. S'introdueix a Europa amb els Drs. T. Ogg, P. Jarret i la Sra. S. Pen. A casa nostra i a Espanya l'introduïdor va ser el Dr. Jordi Colomer Mascaró.

La formació en CMA a Catalunya va ser a l'Hospital de Viladecans, al doll de la nova disciplina.

La Gestió de la SCCMA es va realitzar amb la bona sintonia amb la Asociación Española de CMA (ASECMA) en que participaven diferents professionals del nostre país. Amb la presentació a Vitòria (*V Congreso Nacional de CMA*. 2001) de la Unitat de CMA de l'Hospital Vall d'Hebron amb 13 - 15.000 IQ/any. I també amb la publicació l'any 2005 de: "Recomanacions de Trombopprofilaxi en CMA", que va ser el primer document europeu en aquesta línia.

En els Fonaments de la SCCMA el 2/10/2009, es constitueix la nostra Societat.

El 15/12/2009 es fa la presentació de la SCCMA en el si de l'Acadèmia amb el Dr. J.A. Bombí, El Dr. J. Colomer i el Dr. M. Raich com a President de la Comissió Gestora.

Invitació (19/11/2010) al Dr. F. Docobo (President d'ASECMA) a les IV Jornades de la SCCMA a l'Hospital de Blanes (La Selva).

A primers de l'any 2011 fem a mans del Dr. A. Net, de la Memòria de la SCCMA.

El 27/5/ 2011 entreguem al Dr. Boí Ruiz, Conseller de Sanitat, la Memòria de la SCCMA

El 7/6/2011 es celebren les primeres eleccions a la Junta Directiva de la SCCMA

Fins ara tres companys hem tingut l'orgull i l'honor de ser Presidents de la SCCMA.

1ª Junta Directiva (7/6/2011). Dr. Magí Raich Brufau

2ª Junta Directiva (./ 6/ 2015). Dr. Josep Planell Piqueres

3ª Junta Directiva (./ 6/2019). Dr. Josep Mª Puigcercós Fusté

I amb la presència en les diferents juntes de mes de 20 professionals de especialitats mèdiques, infermeria i gestió que tan mateix son membres d'altres Societats de l'Acadèmia

Desitgem que ens anem acostant al final de la pandèmia del COVID-19 i també es cert que les vacunes han suposat una protecció important, però no oblidem que hem comés errors que no es poden repetir en el futur.

La CMA també ha sigut capaç de tenir la seva presència i el seu paper imprescindible amb els controls exhaustius i les mesures de seguretat necessàries per poder continuar amb els programes quirúrgics indicats, i al mateix temps poden incrementar procediments que han permès continuar l'activitat quirúrgica estancada degut a la pandèmia.

Igualment, durant aquesta pandèmia la SCCMA ha mantingut els programes de formació previstos amb l'Acadèmia (via telemàtica) i hem posat en marxa la primera edició del Màster "*on line*" de CMA, amb la col·laboració de ASECMA i la esponsorització dels Lab. Menarini i el proper mes de setembre iniciem la segona edició a l'abast de professionals de tot l'estat Espanyol.

En el transcurs de la nostra presència com a SCCMA , hem tingut el privilegi de valorar la qualitat humana i professional dels tres Presidents de l'Acadèmia: El Dr. Josep Antoni Bombí Latorre, El Dr. Àlvar Net Castel i el Dr. Joan Sala Pedrós.

Gràcies a tots tres i també un agraïment a tot el personal de l'Acadèmia per facilitar-nos la infraestructura tan necessària i sempre col·laboradors i disposats a donar-nos l'ajuda necessària i les indicacions convenients.

Crec que en aquests moments l'Acadèmia integra més de 80 Societats i de 30.000 associats. i esta pendent de noves incorporacions

Desitgem llarga vida a l'ACMCiB i que ens serveixi d'aixopluc i de garantia científica, amb el recolzament de totes les seves Societats.

Magí Raich Brufau: President Comissió Gestora 2009-2010

President 2011-2015

Josep Planell Piqueras

President 2015-2019

Josep Maria Puigcercós Fusté

President 2019

Qui som?

La Cirurgia Major Ambulatoria (CMA) consisteix en una proposta sanitària que comprèn tots aquells procediments quirúrgics o proves exploratòries diagnòstiques de més o menys complexitat, en els que independentment del tipus d'anestèsia que s'hagi realitzat i després d'un període variable de temps els pacients tornen al seu domicili el mateix dia de la intervenció.

Psicologia Clínica

Societat Catalana d'Especialistes en Psicologia Clínica – SCEPC

Resum

Fundada el 2009.

Referències

Acadèmia: societats, Psicologia Clínica <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/089>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/scepc/>

Societat Catalana d'Especialistes en Psicologia Clínica – SCEPC

La Societat

El 7 d'octubre de 2009 es va constituir la **Societat Catalana d'Especialistes en Psicologia Clínica (SCEPC)** amb la voluntat de ser un referent, estímul i vehicle de contacte entre els especialistes en Psicologia Clínica.

Els objectius de la SCEPC són amplis i inclouen vetllar per la qualitat de la formació per la via de la residència (PIR) i també per una formació continuada específica que afavoreixi el progrés assistencial i científic de la Psicologia Clínica en tots els seus àmbits.

El compromís social de la SCEPC, **dirigit a fer accessible el coneixement científic i les tècniques específiques de la Psicologia Clínica**, comporta la interacció i cooperació amb els organismes públics i els professionals d'altres especialitats per detectar conjuntament les necessitats de la ciutadania, i contribuir a construir una assistència integral i de qualitat en el sistema sanitari públic de Catalunya.

La incorporació a l'Acadèmia ofereix als psicòlegs clínics l'oportunitat de desenvolupar projectes docents i de recerca per millorar la salut de la població i contribuir a racionalitzar l'assistència.

Què fa la SCEPC

- Promoure la Psicologia Clínica entre les altres societats de l'Acadèmia
- Donar visibilitat a la professió, reforçant les relacions institucionals
- Planificar la formació continuada per als especialistes
- Liderar la docència PIR i els vincles amb els tutors
- Desenvolupar el rol del Psicòleg Clínic en Gestió i TICs
- Promoure i difondre Intervencions professionals específiques
- Vetllar per la qualitat de l'assistència psicològica i el progrés científic en els diferents àmbits de la salut

Què ofereix la SCEPC als socis:

- Compartir el coneixement de la Psicologia Clínica i les seves inquietuds professionals i científiques
- Difondre la seva experiència assistencial com a psicòleg clínic amb altres professionals de la salut
- Facilitar la seva formació continuada en Psicologia Clínica
- Establir sinèrgies des de la Psicologia Clínica amb altres Societats de l'Acadèmia per fer avançar la comunitat científica

Tabaquisme

Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum de Tabac – STATCT

Resum

Fundada el 2010 com a Societat Catalana pel Control i Tractament del Tabaquisme, esdevenint Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum de Tabac.

Referències

Martínez Picó, A. Junta de la Societat Catalana pel Control i Tractament del Tabaquisme (SCATT). Roda contínua de formació i consens. Les Societats de l'Acadèmia. La Societat Catalana pel Control i Tractament del Tabaquisme. Una societat científica multidisciplinària amb un objectiu comú. Annals de Medicina, 2015; 98: 22-25.

Acadèmia: societats, Tabaquisme <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/083>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/atctabac>

Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum de Tabac – STATCT

Qui som

La Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum de Tabac (SCATT) és una societat científica interdisciplinari, formada per professionals sanitaris que dediquen els seus esforços a promoure activitats per reduir el consum de tabac.

L'SCATT neix amb la voluntat de servir a la societat impulsant activitats que aportin millores en la qualitat de vida de la gent reduint el tabaquisme.

Per fer-ho, integra en la seva societat a diferents professionals sanitaris experts en tabac i busca aliances estratègiques amb altres professionals, amb agents socials, amb associacions i amb el públic en general per aconseguir el seu objectiu, actuant com una pinya amb tots ells i amb el lema Tots junts per la Salut: Cap Pas Enrere, té voluntat de facilitar al fumador que sigui pro actiu i auto-responsable de la seva salut.

EL NOSTRE SOMNI és aconseguir que el nostre país sigui lliure de fum de tabac.

Gestió Sanitària

Societat Catalana de Gestió Sanitària – SCGS

Resum

Fundada el 2011.

Referències

Varela J. 5x1: 5 intensitats de provisió per a 1 sanitat més valuosa. ESADE. Societat Catalana de Gestió Sanitària. Barcelona. 2019.

Acadèmia: societats, Gestió Sanitària <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/062>

Web: <http://www.scgs.cat/>

Societat Catalana de Gestió Sanitària

Ramon Cunillera, Jordi Varela, Pere Vallribera, Tino Martí i Gemma Bruna

Dades de la història

La bona gestió genera bons resultats en salut

La Societat Catalana de Gestió Sanitària (SCGS) va néixer l'any 2011 per compartir i generar coneixement sobre gestió sanitària i clínica, i avançar en la professionalització de la gestió de les organitzacions sanitàries.

El seu objectiu és posar en valor el paper de la gestió com a generadora de bons resultats en salut, a través de l'organització de jornades, sessions, estudis, posicionaments i d'altres activitats de base científica. Amb més de 550 socis, incorpora directius sanitaris, gestors clínics, planificadors, i investigadors, amb una mirada multidisciplinària.

La gestió sanitària és la capacitat de prendre decisions en tots els àmbits d'una organització sanitària -estratègic, clínic, de les persones, del coneixement, econòmic, logístic, o de serveis hotelers-, fent-ho de manera informada, responsable i amb retiment de comptes.

Per què és important la capacitat de gestió en una organització? La resposta a aquesta qüestió és comprendre què passa quan desapareix, ni que sigui parcialment. La gran diferència entre prendre decisions -amb el risc que siguin equivocades- o que ningú les prengui és la distància entre l'organització -amb el risc que no sigui l'adequat- o el desordre.

La gestió és important per reduir la incertesa, aproximar-se als bons resultats i evitar el desordre

La dificultat en el sector sanitari ve donada per la incertesa que caracteritza la gestió clínica i per la gran quantitat de variables que determinen els seus resultats, tenint a més en compte la magnitud del col·lectiu professional i de l'activitat econòmica, científica i tecnològica de l'àmbit.

La gestió és important perquè les organitzacions requereixen d'elements d'anàlisi permanents i experiència per prendre decisions, de la mateixa manera que les disciplines sanitàries requereixen d'un complex procés deliberatiu en cada diagnòstic i tractament, per reduir la incertesa i per aproximar-se als bons resultats. I és que la bona gestió -tant sanitària com clínica- genera bons resultats, també en la salut de les persones.

Una societat de gestió en l'àmbit acadèmic

La presència de la SCGS a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut va ser molt ben acollida per part de la seva Junta Directiva, quan l'any 2011, un grup de gestors va decidir fer reviure una primera societat que s'havia creat durant la dècada dels anys 80 i que feia dues dècades que no comptava amb cap Junta ni tampoc activitat.

Des del primer moment, l'àmbit acadèmic permet moure's en els paràmetres d'interès pel coneixement, la innovació, l'exploració de les millors tendències locals i internacionals en la gestió, des de la visió micro, a la meso i també a la macrogestió.

Pertànyer a l'Acadèmia és un valor afegit per als professionals interessats per la gestió sanitària, eleva la necessitat de compartir i difondre coneixement i allunya la SCGS de ser només un *lobby*, temptació fàcil quan entre els més de 550 socis hi ha molts dels majors decisors del sistema de salut català. Lluny d'això, la capacitat d'influència de la SCGS ha de provenir de la consistència de l'anàlisi comparativa, de la capacitat d'aportar les millors experiències i de la necessitat d'aprendre dels més avançats.

Ser a l'Acadèmia és un valor afegit per als professionals interessats en gestió sanitària i eleva la necessitat de compartir coneixement

Es tracta d'una societat científica on els socis ho són a títol personal, independentment de la responsabilitat que ocupin, i la seva aportació està vinculada a la vàlua professional.

***Right Management*, la línia d'acció per a gestió directiva**

Des dels seus inicis, la SCGS s'ha proposat incorporar els corrents científics i les millors opinions sobre la direcció d'organitzacions sanitàries. En aquests anys hem procurat aportar elements de valor de com haurien d'evolucionar les decisions dels directius tant en l'àmbit de la macrogestió (les decisions sistèmiques) com en l'àmbit de la meso-gestió (les decisions organitzatives). Hem celebrat jornades anuals, amb convidats de primera línia internacional, per tractar temes com el compromís i lideratge (Angel Castiñeira, 2013), el professionalisme gestor a les nacions europees (Victor Lapuente, 2014), la sostenibilitat dels sistemes sanitaris públics al món (Joaquim Oliveira, OCDE, 2015) o l'anàlisi comparativa dels models de gestió dels hospitals de la xarxa pública espanyola i europea (Vicente Ortún, Joan Barrubés i José Martin, 2018).

La gestió sanitària al nostre país te una trajectòria professional de més de 40 anys. Molts equips directius i responsables d'unitats i serveis, de tots els nivells assistencials, s'han incorporat a la innovació i la SCGS ha volgut ser un aparador de les seves experiències:

S'han organitzat 50 sessions en nou anys sobre diversos temes de govern i gestió de centres sanitaris i socials, el rol del ciutadà, problemes i solucions del sistema de salut, la recerca i la innovació en les organitzacions. D'aquestes, 14 sessions s'han celebrat amb d'altres societats científiques dels àmbits de la medicina de família, farmàcia, neurologia, cardiologia, oncologia o psicologia clínica, per compartir i fer transversal l'interès i les habilitats de la gestió sanitària.

L'any 2018 es va convocar la primera edició dels Premis a la Coordinació i Integració de la Sanitat Catalana, amb més de 110 projectes presentats.

A través de *workshops* amb experts, s'han elaborat documents d'anàlisi en àmbits com el futur dels laboratoris d'anàlisis clíniques, les organitzacions sanitàries integrades a Catalunya o les prestacions complementàries als hospitals de la xarxa pública.

S'ha organitzat el cicle de debats *Parlem de gestió*, amb persones amb experiència en gestió, aliens al sector de la salut, com Carles Capdevila, Mònica Terribas, Miquel Roca Junyent, Víctor Lapuente, Mercè Conesa, Antoni Bassas o Anton Costas.

La SCGS ha estat protagonista principal en l'elaboració de posicionaments importants en defensa de la gestió professional i del model sanitari català a través del decàleg ARCA (2014), el posicionament ètic dels alts càrrecs del sector sanitari públic (2016), les 25 propostes sobre les lliçons apreses després de la primera onada de la pandèmia de la Covid-19 i la seva repercussió als centres sanitaris (juny 2020) i la participació

en l'elaboració del document de 30 mesures per enfortir el sistema de salut de Catalunya (setembre 2020).

El moviment Right Care: l'efectivitat en la pràctica clínica

En el darrer decenni s'ha anat configurant un cos de coneixement que ha de convidar a desenvolupar nous plantejaments culturals i organitzatius més centrats en el valor que no pas en l'activitat, la qual cosa ha donat lloc al corrent de pensament conegut com *Value-Based Healthcare*. En aquesta línia, la revista *The Lancet* va publicar l'any 2017 el monogràfic *Right Care*, proposant un nou concepte en l'atenció sanitària, que aporta més beneficis que efectes no desitjats, té en compte les circumstàncies de cada pacient, els seus valors i la seva manera de veure les coses i que, a més a més, es sustenta en la millor evidència disponible i en els estudis de cost-efectivitat.

Des de 2013, la Secció de Gestió Clínica de la SCGS ha promogut la formació i el debat professional en els nous conceptes del valor i, per aquest motiu, ha organitzat diverses activitats, de les quals en destaquen les jornades anuals: *Right Care Alliance*, amb Shannon Brownlee (2014), la comprensió del risc i la gestió de la incertesa, amb Rocío García-Retamero (2015), l'estratègia de l'oceà blau en els sistemes sanitaris, a propòsit de Buurtzorg als Països Baixos, amb Jos de Blok (2016), les decisions clíniques compartides, amb Víctor Montori (2017), la reversió de les actuacions mèdiques de poc valor, amb Vinay Prasad (2018), la integració de serveis, amb Doris Grinspun i Don Redding (2019) i l'opinió dels pacients i la gestió clínica, jornada que va quedar ajornada per la pandèmia (2020).

Al marge de les jornades anuals, la Secció de Gestió Clínica ha organitzat activitats formatives, com la posada en marxa d'un curs de gestió clínica basada en valor per a socis d'altres societats científiques, o sessions conjuntes per debatre aspectes controvertits, com la celebrada amb la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFiC) sobre la necessitats de segmentació poblacional a l'atenció primària o amb la Societat Catalana de Medicina Interna, sobre la figura del metge hospitalista a les plantes d'hospitalització.

L'Observatori La gestió importa

Amb la posada en marxa de l'Observatori La gestió importa, el 14 de desembre de 2020, la SCGS assoleix dues fites importants: culmina el procés engegat des de la constitució de la Societat i obre nous horitzons. El seu últim objectiu és demostrar el vincle entre la bona gestió i l'obtenció de bons resultats en salut per posar en valor la funció de la gestió.

Les funcions de l'Observatori són:

- Actuar com a radar de tendències en innovació i gestió, global i prospectiu
- Facilitar una plataforma de coneixement sobre innovació en gestió sanitària i clínica.
- Desenvolupar una comunitat de pràctica pensada per als gestors del sector salut.
- Obrir un nou espai de participació professional per discutir sobre les temàtiques que importen als gestors.
- Ser instrument de recolzament al desenvolupament de la professió de la gestió en salut.

Amb aquests propòsits, l'Observatori La gestió importa s'ha estructurat en nou àrees temàtiques que aporten una visió polièdrica de la gestió sanitària i clínica. Cada àrea està dirigida per acadèmics i experts en la matèria que constitueixen el Consell Editorial:

Àrees de coneixement:

1. Sostenibilitat i finançament (Vicente Ortún i Cristina Adroher)
2. Bon govern i models de gestió (Víctor Lapuente i Joan Barrubés)
3. Sistemes de salut (Sophia Schlette)
4. Ètica i responsabilitat social (Francesc Torralba i Johanna Cáceres)
5. Persones, lideratge i compromís professional (Carles Ramió i Pau Gomar)
6. Atenció sanitària basada en valor (Jordi Varela i Cristina Roure)
7. Experiència del pacient (Joan Escarrabill i Glòria Gálvez)
8. Innovació tecnològica i digital (Genís Roca i Josep Maria Monguet)
9. Atenció integrada salut i social (Sebastià Santauegènia i Ester Sarquella)

L'origen i l'impuls de la Societat Catalana de Gestió Sanitària

Pere Vallribera ^b

La gestió sanitària i la gestió clínica són àrees de coneixement i disciplines professionals en el marc de les ciències de la salut? La resposta a aquesta qüestió va provocar que un grup de professionals, majoritàriament metges i infermeres, però també economistes i advocats, prenguéssim la iniciativa, l'any 2011, de posar en marxa la SCGS, un projecte que havia tingut vint anys abans un primer intent de creació.

Amb l'impuls de seva primera Junta Directiva, la nova SCGS va iniciar les seves actuacions per constituir-se com a nucli independent del coneixement tècnic i científic i de l'experiència en gestió i organització de la salut i d'impulsar i mantenir la seva professionalització, posant en valor la gestió de la salut. Per fer-ho, es van organitzar activitats tècniques, científiques, divulgatives i de posicionament al voltant de la gestió i l'organització sanitària

Progressivament i gràcies al ressò de les activitats, la SCGS va incrementar el nombre de socis fins arribar als 550 a finals de 2020. En el marc de les dues línies acadèmiques - *La gestió importa*, que incideix en què la bona gestió genera bons resultats, i el *Right Care*, que aporta valor a la pràctica clínica - s'han organitzat les jornades anuals, que fins a 2020 han comptat amb 2500 assistents, i la resta d'activitats, amb 2100 participants.

D'aquesta manera, la SCGS ha anat incorporant un cos doctrinal al voltant d'àmbits com la gestió del compromís dels professionals, els models de gestió i el bon govern dels centres sanitaris o la sostenibilitat del sistema de salut, pel que fa a la línia de *La gestió importa*. En l'àmbit de la *gestió clínica*, s'han organitzat activitats sobre decisions clíniques compartides, pràctiques clíniques d'escàs valor o els models avançats d'integració dels serveis sanitaris i socials.

A finals de 2020, la SCGS ha posat en marxa l'Observatori La gestió importa, un dels projectes que, de ben segur, tindrà més impacte en la difusió del coneixement i l'expertesa en gestió.

L'any 2020 ha estat marcat per l'impacte de la pandèmia provocada per la Covid-19. La SCGS ha culminat aquesta etapa amb l'elaboració del document *Impacte de la pandèmia a les organitzacions sanitàries: 25 propostes a partir del que hem après*, posicionament que ha permès guanyar pes en l'elaboració del document *30 mesures per enfortir el sistema de salut de Catalunya*, amb un ampli consens del sector, i que ha de suposar un revulsiu per accionar la seva transformació.

^b President de la SCGS de 2013 a 2020

Els reptes de present i de futur

Ramon Cunillera ^c

Coincidint amb els deu anys de vida, la SCGS és ja una realitat consolidada, mèrit que es deu, en bona part, al seu primer president Pere Vallribera, qui ha aconseguit aglutinar moltes persones i voluntats. Amb l'èxit de convocatòria dels primers anys, la nostra assemblea va decidir, el desembre del 2020, nomenar una nova Junta Directiva, que obre una etapa per convertir la SCGS en un referent del sector, sense abandonar l'essència de la seva missió: generar i difondre coneixement de la gestió sanitària innovadora, prestigiar el professionalisme dels gestors i ser referents per influir en la millor presa de decisions, a partir de l'anàlisi independent. L'actual equip compta amb una nova organització amb les següents responsabilitats:

- **Governar l'Observatori La gestió importa.** Aquesta plataforma digital de lliure accés pretén ser el major instrument per compartir coneixement en les disciplines de la gestió sanitària i clínica.
- **Continuar amb la organització d'activitats per als socis** i la celebració de les jornades anuals. Seguirem, a més, oferint activitats amb d'altres societats científiques i ens farà molta il·lusió poder organitzar, quan sigui possible, el I Congrés de la Societat Catalana Gestió Sanitària.
- **Promoure l'activitat acadèmica**, mantenint contacte amb la Junta de govern de l'Acadèmia i potenciant la transversalitat i nous acords amb societats científiques. Volem compartir activitats amb la Societat Espanyola de Directius de la Salut (SEDISA), amb qui ja ens uneix un conveni.
- **Obrir col·laboracions docents amb universitats i escoles de negocis**, participant en l'elaboració de continguts o facilitant la presència d'experts de la SCGS en cursos o mestratges.
- **Estar presents en grups de participació al més alt nivell**, aportant l'anàlisi independent i posicions professionals respecte a la gestió sanitària. Tenim la voluntat de mantenir relacions permanents amb les autoritats sanitàries, col·legis professionals i les patronals del sector.
- **Iniciar la projecció internacional de la SCGS**, amb la participació en fòrums europeus on la presència de la gestió sanitària catalana pugui ser més habitual.
- **Arribar al màxim de persones possibles**, amb un pla de comunicació ambiciós, per cercar el millor posicionament de la SCGS entre el sector de la salut i, en alguns casos, cap a la ciutadania, i mantenir oberta la participació dels socis.
- **Facilitar la màxima relació amb els socis protectors i els partners**, que tenen un paper clau al permetre organitzar les activitats. La SCGS ha evitat demanar subvencions públiques i ha mantingut sempre el màxim grau d'independència respecte els patrocinadors. Tot i així facilitarem trobades per compartir línies futures d'activitat i crear activitats de formació *in company* en gestió.

^c President de la SCGS des de 2020

Aquest son la majoria dels reptes que tenim per davant, amb la intenció de portar a la nostra societat científica al terreny de la solidesa acadèmica, de la referència en el coneixement sobre gestió sanitària i de la participació ferma en el futur del nostre sistema de salut.

La gestió sanitària a través de la mirada de tres generacions

La gestió de la salut a Catalunya s'ha constituït en els darrers 40 anys a partir de l'esforç i el treball de directius, comandaments intermedis, però també de professionals clínics, que han bastit l'actual sistema sanitari. Els nous models de gestió, basats en organitzacions més flexibles i transversals, emergeixen amb força en sectors aliens a la salut.

Les institucions sanitàries han estat capaces de donar el gir? Els professionals més joves veuen la gestió com quelcom atractiu? Quines són les conquestes i els obstacles de la gestió sanitària? Olga Pané, Ignasi Riera i Cristina Adroher expliquen la seves mirades. Tres visions, tres generacions.

“Hi ha poques persones de la meua edat que vulguin dedicar-se a la gestió sanitària, però quan hi ets t’atrapa”

Cristina Adroher ^d

Durant la seva etapa a la universitat, Cristina Adroher (Ribes de Freser, 1988) va tenir professors referents en l'economia de la salut com Guillem López Casasnovas, Vicente Ortún o Jaume Puig-Junoy. Aquest entorn acadèmic, juntament amb la trajectòria dels seus pares, vinculats professionalment a l'àmbit de l'atenció primària, va fer que en acabar els seus estudis es decantés per la planificació sanitària o per gestionar alguna organització.

Què et va atraure de la gestió?

- Sabia que volia treballar per millorar la qualitat dels serveis públics i enfortir el sistema sanitari, aplicant una gestió basada en l'evidència. Els recursos dels que disposem són finits, i cal treure'n el màxim profit per millorar el benestar de la ciutadania.

Tots els professionals de la salut són conscients que acaben gestionant?

- Els professionals assistencials sovint veuen la gestió com quelcom llunyà. Per exemple, quan una infermera fa una cura està gestionant uns recursos, uns espais, un temps i unes expectatives de la persona a qui atén. Aquest és un punt que hauríem de ser capaços de revertir i posar en valor, ja que tots gestionem. Cal alinear bé els incentius entre els diversos professionals i unitats de les organitzacions al voltant d'uns objectius comuns.

Formes part dels professionals dedicats a la gestió que no supera els 40 anys d'edat. T'has topat amb un sostre de vidre per créixer professionalment?

- Mai m'he sentit perjudicada pel fet de ser dona i he aconseguit anar canviant de posició dins el sector salut i sempre m'he sentit molt recolzada pels meus superiors. Ara bé, és cert que fins i tot en el sector de la salut, que és molt feminitzat, als càrrecs d'alta direcció la presència de dones encara és baixa. Si bé als càrrecs de comandament intermedis hi són molt presents, manca fer aquest pas cap a les posicions de màxima responsabilitat.

“Tot i l'alta feminització del sector de la salut, a les dones ens manca fer el pas de posicions de màxima responsabilitat”

Creus que manca relleu generacional en els càrrecs de gestió?

- Sí, totalment. Alguns estudis diuen que en els propers 15 anys es jubilaran més de la meitat de directius sanitaris. Els que estem iniciant-nos en el món de la gestió hem de prendre el llegat i coneixement que ens deixa aquesta generació tant fructífera, però el recanvi generacional no serà fàcil. De la

^d Economista de la salut i politòloga

meva edat hi ha molt poca gent que vulgui dedicar-se a la gestió sanitària, tot i ser un món absolutament apassionant, perquè quan hi entres t'atrapa.

Si poguessis fer una carta als reis, com t'agradaria que fos la gestió sanitària?

- M'agradaria que hi hagués una major flexibilitat, més autonomia de gestió, una presa de decisions basada en l'evidència, més transparència i rendiment de comptes, introduir habilitats comunicatives, lideratges tranquils i més espais per promoure el pensament crític.

Què creus que pot aportar la Societat Catalana de Gestió Sanitària?

- Pot donar a conèixer i posar en valor la figura del gestor sanitari i també estendre el discurs de la importància de la gestió, així com oferir eines de suport per a una bona gestió, a partir d'espais per compartir coneixement, formació i bones pràctiques i iniciar un programa de mentoria per promoure el desenvolupament dels joves professionals“

Els directius han d'estar més a prop de les decisions diàries, però calen complicitats recíproques amb els professionals

Ignasi Riera ^e

Mentre estudiava Medicina, Ignasi Riera (Barcelona, 1973) mai es va imaginar lluny del llit del pacient, però ben aviat va descobrir la seva passió pel món de les urgències i les emergències, àmbit que considera una gran cantera per a les direccions assistencials i un reclam per al món de la gestió. "Si a Urgències acabes aixecant el cap descobreixes que hi ha moltes incoherències en el funcionament del sistema de salut i, aleshores t'impliques per canviar-ho", assegura.

Francesc Bonet, aleshores director mèdic del RACC, va donar-li la primera oportunitat, i després va trobar d'altres referents com Jordi Ibáñez, Miquel Pons, Àngels Cabezas o Santi Tomás. Més tard va conèixer Pere Vallribera i Ricard Gutiérrez, que van creure en ell per fer el pas cap a una direcció assistencial. Enric Mangas i Roser Fernández també li han brindat noves oportunitats perseguir creixent.

Com vas descobrir la gestió?

- A mi m'agrada organitzar equips i durant els primers anys de la meva trajectòria professional, els metges sèniors d'urgències em delegaven tasques organitzatives. Jo no vaig fer un pas endavant, sinó que com molts col·legues van fer un pas enrere, em vaig trobar davant.

Per què costa trobar gestors de la teva generació?

- No et pot atraure el que desconeixes i en la etapa de formació de les professions sanitàries, la gestió no es toca. A més, el concepte gestió està una mica desprestigiada, perquè hi ha hagut un interès a associar-lo a lucre desvergonyit i a les retallades sanitàries. Gestionar vol decidir, sovint sense massa protecció i amb incomoditat perquè et mou en la incertesa, i això pot fer vertigen.

Cal optar per una gestió més participativa?

- Hi ha tants estils de gestió com persones. Una major transparència i avaluació permet sentir-te més còmode, descentralitzant la decisió on hi ha el problema i això depèn de la capacitat de generar complicitat i confiança. Una gestió participativa requereix de diàleg, aturar-se per conèixer i reconèixer i arribar a un consens. És molt efectiu, però la urgència per respondre a les necessitats no sempre el permet.

T'has trobat amb algun sostre de vidre?

- En absolut. En tot cas, el sostre de vidre del gestor sanitari és la política. El poder polític ha baixat massa en la presa de decisions organitzatives i de plans d'acció.

"Mai s'ha de comparar un gestor sanitari amb un polític"

^e Metge especialista en educació física i de l'esport i en urgències. Màster en gestió i en bioètica

Hi ha massa intervencionisme polític?

- Sí, i també assimilació a categories que no toquen. Un gestor sanitari no té per què ser un alt càrrec de la Generalitat. Hi ha d'haver un retiment de comptes i unes regles del joc claríssimes, però també una mica més de cintura. Mai s'ha de comparar un gestor sanitari amb un polític. Cal reivindicar, doncs, la professionalització de la gestió.

En què t'agradaria que es convertís el món de la gestió?

- Si arribés a ser gerent voldria que l'organització fos reconeguda, per part de l'Administració, amb el pressupost que requereix per l'activitat que realment realitza, perquè, sovint, no està ben retribuïda ni dimensionada. M'agradaria que els equips de direcció fossin més propers a la presa de decisions del dia a dia, però això implica complicitats i salvar el distanciament que hi ha hagut entre els professionals de primera línia i els gestors, quelcom que durant la primera onada de la pandèmia per Covid-19 es va aconseguir, però hi ha el risc que es torni a obrir.

Estàs parlant de guanyar autonomia de gestió per part dels professionals?

- Sí, que els equips directius confiïn amb els professionals i també a la inversa. Per tant, parlo d'una obertura de mires recíproca.

En què pot ajudar la Societat Catalana de Gestió Sanitària?

- És un espai neutre i acadèmic, de reflexió, de trobada, per conèixer i compartir bones pràctiques, cosa que et permet millorar. Des de la SCGS, a banda de defensar una professionalització de la gestió i la seva interdisciplinarietat, hem estat capaços a través de la línia de treball del *Right Care* d'apropar el concepte de gestió als professionals assistencials i això ha permès fer de taca d'oli, també, a les organitzacions.

“La meva generació ha empès cap a la professionalització de la gestió, però potser també hem fet de tap”

Olga Pané ^f

Olga Pané (Barcelona, 1956) és una de les dones històriques en el món de la gestió a Catalunya. Amb només 26 anys d'edat va assumir el seu primer càrrec de direcció i organització de l'àmbit d'atenció primària del Baix Llobregat. Amb l'eufòria per l'arribada de la democràcia, tot estava per fer i tot era possible. Els qui la van conèixer, aleshores, la recorden com una rebel, amb els cabells tenyits de vermell.

Pané va arribar a la gestió, després d'haver estudiat salut pública i fet diplomat en sanitat, i de la mà de tot un equip de persones, sobretot enginyers i economistes, que van començar a organitzar el sistema de salut, coincidint amb el traspàs de les competències sanitàries. Es va seguir el model anglès, amb el criteri que els gestors que s'incorporessin al món de la salut procedissin d'altres sectors, per aportar eines de la gestió empresarial.

Què vas aportar en els teus primers anys a la gestió sanitària?

- Em movia bé en tècniques d'avaluació i mesura sanitària i segurament aportava un llenguatge sanitari i epidemiològic que ells no tenien. Vaig aprendre molt de persones com Joan Grau, Josep Marull, Fortunato Frías o Lluís Isern.

Creus que la figura del gestor està malmesa?

- Un gestor no és qui marca la política en una entitat, sinó qui fa possible que la política marcada per l'òrgan de govern de l'organització es materialitzi. Amb les retallades sanitàries, qui va traslladar la mala notícia que els recursos eren menors dels que teníem vam ser els gerents i es va criticar que no ens rebel·léssim. Cadascú ha d'estar al lloc que li pertoca. Malmet tant el model que promou que es faci política de la gestió com que l'òrgan de govern es gencialitzi i vulgui fer contractes.

Què cal per ser una bona directiva?

- Cal generar confiança amb l'òrgan de govern i l'equip, tenir una visió de l'organització, tenint clar com arribar-hi, però sense masses rigideses i promoure cohesió, perquè tothom s'impliqui. Hi ha habilitats que s'aprenen i no son innates, per exemple, la comunicació, que em sembla clau per a qui dirigeix una organització.

Ets una ferma defensora de l'autonomia de la gestió. Ens els darrers anys s'ha anat endarrere?

- Les organitzacions han de tenir capacitat per adaptar-se millor a les necessitats i això vol dir diferenciar-se en la manera de fer. Si el marc està molt reglamentat i disposes de les mateixes eines que una entitat que es mou en un altre context, no anem bé. I això ens passa en aspectes com aprovisionaments i de caire organitzatiu, com les ràtios de professionals. Hi ha un seguit de

^f Metgessa especialista en medicina del treball. Màster en gestió i en bioètica

restriccions, producte d'assimilar la gestió sanitària a l'administració del sector públic, que impedeix una adaptació adequada i uns serveis adaptats a les necessitats dels pacients, que són el centre de la nostra atenció.

Els professionals de la teva generació heu facilitat que emergeixin gestors més joves?

- En certa manera, la nostra generació ha tapat les següents, perquè molts de nosaltres hem fet carreres dilatades, i segurament no hem donat oportunitat per a una entrada esglaonada d'altres generacions. Hem estat una mica "generació tap" però també hem intentat posar en valor les eines i els instruments gerencials en una organització i d'empènyer per professionalitzar-ho. Les persones més joves son magnífiques, però hi ha comandaments intermedis que estarien cridats a fer el salt cap a l'alta gestió però sovint opten per quedar-se en l'àmbit clínic, amb horaris més fixes i posicions amb més prestigi social. I això és una certa dificultat en el recanvi.

“La Societat Catalana de Gestió Sanitària ha ajudat a definir la gestió com una professió, amb un cos propi de coneixements”

Quins són els reptes pendents de la gestió?

- Reivindico la meritocràcia, és a dir que qui accedeix a un càrrec de gestió sigui pel seu perfil professional i les pròpies capacitats, i no per d'altres motius. A nivell de les organitzacions ens cal guanyar autonomia i tenir més eines per gestionar, però aquestes han de respondre amb més transparència davant d'un ciutadà cada vegada més exigent.

En què ha ajudat la SCGS?

- Ha jugat un paper importantíssim, definint la gestió com una professió, defensant la independència del cos de coneixements, la necessitat d'una formació rigorosa i de disposar d'eines per fer la nostra feina, com l'autonomia de gestió, per tenir bons resultats. Ha creat espais per avaluar i comparar-nos i oferir elements objectius per aprendre i ha contribuït a establir un diàleg entre gestors i professionals, sempre des de la interdisciplinarietat i la transversalitat, aportant l'experiència d'altres perfils com informàtics, enginyers, físics o economistes.

Textos: Ramon Cunillera, Jordi Varela, Pere Vallribera, Tino Martí i Gemma Bruna

Annex.**Juntes directives de la Societat Catalana de Gestió Sanitària des de 2011**

	Comissió Gestora	Junta 2013-2017	Junta 2017-2020	Junta 2020-2024
President	Pere Vallribera	Pere Vallribera	Pere Vallribera	Ramon Cunillera
Vicepresidents	Manel del Castillo	Manel del Castillo	Manel del Castillo	Jordi Varela
Secretari/a	Jordi Varela	Jordi Varela	Roser Fernández	Jaume Benavent
Tresorer/a	Ramon Cunillera	Ramon Cunillera	Roser Fernández	Cristina Adroher
Vocals	Antoni Anglada	Antoni Anglada		Cristina Adroher
		Josep Maria Argimon	Josep Maria Argimon	
				Mónica Ballester
				Joan Barrubés
				David Baulenas
		Xavier Bayona	Xavier Bayona	Xavier Bayona
		Jaume Benavant	Jaume Benavant	Jaume Benavant
		Alba Brugués	Alba Brugués	Alba Brugués
				Ignasi Carrasco
		Antoni Castells		
	Manel del Castillo	Manel del Castillo	Manel del Castillo	Manel del Castillo
		Joan X. Comella	Joan X. Comella	
	Xavier Corbella			
				Gemma Craywinckel
	Ramon Cunillera	Ramon Cunillera	Ramon Cunillera	Ramon Cunillera
				David Elvira
				Montserrat Figuerola
		Josep Augusto Garcia	Josep Augusto Garcia	
			Pau Gomar	
			Rafael Gotsens	
			Manel Jovells	
				Rafael Lledó
			Frederic Llordachs	Frederic Llordachs
	Enric Mangas	Enric Mangas	Enric Mangas	
				Gemma Martínez
		Angels Martos		
		Xavier Mate	Xavier Mate	
			Vicente Ortún	Vicente Ortún
	Olga Pané	Olga Pané	Olga Pané	Olga Pané
	Josep Maria Piqué	Josep Maria Piqué		
	Esteve Picola	Esteve Picola	Esteve Picola	
	Josep Maria Ramirez	Josep Maria Ramirez		
	Ignasi Riera	Ignasi Riera	Ignasi Riera	
Jaume Raventós	Jaume Raventós	Jaume Raventós		
Helena Ris	Helena Ris	Helena Ris		
		Lluís Segú	Lluís Segú	
Josep Santacreu				
	Núria Serra	Núria Serra	Núria Serra	
	Pere Soley Bach			
Lluís Triquell				
Jordi Varela	Jordi Varela	Jordi Varela	Jordi Varela	
Montserrat Vendrell	Montserrat Vendrell			
Pere Vallribera	Pere Vallribera	Pere Vallribera	Pere Vallribera	
Director acadèmic				Tino Martí
Direcció tècnica i de Comunicació			Gemma Bruna	Gemma Bruna

Qui som?

Som una societat científica independent integrada en l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears que treballa per compartir i generar coneixement, generar opinió, investigar i aprofundir en el professionalisme de la gestió en les organitzacions i empreses de salut.

L'objectiu d'aquesta societat és posar en valor la gestió en salut, a través de l'organització de jornades, sessions, estudis i posicionaments i d'altres activitats de base científica.

La societat, que actualment compta amb més de 500 socis, incorpora directius, clínics, planificadors, investigadors i indústries. La finalitat és aportar coneixements i compartir experiències per a decisors polítics, empreses de salut, universitats, escoles de negocis, centres de recerca, companyies d'assegurança, gestors assistencials, professionals de la salut i ciutadans.

Dins de la Societat, s'ha creat la Secció de Gestió Clínica centrada en la importància de combinar elements de la gestió clínica i del management.

Memòria de la Societat Catalana de Gestió Sanitària 2011-2016

Dret Sanitari

Societat Catalana de Dret Sanitari – SCDS

Resum

Fundada el 2012.

Referències

Acadèmia: societats, Dret Sanitari <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/068>

Web: <http://ebd.academia.cat/dretsanitari>

Pàncrees

Societat Catalana de Pàncrees – SCPanc

Resum

Fundada el 2012.

Referències

Acadèmia: societats, Pàncrees <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/084>

Web: <http://www.scpanc.cat/>

Societat Catalana de Pàncrees – SCPanc

Presentació

La Societat Catalana de Pàncrees neix l'any 2012 de la mà d'un conjunt multidisciplinari de professionals sanitaris (gastroenteròlegs, endoscopistes, oncolòlegs, cirurgians, anatomopatòlegs, radiòlegs) interessats en la patologia pancreàtica, com a mitjà per conèixer-se, agrupar-se, millorar els coneixements científics dels seus associats, promoure el desenvolupament de la Pancreatologia, assessorar els organismes públics i societats privades en aspectes relacionats amb la fisiologia o patologia pancreàtica, col·laborar en estudis d'investigació, amb les universitats, i amb altres societats similars, nacionals i internacionals.

El seu àmbit territorial primordial és Catalunya, però també altres comunitats autònomes on l'idioma català és molt prevalent, com les Illes Balears o la Comunitat Valenciana.

Diccionari enciclopèdic – Terminologia Mèdica

Societat Catalana del Diccionari Enciclopèdic de Medicina de Catalunya – SocDEMCAT

Resum

Fundada el 2014.

Referències

Bosch F, Julià MA, Porta M, Ramis O, Sala Pedrós J, Usall J, Vázquez L, Viñas O. Una responsabilitat històrica i una necessitat bàsica: el Diccionari enciclopèdic de medicina. A propòsit de la primera jornada sobre el projecte DEMCAT. Annals de Medicina 2017 - Vol. 100, Núm. 1: 39-47.

Bover i Salvadó J. (Direcció), Julià Berruezo MA. (Coordinació Tècnica), Auquer Simón M, Cabó Carrera A, Campo González-Garzón M, Guardiola Buxeda M, Reus Muns M, (Revisió terminològica), Sala Pedrós J, Miró Vinaixa I. (Assessorament Científic). Diccionari de Malalties Metabòliques. Obesitat i Diabetis. TERMCAT. Barcelona, 10 de desembre de 2015. http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/208/

Ramis O, Sala Pedrós J. El diccionari enciclopèdic de medicina. Entrevista COMB. Revista del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. Ponents: # 147. Barcelona, maig de 2016: 46. www.comb.cat

Ramis O, Viñas O, Vázquez L, Julià MA, Bosch F, Porta M, Sala Pedrós J, Usall J. DEMCAT: Un Projecte de Renovació i Continuïtat per al Diccionari Enciclopèdic de Medicina. Annals de Medicina. 99, 1. Febrer, 2016: 32-36.

Sala Pedrós J, Equip DEMCAT (Ramis Juan O, Viñas Gomis O, Vázquez Teruel L, Julià Berruezo MA, Bosch Llonch F, Porta Serra M, Usall i Rodié J. La Cirurgia General i el Nou Diccionari Enciclopèdic de Medicina. Llibre commemoratiu de la inauguració del curs 2015-16 de la Societat Catalana de Cirurgia. Barcelona, 15 d'octubre de 2015. Pàg. 91-106. http://www.sccirurgia.org/docs/lilibrets/LLIBRET_15_16_norm_.pdf

Sala Pedrós J, Ramis O, Julià MA. El Projecte DEMCAT: Una Posada al Dia de la Terminologia Mèdica Catalana. XX Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana celebrat a Manresa els dies 20 i 21 d'octubre de 2017. Llibre d'Actes, volum II, Societat Andorrana de Ciències, Manresa Abril de 2019: 617 - 624.

Acadèmia: societats, Diccionari Enciclopèdic de Medicina <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/088>

Web: <http://www.socdemcat.cat/>

Societat Catalana del Diccionari Enciclopèdic de Medicina de Catalunya – SocDEMCAT

Qui som?

Recull històric

DEMCAT és un acrònim afortunat que voldríem que fessin seu totes aquelles persones que tenen interès en la utilització del català en les ciències de la salut i en la pràctica de l'atenció a la salut.

La Societat Catalana del Diccionari Enciclopèdic de Medicina de Catalunya (SocDEMCAT) va ser establerta per una comissió gestora a finals de 2014 per donar suport al manteniment i la promoció del Diccionari enciclopèdic de medicina (DEM). La Societat també vol servir de punt de trobada i reflexió entre les persones interessades a treballar en aquest diccionari i d'espai de promoció en la millora de l'ús del català científicotècnic en la resta de societats de l'Acadèmia.

Aquest nou projecte l'anomenem, doncs, DEMCAT (de Diccionari enciclopèdic de medicina en català). Disposa d'un portal web propi (www.demcat.cat) i d'un diccionari en línia que fan possible l'accessibilitat permanentment de la terminologia de les ciències de la salut a Internet, amb una eina fàcil d'utilitzar i que s'actualitzi regularment sense necessitat de parlar d'edicions tancades.

Malgrat que el català tècnic relacionat amb la salut ja s'utilitzava durant l'Edat Mitjana, el primer intent reeixit de sistematitzar la terminologia mèdica fou a càrrec del cirurgià Dr. Manuel Corachan en el **Diccionari de medicina**, editat el 1936. La guerra civil i la postguerra n'impossibilitaren la difusió. A principis dels 70 quan el Dr. Josep Laporte era president de l'Acadèmia i 35 anys després de l'edició del Corachan, a proposta dels estudiants de la "Joventut Mèdica" amb el suport del Dr. Josep Alsina es prengué la iniciativa de recuperar i continuar tota la tasca anterior; aparegué així el **Vocabulari mèdic** de l'Acadèmia amb dues edicions, els anys 1974 i 1979, i una reimpressió el 1987. Posteriorment, el Dr. Oriol Casassas, primer, i el Dr. Joaquim Ramis i el Prof.

Màrius Foz, després, dirigiren la tasca de les dues edicions del **Diccionari enciclopèdic de medicina**, els anys 1990 i 2000, la darrera de les quals des del 2007 ha estat disponible en una versió digitalitzada (amb algunes esmenes).

En tota la seva evolució –ja des del treball del Dr. Corachan–, els diccionaris/vocabularis de medicina han seguit les directrius de l'Institut d'Estudis Catalans; actualment, a més de l'**Institut d'Estudis Catalans i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears**, les entitats propietàries del DEMCAT i que li donen suport són: **Enciclopèdia Catalana SA** –institució/empresa que es va fer càrrec de les edicions en paper– des del 2014, el TERMCAT –que proporciona el seus suport i bagatge terminològics en les tasques d'actualització dels àmbits tècnics i des del 2016, el **Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya** –que transfereix fons al TERMCAT per tirar endavant, entre altres tasques, la tasca de terminologia. Des del 2016 el Diccionari assegura la seva continuïtat dins del Projecte DEMCAT, on a més de les institucions propietàries anteriors, hi participa també la **Fundació Dr. Antoni Esteve**.

Si teniu interès a col·laborar amb el Diccionari i en promoure que la terminologia mèdica sigui utilitzada de forma generalitzada i correcta en la pràctica assistencial, la recerca i la docència en l'àmbit de la sanitat, la SOCDEMCAT és la vostra associació.

Societat Catalana del Diccionari Enciclopèdic de Medicina de Catalunya (SocDEMCAT)

Maria del Mar Salazar i Pou, Fèlix Bosch Llonch, J. Oriol Ramis Juan, Odette Viñas i Gomis, Ferran Sabaté Casellas, Òscar Escuder de la Torre, Elena Guardiola i Pereira

La SocDEMCAT: orígens, objectius, activitats i projectes

La Societat Catalana del Diccionari Enciclopèdic de Medicina de Catalunya (<http://www.socdemcat.cat/>) va ser establerta per una comissió gestora a finals del 2014, i ja com a Societat a principis del 2018, per donar suport al manteniment i la promoció del **Diccionari enciclopèdic de medicina** en català (**DEMCAT**). La **SocDEMCAT** també vol servir de punt de trobada i de reflexió entre les persones interessades a treballar en aquest diccionari i en la terminologia en les ciències de la salut, i d'espai de promoció per la millora de l'ús del català científicotècnic en la resta de societats de l'Acadèmia i en el món sanitari en general.

Mantenim una col·laboració estreta amb altres entitats i institucions per tal de desenvolupar la nostra tasca de promoure la millora de l'ús del català en l'àmbit professional sanitari, com per exemple amb la Fundació Dr. Antoni Esteve, el TERMCAT i els serveis lingüístics del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

Pel fet de dedicar-nos al llenguatge especialitzat en ciències de la salut, assessorem les terminòlogues del Consorci del Centre de Terminologia TERMCAT i cerquem especialistes pel projecte DEMCAT i per altres diccionaris i reculls terminològics. Tanmateix, membres de la Societat intervenen en l'actualització terminològica del DEMCAT i en l'elaboració i actualització de diccionaris, com per exemple en el *Diccionari multilingüe de la COVID-19: cinc-cents termes per a entendre la pandèmia*¹, que s'ha acabat de publicar recentment, o en la *Terminologia de l'atenció a la salut mental i a les addiccions*².

Actualment, estem liderant l'estudi ULAS (Usos Lingüístics en l'Assistència Sanitària) juntament amb la Fundació Dr. Antoni Esteve, i amb la col·laboració de la Secretaria de Política Lingüística i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. Els resultats preliminars d'aquest estudi, que encara està en marxa, s'han presentat en dues jornades científiques: les XXXIX Jornades Sanitàries del Vallès³, organitzades per la filial del Vallès Occidental de l'Acadèmia, i les V Jornades La Recerca Sociolingüística en l'Àmbit de la Llengua Catalana⁴, organitzades per la Xarxa CRUSCAT de l'Institut d'Estudis Catalans.

La **SocDEMCAT** representa l'**Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears** en el Pacte Nacional per la Llengua impulsat pel Govern de la Generalitat, que “és un projecte de país que té com a objectiu tractar els temes relacionats amb el català d'una manera frontal, dialogant i adaptada als temps actuals, incloent-hi el nombre màxim possible d'agents polítics i socials”.⁵

Com a societat científica, organitzem sessions acadèmiques periòdiques que giren al voltant dels objectius de la Societat.

En aquestes sessions s'aborden qüestions relacionades amb la llengua, com per exemple “Principis del treball terminològic” i “Les novetats ortogràfiques i gramaticals i les ciències de la salut”, temes històrics com “El llenguatge mèdic en català: una perspectiva històrica” i “Pompeu Fabra i el llenguatge científic”, i temàtiques més pràctiques com “Propostes per millorar l'ús de la llengua catalana en la xarxa sanitària” i “La llengua catalana i el seu ús en sanitat”.

També es va fer la presentació, juntament amb la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans, del llibre *Ensenya'm la llengua*, del Dr. Antoni Beltran Genescà, amb un debat sobre l'ús dels termes populars en l'àmbit de la salut, i la presentació dels dos diccionaris esmentats abans.^{1,2}

Conjuntament amb la Fundació Dr. Antoni Esteve vàrem organitzar les sessions “Com Redactar un Informe Mèdic”⁶ i “Els Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana”.^{7, 8}

La renovació del DEMCAT: una necessitat del present per encarar el futur

El projecte de renovació del **DEMCAT** disposa d'un portal web propi (<https://www.demcat.cat/>) on es pot accedir al diccionari en línia. Això fa possible l'accessibilitat permanent a la terminologia de les ciències de la salut a Internet, amb una eina fàcil d'utilitzar i que s'actualitza regularment sense necessitat de parlar d'edicions tancades.

Els seus objectius principals són mantenir actualitzada la terminologia de les ciències de la salut en llengua catalana i promoure'n la difusió en tots els àmbits de l'atenció sanitària.

Malgrat que el català tècnic relacionat amb la salut ja s'utilitzava durant l'edat mitjana, el primer intent reeixit de sistematitzar la terminologia mèdica fou a càrrec del cirurgià Dr. Manuel Corachan en el **Diccionari de medicina**⁹, editat el 1936. La guerra civil i la postguerra n'impossibilitaren la difusió. A principis dels anys setanta del segle XX, quan el Dr. Josep Laporte era president de l'Acadèmia i trenta-cinc anys després de l'edició del diccionari de Corachan, a proposta dels estudiants de “Joventut Mèdica” de l'Acadèmia amb el suport del Dr. Josep Alsina es prengué la iniciativa de recuperar i continuar tota la tasca anterior; aparegué així el **Vocabulari mèdic de l'Acadèmia** amb dues edicions, els anys 1974 i 1979, i una reimpressió el 1987¹⁰. Posteriorment, el Dr. Oriol Casassas, primer, i el Dr. Joaquim Ramis i el Prof. Màrius Foz, després, dirigiren la tasca de les dues edicions del **Diccionari enciclopèdic de medicina**, els anys 1990 i 2000, la darrera de les quals des del 2007 ha estat disponible en una versió digitalitzada (amb algunes esmenes). (Figura 1).

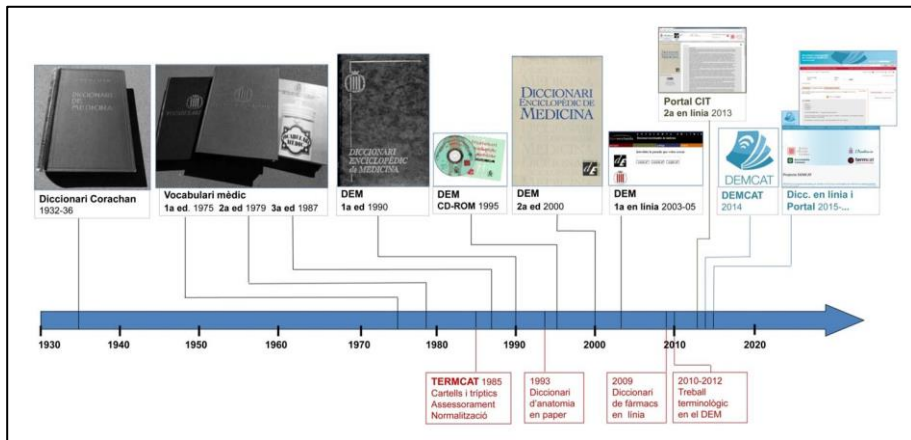

Figura 1: Evolució cronològica i característiques dels diccionaris mèdics en català a través de la història ¹¹

En tota la seva evolució –ja des del treball del Dr. Corachan–, els diccionaris/vocabularis de medicina han seguit les directrius de l’Institut d’Estudis Catalans; actualment, a més de l’Institut d’Estudis Catalans i l’Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, les entitats propietàries del DEMCAT i que li donen suport són: **Enciclopèdia Catalana SAU** – institució/empresa que es va fer càrrec de les edicions en paper– des del 2014; el TERMCAT –que proporciona el seu suport i bagatge terminològics en les tasques d’actualització dels àmbits tècnics–, i des del 2016, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya –que transfereix periòdicament fons al TERMCAT per tirar endavant, entre altres tasques, la tasca de terminologia. Des del 2016 el Diccionari assegura la seva continuïtat dins del Projecte DEMCAT, on, a més de les institucions propietàries anteriors, hi participa també la **Fundació Dr. Antoni Esteve**.

La terminologia mèdica en català pot perdre l’oportunitat de consolidar la bona feina feta fins els nostres dies i de completar la modernització del llenguatge de la medicina i de les ciències de la salut en català. Si no l’aprofitem, hi ha el risc, fins i tot, de perdre força i retrocedir. I per això cal actuar amb la participació i l’ajut de tothom.

Cal entendre que tenim la necessitat de disposar de terminologia mèdica en català. Els centres assistencials, els docents i els de recerca dels territoris on el català es parla encapçalen posicions destacades en les classificacions nacionals i internacionals. A més, en el territori català es concentren parcs científics i empreses de recerca biomèdica, siguin farmacèutiques, biotecnològiques o d’altres àmbits afins. Com que en totes aquestes institucions es produeix activitat biomèdica d’alt nivell, es necessiten eines molt diverses per desenvolupar-la i, indubtablement, una de les primordials és la llengua, que

molt sovint és la catalana. Una llengua que s'empra en el dia a dia, en la pràctica clínica, en reunions i congressos científics, i per a redactar els diferents documents i publicacions científiques, i que també és molt necessària als mitjans de comunicació.

Quan parlem de terminologia mèdica es fa en el sentit més ampli, que inclou tots els termes de l'entorn biomèdic i sanitari que abasten l'assistència, la recerca, l'acadèmia i la gestió. Per tant, el DEMCAT no sols conté termes estrictament mèdics, sinó que pretén incorporar també termes d'altres àmbits entorn de les ciències de la salut i de la vida.

La direcció editorial del DEMCAT va organitzar, el juny del 2016, la primera Jornada de Reflexió Estratègica amb el títol "DEMCAT. On som. Cap on volem anar?".¹² L'objectiu de la trobada va ser debatre sobre el present, el futur i la sostenibilitat del projecte DEMCAT, amb la participació d'un grup de professionals d'àrees molt diferents, majoritàriament del sector sanitari i lingüístic. Una part dels objectius actuals del projecte DEMCAT van sorgir d'aquesta trobada i d'altres van ser establerts directament des de la direcció editorial.

Junta de la Societat Catalana del Diccionari Enciclopèdic de Medicina de Catalunya, 2021-2022

Maria del Mar Salazar i Pou, Fèlix Bosch Llonch, J. Oriol Ramis Juan, Odette Viñas i Gomis, Ferran Sabaté Casellas, Òscar Escuder de la Torre, Elena Guardiola i Pereira

Bibliografia

¹ Julià MA, Serés E, Bosch F, coord. Diccionari multilingüe de la COVID-19. Cinc-cents termes per a entendre la pandèmia. Quaderns de la Fundació Dr. Antoni Esteve, N° 50. Barcelona: Fundació Dr. Antoni Esteve i TERMCAT, Centre de Terminologia; 2022. Consultable a: <https://www.esteve.org/ca/capitulos/diccionari-multilingue-de-la-covid-19-cinc-cents-termes-per-a-entendre-la-pandemia/>. Accés el 6 de juliol del 2022.

² Terminologia de l'atenció a la salut mental i a les addiccions [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut; TERMCAT, Centre de Terminologia; 2020-2022. Consultable a: <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/242>. Accés el 6 de juliol del 2022.

³ Ramis O, Bosch F, Torrijos A, Pere J, Codinach JM; Julià MA i Junta de la Soc-DEMCAT. Diagnòstic i abordatge de la llengua catalana: Estudi d'Usos Lingüístics en l'Assistència Sanitària (ULAS). Comunicació oral Jornades Sanitàries del Vallès. Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears. 14-15 de maig, 2021. Consultable a: http://webs.academia.cat/filials/voccidental/jornades/jornades2021/index.php?page=comunicacions_orals. Accés el 6 de juliol del 2022.

⁴ Torrijos A. Estudi d'Usos Lingüístics en l'Assistència Sanitària (ULAS). V Jornades La Recerca Sociolingüística en l'Àmbit de la Llengua Catalana. Xarxa CRUSCAT, Institut d'Estudis Catalans. **25-27 de gener, 2022**. Consultable a:

<https://blogs.iec.cat/cruscat/wp-content/uploads/sites/15/2022/01/22-Jornades-XC-Resums.pdf>. Accés el 6 de juliol del 2022.

⁵ Pacte Nacional per la Llengua. Procés participatiu. Generalitat de Catalunya. Consultable a: <https://participa.gencat.cat/processes/pacte-nacional-llengua>. Accés el 6 de juliol del 2022.

⁶ Estopà R, coord. L'informe mèdic: com millorar-ne la redacció per facilitar-ne la comprensió. Quaderns de la Fundació Dr. Antoni Esteve, N° 47. Barcelona: Fundació Dr. Antoni Esteve; 2020. Consultable a: https://www.esteve.org/?page_id=145036. Accés el 6 de juliol del 2022.

⁷ Sabaté F. Ciència i llengua per al segle XXI: els Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. *Annals de Medicina*. 2021;104:113-115. Consultable a: http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=17265. Accés el 6 de juliol del 2022.

⁸ Ramis O. Després del Congrés de Manresa: la pertinència i els reptes. *Annals de Medicina*. 2021;104:116-118. Consultable a: http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=17266. Accés el 6 de juliol del 2022.

⁹ Corachan M. Diccionari de Medicina. Barcelona: Salvat Editors, 1936. Consultable a: http://dipdig.cultura.gencat.cat/anc/ancaula/ANC2-38-T-1_Diccionari_Medicina.pdf. Accés el 6 de juliol del 2022.

¹⁰ Sierra Valentí X. El Comitè de Català de la Facultat de Medicina i el Vocabulari mèdic de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. *Annals de Medicina*. 2018;101:91-93. Consultable a: https://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=10075. Accés el 6 de juliol del 2022.

¹¹ Projecte DEMCAT. Història. Consultable a: <https://www.demcat.cat/ca/projecte-demcat/historia>. Accés el 6 de juliol del 2022.

¹² Bosch F, Julià MA, Porta M, Ramis O, Sala J, Usall J, Vázquez L, Viñas O. Una responsabilitat històrica i una necessitat bàsica: el *Diccionari enciclopèdic de medicina*. A propòsit de la primera jornada sobre el projecte DEMCAT. *Annals de Medicina*. 2017;100(1):39-47. Consultable a: http://www.socdemcat.cat/docs/art_7896.pdf. Accés el 6 de juliol del 2022.

Salut Laboral

Associació (Societat) Catalana de Salut Laboral – ACSL - SCSL

Resum

El 1956 es va crear l'*Asociación de Medicina del Trabajo* i el 1957 es va establir la *Delegación Regional Catalana de la Sociedad Española de Medicina y Seguridad del Trabajo (DRCSEMST)* que el 1973 esdevindria Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball. El 2014 s'actualitza la Societat Catalana de Salut Laboral per la integració de l'*Asociación de Medicina del Trabajo* 1956 i la Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball.

Referències

Acadèmia: societats, Salut Laboral <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/085>

Web: <http://www.salutlaboral.com/>

Associació Catalana de Salut Laboral

Laura Fontcuberta

Antecedents: Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball

Resum històric

Antecedents previs a la guerra civil

1920: Dins del Govern de la Mancomunitat de Enric Prat de la Riva es crea la Escola del Treball amb Serra i Moret com a Director. Aquest enrola a Emili Mira i López per crear l'Institut Psicotècnic de Barcelona dins d'aquella Escola. El Prof. Mira – psiquiatra de nivell internacional i autoritat històrica en Psicotècnica – crea el primer punt científic contemporani de la Medicina del Treball a Espanya – amb els treballs d'en Soler Dopff com a internista, d'en Tries de Bes com a cardiòleg i d'Azoy Castañé com ORL.

1930: El Govern de Largo Caballero crea, a Madrid, la Clínica del Trabajo sota la direcció del Dr. Antonio Oller Martínez on també hi hagué un nucli de metges científics estudiosos de la Medicina del Treball. Entre ells destacà Juan Dantin Gallego.

1930: A Barcelona es produeix la creació de la Càtedra de Medicina del Treball a la Universitat Autònoma de Barcelona. Fou guanyada ex-aequo per els doctors Llorenç Garcia Tornel i Ramon Mas Oliver.

1936: Promulgació de la Llei de Malalties Professionals.

Fets posteriors a la Guerra Civil

16.8.1943: *I Congreso Nacional de Medicina del trabajo* (Bilbao).

7.7.1944: Creació del *Instituto Nacional de Medicina y Seguridad del Trabajo*, depenent del *Ministerio del Trabajo* (Jose Antonio Giron de Velasco) i vinculat al *Instituto Nacional de Previsión*.

1944: Creació per una ordre ministerial dels *Comitès de Seguridad e Higiene en el Trabajo* en totes les empreses de mes de 100 treballadors.

1947: "*Tratado de Medicina del Trabajo*", Donato Boccia : Editorial "*El Ate-neo*", Buenos Aires.

1948: Creació per J.A. Giron de Velasco, Ministre de Treball de la *Escuela Nacional de Medicina del Trabajo* integrada en el *Instituto Nacional de Medicina y Seguridad del Trabajo* i propulsat per Narciso Perales Herrero, metge de família i Cap del Departament d'Higiene tot i que estava dirigit pel Prof. Alfonso Lafuente Chaos, catedràtic de Cirurgia de la Facultat de València.

1950: Ordre ministerial de creació dels *Servicios de Medicina de Empresa* obligatoris a les empreses de mes de 500 treballadors.

1951: *X Congreso Internacional de Medicina del Trabajo* (Lisboa).

1953: "*Medicina del Trabajo*" Juan Kaplan Editorial "*El Ateneo*" Buenos Aires

1954: *XI Congreso Internacional de Medicina del Trabajo* (Nàpols).

1956: Creació per decret dels *Servicios de Medicina de Empresa* seguint una recomanació de la Organització Internacional del Treball i que s'havien d'integrar estructuralment en la Organització de *Servicios Medicos de Empresa* (OSME) que dirigirà Narciso Perales Herrero.

2.11.1955 al 13.12.1955: Creació dels cursos abreujats (per a metges amb experiència) o regulars de la *Escuela Nacional de Medicina del Trabajo* que es fan a Madrid

A aquests cursos abreujats de Madrid hi assisteixen:

Josep Antoni Martí Mercadal (Elizalde)
Enric Portell Goetz
Guerra del Río
Manel Baselga Monte

1956: «*Médecine du Travail*», Camille Simonin *Librairie Maloine* Paris.

2.7.1956: Fundació de la *Sociedad Española de Medicina y Seguridad en el Trabajo* (SEMST) a Madrid:

President: Alfonso de la Fuente Chaos
Secretari: Narciso Perales Herrero

1957: *XII Congreso Internacional de Medicina del Trabajo* (Hèlsinki)

Hi assisteixen com a representants espanyols:

La Fuente Chaos
Narciso Perales Herrero
Manel Baselga Monte

04.06.1957: Es crea la Delegació Regional Catalana de la Societat Espanyola de Medicina i Seguretat del Treball (DRCSEMST) amb uns 70 associats.

Junta:

- 1.- President: Vicenç RAFALES CERCÓS
- 2.- Vice-President: Joan BARENYS XATRUCH
- 3.- Secretari: Josep A. MARTI MERCADAL
- 4.- Vice-Secretari: Josep O. VIRGILI LOPEZ
- 5.- Tresorer: Enric PORTELL GOETZ
- 6.- Comptador: Custodi ANTÓN SOLÉ
- 7.- Vocal 1: Carles AULET FABREGAS
- 8.- Vocal 2: Angel NOGAREDA BARBUDO
- 9.- Vocal 3. Francesc CASADEVALL FUSTER

1957: Estada dels doctors J.A Marti Mercadal i, Guerra del Rio i E. Portell Goetz a Brussel·les amb el professor Simonin que autoritza la difusió del seu llibre en llengua espanyola.

1957: “*Vademecum du Médecin du Travail*”, H. Bour y G. Sieurin Masson & Cie., Editeurs, Paris.

1958: «*Manual del Medico de Empresa*», J.A. Marti Mercadal i Guerra del Rio. *Editorial Científico Médica*: Barcelona, (traducció espanyola del llibre de H. Bour).

1959: Reorganització reglamentaria dels *Servicios Médicos de Empresa* i el seu reglament de funcionament.

24.03.1959: Nova Junta (2ona) rectora de la DRCSEMST

Joaquim Salarich Torrent
Antoni Villalon Bullon.
Manuel Garcia Madurell
Ramon Gassió Bosch
Francisco J. Tapia
Raimon Cornudella Mir
Ramon Martin Pujol
Jaume Prats Sabater
Roman Freixa Roger

1959: “*Medicina del Trabajo*” J.A Marti Mercadal, E. Portell Goetz, Guerra del Rio i M. Baselga Monte, Edicions Javier Morata, Madrid (traducció espanyola del llibre de Simonin).

1960: Juan Antonio Gisbert Calabuig crea la primera Escola Professional Universitària de Medicina del Treball a la càtedra de Medicina Legal de la facultat de Granada.

1961: Miquel Sales Vázquez crea a Barcelona la segona Escola Professional de Medicina del Treball a la seva Càtedra de Medicina Legal.

1963: Creació de la revista “*Medicina de Empresa*”.

2.3.1973: Es crea la Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball com a continuació de la Delegació Regional Catalana de la SEMST.

La primera junta esta constituïda per:

- 1- President: . Josep A. MARTI MERCADAL
- 2.- Vice-President: Santiago QUER BROSSA
- 3.- Secretari: Manuel MIRANDA MARTINEZ
- 4.- Vice-Secretari: Assumpció LLOBET TURRO
- 5.- Tresorer: Josep M. LLAURADO SABATE
- 6.- Bibliotecari; Francisco GUERRA FIGUERA
- 7.- Vocal 1: Joaquin BARAIBAR GARDOQUI
- 8.- Vocal 2: Marcial SOLE MORERA
- 9.- Vocal 3. Bartolomé CARDONA PEREZ
- 10.- Vocal 4. Agustí RIERA TROTCHA
- 11.- Vocal 5: Juan J. MONTAÑOLA BAIGET
- 12.- Vocal 6: Manuel RIERA BLANCO

1978: Creació del *Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT)*

Actualitat: Associació Catalana de Salut Laboral

L'Associació Catalana de Salut Laboral es constitueix l'any 2014, fruit de la integració de l'Associació Catalana de Medicina del Treball i la Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball, entitats que havien conviscut diferenciades des del moment de la seva fundació (1956 i 1957, respectivament).

Agrupa a professionals de la medicina, infermeria del treball i de totes les altres àrees del coneixement relacionades amb la Salut Laboral. El seu àmbit d'actuació preferent és el territori català, però està federada amb la resta de societats espanyoles en la Sociedad Española de Medicina y Seguridad del Trabajo.

Com a objectiu essencial facilitar als seus membres els coneixements i les eines necessàries per a dur a terme l'exercici de la seva activitat en l'àmbit de la Salut Laboral amb excel·lència.

El llistat de juntes es pot trobar a: <http://webs.academia.cat/societats/laboral/?p=page/html/junta>

Les activitats formatives inclouen: cursos, jornades, congressos, etc. En especial, la DIADA, que és el congrés de l'Associació i la Nit de la Salut Laboral

Els Premis són: Premi d'Investigació en Salut Laboral "Manuel Baselga", Premi a les millors comunicacions de la DIADA, i Premi Àngel de la Medicina del Treball

L'Associació és membre de: la UEMS i la SEMST

Existeixen Grups de Treball: àmbit sanitari, dona i treball, etc.

Participació en projectes de recerca com: <http://sanidadmasamable.org/portada.php>

Publicacions:

Archivos de Prevención de Riesgos Laborales <http://www.archivosdeprevencion.com/>, revista indexada a PubMed, Tapinet (l'listat de distribució), pàgina web i xarxes socials

Associació (Societat) Catalana de Salut Laboral – ACSL – SCSL: La Societat

La Societat Catalana de Salut Laboral (@SCSL) és una associació de caràcter científic sense ànim de lucre, constituïda l'any 2014, com a conseqüència de l'interès dels professionals de la prevenció de riscos laborals per disposar d'un fòrum de debat científic, obert i pluridisciplinari, on compartir coneixements i experiències per a millorar la Salut Laboral.

Aquesta societat és fruit de la integració de l'Associació Catalana de Medicina del Treball i la Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball, entitats que havien conviscut diferenciades des del moment de la seva fundació (1956 i 1957 respectivament), tot i que al llarg d'aquests anys havien mantingut lligams de germanor i complicitat pel que fa a la defensa, planificació i gestió de la prevenció dels riscos en el treball i la salut laboral a Catalunya. Per tant, cal considerar la SCSL com a hereva de la història de la Salut Laboral a Catalunya i com a garant i impulsora del seu desenvolupament futur.

Agrupa a professionals de la medicina, infermeria del treball i de totes les altres àrees del coneixement relacionades amb la Salut Laboral. Està federada amb la resta de societats espanyoles en la *Sociedad Española de Medicina y Seguridad del Trabajo* i té com a objectiu essencial facilitar als seus membres els coneixements i les eines necessàries per a dur a terme l'exercici de la seva activitat en l'àmbit de la Salut Laboral amb excel·lència.

VISIÓ

Som una societat científica de professionals de la prevenció dels riscos laborals i de la salut en el treball, que vol ser el referent pel benestar dels treballadors i en la consecució d'empreses saludables i socialment responsables. Tot això en un marc de qualitat, eficiència i sense ànim de lucre.

MISSIÓ

Fomentar la qualitat de la pràctica professional dels professionals de la prevenció de riscos en el treball per a assolir l'excel·lència.

Promocionar, desenvolupar i divulgar el coneixement científic de la Prevenció de Riscos i la Salut Ocupacional.

Incorporar la cultura i el valor de la prevenció en el conjunt de la societat.

Infermeria COT

Societat Infermera Catalana en Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia – SICCOT

Resum

Fundada el 2016.

Referències

Acadèmia: societats, Infermeria en Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia

<https://www.academia.cat/ca/societat/codi/090>

Web: <http://webs.academia.cat/societats/infermeriacot/>

Societat Infermera Catalana en Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia – SICCOT

Qui som?

Som un grup d'infermeres interessades en aconseguir agrupar als professionals de Catalunya que desenvolupen la seva tasca en l' àmbit de la Cirurgia Ortopèdica i la Traumatologia (COT). El nostre objectiu es oferir als professionals un espai de comunicació on relacionar-se i compartir iniciatives per incrementar la generació de coneixement i el interès per les polítiques de qualitat en COT. Pertanyem a diferents hospitals universitaris, comarcals i mútues de Catalunya. La nostra intenció es incorporar també professionals dels àmbits d' atenció comunitària i centres privats.

VISIÓ

Volem oferir un espai, accessible als professionals, amb inquietuds comunes, impulsar la infermeria de COT com líders en investigació i formació especialitzada per a que pugin ser referents d'altres col·lectius Infermers.

MISSIÓ

Transmetre els valors dels professionals, afavorint la interrelació, promoure el desenvolupament científic i acadèmic per millorar la salut de la població fomentant l'autocura i la recuperació o readaptació dels pacients.

Contribuir a l'avenç i a la millora continua mitjançant una línia de formació específica necessària per establir las bases del Rol Avançat d'infermeria en COT.

VALORS

Els valors que ens acompanyaran a la nostra trajectòria es basaran amb el compromís de vetllar per la competència professional, la qualitat assistencial, la innovació i el coneixement de forma facilitadora a tots els professionals interessats en el nostre projecte.

Valoració del Dany Corporal

Societat Catalano-Balear de Valoració Mèdica del Dany Corporal – SCBVMDC

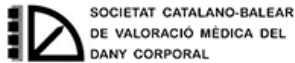
Resum

Fundada el 2016.

Referències

Acadèmia: societats, Valoració del Dany Corporal <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/091>

Web: <http://ebd.academia.cat/danycorporal>

Salut Digital

Societat Catalana de Salut Digital – SCSD

Resum

Fundada el 2016.

Referències

Acadèmia: societats, Salut Digital <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/093>

Web: <http://www.scsalutdigital.cat/>

Societat Catalana de Salut Digital – SCSD

La Societat

La Societat Catalana de Salut Digital es va crear a l'abril de 2016. Neix com a conseqüència d'un dels canvis que s'està succeint en la nostra societat: la digitalització de la informació, que unit a la globalització i a la universalitat que suposa Internet, està canviant la forma en què vivim, treballem i gaudim. Aquests canvis estan afectant a la majoria de serveis al ciutadà i a la vegada als àmbits dels serveis socials i de salut.

Nombrosos estudis avalen que la digitalització dels serveis de salut i la transformació que comporta, no només beneficien al ciutadà / pacient, sinó que poden suposar un estalvi important gràcies a serveis de telemedicina, de monitorització de pacients (sigui en el seu domicili o no), d'adherència als tractaments indicats, visites no presencials, evitar duplicitats en proves diagnòstiques, així com motivar hàbits de vida saludable amb programes personalitzats.

La digitalització de la salut i dels àmbits socials fan possible apoderar al ciutadà / pacient, millorant així la seva salut i la seva qualitat de vida. Permetent al ciutadà ser un agent actiu i proactiu per mantenir-se més saludable, o per gestionar adequadament la seva malaltia o estat. Al seu torn, suposa una major garantia de seguretat per al professional de la salut, que pot seguir l'evolució del seu pacient a distància evitant visites innecessàries, garantint que la informació procedent de diferents consultes amb diferents metges o des de els propis dispositius el ciutadà pugui ser accessible evitant medicacions contraindicades, duplicar proves diagnòstiques o duplicar prescripcions. La salut digital facilita les tasques dels professionals i li dona més seguretat al pacient.

Els sistemes sanitaris generen grans quantitats d'informació provinent de diferents fonts de captura d'informació com poden ser sensors, dispositius de vestit (*wereables o wearables*), aplicacions (APPs), etc, que per una banda han d'ajudar a personalitzar la salut, i alhora proveir de material per a la investigació clínica. És el que s'anomena "*Big Data*", una àrea de contorns una mica confusos encara, però que sens dubte té un gran potencial. Encara que hi ha una sèrie de barreres, problemes legals i qüestions ètiques a les quals cal afrontar i trobar les solucions adequades, és una mostra del futur que ens brinden les tecnologies digitals.

Junta Gestora de la Societat Catalana de Salut Digital.

Qui som?

Amb l'objectiu d'informar, debatre, facilitar i accelerar la implementació de models de transformació digital en els serveis de salut i socials a Catalunya, un grup de professionals, de diferents àmbits com la clínica, gestió, economia, tecnologia, legal, consultoria, etc. procedents de diferents administracions, institucions sanitàries, empreses proveïdores, universitat,... hem decidit constituir la Societat Catalana de Salut Digital.

Volem ser una Societat oberta amb voluntat multidisciplinària per tractar temes de transformació digital, entre altres, i donar eines als professionals per que puguin aplicar-les en els seus entorns.

Hi ha evidències de l'impacte positiu de la salut digital en la pràctica professional, en la gestió de la salut o de la malaltia del pacient (qualitat i equitat) i de l'estalvi de recursos volem seguir avançant en aquesta direcció. La majoria de serveis al ciutadà ja són digitalitzats i això encara no succeeix de la mateixa manera en els serveis de salut i els serveis socials.

A continuació us nomenem els 10 objectius de salut digital que els membres de la Societat Catalana de Salut Digital hem elaborat:

- 1- Ser un instrument transversal al servei de les diferents Societats de l'Acadèmia per poder donar recolzament i impulsar la introducció de les tecnologies de la informació i comunicació (TICs) en les diferents àrees de coneixement des de un punt de vista funcional i de gestió de processos.
- 2- El principal objectiu de la Societat es poder abordar els diferents processos d'atenció a la persona i crear entorns de debat i coneixement per poder-los fer evolucionar introduint la tecnologia com a ens facilitador i innovador dins d'un model assistencial en continua progressió
- 3- Posar en contacte els professionals multidisciplinaris que estan innovant en l'àmbit de les Tecnologies i la Salut, per tal de poder compartir idees, projectes i experiències.
- 4- Conèixer la situació de la implantació real de les TIC arreu, i en especial a Catalunya, i dels progressos realitzats en els últims anys.
- 5- Consensuar una visió del futur de les TIC en la sanitat catalana.
- 6- Convidar als diversos interlocutors de l'Administració i de les entitats del sistema sanitari català a fixar objectius i aprovar plans d'acció necessaris, que permetin que Catalunya es consolidi com a líder europeu.
- 7- Col·laborar amb el sector privat de la salut per donar els passos necessaris cap a una progressiva digitalització dels serveis que proveeixen.
- 8- Promoure que la digitalització de la salut sigui una eina que empoderi al ciutadà en la gestió de la seva salut i de la seva malaltia, si s'escau.

9- Col·laborar amb la indústria i els decisors (*decisionmakers*) de les organitzacions sanitàries per definir models de negoci que ajudin a la sostenibilitat del sistema sanitari.

10- Retornar tot el coneixement que es pot treure del anàlisi del sistemes d'informació al sector per poder retroalimentar aquest coneixement.

Logopèdia

Societat Catalana de Logopèdia – SCL

Resum

Fundada el 2017.

Referències

Acadèmia: societats, Logopèdia <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/094>

Web: <http://ebd.academia.cat/logopedia>

Malalties Minoritàries

Societat Catalana de Malalties Minoritàries – SCMM

Resum

Fundada el 2019.

Referències

Acadèmia: societats, Malalties Minoritàries <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/095>

Web: <http://ebd.academia.cat/mminoritaries>

Societat Catalana
de
Malalties Minoritàries

Salut Mediambiental

Societat Catalana de Salut Mediambiental – SCSMA

Resum

Fundada el 2020.

Referències

Acadèmia: societats, Salut Mediambiental <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/096>

Web: <http://ebd.academia.cat/mediambiental>

Societat Catalana
de
Salut Mediambiental

Societat Catalana de Salut Mediambiental – SCSMA

Presentació

La Medicina Ambiental és una ciència transversal, segons el Parlament Europeu (2008), que sorgeix no com a especialitat, sinó per enriquir les altres especialitats científiques. Atès l'augment exponencial i previsible de les malalties no transmissibles i la seva relació amb l'exposoma, es crea la necessitat de divulgació a nivell professional i comunitari, per a la prevenció, diagnòstic i tractament de la toxicologia de les exposicions, que no només afecten l'individu, sinó també futures generacions.

A data d'avui ens trobem amb una gran quantitat de publicacions científiques amb informació rellevant per a la salut pública, però sovint no traspassen al professional sanitari ni s'incorporen als protocols habituals de pràctica clínica.

La medicina ambiental és una medicina de precisió que és capaç d'entendre la interacció entre la fisiopatologia individualitzada i les exposicions de cada individu, i obre un camí terapèutic per millorar la salut.

Objectius formatius

- Entendre l'evolució de la medicina ambiental, el concepte d'exposoma, la fisiopatologia i la toxicologia dels exposomes físic, químic, biològic i psíquic.
- Repassar les bases bioquímiques dels sistemes de detoxificació hepàtica i cascades mitocondrials com a bases de detoxificació.
- Ressaltar la importància de l'ecosistema intestinal i la relaxació com a fonts de salut.
- Saber detectar en la vida diària i en la pràctica clínica com millorar el propi exposoma i el dels pacients.

Competències

La medicina ambiental és el nexa d'unió entre les diverses especialitats mèdiques.

La fisiopatologia de l'exposoma és nova en el sentit que rescata els coneixements bàsics de les carreres sanitàries sobre la toxicologia i la bioquímica i la immunologia, alhora que aplica a un enfocament de l'individu no com un conjunt d'aparells aïllats (cardíac, respiratori, neurològic, digestiu, vascular, psicològic) sinó com un conjunt de sistemes interrelacionats i no exclosos

S'ha de tornar a aprendre, amb una nova visió crítica, a gestionar el desbordant coneixement derivat dels múltiples estudis científics actuals.

La història clínica ambiental ensenya a valorar els factors de salut importants per a cada pacient, aprenent a prioritzar la presa de decisions en l'enfocament terapèutic individualitzat.

Tiroide

Societat Catalana de Tiroide

Resum

Fundada el 2020.

Referències

Acadèmia: societats, Tiroide <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/100>

Web: <http://ebd.academia.cat/tiroide>

Neix la Societat Catalana de Tiroide

Al maig del 2019, un petit grup de tres persones interessades en la tiroide, de diferents especialitats, es va plantejar la idea de crear una societat catalana de tiroide, sota el paraigua de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya.

Amb aquesta visió, i durant tot el 2020, es va avançar en la iniciativa i, finalment, la Junta de Govern de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, en la seva reunió del dia 23 de març de 2021, va aprovar la creació de la Societat Catalana de Tiroide.

A partir d'aquest moment, els tràmits suposen una tasca complexa que ha de culminar amb l'aprovació definitiva, després d'un any de "prova", el proper mes de juny del 2022.

Aquesta és la segona societat dedicada a una glàndula, per a reunir en un ens col·legiat totes les especialitats mèdiques que intervenen en la investigació, la docència i l'assistència a pacients amb trastorns de la tiroide.

Arquitectura i Salut

Societat Catalana d'Arquitectura i Salut – SCAS

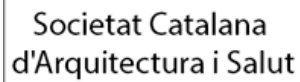
Resum

Fundada el 2020.

Referències

Acadèmia: societats, Arquitectura i Salut <https://www.academia.cat/ca/societat/codi/097>

Web: <http://ebd.academia.cat/arquitecturaisalut>

Societat Catalana
d'Arquitectura i Salut

Epíleg

I fins aquí l'Acadèmia als seus 150 anys. Aquesta crònica no acaba; segueix oberta, sempre disposada a créixer, a corregir a replantejar noves vies d'innovació, de millora contínua i de perfeccionament constant. Atenta als canvis ambientals que plantegin nous reptes, amenaces o obstacles imprevistos. L'Acadèmia és un gran dipòsit de pensament (*think-tank*), un fòrum de debat, de crítica objectiva i factual d'idees, teories o criteris, constantment contrastats amb la realitat però cal que no perdi de vista els seus objectius ni la seva trajectòria.

L'Acadèmia és i ha de seguir sent un gran centre transmissor de coneixement en el camp de les ciències de la salut, però aquesta transmissió no pot ser ni passiva ni acrítica sinó que ha de generar coneixement nou, contrastant experiències diverses amb conclusions diferents, a partir de punts de vista distints. Ha de facilitar la complementarietat entre grups de treball basats en coneixement i evidència, fomentant la igualtat d'oportunitats en la recerca clínica de constatació de la validesa dels criteris considerats vigents, buscant sempre possibles errors o incongruències que posin en risc l'atenció de la salut. Es tracta de la recerca entesa com una anàlisi constant de la realitat, com a font del coneixement fiable.

Com a focus de transferència de coneixement, ha de poder garantir la seva utilitat, amb una actualització constant que begui de la recerca d'avantguarda com a font del coneixement. Però també que la sotmeti a la prova de foc de comprovació constant de resultats, estimulants, des de l'Acadèmia, la revisió rigorosa de compliment de les expectatives esperades de cada actuació en salut. Cal doncs estimular la implementació de la recerca bàsica però, també sotmetre-la a la prova de la pràctica clínica, com a mètode de control de qualitat del pensament vigent en tots els camps de la salut.

S'ha dit que hi ha dos tipus de societats, les genèriques o transversals que s'ocupen de temes amplis que afecten a moltes altres societats, temes els quals, totes o moltes hi estan implicades. Però també hi ha societats verticals, que s'ocupen de temes cada vegada més concrets o específics, sigui una sola afecció, un sol òrgan o un a sola professió. Però, fins i tot en les societats més verticals, els processos de resolució dels problemes que plantegen són cada vegada més transversals, en el sentit que impliquen múltiples perspectives que fan que l'atenció hagi de ser pluridisciplinària, multiprofessional, polièdrica i sotmesa a control del treball en equip, que permeti harmonitzar les diferents visions i perspectives de totes les parts implicades.

L'expertesa compartimentada, obliga al treball coordinat, des de comitès de temes molt concrets però que precisen d'una presa de decisions basada en el consens entre les diferents especialitats compromeses en la seva atenció. L'Acadèmia ofereix l'oportunitat de posar en contacte les diferents visions d'un problema, superant el desconeixement entre especialitats tancades en

sí mateixes, avui en dia mancades de funcionalitat i exposades a un sectarisme contraproductiu.

La medicina i les ciències de la salut estan en crisi, en el sentit originari del terme grec que va donar origen a la paraula crisi: canvi, que pot ser més o menys traumàtic segons com es manegui, de manera que la gestió que se'n faci és un repte generacional que cal enfrontar amb seny, a partir del debat interprofessional i interdisciplinari que permeti trobar vies de consens, protocols o guies de pràctica clínica, compartits conjuntament, que aportin codis de conducta harmonitzada i efectiva.

Per això cal establir convenis i acords entre societats, a partir de la definició de les funcions i propòsits de cada una, detectant possibles deficiències que orientin cap a la necessitat de noves societats especialitzades com a font d'assessorament transversal. Per tot això cal una xarxa robusta, amb un servei de comunicació, tant interna del propi sistema, com externa, que connecti contínuament amb la realitat canviant. I aquest és el gran paper que pot desenvolupar l'Acadèmia, generar coneixement fiable, contrastable i garantible, que aportin valor a les múltiples decisions individuals del dia a dia dels professionals de la salut, però també que serveixi d'assessorament fiable pels responsables de l'administració pública i del procés de decisió política participatiu.

Però més enllà del compromís de l'Acadèmia amb els seus membres, hi ha també la responsabilitat social corporativa de penetració en l'opinió pública, amb missatges orientats a la millora de la salut individual i col·lectiva, que omplin de sentit la seva existència i confereixin al model el paper de guia que pot aportar en qualsevol pla de futur.

La Junta Permanent

Agraïments

Naturalment hauríem de fer extensius els agraïments que consten en el primer volum d'aquest Llibre Commemoratiu del 150è aniversari de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, també a aquest segon volum. Seria repetitiu tornar a citar a totes les persones que han col·laborat, d'una manera o d'una altra al conjunt del llibre. Però tampoc estaria bé que, en aquest segon volum, no esmentéssim que hi han participat, d'una manera directa o indirecta, moltes persones que no eren citades en el primer tom.

Cal doncs posar en valor, de forma específica, la feina feta per un munt d'autors i autores que han aportat el seu coneixement per a la confecció d'aquest tom especial. Alguns han signat amb els seus noms l'autoria de molts dels textos, altres ho han fet com a col·lectiu en el cas de juntes de govern de les diverses societats i filials que componen els diferents capítols recollits en aquest exemplar.

Naturalment la Junta Permanent de l'Acadèmia ha vetllat perquè el contingut del llibre estigui d'acord amb els grans principis de l'Acadèmia i cal agrair la seva paciència en la revisió del text. Però també en aquest cas, hem de dir que tots els membres de la Junta de Govern, han participat d'una manera o d'una altra en la concepció del llibre. Els escrits dels presidents, dels expressidents o de membres de les diferents societats o filials, s'han procurat recollir tots ja sigui amb el text complet o amb la cita bibliogràfica corresponent. Hauria estat una feina molt gran citar totes les persones que han format part de les Juntes de totes les societats i filials al llarg de tots els seus anys d'existència, pel que demanem disculpes pel fet de citar només aquelles de les quals ens constava alguna acció a destacar. Els casos dels quals teníem informació es poden trobar al llarg del llibre, o bé en els índexs corresponents de capítols classificats per filials i societats o també en l'índex onomàstic i temàtic del final del llibre. Segurament moltes accions rellevants no sortiran en aquest text però això, en tot cas, ens convida a demanar a tots els que considerin que hi manquen cites o relats, que completin el coneixement que creguin oportú per tal de recollir-lo i fer-lo constar en possibles noves edicions o a través dels mitjans oportuns.

D'algunes filials i societats en tenim molt poques dades, i el temps no permetia allargar la recollida, segurament inacabable, de tota la informació que ens hauria agradat que hi constés. Si que hem pensat que no en podia faltar cap, encara que només fos per ressaltar que la seva existència ja és, de per ella mateixa, important per a l'Acadèmia. Pel contrari, d'aquelles que en teníem molta informació, fins i tot desproporcionada, ens ha semblat que en un llibre no tant de lectura com de consulta, que commemora una efemèride única, no s'havia d'escatimar cap aportació. Fins i tot en aquests casos, estem segurs que molts hi trobaran a faltar dades, persones o activitats que recorden com

a més importants que algunes de les esmentades, però també en aquest cas la informació històrica disponible no és ni única ni tancada. Pot ser una incitació a publicar tota aportació que es consideri d'interès.

Però darrera tota obra, no tant sols hi ha la feina visible dels actors principals o els citats en els crèdits, també hi ha tota una gran feinada, imprescindible, de molta gent que té cura de la qualitat del producte amb les seves revisions lingüístiques, amb les seves correccions d'errors o aportacions de noves dades, en el seu disseny, composició i edició i en un munt de tasques més, no per oblidades, menys importants.

A totes i a tots, doncs, moltes gràcies, per l'interès, si més no, en llegir o conservar els dos toms del llibre. No són de lectura fàcil, en tot cas és un llibre de registre de dades, sempre incomplet, però mai acabat del tot. Tant de bo que la crítica del llibre servís d'estímul per fer-ne un altre de millor.

Amb tot el meu afecte per totes les persones que han tingut la paciència, la curiositat o l'interès, per llegir-ne encara que sigui un fragment molt petit. Només amb aquest gest, ens donariem per ben feliços d'haver dedicat un temps a una entitat que, més enllà del que pugui aportar aquest llibre, mereix un reconeixement per part de tothom que estimi el país, que col·labori en la millora de la salut o que se senti compromesa amb el patrimoni comú de la humanitat.

Moltes, moltíssimes gràcies!

Joan Sala Pedrós

President de l'Acadèmia

Juliol de 2022

Índex Temàtic i Onomàstic

- Acadèmia d'Higiene de Catalunya, 114, 177
- Academia de Ciencias Médicas*, 19, 20, 38, 184
- Academia de Ciencias Médicas de Bilbao*, 19, 20
- Acadèmia de Ciències Mèdiques d'Andorra, 64, 65, 67
- Acadèmia de Ciències Mèdiques de Reus, 58
- Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona, 37, 38
- Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, 167, 369
- Acadèmia de Girona, 25
- Acadèmia Mèdica Balear, 27, 28
- Acadèmia Terres de l'Ebre, 60
- Academia y Laboratoriode Ciencias Médicas de Cataluña*, 184
- Adalia Bartolomé, Ramon, 5
- Adroher Mas, Cristina, 5, 404
- Adserà Martorell, Josep, 38
- AECS, 67, 183, 184, 185, 186, 187
- Agrupació de Ciències Mèdiques d'Osona, 29
- Agrupació de Ciències Mèdiques i de la Salut de Girona, 25, 26
- Agrupació de Radiòlegs de Catalunya, 136
- Agrupament Escolar, 183
- Aixàs Obiols, Joan, 5, 78, 79, 80, 81
- Aleksander Krupinski, Jerzy, 5
- Almirall Pujol, Jordi, 86, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 107
- Alomar Fàbregas, Agustí, 157, 230
- Alsina Bofill, Josep, 117, 159, 173, 211, 269, 273, 417, 420
- Anales de Medicina*, 116, 117, 118, 126, 130, 147, 155, 159, 163, 165, 233, 234, 237
- Anales de Medicina y Cirugía*, 233
- Annals de Medicina, 17, 25, 37, 58, 115, 117, 130, 147, 152, 159, 173, 204, 211, 215, 231, 334
- Antonín Martín, Montserrat, 5, 317, 318, 319, 320, 321, 322
- Arboix Damunt, Adrià, 5
- Armengol Miró, Josep Ramon, 292, 365
- Asociación Catalana de Anestesiología y Reanimación*, 192
- Asociación de Anestesiología*, 189, 190, 191, 192
- Asociación de Anestesiología y Reanimación*, 191, 192
- Asociación de Cardio- Angiología de Cataluña*, 171, 173
- Asociación de Cibernética Médica de Barcelona*, 120
- Asociación de Ciencias Neurológicas de la Academia de Ciencias Médicas*, 233
- Asociación de Ciencias Neurológicas de la Academia de Ciencias Médicas de Cataluña y Baleares*, 233, 235
- Asociación de Cine Científico-Médico*, 119
- Asociación de Cirugía de la Academia de Ciencias Médicas*, 142
- Asociación de Humanidades Médicas*, 118
- Asociación de Medicina Geográfica y Epidemiología Mediterránea*, 119
- Asociación de Medicina Geográfica y Epidemiología Mediterránea*, 177
- Asociación de Medicina Mediterránea*, 119
- Asociación de Microbiología, Higiene y Medicina Preventiva*, 177
- Asociación de Neurología-Psiquiatría*, 233, 237
- Asociación de Odonto-Estomatología*, 122

- Asociación de Oto-Neuro-Oftalmología*, 117
- Asociación de Proctología*, 120
- Asociación de Psiquiatría y Neurología de la Academia de Ciencias Médicas de Barcelona***, 235
- Asociación de Radiología-Electrología*, 136
- Asociación de Rehabilitación*, 207
- Asociación de Tisiología*, 159
- Assemblea General, 193
- Associació (Societat) Catalana de Salut Laboral, 424, 430
- Associació Catalana d'Educadors en Diabetis,, 333
- Associació Catalana de Diabetis, 332, 333
- Associació Catalana de Medicina del Treball*, 428, 430
- Associació Catalana de Radiologia Mèdica, 136
- Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut, 17, 58, 67, 183, 184, 185, 186, 187
- Associació de Ciències Mèdiques de l'Alt Empordà, 17, 26
- Associació de Metges Hidròlegs de Catalunya, 117
- Associació Mèdico-Quirúrgica de Lleida, 56
- Aymerich i Martínez, Marta, 185
- Babot Boixeda, Pere, 147, 159
- Balanzó Fernández, Xavier de, 5, 83, 84, 86, 91, 92, 94, 102, 107
- Balius Juli, Ramon, 224, 225
- Barraquer i Roviralta, Josep Antoni, 184
- Barraquer i Roviralta, Lluís, 233
- Batuecas Duelt, Irene Joana, 5
- Bausili Ribera, Marc, 5
- Benages Pàmies, Jaume, 5, 38
- Berastegui García, Elisabet, 5, 275, 276
- Berches Cruz, Carles, 78
- Bernadó Solè, Alba, 5, 46, 47
- Bertral López, Carme, 47
- Bilboko Medikuzientzien Akademia*, 19
- Bombí Latorre, Josep Antoni, 348, 390
- Bonet i Amigó, Joaquim, 184
- Bosch Llonch, Fèlix, 416, 418, 422, 423
- Botey Ducoing, Ricard, 127, 128
- Broggi Trias, Marc Antoni, 325
- Bruguera Talleda, Eugeni, 195
- Bruna Sales, Gemma, 5, 397, 409
- Butlletí de l'Atenció Primària de Catalunya, 353, 358
- Butlletinet, 353
- Cabarrocas Garafot, Enric, 195
- Cabot i Boix, Joaquim, 224
- Caja López, Carmen, 317, 322
- Calbet, Josep Maria, 114
- CAMFIC, 34, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 399
- Campins Mas, Lluís, 86
- Campistol Plana, Josep Maria, 292, 293
- Canal i Anfrès, Pius, 33
- Canet Capeta, Jaume, 195
- Cantarell i Fontcuberta, Ignasi, 33, 34
- Capçalera, 353
- Capellà Valls, Rossend, 47
- Caralps Masó, Antoni, 329
- Caralps Riera, Antoni, 294
- Cardenal Fernández, Salvador, 38, 184
- Carrera i Macià, Josep Maria, 147
- Casanova Seuma, Josep Manuel, 5, 156
- Casassas Simó, Oriol, 43, 55, 130, 132, 418, 420
- Castaño Santa, Juan, 195
- Castells Cuch, Eduard, 273
- Catllà Prat, Judit, 5
- Centenari del *Laboratorio*, 114

- Cintas Balsera, Laia Mònica, 5
- Cladellas i Oliveras, Eulàlia, 34
- Cochs Cristià, Jordi, 195
- Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, 369
- Colomer Mascaró, Jordi, 389
- Committee of European Education in Anaesthesiology*, 196
- Congrés de Salut Pública de Catalunya, 177
- Consejo Español de Resucitación Cardiopulmonar*, 374
- Consell Català de la Formació Mèdica Continuada de les Professions Sanitàries, 351
- Consell Català de Ressuscitació, 197, 372, 373
- Corachan Garcia, Manuel, 417, 418
- Corominas i Beret, Frederic, 130, 147
- Cots Parcerisa, Ricard, 47
- Creu Roja de Catalunya, 374
- Cunillera Graño, Ramon, 5, 397, 402, 409
- Demestre Guasch, Xavier, 130
- Departament de Salut, 197, 202, 321, 374, 418
- Diccionari Corachan, 417
- Donabedian, Avedis, 197
- Eroles Garcia, Xavier, 5
- Escuder de la Torre, Òscar, 418, 422
- Esperalba Terradas, Jaume, 85, 88, 89, 92, 93, 106, 107, 108
- Espinasa i Rifà, Josep, 5, 33, 36
- Esquerda Aresté, Montserrat, 4
- Estudi Sanitari del Vallès, 33
- European Society for Swallow Disorders*, 124, 125
- European Resuscitation Council*, 197, 373
- European Society of Anaesthesiology and Intensive Care*, 193, 197, 200
- Fabregat Fabra, Neus, 5
- Fàbregues Boixar-Nebot, Oriol de, 5
- Farreras Valentí, Pere, 176
- Federació Barcelonesa de Medicina de l'Esport, 223
- Federació Catalana de Medicina de l'Esport, 224
- Federación Española de Medicina del Deporte*, 224
- Fernández Domínguez, Emiliano, 38, 39
- Fernández Sabaté, Antoni, 149
- Fernández-Cruz i Pérez, Laureà, 292
- Ferrer-Vidal, Daniel, 356
- Filial de l'Alt Penedès, 43
- Filial de l'Alt Urgell, 76, 77, 78, 79, 81
- Filial de l'Anoia, 72
- Filial de la Cerdanya i el Capcir, 62
- Filial de la Garrotxa, 17, 26
- Filial de Menorca, 74
- Filial de Reus, 58
- Filial del Bages, 45, 46, 47, 50
- Filial del Garraf, 55
- Filial del Maresme, 82
- Filial del Vallès Occidental, 21, 22, 33, 316, 366
- Filial del Vallès Oriental, 31, 32, 33, 34, 35, 36
- filials territorials, 15, 38, 40
- Fitó i Morató, Ramon, 35
- Font Padrós, Maria Àngels, 5
- Fontcuberta, Laura, 5
- Forés García, Dolors, 348
- Fornells Puig, Fèlix, 231
- Foz Gil, Gonçal, 347
- Foz Sala, Màrius, 66, 69, 224, 418, 420
- Franco Vicario, Ricardo, 5, 19, 20
- Fulls per a Pacients, 354

- Fundació Catalana de Trasplantament, 294, 296
- Fundació Dr. Antoni Esteve, 418, 419, 420, 421, 422, 423
- Fundació Uriach, 147
- Gabarró Garcia, Pere, 220, 221
- Gancedo Rodríguez, Vicente, 195
- García Janeras, Albert, 369
- Gené Badia, Joan, 347
- Generalitat, 225, 226, 377, 407
- Generalitat de Catalunya, 197
- GERC, 34, 35
- Gibert Queraltó, Joan, 168
- Gil de Bernabé Sala, Maria Àngels, 5, 189, 190, 195
- Gimbernat, Revista, 114, 115, 171, 173, 219, 233, 237
- Giner Nogueras, Manuel, 388
- Gironell Carrero, Alexandre, 5
- Goicoechea i Fiter, Anselm, 67
- Gol i Gurina, Jordi, 34, 83, 86, 88, 149
- Gómez Sebastian, Guillem, 5, 329, 330
- Góngora Joanico, Lluís, 184
- Gras Artero, Miquel, 220
- Grinyó Boira, Josep Maria, 294
- Grup d'Estudis i Recerca Cardiovascular del Vallès Oriental, 34
- Guardiola Pereira, Elena, 418, 422
- Heras i Muxella, Eva, 67
- Hervàs Puyal, Carles, 195, 203
- Hospital Clínic, 171, 173
- Iglésies i Grau, Josep**, 5, 183, 184, 187
- Institut Català de la Salut, 80, 374
- Instituto Nacional de Previsión*, 192
- Izquierdo Casas, Joan, 5
- Jaurrieta Mas, Eduard, 292
- Joventut Mèdica de la Garrotxa, 17, 58
- Joventut Mèdica de les Balears, 27
- Joventut Mèdica de Lleida, 56
- Joventuts Mèdiques, 185
- Junta de Govern, 319
- Junta Permanent de l'Acadèmia, 4
- La Academia*, 19, 20, 184
- Laboratori d'anàlisi química aplicada a la clínica, 115
- Laboratori d'histologia, 115
- Laboratori de bacteriologia, 115
- Laboratorio*, 13, 38, 114, 128, 184
- Laporte Roselló, Enric, 365
- Laporte Sala, Josep, 38, 114, 417
- Llargués i Rocabruna, Esteve, 34
- Mach i Buch, Àngels, 5, 66, 67
- Mallat Callís, Ernest, 5, 123
- Manresa Formosa, Gerard, 329, 330
- Marcas i Vila, Àlex, 35
- Marco Aznar, Pere, 5, 369, 370
- Marcos Bruguera, Josep M., 47
- Margarit Creixell, Carles, 294
- Margarit Travesac, Felip, 330
- Martí Aguasca, Tino, 5, 397, 409
- Martí Pujol, Ramon, 142
- Martínez i Benazet, Joan, 67
- Martínez i Escudé, Alba, 5, 33, 35, 36
- Martínez Ramírez, Sergi, 5
- Mas Marfany, Jaume, 192, 195
- Masferrer Sala, Lluís, 80
- Medicina Aeroespacial, Subaquàtica i Ambiental, 119
- Meléndez Fernández, Carolina, 319
- Meler Bosch, Josep Maria, 369
- Miguel Martínez, José, 190, 192, 195
- Mir i Mir, Llorenç, 220
- Miralles Damiens, Pere Joan, 273

- Miranda Pitchot, Lluís, 195
- Monset Castells, Lluís, 347
- Montero Matamala, Antonio, 195
- Montón Raspall, Dionís, 195
- Moraga-Llop, Ferran A., 130
- Moreso Mateos, Francesc Josep**, 5, 295, 296
- Morros Viñoles, Carles, 5
- Muñoz i Arbat, Jacint, 26
- Muñoz Márquez, Josep, 5, 78
- Muñoz Ortego, Juan, 5, 369, 371
- Murtra Ferré, Marc, 273
- Musté i Ollè, Josep, 33
- Navarro Soto, Salvador, 4
- Net Castel, Àlvar, 390
- Noguera Constantí, Marc, 47
- Noguera Muñoz, Joan, 195
- Nolla Solé, Joan Miquel, 5, 168
- Octavio de Toledo, Maria Carmen, 195
- Ordeig Calonge, Josep, 47
- Organització Catalana de Trasplantaments, 297
- Pallisó Folch, Francesc, 5
- Pané Mena, Olga, 5, 408
- Pardo Peret, Pere, 66, 69
- Pedregosa Sanz, Ana, 5
- Pera Blanco-Morales, Cristóbal, 330
- Pera Fàbregas, Isabel, 317, 318, 319, 322
- Pi i Sunyer, Jaume, 184
- Plaja Masip, Joan, 5, 208, 209
- Planas Guasch, Jaume, 220
- Planell Piqueras, Josep, 5, 389, 391
- Planella Riera, Vicens, 195
- Pons Mayoral, Josep, 120, 195
- Prats Maeso, Miquel, 86, 87, 88, 92, 93
- Premi Carolina Meléndez, 318, 319
- Premi Jaume Aiguader i Miró, 354
- Premi Tenim Talent, 319, 320
- Prió, Agustí, 184
- Puche Manaut, Antoni, 47
- Puig Gris, Pere, 86
- Puig i Sais, Hermenegild, 115
- Puig Pujolà, Montserrat, 317
- Puigcercós Fusté, Josep Maria, 5, 389, 391
- Puigdollers Colás, Francesc, 195
- Radiòlegs de Catalunya, 136, 138, 140
- Raich Brufau, Magí, 5, 389, 390, 391
- Ramis Coris, Joaquim, 66, 69, 130, 418
- Ramis Juan, Oriol, 416, 418, 422, 423
- Recoder Clavell, Joaquim, 84
- Redondo Bonvehi, Amando, 46
- Reventós Bordoy, Jacint, 329
- Riera Paredes, Ignasi, 5, 406
- Rifà Ros, Rosa, 5
- Risco Vilarasau, Roser, 5
- Roca Martí, Sílvia, 5
- Rodríguez Arias, Belarmino, 234, 237
- Sabaté Casellas, Ferran, 149, 418, 422
- Sacanella Meseguer, Emili, 5, 153
- Sala Blanch, Xavier, 5
- Sala Pedrós, Joan, 4, 5, 80, 390, 416
- Salazar Pou, Maria del Mar, 418, 422
- Sánchez-Lloret Tortosa, Joan, 330
- Sans Atxer, Laia, 5, 228
- SCARTD, 189, 190, 193, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 202, 203, 204
- Sierra Gil, Enrique, 389
- Sintes Mateu, Maria Dolors, 4, 195
- Sisó Almirall, Antoni, 5, 347, 348, 351
- Sistema d'Emergències Mèdiques, 374
- Sobrino Martínez, Javier*, 5, 343

- Sociedad Barcelonesa de Otorrinolaringología*, 126
- Sociedad Catalana de Cirugía*, 142, 219
- Sociedad de Cirugía de Barcelona*, 142
- Sociedad de Cirugía Vascolar*, 171, 173
- Sociedad de Endocrinología*, 163
- Sociedad de Psiquiatría y Neurología de Barcelona*, 233, 235, 237
- Sociedad Española de Anestesiología Reanimación y Terapéutica del Dolor*, 197
- Sociedad Española de Medicina y Seguridad del Trabajo*, 424, 428, 430
- Sociedad Médica El Laboratorio*, 114
- Societat Andorrana de Ciències, 64, 66, 69, 416
- Societat Barcelonesa d'ORL, 128
- Societat Catalana d'Al·lèrgia i Immunologia Clínica, 215
- Societat Catalana d'Alimentació i Dietètica Clínica, 310
- Societat Catalana d'Anatomia Patològica, 231
- Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapéutica del Dolor, 189, 190, 192, 195, 197, 200, 202
- Societat Catalana d'Angiologia, Cirurgia Vascolar i Endovascular, 171, 173
- Societat Catalana d'Arquitectura i Salut, 449
- Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum de Tabac, 394, 395
- Societat Catalana d'Electromiografia, 288
- Societat Catalana d'Endocrinologia i Nutrició, 163, 164
- Societat Catalana d'Endoscòpia Digestiva Mèdico-Quirúrgica, 364, 365
- Societat Catalana d'Especialistes en Psicologia Clínica, 392, 393
- Societat Catalana d'Hematologia i Hemoteràpia, 175, 176
- Societat Catalana d'Hipertensió Arterial i Risc Vascolar, 342, 343
- Societat Catalana d'Història de la Medicina, 247, 248
- Societat Catalana d'Immunologia, 284, 285
- Societat Catalana d'Informàtica i Enginyeria Mèdiques, 119
- Societat Catalana d'Innovació Docent i Formació per Simulació en Ciències de la Salut, 121
- Societat Catalana d'Obstetrícia i Ginecologia, 147, 148
- Societat Catalana d'Odontostomatologia, 122, 123
- Societat Catalana d'Oftalmologia, 116
- Societat Catalana d'Otorrinolaringologia, 126
- Societat Catalana d'Otorrinolaringologia i Patologia Cervico-Facial, 126, 127
- Societat Catalana d'Urologia, 165, 166
- Societat Catalana de Bioètica en Ciències de la Salut, 324
- Societat Catalana de Biologia, 116
- Societat Catalana de Bioquímica Clínica, 117
- Societat Catalana de Biotecnologia Mèdica, 121
- Societat Catalana de Cardiologia, 171, 173, 174
- Societat Catalana de Cirurgia, 142, 149, 219, 273, 389, 416
- Societat Catalana de Cirurgia Cardíaca, 272, 273, 276
- Societat Catalana de Cirurgia Major Ambulatoria, 388, 389
- Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia, 149, 150
- Societat Catalana de Cirurgia Plàstica, 219, 220, 221
- Societat Catalana de Cirurgia Plàstica i Estètica, 219, 221

- Societat Catalana de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica, 219, 220, 221, 222
- Societat Catalana de Cirurgia Toràctica, 328, 329
- Societat Catalana de Citopatologia, 336, 337
- Societat Catalana de Contracepció, 278, 279
- Societat Catalana de Dermatologia i Venereologia, 155
- Societat Catalana de Diabetis, 333
- Societat Catalana de Digestologia, 211, 212, 213
- Societat Catalana de Documentació Mèdica, 312, 313, 314
- Societat Catalana de Dolor, 376, 377, 378
- Societat Catalana de Dret Sanitari, 412
- Societat Catalana de Farmàcia Clínica, 298, 299
- Societat Catalana de Farmacologia, 217
- Societat Catalana de Geriatria i Gerontologia, 282, 283
- Societat Catalana de Gestió Sanitària, 396, 397, 401, 405, 407, 409, 410, 411
- Societat Catalana de Logopèdia, 440
- Societat Catalana de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica, 286, 287
- Societat Catalana de Malalties Minoritàries, 442
- Societat Catalana de Medicina d'Urgències i Emergències, 384, 385
- Societat Catalana de Medicina de l'Esport, 223, 224, 226
- Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària, 34, 346, 347, 348, 350, 352, 354, 399
- Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació, 207, 208, 209
- Societat Catalana de Medicina Intensiva i Crítica, 264, 265
- Societat Catalana de Medicina Legal i Toxicologia, 262
- Societat Catalana de Medicina Nuclear i Imatge Molecular, 306, 307
- Societat Catalana de Medicina Psicosomàtica, 121
- Societat Catalana de Nefrologia, 227, 228
- Societat Catalana de Neurocirurgia, 268, 269, 270
- Societat Catalana de Neurofisiologia Clínica, 290
- Societat Catalana de Neurologia, 233, 235, 236
- Societat Catalana de Pàncrees, 414, 415
- Societat Catalana de Pediatria, 130, 132, 133
- Societat Catalana de Planificació Familiar, 279
- Societat Catalana de Pneumologia, 159, 160
- Societat Catalana de Psiquiatria i Neurologia, 235**
- Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental, 237, 238
- Societat Catalana de Psiquiatria Infanto-Juvenil, 245
- Societat Catalana de Qualitat Assistencial, 362, 363
- Societat Catalana de Radiologia, 136
- Societat Catalana de Radiologia i Diagnòstic per la Imatge, 136
- Societat Catalana de Reumatologia, 167, 168
- Societat Catalana de Salut Digital, 436, 437, 438
- Societat Catalana de Salut Mediambiental, 444, 445
- Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball, 424, 425, 428, 430
- Societat Catalana de Sexologia, 239, 240
- Societat Catalana de Teràpia Familiar, 326, 327
- Societat Catalana de Tiroide, 447, 448

- Societat Catalana de Trasplantament, 292, 294, 295, 296, 297
- Societat Catalana del Diccionari Enciclopèdic de Medicina de Catalunya, 416, 417
- Societat Catalano-Balear d'Hospitalització Domiciliària, 380, 381
- Societat Catalano-Balear d'Infermeria, 316, 317, 319, 322, 323
- Societat Catalano-Balear d'Oncologia, 229
- Societat Catalano-Balear de Cirurgia Maxil·lofacial i Oral, 308, 309
- Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives, 338, 339
- Societat Catalano-Balear de Fisioteràpia, 334, 335
- Societat Catalano-Balear de Medicina Interna, 152, 153
- Societat Catalano-Balear de Paleopatologia, 360
- Societat Catalano-Balear de Psicologia General Sanitària, 366
- Societat Catalano-Balear de Transfusió Sanguínia, 304
- Societat Catalano-Balear de Valoració Mèdica del Dany Corporal, 434
- Societat Científica d'Acupuntura de Catalunya i de Balears, 368, 369
- Societat de Biologia, 116
- Societat de Biologia de Barcelona, 116
- Societat de Cirurgia de Catalunya, 142
- Societat de Psiquiatria i Neurologia de Barcelona, 233, 237
- Societat de Química de Catalunya, 116
- Societat de Radiologia i Electrologia de Catalunya, 136
- Societat de Salut Pública de Catalunya i de Balears, 177
- Societat de Tisiologia, 159
- Societat Europea de Trastorns Deglutitoris, 124
- Societat Infermera Catalana en Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia, 432, 433
- Societat Valenciana de Ciències de la Salut – Joan Baptista Peset, 110
- societats científiques, 78, 112, 184, 196, 283, 296, 317, 318, 325, 335, 377, 378, 398, 399, 402
- Solé i Poblet, Josep Maria, 39, 41
- Sorribes Pubill, Josep, 47
- Sort González, Anna, 5
- Subias Fagès, Antoni, 230
- Suñé Molist, Lluís, 127, 128
- Teniente Noguera, Josep Maria, 83, 89
- Tornos Solano, David, 195
- Trapé Pujol, Josep, 47
- Universitat de Barcelona, 122, 369
- Valentí Ardanuy, 149
- Valentí Ardanuy, Joan, 149
- Valero Castell, Ricard, 5
- Vallribera Rodríguez, Pere, 5, 397, 401, 409
- Varela Pedragosa, Jordi, 5, 152, 396, 397, 409
- Vàsquez Colet, Melba, 5
- Velasco i Batlle, Rafel, 33
- Velayos i Balcells, Ramon, 34
- Vidal López, Ferran, 195
- Vidal Milla, 'Àngel, 317
- Vilagrassa Ortí, Pilar, 317
- Vilanova i Trias, Josep, 66, 67, 68
- Villalonga Vadell, Rosa Maria, 5, 189, 190, 195, 203, 204
- Villar Landeira, Juan Manuel, 195
- Villegas Bruguera, Eulàlia, 5, 381, 382
- Viñas Gomis, Odette, 416, 418, 422, 423
- Viscasillas Garcia, Antoni, 33

